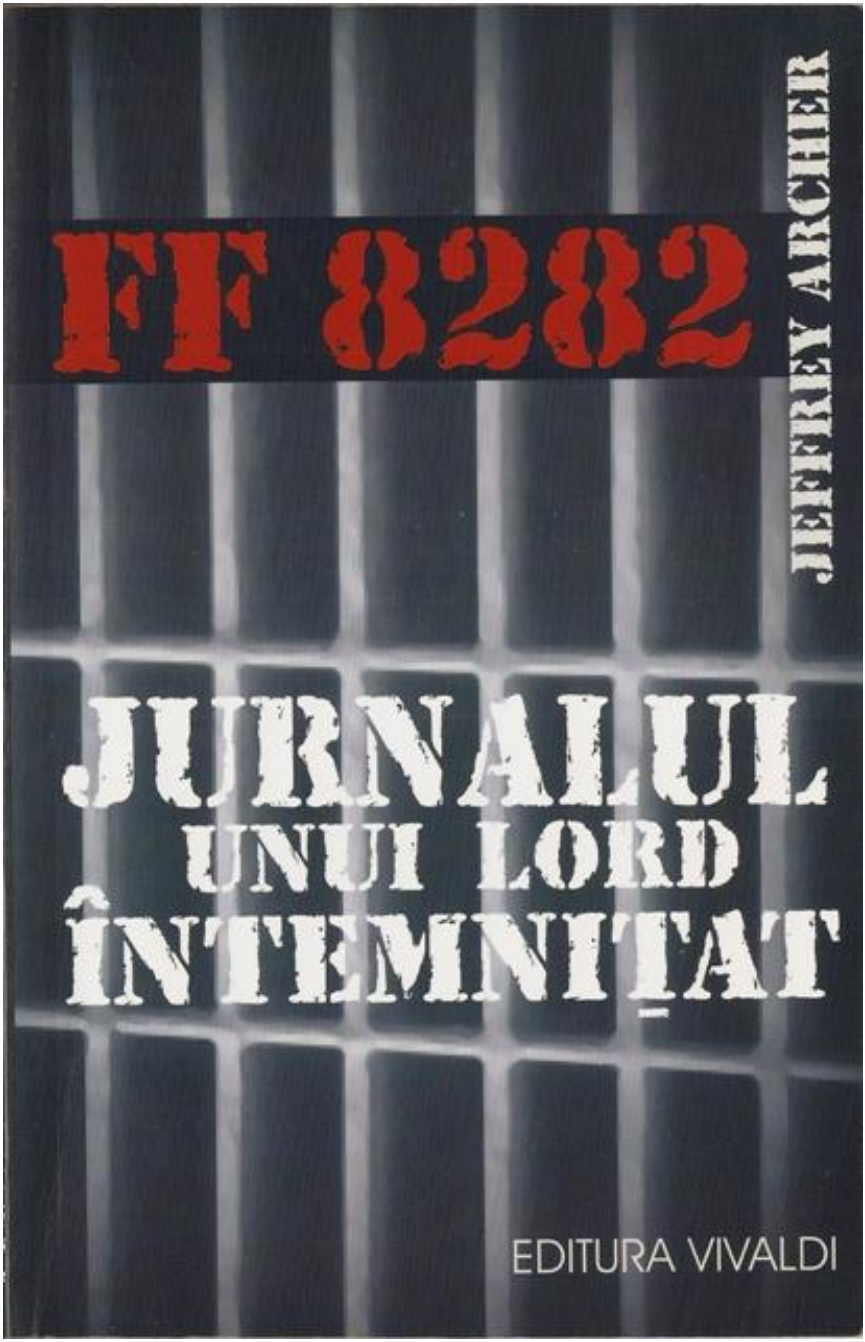
FF 8282
JEFFREY ARCHER
JURNALUL
UNUI LORD
ÎNTEMNIȚAT
EDITURA VIVALDI

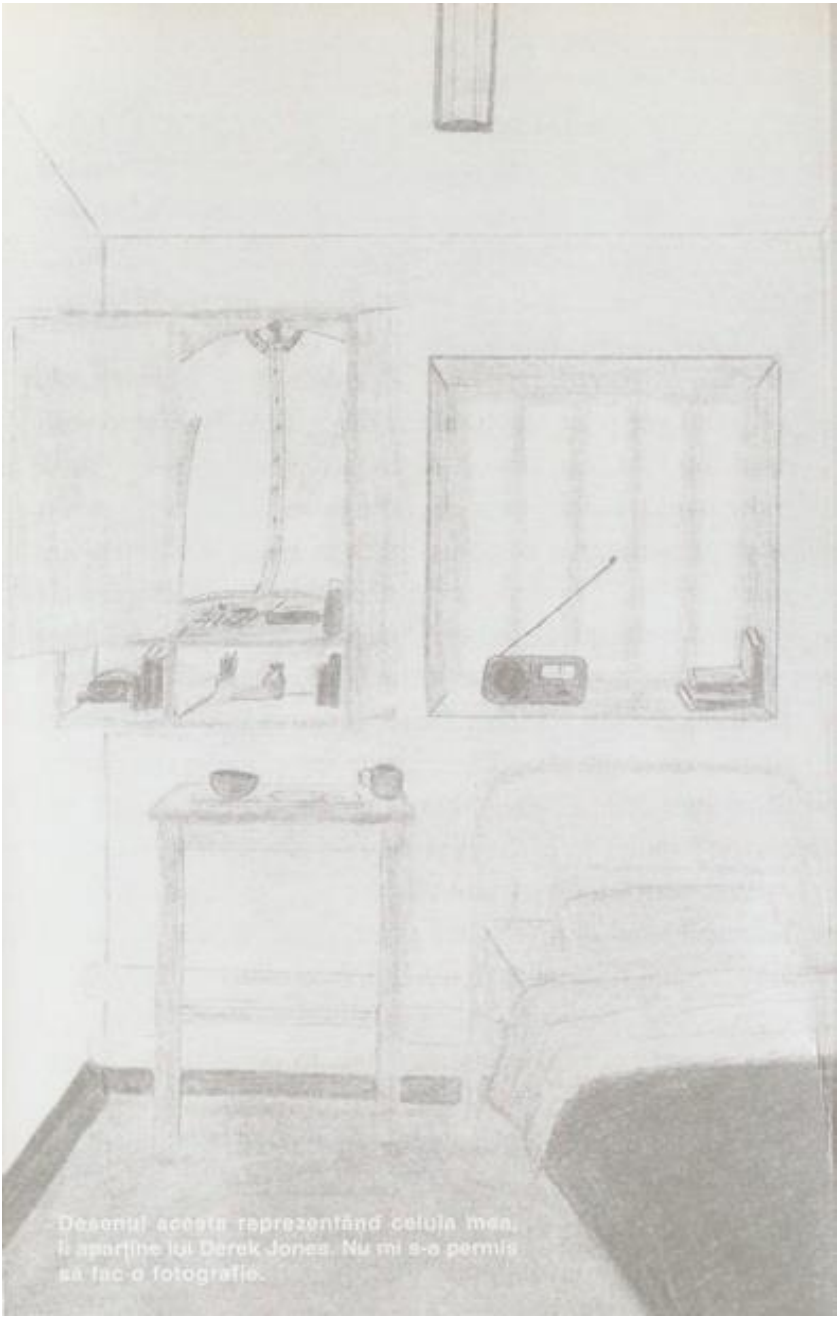

Desenul acesta reprezentând celula mea, îi aparține lui Derek Jones. Nu mi s-a permis să fac o fotografie.

JEFFREY ARCHER

JURNALUL UNUI LORD ÎNTEMNIŢAT
VOLUMUL UNU

BELMARSH: IADUL
FF 8282

Traducere din limba engleză Ioana -Ruxandra Fruntelată
Titlul original: *A prison diary, Hell – Belmarsh,* 2002

Editura Vivaldi, 2003

Versiune ebook: v2.0, ianuarie 2022

Cuprins

Prefaţă 5
PRIETENILOR DE VREME REA 7
ZIUA 1 – JOI, 19 IULIE, 2001 8
ZIUA 2 – VINERI, 20 IULIE, 2001 19
ZIUA 3 – SÂMBĂTĂ, 21 IULIE, 2001 34
ZIUA 4 – DUMINICĂ, 22 IULIE, 2001 45
ZIUA 5 – LUNI, 23 IULIE, 2001 56
ZIUA 6 – MARŢI, 24 IULIE, 2001 65
ZIUA 7 – MIERCURI, 25 IULIE, 2001 77
ZIUA 8 – JOI, 26 IULIE, 2001 88
ZIUA 9 – VINERI, 27 IULIE, 2001 98
ZIUA 10 – SÂMBĂTĂ, 28 IULIE, 2001 108
ZIUA 11 – DUMINICĂ, 29 IULIE, 2001 120
ZIUA 12 – LUNI, 30 IULIE, 2001 130
ZIUA 13 – MARŢI, 31 IULIE, 2001 138
ZIUA 14 – MIERCURI, 1 AUGUST, 2001 147
ZIUA 15 – JOI, 2 AUGUST, 2001 161
ZIUA 16 – VINERI, 3 AUGUST, 2001 182
ZIUA 17 – SÂMBĂTĂ, 4 AUGUST, 2001 193
ZIUA 18 – DUMINICĂ, 5 AUGUST, 2001 205
ZIUA 19 – LUNI, 6 AUGUST, 2001 214
ZIUA 20 – MARŢI, 7 AUGUST, 2001 226
ZIUA 21 – MIERCURI, 8 AUGUST, 2001 236
ZIUA 22 – JOI, 9 AUGUST, 2001 244

Prefaţă

Celebru scriitor şi om politic britanic, multimilionar şi ducând o viaţă de vis, sir Jeffrey Archer nu se aştepta ca soarta să-l lovească atât de crud la 62 de ani.

Pe 19 iulie, 2001, el a fost condamnat la patru ani de închisoare pentru sperjur, falsificarea propriei agende şi suscitarea unei mărturii false, în scopul de a câştiga procesul din 1987 contra publicaţiei „Daily Star", care dezvăluise relaţia lui cu o prostituată.

De asemenea, sir Archer a acceptat să plătească ziarului indiscret daune în valoare de 1,5 milioane lire sterline (2,4 milioane euro), începând cu octombrie, 2001.

Înnobilat în 1992, în timpul guvernării lui John Major, Jeffrey Archer avea să devină în 1999 candidatul oficial al Partidului Conservator la primăria Londrei. Acuzat de a fi întreţinut relaţii cu o prostituată în urmă cu doisprezece ani, este silit să se retragă din viaţa politică.

„Jurnalul unui lord întemniţat" *ne prezintă primele trei săptămâni de detenţie petrecute de faimosul scriitor în închisoarea de maximă securitate Belmarsh, numită de prizonieri* „Mlaştina iadului".

Descriind cu un realism plin de curaj existenţa sumbră a prizonierilor şi erorile administraţiei în repartizarea şi tratamentul aplicat celor întemniţaţi, cartea lui Jeffrey Archer a stârnit emoţii puternice şi reacţii critice din partea autorităţilor, provocând în acelaşi timp admiraţia presei şi a publicului larg.

Pentru cititorii obişnuiţi cu stilul alert al romanelor „Cain şi Abel", „Fiica risipitoare", „A patra putere" *sau* „A unsprezecea poruncă", *jurnalul nu va constitui o dezamăgire. Dimpotrivă, el ne oferă prilejul unor plonjări ameţitoare în lumea sumbră a celor de la marginea societăţii, miza fiind însăşi supravieţuirea morală a autorului.*

Va reuşi sir Archer să reziste până la capăt în „Mlaştina Iadului", printre cei bântuiţi de demoni? Îşi va păstra el demnitatea într-o lume în

care totul este altfel decât ar fi presupus şi, aparent, şi-a pierdut orice putere de a-şi controla viaţa?

„Jurnalul unui lord întemniţat" *ne convinge să acceptăm un răspuns uimitor la această întrebare.*

Ioana – Ruxandra Fruntelată

PRIETENILOR DE VREME REA

INVICTUS

Din noaptea ce m-acoperi
Beznă din zori la asfinţit
Slavă dau zeilor, oricare-ar fi
Că sufletu-mi nu-i biruit.

Sub gheara clipei, ticăloasă
N-am tresărit şi n-am strigat;
Lovit de soarta nemiloasă,
În sânge sunt, dar neplecat.

Trecând de lacrimi şi mânie,
A umbrei oroare pândeşte
Şi totuşi, a anilor sabie
Mereu ne'nfricat mă găseşte.

Oricât de strâmtă poart'ar fi
Şi zapisul de temniţă, oricât de greu,
Eu soarta mi-o voi stăpâni:
Sunt căpitanul sufletului meu.

William Ernest Henley (1849 – 1903)

ZIUA 1 – JOI, 19 IULIE, 2001

12:07 p.m.

— Eşti condamnat la patru ani, se holbează domnul judecător Potts de la înălţimea piedestalului, incapabil să-şi mascheze încântarea.

Şi dispune să fiu închis.

Un gardian aflat lângă mine în timpul citirii verdictului arată spre o uşă din stânga mea, care n-a mai fost deschisă în cele şapte săptămâni cât a durat procesul. Mă întorc să-i arunc o privire soţiei mele, Mary, aşezată într-un rând din spate al tribunalului, cu fruntea plecată, pământie la faţă, încadrată de cei doi fii ai noştri, singura ei mângâiere.

Sunt condus pe scări în jos şi întâmpinat de un funcţionar, în faţa căruia încep un proces nesfârşit de completare a formularelor. Numele? Archer. Vârsta? 61. Greutatea? 178 de livre, îi spun (80,6 kg).

— Cât face asta în stone[1]? vrea să ştie ofiţerul penitenciarului.

— 12 stone şi 10 livre, răspund. Ştiu, pentru că m-am cântărit de dimineaţă în sala de gimnastică.

— Mulţumesc, domnule, spune şi-mi cere să semnez în josul paginii.

Alt gardian – termen înlocuit de prizonieri cu cel de Şobolan-de-apă, mă conduce de-a lungul unui coridor de cărămizi alburii spre un loc necunoscut.

— Cât ţi-au dat? întreabă pe un ton de conversaţie.

— Patru ani, răspund.

— A, nu-i prea rău, ieşi în doi, se exprimă, de parcă am discuta despre un sejur pe Costa del Sol.

---

[1] Stone (pl. stone) = măsură de greutate, egală cu 6,350 kg.

Se opreşte, descuie o uşă masivă din oţel şi se dă la o parte ca să intru în celulă. E o încăpere de vreo trei metri pe unu şi jumătate, zugrăvită în crem, cu o bancă de lemn de-a lungul peretelui din faţă. Nici un ceas, nici un sentiment al timpului, nimic de făcut decât să te uiţi, nimic de citit în afara mesajelor de pe pereţi:

HARRY A FOST AICI

F... -i PE JUDECĂTORI

JIM DEXTER E NEVINOVAT, OK!

Scrâşneşte o cheie în broască şi uşa grea se deschide. S-a întors gardianul:

— Ai o vizită de la apărători, mă anunţă.

Sunt mânat înapoi pe lungul coridor, porţi cu zăbrele sunt descuiate şi încuiate la fiecare câţiva paşi. Apoi sunt introdus într-o încăpere puţin mai mare decât celula şi-i găsesc acolo pe avocatul meu, Nicholas Purnell şi pe asociatul lui, Alex Cameron, aşteptându-mă.

Nick îmi explică faptul că patru ani vor fi reduşi la doi şi că dl judecător Potts a formulat o sentinţă custodial conştient că astfel nu voi putea face apel la Comitetul de Cauţiune pentru o eliberare rapidă. Bineînţeles, ei vor face apel, pentru că au impresia că Potts a întrecut cu mult măsura. Gilly Gray, un prieten vechi, mă avertizase cu o seară înainte că, deoarece juriul deliberase cinci zile şi eu nu urcasem în boxă să mă apăr, era posibil ca un apel să nu fie primit prea favorabil. Nick adaugă şi că, în orice caz, apelul meu nu va fi pus pe rol înainte de Crăciun, numai condamnările mici fiind preluate rapid.

Continuă prin a-mi spune că următoarea mea destinaţie va fi închisoarea Belmarsh din Woolwich.

— Măcar e o temniţă modernă, comentează, deşi mă previne că

locul i-a rămas în minte ca unul gălăgios, aşa că probabil nu voi putea dormi în primele nopţi. După două săptămâni, crede că voi fi transferat la o închisoare de categoria D – o închisoare deschisă – poate la Fort sau la Insula Sheppey.

Apoi îmi explică de ce trebuie să plece – se întoarce la Curtea nr. 7 să depună o cerere de eliberare din detenţie pe motive familiale, ca să pot participa sâmbătă la funeraliile mamei mele. A murit în ziua în care juriul s-a retras să delibereze verdictul şi mă bucur doar că n-a mai aflat rezultatul.

Le mulţumesc lui Nick şi lui Alex pentru tot ce au făcut şi sunt condus înapoi în celulă. Uşa grea de metal se trânteşte. Gardienii nu trebuie s-o încuie, doar o descuie, pentru că nu are clanţă pe dinăuntru. Mă aşez pe banca de lemn şi mi se reaminteşte că Jim Dexter e nevinovat, OK! Mintea îmi e curios de goală pe când încerc să mă împac cu ce s-a întâmplat şi cu ce va urma.

Uşa e descuiată din nou – cam la vreo cincisprezece minute mai târziu, după cât îmi dau seama – şi sunt dus într-o cameră de eliberări ca să mai completez încă un set de formulare. Un ofiţer mare şi corpolent care scoate doar câte un mârâit îmi ia banii în primire, 120 de lire sterline numerar, cartea de credit şi un stilou, punându-le într-o pungă de plastic. Sunt sigilate, apoi mă întreabă:

— Unde vrei să le trimitem?

Îi spun numele lui Mary şi adresa de acasă. După ce mai semnez încă două formulare în triplu exemplar, sunt legat cu cătuşe de o femeie supraponderală de vreun metru optzeci, cu o ţigară atârnându-i în colţul gurii. E evident că nu se aşteaptă să aibă probleme cu mine. Femeia poartă uniforma personalului închisorii: cămaşă albă, cravată neagră, pantaloni, pantofi şi şosete negre.

Mă scoate din clădire şi mă conduce spre o furgonetă lungă şi albă, asemănătoare cu un autobuz neetajat, cu excepţia geamurilor vopsite în negru. Sunt aşezat într-un spaţiu pe care-l pot descrie doar ca pe o boxă – boxa de transpirat, cum îi spun recidiviştii – şi

deşi pot privi afară, reporterii nu mă văd; în orice caz, habar nu au în ce boxă sunt. Aparatele de fotografiat ţăcăne fără rost în faţa fiecărui geam înainte de a ne urni. Mai avem de aşteptat, apoi un prizonier răcneşte: „Cred că e Archer în dubă." În cele din urmă, vehiculul zvâcneşte înainte şi iese încet din curtea tribunalului Old Bailey, gata să parcurgă prima etapă a lungii călătorii spre Belmarsh, ÎMS[2].

Parcurgând agale străzile din centrul Londrei, zăresc un panou al ziarului *Evening Standard* deja instalat: ARCHER LA ÎNCHISOARE. Pare să fi fost tipărit înainte de aflarea verdictului.

Cunosc foarte bine traseul dubei, merg cu Mary pe acelaşi drum vinerea, când plecăm acasă, la Cambridge. De data aceasta însă, o luăm la dreapta din strada principală, pe un traseu lăturalnic, unde suntem întâmpinaţi de un alt stol de oameni de presă. Dar ca şi colegii lor de la tribunal, nu se aleg decât cu fotografii ale unei dube mari şi albe, cu zece geamuri negre. Când ne apropiem de poartă, văd semnul cu ÎNCHISOAREA BELMARSH. Un derbedeu a transformat B-ul în H. Nu e chiar o primire de bun augur[3].

Intrăm pe o poartă zăbrelită şi înaltă, deschisă electronic, şi duba se opreşte într-o curte înconjurată de un zid de cărămidă de zece metri, prelungit cu sârmă ghimpată. Am citit odată că aceasta e singura închisoare de maximă securitate din Marea Britanie de unde nu a scăpat nimeni niciodată. Mă uit la capătul de sus al zidului şi-mi aduc aminte că recordul mondial la săritura cu prăjina este de 6,05 m. Uşa dubei e deschisă şi suntem scoşi unul câte unul şi conduşi spre o zonă de primire, apoi mânaţi către o celulă mare de sticlă care poate cuprinde vreo douăzeci de oameni. Autorităţile nu pot risca să bage atâţia prizonieri într-un singur loc fără să aibă posibilitatea de a-i vedea ca în palmă. Adesea, aceasta e prima

[2] Închisoarea Majestăţii Sale.

[3] Cu H în loc de B, Belmarsh devine Helmarsh = Mlaştina Iadului.

ocazie a deţinuţilor de a-şi vorbi după aflarea sentinţei. Mă aşez pe o bancă din fundul celulei şi mi se alătură un pakistanez tânăr, arătos, înalt şi bine îmbrăcat, care îmi spune că nu e prizonier, ci reţinut preventiv. Îl întreb de ce e acuzat.

— VCG – vătămare corporală gravă. Mi-am bătut nevasta fiindcă am găsit-o în pat cu altul şi acum m-au băgat la zdup la Belmarsh pentru că procesul nu poate începe până nu se întoarce ea din Grecia, unde a plecat în vacanţă cu ăla.

Îmi amintesc cuvintele lui Nick Purnell de la despărţire: „Nu crede nimic din ce-ţi spun prizonierii şi nu discuta despre procesul sau recursul tău."

— Archer, zbiară o voce.

Ies din celula de sticlă şi revin la recepţie, unde mi se spune să completez încă un formular.

— Numele, vârsta, înălţimea, greutatea? cere ofiţerul de la masă.

— Archer, 61, 1 m 76, 178 de livre.

— Cât e asta în stone? mă întreabă.

— 12 stone şi 10 livre, răspund şi el mai completează încă un pătrăţel.

— Bine, treci alături, Archer, te aşteaptă un coleg.

De fapt, doi. Unul stă în picioare şi altul la un birou. Acesta îmi cere să stau sub bec şi să mă dezbrac. Amândoi încearcă să ducă treaba la bun sfârşit cât mai uman posibil. Îmi dau jos haina, cravata şi cămaşa.

— Aquascutum, Hilditch Key, YSL, citeşte mărcile hainelor cel din picioare, în timp ce ofiţerul aşezat completează căsuţele din formular.

Primul îmi cere apoi să ridic braţele şi să mă răsucesc cu 360 de grade, în timp ce o cameră video zumzăie în fundal, fixată de un perete. Îmi dau cămaşa, dar îmi reţin butonii de la Camera Comunelor. Îmi înapoiază şi haina, dar cravata nu. Apoi mi se cere să-mi scot pantofii, ciorapii, pantalonii şi lenjeria.

— Church's, Aquascutum şi Calvin Klein, dictează.

Mă mai învârtesc o dată şi de data aceasta, ofiţerul îmi cere să ridic tălpile, ca să le inspecteze. Mă lămureşte că uneori se ascund acolo droguri, sub leucoplast. Le spun că n-am pus mâna pe vreun drog în viaţa mea. Nu par interesaţi. Îmi dau înapoi hainele, cu excepţia curelei de piele.

— Asta e a ta? mă întreabă ofiţerul, arătând un rucsac galben de pe masa de lângă mine.

— Nu, n-am mai văzut-o.

— William Archer, citeşte el eticheta.

— Scuze, trebuie să fie a fiului meu.

Ofiţerul trage fermoarul şi dezvăluie două cămăşi, două perechi de chiloţi, un pulover, o pereche de pantofi comozi şi o trusă de baie cu toate cele necesare. Aceasta e confiscată imediat iar restul hainelor sunt aşezate pe masă. Ofiţerul îmi întinde o pungă mare de plastic cu emblema ÎMS Belmarsh tipărită cu litere bleumarin, deasupra unei coroane. În zilele noastre, totul are o emblemă. În timp ce-mi transfer obiectele îngăduite în punga cea mare, ofiţerul îmi spune că fiului meu îi va fi expediat rucsacul galben pe cheltuiala guvernului. Îi mulţumesc. Pare surprins. Alt ofiţer mă escortează până la celula de sticlă; strâng bine mânerul pungii.

De data aceasta, mă aşez lângă alt prizonier, care-mi spune că-l cheamă Ashmil; e din Kosovo şi procesul încă nu i s-a terminat.

— De ce-ai fost acuzat? întreb.

— Import ilegal de imigranţi, zice şi adaugă înainte de a putea să comentez ceva: Toţi sunt prizonieri politici, care ar fi la închisoare sau mai rău dacă ar mai fi rămas în patrie.

Mi se pare că aud o replică bine învăţată.

— Tu de ce eşti închis? mă întreabă.

— Archer, răsună aceeaşi voce oficială şi-l las, întorcându-mă la recepţie.

— O să te vadă doctorul, îmi spune ofiţerul de pe scaun, arătând

o uşă verde din spatele lui.

Nu ştiu de ce sunt surprins la vederea chipului tânăr şi proaspăt al medicului generalist, care se ridică de la birou când intru:

— David Haskins, se prezintă. Regret că ne cunoaştem în astfel de împrejurări.

Mă aşez în faţa lui şi-l privesc deschizând sertarul de unde scoate tot un formular.

— Fumezi?

— Nu.

— Bei?

— Nu, doar câteodată un pahar de vin roşu, la cină.

— Droguri?

— Nu.

— Ai avut vreo problemă de sănătate mintală?

— Nu.

— Te-ai rănit singur vreodată?

— Nu.

Continuă seria întrebărilor, de parcă ar completa o poliţă de asigurare, iar eu răspund la fel, nu, nu, nu şi nu. Marchează cu pixul toate căsuţele.

— Deşi nu cred că e necesar, priveşte el formularul, te voi interna în aripa medicală la noapte, până hotărăşte guvernatorul în ce corp de clădire te pune.

Zâmbesc, deoarece consider aripa medicală o opţiune mai plăcută. El nu-mi întoarce zâmbetul. Ne dăm mâna şi mă întorc la celula de sticlă. Nu mai aştept decât câteva minute şi vine o tânără în uniforma închisorii, care-mi cere s-o însoţesc în aripa medicală. Îmi înşfac punga şi o urmez.

Urcăm trei etaje de trepte verzi, de fier şi ajungem la destinaţie. Străbătând coridorul lung, îmi scade moralul. Toţi cei pe care-i văd par cuprinşi de o stare de deprimare avansată sau suferinzi de boli mintale.

— De ce trebuie să stau aici? întreb, dar ea nu răspunde.

Mai târziu, am aflat că majoritatea prizonierilor la prima condamnare îşi petrec prima noapte în sectorul medical, pentru că în primele douăzeci şi patru de ore de detenţie este cel mai probabil să încerce să se sinucidă[4].

Nu sunt plasat într-un salon de spital, cum crezusem, ci într-o celulă. Când uşa mi se trânteşte în faţă, încep să înţeleg de ce se gândesc unii la sinucidere. Celula măsoară cinci paşi pe trei şi e zugrăvită într-un mov deprimant. Într-un colţ se află un pat îngust cu o saltea tare ca piatra; ar putea fi un rebut de la armată. Pe peretele din faţa celui cu patul sunt o măsuţă pătrată şi un scaun, ambele din oţel. Lângă uşa groasă de fier e o chiuvetă metalică, lângă un closet deschis, fără capac şi dispozitiv de tras apa. Sunt hotărât să nu-l folosesc[5].

În spatele patului, pe perete, se află o fereastră zăbrelită cu patru bare groase de fier, vopsite în negru şi slinoase. Nu există perdele sau galerii. Ţeapănă, rece, neprimitoare: aşa ar suna o descriere generoasă a şederii mele temporare în aripa medicală. Nu e de mirare că doctorul nu mi-a întors zâmbetul. Sunt lăsat singur în sălaşul acesta sumbru peste o oră, timp în care încep să resimt o depresie profundă.

În cele din urmă, în încuietoare se răsuceşte o cheie şi intră o altă tânără. E brunetă, scundă şi zveltă şi poartă un compleu frumos, cu dungi. Mă strânge călduros de mână, se aşază pe pat şi se prezintă drept d-ra Roberts, guvernator adjunct. Nu poate avea mai mult de douăzeci şi şase de ani.

— Ce caut aici? o întreb. Nu sunt un asasin.

---

[4] 73 de oameni s-au sinucis în 2001 în închisorile britanice; 22 dintre ei erau la prima condamnare. Peste 1.500 de prizonieri au încercat să se spânzure, să se sugrume sau să se asfixieze în 2000, cu 50% mai mulţi decât în 1999.

[5] În celulă nu sunt obiecte din lemn, pentru că adesea, în prima noapte, prizonierii fac totul ţăndări.

— Majoritatea prizonierilor îşi petrec prima noapte în aripa medicală, explică ea, şi mi-e teamă că nu putem face nicio excepţie, în special pentru dumneavoastră.

Nu replic nimic – ce-ar fi de spus?

— Mai aveţi un formular de completat, dacă doriţi să mergeţi la înmormântarea mamei dvs. sâmbătă[6].

Îmi dau seama că d-ra Roberts se străduieşte din greu să fie înţelegătoare şi atentă, dar mi-e teamă că nu prea sunt în stare să-mi ascund debusolarea.

— Veţi fi mutat mâine într-un corp de clădire de aşteptare şi de îndată ce sunteţi clasat la categoriile A, B, C sau D vă vom transfera în altă închisoare. Nu mă îndoiesc că veţi fi la categoria D – nu aveţi condamnări anterioare sau dosar penal pentru violenţă.

Se ridică de pe pat. Toţi ofiţerii au legături mari de chei care zornăie ori de câte ori se mişcă.

— Ne vedem mâine. Aţi reuşit să daţi vreun telefon? mă întreabă, în timp ce bate cu palma în uşa grea.

— Nu, răspund, şi uşa e deschisă de un indian din Indiile de Vest, un om solid cu un zâmbet larg.

— Voi vedea ce pot să fac, promite ea şi iese pe coridor, trântind uşa.

Mă aşez pe pat şi cotrobăi prin sacoşa de plastic, descoperind că fiul meu, William, mi-a inclus printre obiectele permise un exemplar din cartea lui David Niven, *Luna e un balon.* O deschid şi găsesc un mesaj:

Sper să nu ajungi să-l citeşti, tăticule, dar, dacă da, fruntea sus, te

[6] Nick Purnell, avocatul meu, l-a rugat pe dl. judecător Potts să pot lipsi de la tribunal pentru a sta cu mama. A fost refuzat. A primit cu rezervă cea de-a doua cerere, de a mă lăsa să lipsesc la şedinţa de după-amiază. Am ajuns la căpătâiul mamei cu o oră înainte ca ea să moară.

iubim şi recursul e pe drum.

William şi James

Slavă Domnului că am o familie adorată şi căreia pare să-i mai pese de mine. Nu ştiu cum aş fi trecut prin ultimele săptămâni fără ei. Au făcut atâtea sacrificii ca să-mi fie alături la proces, zi de zi, timp de şapte săptămâni!

La uşa celulei bate cineva şi vizorul de oţel, ca al unei cutii de scrisori, e ridicat, dând la iveală chipul surâzător al indianului:

— Sunt Lester, declară, şi-mi împinge o pernă – tare ca piatra; o faţă de pernă – mov; apoi un cearşaf – verde; şi o pătură – maronie.

Îi mulţumesc lui Lester şi-mi fac patul pe îndelete. La urma urmei, nu am altceva de făcut.

După ce închei activitatea, mă aşez pe pat şi încerc să citesc *Luna e un balon,* dar mintea îmi zboară la altele. Reuşesc să acopăr cam cincizeci de pagini, oprindu-mă adesea să reflectez la verdict şi, deşi mă simt obosit, epuizat chiar, nici nu mă pot gândi la somn. Telefonul promis nu s-a materializat, aşa că sting becul fluorescent care atârnă deasupra patului, pun capul pe perna tare ca piatra şi, în ciuda ţipetelor agonizante ale pacienţilor din celulele alăturate, în cele din urmă adorm. După o oră sunt trezit de reaprinderea luminii fluorescente; cutia de scrisori se deschide şi doi ochi necunoscuţi mă scrutează – e o procedură care se repetă din oră în oră, ca să se asigure că nu încerc să-mi iau viaţa. Garda de suicid.

Până la urmă adorm din nou şi când mă trezesc, pe la patru şi ceva dimineaţa, stau întins pe spate, pentru că mă dor ambele urechi de la perna tare. Mă gândesc la verdict şi la faptul că nu mi-a trecut prin minte nici măcar un moment că juriul îl va disculpa pe Francis şi mă va învinovăţi pe mine pentru aceeaşi acuzaţie. Cum am conspirat dacă unul dintre noi nu realiza că se pune la cale o conspiraţie? De asemenea, acceptaseră mărturia fostei mele secretare, Angie Peppiatt, o femeie care mi-a furat mii de lire,

înşelându-mă pe mine şi familia mea ani de zile.

În cele din urmă, îmi îndrept gândurile spre viitor. Hotărât să nu pierd nicio oră, decid să scriu un jurnal al experienţei mele de încarcerare.

La 6, mă ridic din patul meschin şi caut în sacoşă. Da, am cele necesare şi autorităţile n-au hotărât că trebuie returnate expeditorului. Slavă Domnului că am un fiu care a avut prevederea să includă, printre altele, un bloc notes A4 şi şase pixuri în bagaj.

După două ore, încheiam prima variantă scrisă a tuturor evenimentelor petrecute de când fusesem trimis în temniţă.

ZIUA 2 – VINERI, 20 IULIE, 2001

8:00 a.m.

Sunt trezit în mod oficial – micul vizor se deschide şi ochii mi se opresc asupra căldurosului zâmbet al indianului, a cărui expresie trădează surprindere când mă vede la masă, scriind. Lucrez deja de aproape două ore.

— O să poţi face duş în câteva minute, mă anunţă.

M-am lămurit deja că în închisoare, câteva minute pot însemna şi o oră, aşa că îmi continuu activitatea.

— Ai nevoie de ceva? mă întreabă politicos.

— Ar fi posibil să mai primesc hârtie de scris?

— Nu prea mi se cere aşa ceva, recunoaşte, dar o să văd ce pot face.

După o jumătate de oră, Lester se întoarce cu un zâmbet timid în locul surâsului larg de mai devreme. Îmi strecoară un bloc notes A4, asemănător cu cele folosite de mine. În schimb, îmi cere şase autografe, unul singur personalizat – pentru Michelle, fiica lui. Nu-mi oferă explicaţii în legătură cu destinaţia celorlalte cinci, care trebuie scrise pe coli diferite. Deoarece în temniţă nu se negociază în bani, ne bazăm pe troc, după modelul Angliei din secolul al XIII-lea.

Nu-mi dau seama cât valorează cinci semnături de-ale lui Jeffrey Archer: poate un pachet de ţigări? Dar sunt recunoscător pentru acest comerţ, căci am sentimentul că permisiunea de a scrie în gaura asta de iad poate fi unica salvare pentru a-mi păstra mintea întreagă.

În vreme ce aştept ca Lester să se întoarcă şi să mă escorteze din celulă la duş – chiar şi plimbarea de-a lungul coridorului sumbru a devenit o activitate aşteptată cu nerăbdare – scriu mai departe. În sfârşit, aud cheia în locaş şi văd uşa grea deschizându-se, ceea ce îmi dă o mică senzaţie de libertate. Lester îmi înmânează un prosop

verde, subţire, o periuţă de dinţi şi o pastă din dotare, apoi mă încuie din nou. Mă spăl pe dinţi şi-mi sângerează gingiile, pentru prima dată după mulţi ani. Trebuie să fie o reacţie fizică la stresul la care am fost supus în ultimele douăzeci şi patru de ore. Mă îngrijorez puţin, deoarece în timpul nopţii agitate mi-am promis mie însumi că voi rămâne sănătos la trup şi la minte. De altfel, conform manualului prezent în fiecare celulă, lucrul acesta este solicitat şi de regulamentul închisorii[7].

După o noapte în aripa medicală, sunt impresionat de faptul că atât de mulţi membri ai personalului, îmbrăcaţi în elegantele şi curatele lor uniforme negre, par capabili să rămână cu zâmbetul pe faţă. Stau pe pat întrebându-mă la ce trebuie să mă mai aştept, când gândurile îmi sunt întrerupte de ţipete venind din capătul celălalt al corpului de clădire.

— 'Neaţa, Jeff, pariu că nu te gândeai c-o să intri aicişa.

Privesc prin ferestruică şi peste curte, văd o faţă holbându-se de dincolo de alte gratii. Îmi surâde:

— Sunt Gordon, răcneşte. Ne vedem la ora de mişcare, jos în curte.

9:00 a.m.

Sunt lăsat să ies din celulă şi pornesc încet pe coridor, savurând acest nou fel de libertate găsită pe drumul către duşuri. Lester mă însoţeşte. Simt că trebuie să aflaţi că în apartamentul meu de pe Albert Embankment, baia este probabil dotarea de care sunt cel mai mândru. De câte ori ies de acolo dimineaţa, am senzaţia că sunt altul, un om gata să înfrunte lumea. Belmarsh nu dispune chiar de asemenea dotări şi nu-ţi stârneşte acelaşi sentiment plăcut.

[7] De asemenea, în cărticică se menţionează că la Belmarsh nu sunt admise niciun fel de agresiuni şi se menţine o politică fermă de nediscriminare rasială, etnică sau religioasă.

Încăperea largă, podită cu piatră, adăposteşte trei compartimente mici de duşuri acţionate cu buton, la care curge un fir de apă, în cel mai bun caz călâie. Presiunea durează cam treizeci de secunde, apoi trebuie să apeşi din nou pe buton. Lucrul acesta înseamnă că duşul durează de două ori mai mult decât ar fi normal, dar, aşa cum încep să învăţ, în închisoare, timpul e marfa care se găseşte din abundenţă. Lester mă escortează înapoi la celulă şi eu îmi ţin strâns prosopul ud leoarcă. Îmi spune să nu-l pierd din ochi, fiindcă un prosop se schimbă abia la şapte zile.

Apoi uşa se închide etanş.

10:00 a.m.

Zac pe pat, holbându-mă la tavanul alb, până ce gândurile îmi sunt iar întrerupte de o cheie în uşă. Habar n-am cine vine de data asta. Se dovedeşte a fi o doamnă durdulie, îmbrăcată în uniforma închisorii şi având în comun cu „târgoveţul" indian un zâmbet cald. Se aşază pe marginea patului meu şi-mi întinde un formular pentru cantina închisorii. Îmi explică faptul că mi se permite să cheltuiesc douăsprezece lire şi cincizeci de penny pe săptămână, dacă am de unde. Trebuie să marchez rubricile cu alimente pe care le-aş dori, iar ea va avea grijă să primesc comanda mai târziu. Nu mă obosesc s-o întreb ce înseamnă „mai târziu". Când pleacă, studiez meticulos lista de la cantină, încercând să identific ceea ce s-ar putea numi bunuri de uz curent.

Descopăr îngrozit că prima coloană a listei cuprinde diferite mărci de tutun, iar a doua, de baterii electrice – închipuiţi-vă. Acord un timp considerabil studierii formularului şi chiar mă amuz, hotărând cum îmi voi cheltui cele douăsprezece lire şi jumătate. (Vedeţi paginile următoare.)

ÎMS BELMARSH: SERVICIU CANTINĂ PRIZONIERI					PREȚURI EFECTIVE DIN: 4 IUNIE, 2001				PAGINA 1
NUME PRIZONIER	NUMĂR				NUMĂR ARIPĂ ȘI CELULĂ	DATĂ			
ARCHER	FF 8282				ARIPA MEDICALĂ	20 IULIE			
TUTUN	COD	COST	CANT.	TOTAL	COFETĂRIE	COD	COST	CANT.	TOTAL
GOLDEN VIRGINIA (5 g)	1	£1,25			TABLETĂ CADBURY'S		£0,15		
TUTUN RED BULL 12,5 g		£1,42			BATON FUSE	45	£0,33		
BRICHETA I.M.P.	2	£0,33			CADS F/N TABLETA 52 g	46	£0,35		
[redacted]	3	[redacted]			CADS CROCANTĂ	47	£0,35		
CHIBRITURI	4	£0,10			CADS ECLER CIOC.	48	£0,65		
B & HEDGES SIMPLE	5	£0,22			RIPPLE	49	£0,33		
B & HEDGES DOUĂZECI	6	£4,35			MALTESER	50	£0,35		
MARLBOROUGH DOUĂZECI	7	£4,35			TOFFO ASORTATE	51	£0,28		
SILK CUT REGALE DOUĂZECI	8	£4,35			TABLETĂ BOUNTY	52	£0,33		
RONSON REGALE 1 x 18	9	£3,20			MARS 65 g	53	£0,30		
HAMLET TRABUCURI	10	£0,59			TABLETA TWIX 58 g	54	£0,30		
CLAN AROMATE	11	£3,39			TUNES	55	£0,42		
GOLDEN VIRGINIA 12,5 g	12	£2,27			MILKY WAY	56	£0,16		
GOLD HOLBORN 12,5 g	13	£2,27			TABLETĂ SNICKERS	57	£0,32		
UZALA RED/FOITĂ VERDE	14	£0,20			MYNARD; WINE GUMS	58	£0,32		
Red Bull sau altele Foiță Trabuc	15	£0,12			[redacted]	59	£[redacted]		
FILTRE	16	£0,52			YORKIES	60	£0,35		
[redacted]		[redacted]			PASTILE FRUCTE	61	£0,30		
[redacted]		[redacted]			DROPSURI MENTĂ EXTRA STRONG	62	£0,30		
BATERII					[redacted] NUCI 50 g/STAFIDE	63	£0,45		
EVER READY R 20S	19	£0,62			CRISPS SĂRATE	64	£0,28		
EVER READY R 14S	20	£0,50			CRISPS BRÂNZĂ ȘI CEAPĂ	64	£0,28		
EVER READY R 6S	21	£0,16			CRISPS SARE ȘI OȚET	64	£0,28		
ENERGISER LR 20	23	£0,80			CRISPS ALTELE (MENȚIONAȚI)	64	£0,28		
ENERGISER LR 14	24	£0,52			PRINGLES SĂRAȚI	64	£0,55		
ENERGISER LR 6	25	£0,28			PRINGLES CREMĂ ACRIȘOARĂ	64	£0,55		
EVER READY PP9	26	£1,90			PRINGLES SARE ȘI OȚET	64	£0,55		
ARTCOLE POȘTALE ȘI CARTELE TELEFONICE					CARAMELE ASORT.		£0,01		
TIMBRE CLASA 1 (1 BUC)	241	£0,27	[redacted]		ALUNE M & M	65	£0,36		
TIMBRE CLASA A 2-A (1 BUC)	242	£0,19			DROPSURI MENTA POLO	66	£0,21		
TIMBRE SPECIALE (1 BUC)	243	£0,08			KIT KAT 4 FINGER		£0,30		
					[redacted] /STARBURST		£0,33		
AEROGRAME (1 BUC)	244	£0,38			FULGI CAD		£0,36		
CARTELE 1 X 20 UNITĂȚI	245	£2,00			TABLETĂ TRACKER/LION		£0,32		
CARTELE 1 X 40 UNITĂȚI	246	£4,00			PICNIC		£0,37		
PAPETĂRIE ELECTRICE					[redacted] FREDO (BUCATĂ)		£[redacted]	15 p	
CARNETE A4	31	1,25			AMESTEC BOMBAY		£0,42		
CARNEȚE DE SCRIS	32	0,78			BĂUTURI ȘI RĂCORITOARE				
PLICURI	33	0,75			CAFEA CANĂ PLASTIC	162	£2,35		
PIXURI BIC	34	0,20			PLICURI CEAI CALITATE	163	£0,62		
CREIOANE COLORATE	35	1,15	[redacted]		CEAI PLANTE TWINNINGS 1 X 20		£1,17		
CARNEȚE DE SCHIȚE A4	36	0,90			CEAI FRUCTE TWINNINGS 1 X 20		£1,25	AMESTEC	
RIGLA 1 METRU 30 cm	37	0,40			PLICULEȚE NESCAFE	199	£0,09		
CĂRȚI DE JOC	38	[redacted]	99 p.		PLICULEȚE CAPUCINO	196	£0,30		
Toate preturile din catalogul Rubicon Argos plus 6%	150				OVALTINE	201	£1,57		
	152				LAPTE CONDENSAT NESTLE MARE	171	£1,65		
CANTITATEA MEDIE A BANILOR PRIZONIERILOR LA VISTA	281	6,13			CIOCOLATĂ LICHIDĂ 250 g	172	£1,36		
					LAPTE PRAF MARVEL	172	£1,89		
INCLUSIVE LISTELE DE PREȚURI		£0,10			LAPTE INTEGRAL/DEGRESAT UNT 500 ml	76	£0,45		
					LAPTE SOIA NEÎNDULCIT UNT 500 ml		£0,53		
					MERE ROBINSONS/BLACK	70	£1,10		
[redacted]	85	£0,38			LAMAI ROBINSONS	71	£1,10		
ALUNE SĂRATE [redacted]	86	£0,42			PORTOCALE ROBINSONS	72	£1,10		
[redacted]	87	[redacted]			CUTIE ORANJ. LILT [redacted] 300 ml	73	£0,50		
KIT KAT CROCANTE		£0,33			COCA COLA SAU COKE DIETĂ 330 ml	75	£0,50		
ALUNE AMERICANE		£0,50			S/SPRING STICLE	77	£0,49		
					SUC PORTOCALE T.D.Y.	78	£0,68		
STAFIDE TODAYS 375 g/SULTANA		£0,90			APĂ 1,5 l	79	£0,82		
SEMINȚE SESAME		£0,22			[redacted] CUTII 330 ml FANTA	80	£0,50		
MĂSLINE NEGRE PUNGĂ CREȘPO		£0,65			LUCOZADE	81	£2,15		
NESQUICK CĂPȘUNI/CIOCOLATĂ 225 g		£1,39			SUC AFINE		£1,16		

ÎMS BELMARSH: SERVICIU CANTINĂ PRIZONIERI					PREȚURI EFECTIVE DIN: 4 IUNIE, 2001				PAGINA 2
NUME PRIZONIER	NUMĂR				NUMĂR ARIPĂ ȘI CELULĂ	DATĂ			
CĂRȚI POȘTALE	COD	COST	CANT.	TOTAL	BĂCĂNIE	COD	COST	CANT.	TOTAL
CĂRȚI POȘTALE MICI	83	£0,76			ZAHĂR GRANULAT 1 kg	160	£0,79		
CĂRȚI POȘTALE MARI	84	£1,16			ZAHĂR GRANULAT T & L 600 g	161	£0,69		
CĂRȚI POȘT. MARI CRĂCIUN	85				ZAHĂR DEMERARA 600 g	164	£0,77		
CĂRȚI POȘT. MICI CRĂCIUN	86				MIERE ROWSE 12 oz	176	£2,06		
CĂRȚI POȘTALE ALTELE	87				GEM ROBINSONS SQZY		£1,26		
DAȚI CÂT MAI MULTE DETALII POSIBIL					MARGARINA FLORA	161	£0,69		
					PORȚII DAIRYLEA	166	£0,70		
					PORȚII BRÂNZA MATURE	174	£1,40		
					MINI CHEDDARS	158	£0,28		
OBIECTE DE TOALETĂ/SĂNĂTATE					UNT ARAHIDE	158	[redacted]	1,62	
					TĂIȚEI CHIX/PIURE	168	£0,89		
CREMĂ NIVEA 26 ml	104	£1,24			TĂIȚEI POT CU CURRY	169	£0,89		
CREMĂ E46	110	£1,36	1,95		TĂIȚEI POT VITĂ/TOMATE	170	£0,89		
CHAP STICK/LIPSYL	100	£1,03			TĂIȚEI KOKA 86 g ASORT.		£0,32		
LOȚIUNE NATURALĂ UNT DE CACAO 400 ml	102	£0,88			SUPĂ CUPPA	173	£0,22		
LOȚIUNE PALMERS UNT DE CACAO 200 ml		£3,38			MAIONEZA HEINZ TUB		£1,76		
DAX POM VERDE 100 g	103	£2,07			SOS SALATĂ HEINZ	176	£2,00		
VITAMINE 60	106	£1,77			KETCHUP ROȘII 460 g	182	£1,40		
CAPSULE UNTURĂ PEȘTE	106	£1,90			SOS BRUN	181	£1,86		
DP 30 VARIANTE	107	£6,30	5,90		CUBURI OXO BUCATĂ	186	£0,09		
CAPSULE UȘTUROI	108	£1,49			CEREALE KELLOGS 260 g	178	£1,14		
[redacted]	110	[redacted]			KELLOGS VARIETĂȚI 12	179	£1,99		
CAMAY CHIC – NEGRU 100 g	112	£0,49			ALPEN CLASIC	197	£1,36		
SĂPUN ALB FAIRY EXTRA CARE 126 g	113	£0,46			ALPEN ORIGINAL 760 g		£2,60		
ZEST 126 g		£0,62			WEETABIX 12	180	£0,89		
SĂPUN BAIE WRIGHT NEGRU		£0,86			WEETABIX FAMILY	183	£1,67		
[redacted]		[redacted]			KELLOGS CROC. ALUNE FULGI C.		£1,89		
SĂPUN LUX LAPTE MIERE	116	£0,62			PUFARINE ZAHĂR QUAKER 320 g		£1,86		
PEARS TRANSPARENT	117	£1,06			KELLOGS FRUCTE & FIBRE		£1,69		
COMFORT 1 litru	118	£1,27			GRÂU DECORTICAT QUAKER 320 g		£1,36		
FAȚĂ FLANEL	119	£0,66			BATON NUTRITIV KELLOGS		£0,32		
SĂPUN IMPERIAL LEATHER 126 g	120	£0,69			READY BREAK 260 g		£0,87		
LOȚIUNE COPII JOHNSONS 200 ml	121	£2,00			BISCUIȚI CREMA JACOBS	186	£0,50		
ULEI COPII JOHNSONS 200 ml	122	£2,24			BISCUIȚI CEAI T.D.Y.	187	£0,43		
ULEI COPII SOFTKINS 260 ml		£0,89			BISCUIȚI CREMĂ BOURBON 200 g	188	£0,46		
LOȚIUNE COPII 260 ml		£0,63			BRÂNZĂ RITZ 200 g	189	£0,83		
ȘAMPON VOSENE	123	£1,76			MINIPRĂJITURĂ 150 g	190	£0,43		
ȘAMPON TIMOTEI 260 ml	124	£1,36			BISCUIȚI CREMĂ OU 200 g	191	£0,46		
PASTĂ DINȚI COLGATE 60 ml	126	£0,81			NICE 150 g	192	£0,43		
PULBERE DINȚI EUCRYL	126	£1,62			RYVITA	193	£0,59		
STERADENT TABLETE X 30	127	£1,36			DIGESTIVI McVITIES 260 g 194		£0,68		
PERIUȚĂ DINȚI MED. JORDAN	128	£1,18			LAPTE CASĂ McVITIES	196	£0,89		
PASTĂ DINȚI SENSODYNE	133	£2,06			NUCI GHIMBIR T.D.Y. 200 g	200	48*		
PASTĂ DINȚI ULTRA BRITE		£0,81			[redacted]	203	[redacted]		
ȘAMPON NATURAL FAMILY 600 ml		£0,87			HOB NOBS McV SIMPLU 300 g	204	£0,96		
CONDITIONER NATURAL FRECV. 600 ml		£0,78			HOB NOBS McV LAPTE/CIOC. NEAGRA		£1,14		
ȘAMPON B/FINE PRO VIT 260 ml		£1,20			INELE COCOS [redacted]		£0,48		
ȘAMPON [redacted] B/FINE 400 ml		£1,29			MINIPRAJITURA T.D.Y. FRUCTE		£0,64		
WASH N GO ȘAMPON	114	£3,30			PRAJITURI JAFFA McV		£0,83		
GEL DUȘ NATURAL 260 ml	138	£0,80			TURTĂ DULCE McVITIES		£0,96		
GEL PĂR 226 g	136	£0,60			[redacted]		[redacted]		
DEODORANT DOVE SOLID STICK		£2,10			TON JOHN WEST SARAMURĂ ULEI 200 g		£0,99		
GILETTE DEODORANT GEL STICK	111	£2,99			CONSERVĂ VITĂ PORUMB JOHN WEST 136 g		£0,96		
GILETTE BALSAM AFTER SHAVE	137	£4,73			GLENRYCKS PILCHARDS 165 g		£0,64		
HÂRTIE TOALETĂ TWIN	136	£0,99			ȘUNCĂ PRINCESS 200 g		£0,97		
ȘERVEȚI TOY MANS	116	£0,76			HOTDOGS 400 g		£0,60		
SIROP JUMĂTĂȚI PRINCES PERE		£0,79			SALATĂ HEINZ		£0,92		
PIERSICI FELII PRINCESS		£0,72			SALATA CARTOFI HEINZ		£0,81		
COMPOT ANANAS BUCĂȚI		£0,96			PORUMB VALFRUTTA		£0,54		
COCKTAIL FRUCTE VALFRUTTA		£0,69			KELLOGS OREZ EXPAND. 260 g	181	£1,14		
CREMĂ BIRDS R.T.S. 426 g		£0,99							
CREMĂ OREZ AMBROSIA		£0,83							

DACĂ NU AVEȚI BANI SUFICIENȚI ÎN CONT, COMENZILE SE VOR AJUSTA DE LA ULTIMUL SPRE PRIMUL PRODUS.

SEMNĂTURĂ DEȚINUT ..... DATA .....
VERIFICAT DE ..... EXPEDIAT DE .....

11:00 a.m.

Sună un clopoţel, ca la sfârşitul unei ore de şcoală. Uşa celulei se deschide şi pot ieşi, împreună cu ceilalţi deţinuţi, să petrec cele patruzeci şi cinci de minute de mişcare prin curte. Sunt sigur că aţi văzut activitatea aceasta în multe filme – nu prea e acelaşi lucru când participi tu însuţi la ea. Înainte de a coborî în curte, trecem cu toţii printr-o nouă percheziţie corporală, cam ca aceea practicată şi în aeroporturi. Apoi suntem conduşi pe trei rânduri de trepte de fier până la curtea închisorii, aflată la nivelul solului.

Păşesc de-a lungul laturilor de vreo două sute de metri ale pătratului înconjurat de ziduri înalte din cărămidă roşie, cu o mică peluză proaspăt tunsă în centru. După vreo două runde, mi se alătură Gordon, posesorul vocii care m-a salutat de dimineaţă, de la fereastra de pe partea cealaltă a corpului de clădire. Se dovedeşte a fi un bărbat înalt şi zvelt, clădit atletic. Fără să-l îmboldesc deloc, îmi spune că a ispăşit deja unsprezece din cei paisprezece ani la care a fost condamnat, pentru crimă. E a cincea închisoare unde a fost plimbat. Nu pentru bună purtare, e prima mea reacţie[8].

Autorul din mine e curios să afle mai multe despre el, dar nu trebuie să pun nicio întrebare, căci vorbeşte continuu, fapt obişnuit pentru vieţaşi, după cum aveam să aflu mai târziu.

Gordon urmează să iasă peste trei ani şi deşi este dislexic, a absolvit cursurile la distanţă ale unei universităţi, facultatea de limba engleză, iar acum studiază pentru o licenţă în drept. Pretinde că a scris şi o carte de poezii, despre care parcă îmi amintesc să fi citit ceva în ziarul *Daily Mail*.

— Nu-mi vorbi mie de presă, îi dă înainte ca un magnetofon cu butonul de oprire stricat. Totdeauna pricep lucrurile pe dos. Au zis

[8] Nu este ceva neobişnuit pentru un vieţaş să fie mutat de la o închisoare la alta, deoarece astfel nu ajung să-şi facă relaţii şi să capete autoritate în faţa celorlalţi.

că l-am împuşcat pe amantul iubitei mele când l-am găsit cu ea în pat şi că el făcuse facultatea la Eton.

— Şi n-o făcuse la Eton? sondez eu inocent.

— Ba da, admite Gordon, dar nu l-am împuşcat, nu? L-am înjunghiat de şaptesprezece ori.

Mi se face rău auzindu-i confesiunea spusă pe un ton degajat, lipsit de remuşcare sau de ironie. Gordon zice mai departe că pe atunci avea douăzeci de ani şi că fugise de acasă la paisprezece, din cauză că fusese abuzat sexual. M-am cutremurat, cu tot soarele strălucitor de afară. Mă întreb cât timp va trece până când astfel de mărturisiri nu-mi vor mai face rău. Când nu mă voi mai cutremura ascultându-le? Când mi se vor părea banale, comune?

În vreme ce înconjurăm repetat curtea, mi-l arată pe Ronnie Biggs[9], care stă pe o bancă din colţul cel mai îndepărtat de noi, printre muşcate.

— Tocmai le-au plantat, Jeff, spune Gordon. Probabil că ştiau că vii tu.

O spune fără să râdă. Privirea îmi cade asupra unui bătrân bolnav, cu un tub ieşindu-i dintr-o nară. Nu arată ca şi cum ar mai avea multe zile de trăit.

Mai facem o tură şi-l întreb pe Gordon cine e tânărul cu fizionomie de indian care stă cu faţa la perete şi nu s-a clintit nici cu un centimetru de când suntem în curte.

— Şi-a omorât nevasta şi fetiţa, mă informează Gordon. A încercat de trei ori să se sinucidă de când e închis şi nu vorbeşte cu nimeni.

Am simţit o compasiune ciudată pentru acest dublu criminal, trecând mereu pe lângă el. Depăşind un altul ce pare total pierdut, Gordon şopteşte: „E Barry George, tocmai a luat-o pentru că l-a

[9] Unul dintre autorii atacului asupra trenului poştal Glasgow-Londra, din 1963 (nota traducătorului).

omorât pe Jill Dando." Nu i-am spus că Jill îmi fusese prieten şi coleg de armată. Mi-am ascultat avocatul pentru prima oară în viaţă. „Nimeni nu crede că el a făcut-o", continuă Gordon, „nici măcar presarii." Mă abţin de la comentarii. Totuşi, procesul meu s-a desfăşurat concomitent cu al lui George la Old Bailey şi am fost surprins de numărul mare de avocaţi şi civili care s-au declarat tulburaţi de verdict.

„Pun pariu că iese la recurs"[10], adaugă Gordon, în timp ce acelaşi sunet de clopoţel şcolar ne anunţă că cele patruzeci şi cinci de minute de „libertate" s-au terminat.

Suntem din nou percheziţionaţi la ieşirea din curte, ceea ce mă nedumereşte; dacă nu aveam nimic la noi când am intrat, cum am putea deţine ceva nepermis acum, la plecare. Sunt sigur că există o explicaţie simplă şi-l întreb pe Gordon.

— Trebuie să facă procedura, îmi explică el, în timp ce urcăm treptele. Aşa-i regulamentul.

La etajul trei, drumurile ni se despart.

— La revedere, zice Gordon, şi nu ne mai întâlnim niciodată.

Peste trei zile, citesc în cotidianul Sun că am dat mâna cu Ronald Biggs după ce Gordon ne-a făcut cunoştinţă.

11:45 a.m.

Închis din nou în celulă, continuu să scriu, dar cheia se răsuceşte în broască înainte de a termina o pagină. Este d-ra Roberts, guvernatorul adjunct. Mă ridic şi-i ofer scăunelul meu de oţel. Zâmbeşte, flutură mâna şi se cocoaţă pe marginea patului. Îmi confirmă că aranjamentele făcute pentru a mă deplasa la biserica parohiei Grantchester şi a participa la înmormântarea mamei au fost avizate pozitiv de guvernator. Au verificat în computerul poliţiei, la Scotland Yard şi, cum nu am condamnări anterioare sau

[10] Pe 2 iulie, 2002, Barry George a pierdut recursul.

cazier pentru acte de violenţă, sunt clasificat automat în categoria D[11], ceea ce este important, deoarece, explică ea, ofiţerii care mă vor escorta la serviciul funerar nu vor purta uniforme, iar eu nu voi fi ţinut în cătuşe.

Îi spun că presa va fi dezamăgită.

— Şi nimic nu-i va opri să scrie că aveaţi cătuşe, replică ea.

Apoi mă anunţă că voi fi mutat din aripa medicală în Corpul Trei, cândva după-amiază. Nu are rost s-o întreb cu exactitate când.

Îmi petrec restul dimineţii încuiat în celulă, scriind şi respectând o rutină aplicată timp de douăzeci şi cinci de ani – două ore de lucru, două ore de pauză – însă, e drept, niciodată într-un asemenea mediu. De obicei, când plec de acasă pentru o perioadă de scris, caut o locuinţă cu vedere la ocean.

12:00 prânz

Mi se dă drumul pentru a sta la coadă la masa de prânz. Arunc o privire mâncării şi nu pot suporta: carne arsă, Domnul ştie din ce animal, mazăre moale înotând în apă şi nişte cartofi pe care i-ar fi respins şi sărmanul Oliver Twist. Mă mulţumesc cu o felie de pâine şi o cană de metal plină cu lapte. Mă aşez la o masă, termin dejunul în trei minute şi revin în celulă.

Nu am mult de aşteptat şi apare o agentă care-mi spune că sunt transferat în Corpul Trei de Celule, cunoscut deţinuţilor sub numele de Beirut. Îmi împachetez bagajul în sacoşa de plastic în vreo trei

[11] Există patru categorii de prizonieri, A, B, C şi D. Categoria A include prizonieri violenţi şi periculoşi, cu posibile resurse (bani) de evadare; cei din B sunt violenţi şi periculoşi, dar nu întotdeauna criminali (acuzaţi pentru vătămare corporală gravă sau severă, mutilare, viol); prizonierii din C, marea majoritate, sunt recidivişti sau condamnaţi pentru delicte majore, nonviolente, precum traficanţii de droguri; D înseamnă, de obicei, prizonieri la prima condamnare, fără antecedente violente, adesea cu sentinţe scurte şi recuperabili, deoarece doresc să se reintegreze cât mai repede posibil în societate.

minute, în timp ce ea îmi spune că Beirutul se află în cealaltă aripă a clădirii.

— Probabil că oriunde e mai bine decât în aripa medicală, mă aventurez.

— Da, presupun că e puţin mai bine, răspunde ea, şi, după o ezitare: Dar nu chiar aşa de bine.

Mă escortează de-a lungul mai multor coridoare de legătură, descuind şi încuind tot felul de grilaje, până să ajungem în Beirut. Mai mulţi deţinuţi îmi salută apariţia cu ovaţii. Mai târziu, aflu că s-au făcut pariuri pe zona unde voi fi repartizat.

Fiecare dintre cele patru corpuri are câte un scop diferit, aşa că n-ar fi fost greu de dedus că voi ajunge la Trei – corpul de triere. Rămâi în „triaj" până te evaluează, ca un avion care se învârte deasupra aeroportului, aşteptând să primească pista de aterizare. Voi mai vorbi despre asta.

Noua mea celulă se dovedeşte a fi puţin mai mare, cu câteva zeci de centimetri şi ceva mai umană, dar nu foarte mult, aşa cum mi se spusese. Pereţii sunt zugrăviţi într-o nuanţă de verde mai suportabilă şi există şi dispozitiv de tras apa la closet. Nu mai e cazul să fac pipi în chiuvetă.

Panorama e aceeaşi. Vezi în faţă doar un zid de cărămidă roşie, ascunzând de soare alte vieţi. Plimbarea lungă din aripa medicală până aici a constituit un interludiu plăcut, dar mi se face rău la gândul că astfel de clipe ar putea constitui un mod de viaţă.

Un băiat de serviciu – Ascultător[12] pe nume James e în faţa celulei, aşteptând să mă salute. Are o faţă blândă şi-mi aminteşte de un pedagog întâmpinând un elev nou la şcoală, doar că e cu douăzeci de ani mai tânăr decât mine. Îmi spune să-i pun orice fel

[12] Anumiţi prizonieri pot deveni Ascultători. Sunt antrenaţi de călugări şi-i pot ajuta pe alţi deţinuţi să suporte mai uşor viaţa de închisoare, în special pe cei predispuşi la sinucidere.

de întrebări aş avea. Mă sfătuieşte să nu spun nimănui nimic – fie ei prizonieri sau gardieni – despre sentinţa sau recursul meu şi să nu discut niciun subiect despre care nu doresc să citesc în ziarul din a doua zi. Mă avertizează că toţi deţinuţii cred că vor face avere telefonând la „Sun" şi dezvăluindu-le reporterilor de acolo ce am mâncat la prânz. Îi mulţumesc pentru sfatul primit dinainte şi de la avocat. James îmi pasează o nouă pernă tare beton, cu faţă de pernă verde, dar de data aceasta primesc două cearşafuri şi două pături. Îmi mai înmânează şi o farfurie şi un castron de plastic, o cană de plastic şi cuţit şi furculiţă din acelaşi material. Apoi îmi dă vestea proastă, că echipa Angliei a pierdut cu 187 de puncte. Mă încrunt.

— Dar nici australienii n-o duc prea bine, surâde James.

Fără îndoială, a aflat despre pasiunea mea pentru cricket.

— Vrei un radio? adaugă. Ai putea urmări partidele minge cu minge.

Nu-mi pot ascunde încântarea faţă de această perspectivă şi mă lasă să-mi fac patul, revenind după câteva minute cu un aparat de radio vechi şi hărtănit, luat cine ştie de unde.

— Ne vedem mai târziu, mă asigură şi dispare.

Aranjez pe îndelete radioul pe minusculul pervaz de cărămidă al ferestrei, scoţând antena printre zăbrele şi acordându-l îndelung până reuşesc să aud vocea familiară a lui Christopher Martin-Jenkins la emisiunea Test Meci Special. Tocmai afirmă că Blowers ar trebui să se tundă. Apoi dă informaţia mai serioasă că Australia e în avantaj, fraţii Waugh părând foarte decişi. Deoarece sunt într-o pauză de scris, mă întind pe pat şi-l aud pe Graham Gooch gemând după două ratări succesive. La pauză, Australia conduce detaşat şi bănuiesc că se îndreaptă spre o nouă victorie la puncte.

4:00 p.m.

Refuz din nou mâncarea închisorii şi mă întreb cât va mai dura până voi fi nevoit să cedez.

Întorcându-mă în celulă, găsesc comanda de la cantină pe marginea patului. În mod ciudat, prima mea reacţie e că cineva a intrat acolo în lipsa şi fără ştirea mea. Îmi torn nişte apă Buxton în cana de plastic şi desfac un pachet de Pringles. Mestec şi înghit totul foarte încet.

7:00 p.m.

După trei ore, alt clopoţel. Toate uşile celulelor sunt deschise şi deţinuţii se adună la parter pentru aşa-numita „Asociere". Este o perioadă când stai împreună cu alţi prizonieri şi durează o oră. Plimbându-mă pe cel mai ocolit traseu posibil – plimbarea a devenit un lux – descopăr ce activităţi se pot desfăşura în grup. Patru bărbaţi de culoare, purtând lanţuri de aur cu cruciuliţe, stau într-un colţ şi joacă domino. Mai târziu, aflu că toţi sunt închişi pentru crimă. Niciunul nu pare deosebit de violent în calcularea următoarei mutări. Mai departe, alţi doi deţinuţi joacă biliard, iar alţii stau întinşi în şezlonguri şi citesc „Sun", de departe cel mai popular ziar din închisoare, dacă judecăm după numărul de cititori. În capătul sălii s-a format o coadă lungă la cele două telefoane. Toţi prizonierii au la dispoziţie câte o cartelă de două lire, pe care o pot utiliza în timpul Asocierii. Mi se spune că voi primi şi eu una mâine. Totul e mâine. Oare cum o fi în închisorile spaniole, unde lipsa de punctualitate e mai mare decât în Anglia? Probabil, acolo totul e „poimâine".

Mă opresc să stau de vorbă cu un bărbat pe nume Paul. Îmi spune că e închis pentru fraudă comercială (şapte ani) şi-mi povesteşte cum a fost prins, dar tocmai atunci ni se alătură un gardian. Discutăm pe larg şi ofiţerul spune că nici el nu crede că Barry George l-a ucis pe Jill Dando.

— De ce nu? întreb.

— E prea prost, replică ofiţerul. Şi în orice caz, Dando a fost împuşcat cu un singur glonţ, ceea ce mă convinge că asasinul e un

profesionist disciplinat.

Ne mai spune că a fost în tură cu George în ultimele optsprezece luni şi repetă: „Credeţi-mă, nu e în stare să facă aşa ceva".

Pat (crimă redusă la mutilare, patru ani) intervine, spunând că şi el e de acord. Îşi aminteşte de un incident care a avut loc anul trecut, în „ziua sportivă" a închisorii, când Barry George – pe atunci deţinut preventiv – a alergat la o sută de metri şi s-a prăbuşit după treizeci.

— E cam pervers, adaugă Pat, şi poate ar trebui închis, dar nu e un criminal.

Îi las ca să-mi continuu plimbarea şi observ că suntem îngrădiţi la cele două capete ale sălii de două plase din oţel, întinse din tavan până în podea. Toţi cei pe lângă care trec dau din cap şi-mi zâmbesc, iar unii prizonieri mă opresc şi vor să discute procesele lor, în timp ce alţii, care scriu cărţi poştale, vor să-i ajut să completeze corect nume ca Suzanne sau Christine. Majoritatea sunt prietenoşi şi mă strigă „Lord Jeff", un titlu inedit. Încerc să par voios. Când îmi amintesc că, dacă pierd recursul, va trebui să rămân în detenţie minimum doi ani, pur şi simplu nu-mi dau seama cum rezistă cei care au o condamnare pe viaţă.

— E doar un mod de a trăi, spune Jack, un bărbat de patruzeci şi opt de ani care şi i-a petrecut pe ultimii douăzeci şi doi intrând şi ieşind din închisoare. Problema mea, adaugă el, e că nu mai sunt calificat pentru nicio muncă după ce ies de aici.

Ultima persoană care mi-a spus lucrul ăsta a fost un senator din Partidul Conservator, cu câteva zile înainte de alegeri. A pierdut.

Jack mă invită în celula lui de la parter. Sunt surprins să văd trei paturi într-o încăpere nu cu mult mai mare decât a mea. Credeam că va comenta norocul meu de a fi singur în celulă, dar nu, el îmi arată doar un desen mare, fixat pe perete.

— Ce crezi că e asta, Jeff? vrea să afle.

— Habar n-am, răspund. E cumva numărătoarea zilelor, lunilor

sau anilor pe care-i mai ai până te eliberează?

— Nu, face Jack.

Îmi arată apoi un loc de sub chiuvetă, unde s-a adunat o mică armată de furnici. Eu gândesc cam încet şi încă nu adun doi şi cu doi.

— În fiecare seară, explică Jack, organizăm toţi trei curse de furnici şi asta-i pista. Un fel de Ascot al furnicilor, adaugă, râzând.

— Dar care-i miza? mă interesez, conştient că prizonierii nu au voie să deţină bani asupra lor.

— Sâmbătă seara, câştigătorul celor mai multe curse din timpul săptămânii alege în ce pat va dormi următoarele şapte zile.

Mă uit la cele trei paturi. Pe o latură a camerei e întins un pat, iar pe peretele opus sunt două, suprapuse.

— Şi pe care-l alege câştigătorul?

— Eşti al dracului[13] de prost, Jeff, ăla de sus, bineînţeles. În felul ăsta eşti cel mai departe de furnici şi dormi la sigur.

— Furnicile ce primesc?

— Dacă câştigă, rămân în viaţă până la cursa următoare.

— Şi dacă pierd?

— Le băgăm în supă a doua zi.

Cred că a fost o glumă.

Sună din nou clopoţelul şi gardienii ne mână imediat în celule şi ne încuie uşile. Vor rămâne aşa până mâine dimineaţă la opt.

Un ofiţer mă opreşte să intru în celulă, spunându-mi că guvernatorul doreşte să discute cu mine. Îl urmez, dar ne oprim mereu, ca să descuie şi să încuie nenumăratele porţi de fier zăbrelite. Ajungem în cele din urmă într-o cameră confortabilă,

[13] Voi folosi un limbaj vulgar numai când citez spusele prizonierilor, care conţin vulgarităţi în fiecare propoziţie. „Al dracului" e singurul calificativ pe care-l folosesc. (Nu am tradus cuvântul englez „fuckin", ci am oferit un echivalent utilizat în limba română – nota trad.)

mobilată cu o sofa, două scaune uşoare şi tablouri pe pereţi.

Dl. Peel, guvernatorul Corpului Trei, se ridică şi-mi strânge mâna înainte de a mă pofti să stau. Apoi mă întreabă cum m-am acomodat. Îl asigur că n-aş mai dori să trăiesc vreodată experienţa din aripa medicală. Recunosc însă, Corpul Trei constituie o ameliorare uşoară, deşi e tot îngrozitor.

Dl. Peel dă din cap, ca şi când ar mai fi auzit înainte toate astea. Apoi îmi spune că la Belmarsh sunt cinci guvernatori, iar el răspunde de organizarea deplasării mele la Grantchester, la înmormântarea mamei. Îmi confirmă că totul s-a aranjat, dar trebuie să fiu gata de plecare mâine dimineaţă la şapte. Sunt pe punctul de a întreba de ce la şapte, când slujba începe abia la unsprezece şi drumul până la Grantchester durează în mod obişnuit o oră, dar el se ridică şi nu mai spune decât:

— Ne vom revedea după ce vă întoarceţi de la Cambridge.

Îmi urează noapte bună, dar nu-mi mai strânge mâna a doua oară. Plec din biroul lui şi încerc să ajung la celulă. Sunt neînsoţit şi mă rătăcesc. Un gardian vine repede să mă salveze şi mă îndrumă pe coridorul îngust, sigur că nu încercam să scap. Nici înăuntru nu mă descurc, darmite să găsesc ieşirea, aş vrea să-i spun.

9:00 p.m.

Încuiat din nou în cămăruţa mea, revin la *Luna e un balon* şi citesc despre prima experienţă sexuală a lui David Niven şi râd, da, râd pentru prima oară după multe zile. La unsprezece sting lumina. Doi indivizi din Indiile de vest de pe etajul meu ţipă prin ferestruicile celulelor, dar nu aud ce spun[14].

Zbiară unul la altul ca doi soţi care ar trebui să divorţeze.

Nici nu ştiu la ce oră adorm în sfârşit.

[14] În majoritatea închisorilor e un eveniment obişnuit şi poate dura toată noaptea. Certăreţii sunt denumiţi „războinici de fereastră".

ZIUA 3 – SÂMBĂTĂ, 21 IULIE, 2001

4:07 a.m.

Mă scol la câteva minute după ora patru şi fiindcă nu voi fi luat decât la şapte, hotărăsc să scriu două ore. Descopăr că acum, când sunt atât de puţine lucruri care să mă distragă, scriu într-un ritm mai lent decât înainte.

6:00 a.m.

Un gardian descuie uşa celulei şi se prezintă drept George. Mă întreabă dacă vreau să fac un duş. Prosopul a atârnat la capul patului toată noaptea şi e încă umed, dar măcar mi-au furnizat un aparat de ras Bic cu care pot să scap de barba de două zile. Îmi trece prin minte să-mi tai beregata, dar gândul că aş putea rata şi ar trebui să mă întorc în aripa spitalului e suficient pentru a anula orice intenţie de acest fel. Experienţa sectorului medical îi opreşte probabil pe mulţi prizonieri să-şi facă singuri rău, căci nu e o alternativă plăcută. Dacă te trimit iar la etaj, ar fi bine să fii bolnav cu adevărat, fiindcă, dacă nu eşti, o să fii când termină ei cu tine.

Merg să-mi fac duşul. Încep să mă pricep să preîntâmpin oprirea presiunii şi apăs pe buton în aşa fel încât apa să curgă continuu.

— Sunteţi gata? întreabă George politicos.

— Da, răspund, dar cravata neagră şi butonii mi-au fost confiscate.

Colegul lui George îmi întinde o cravată neagră şi apare şi o pereche de butoni. Nu pot decât să presupun că se aşteptaseră la problema asta. Îi atrag atenţia lui George că poartă o cravată neagră mai frumoasă decât a mea.

— Se poate, dar a mea e prinsă în capse, altfel v-aş împrumuta-o bucuros.

— Prinsă în capse? repet cu neîncredere ironică.

— Scrie în regulament, îmi explică. Niciun ofiţer nu trebuie să poarte cravate cu care riscă să fie strangulat.

Mereu învăţ câte ceva nou.

Cei doi gardieni mă escortează spre ieşire, trecând de şapte porţi cu gratii şi zăvoare duble. La recepţie, sunt din nou percheziţionat la piele. Gardienii se străduiesc să execute operaţiunea cât mai uman posibil, dar tot e umilitor.

Apoi sunt dus în curte unde mă aşteaptă o dubiţă albă. Înăuntru, sunt rugat să stau pe locul cel mai îndepărtat de portieră. George se aşază lângă mine şi colegul lui pe locul din spate. Ferestruicile sunt zăbrelite şi camuflate; eu pot vedea afară, dar cei de afară nu disting nimic prin ele. Îi spun lui George că presa va fi foarte frustrată.

— Erau mulţi pe aici de dimineaţă care aşteptau, relatează el, dar o dubă de maximă securitate a plecat acum o oră în viteză mare şi s-au luat toţi după ea. Vor fi la jumătatea drumului spre Nottingham înainte de a-şi da seama că nu sunteţi acolo.

Porţile acţionate electronic se deschid, de data aceasta ca să ies. Ştiu drumul spre Cambridge, vorba aceea, ca pe dosul mâinii, pentru că de douăzeci de ani îl fac o dată sau de două ori pe săptămână. De data aceasta însă, sunt dus pe un traseu a cărui existenţă nu o cunoşteam şi bănuiesc că asta se întâmplă din motive de securitate. Îmi aduc aminte că şoferul lui John Major mi-a spus o dată că ştie douăzeci şi două de drumuri diferite de la Cabinet la locuinţa primului ministru şi încă douăzeci spre Huntingdon şi niciunul nu e o rută directă.

Mă simt destul de înghesuit în dubiţă.

Nu există contact cu poliţistul din faţă sau cu şoferul de lângă el, sunt izolaţi ermetic, de parcă s-ar afla în alt vehicul. Îmi dau seama că George şi colegul lui sunt puţin nervoşi – nu-mi imaginez de ce, fiindcă nu am nicio intenţie de a încerca să scap, îmi repugnă orice formă de violenţă. Ulterior, aflu că sunt nervoşi pentru că vor fi traşi la răspundere dacă se întâmplă ceva – şi chiar se întâmplă.

Când intrăm pe şoseaua M11, dubiţa păstrează viteza constantă pe banda a doua şi începe să-mi fie rău în compartimentul acesta împlătoşat, pe roţi. Prima oprire este la crematoriul din Cambridge, din nordul oraşului, aşa că sunt surprins că la ieşirea din autostradă şoferul face stânga şi porneşte în direcţia greşită. Mergem vreo două mile spre Royston şi oprim într-o parcare mare, aparţinând clădirii Siemens.

George mă lămureşte că acela e punctul de legătură cu poliţia locală, înainte de a ajunge la crematoriu. Un motociclist înveşmântat în piele neagră şi spirit intrepid (e ziarist) ne-a depistat şi ne-a urmărit până în parcare. Opreşte în trombă şi începe să apese imediat pe butoanele mobilului. Poliţistul de pe locul din faţă spune că vrea să plece înainte de a sosi tovarăşii motociclistului. Dar trebuie să aşteptăm autorităţile locale, aşa că suntem blocaţi.

Desigur, e neobişnuit ca incinerarea să aibă loc înainte de slujba religioasă, dar crematoriul era liber la 10 dimineaţa şi biserica ocupată până la prânz. A doua zi, presa a publicat vreo zece motive pentru această inversare de evenimente în funeralii – ba că poliţia a cerut asta, ba că eu am vrut să-i prostesc pe reporteri. Nicio publicaţie nu a tipărit cauza corectă.

Escorta soseşte în câteva minute şi ne reluăm drumul.

Când intrăm în incinta crematoriului, ne aşteaptă peste o sută de ziarişti şi fotografi în spatele unei bariere amplasate de poliţie. Probabil că au fost dezamăgiţi urmărind cum dubiţa dispare după colţul clădirii. Am fost strecurat înăuntru pe o uşă din spate, folosită de obicei de oficianţi.

Peter Walker, prieten vechi şi fost episcop de Ely, ne întâmpină. Mă însoţeşte spre o cămăruţă unde el va îmbrăca sutana iar eu, un costum nou adus de fiul meu William. Nu pot decât să mă bucur că voi scăpa de hainele purtate neîntrerupt în ultimele zile. Mirosul de închisoare e un parfum pe care nici măcar Nicole Kidman nu l-ar putea lansa în modă.

Episcopul îmi spune cum vor decurge lucrurile; serviciul religios va dura aproximativ cincisprezece minute. Slujba principală va avea loc în biserica parohială a sfinţilor Andrei şi Maicii Domnului din Grantchester, la ora douăsprezece.

După câteva minute, familia intră pe uşa principală, înfruntând ţăcănitul aparatelor de fotografiat şi tirul întrebărilor. Mary poartă o rochie neagră, elegantă, cu o broşă simplă pe care i-a lăsat-o mama prin testament. Are faţa cenuşie, aşa cum mi-o amintesc de când am părăsit boxa de la tribunal. Încep să accept că acest chin teribil s-ar putea să fie mai costisitor pentru ei, familia mea care încearcă din greu să-şi ducă viaţa mai departe, fără a-şi dezvălui lumii adevăratele sentimente.

Când Mary vine la mine, o îmbrăţişez îndelung. Apoi mă schimb în costumul cel nou şi traversez capela spre ceilalţi membri ai familiei. Îi salut pe rând, apoi mă aşez în faţă, între William şi Mary.

Încerc să mă concentrez asupra faptului că ne-am adunat cu toţii acolo în memoria mamei mele, Lola, dar e greu să uit că sunt un deţinut care va fi dus înapoi la închisoare peste câteva ore.

10:30 a.m.

Episcopul ţine slujba calm, într-o linişte demnă şi când se trag perdelele în jurul sicriului, merg cu Mary şi depunem un aranjament din iarbă neagră lângă coroana mortuară.

Mary iese prin faţă şi eu mă întorc în cămăruţa dosnică unde mă întâmpină un alt prieten vechi. Cei doi gardieni de la Belmarsh sunt surprinşi când inspectorul Howell de la comisariatul local mi se adresează cu: „Bună, Jeffrey, îmi pare rău că ne vedem în împrejurările astea."

Le dezvălui că pe vremea când eram preşedinte al clubului de rugby din Cambridge, David era căpitan titular al echipei şi cel mai bun spărgător de grămadă din ţinut.

— Cum vrei să jucăm? îl întreb.

David se uită la ceas. Slujba de la Grantchester începe peste o oră, aşa că sugerez să parcăm la ferma Cantalupe şi să aşteptăm la vicariatul vechi momentul plecării la biserică.

Îi arunc o privire lui George, să văd dacă e de acord.

— Mă declar mulţumit de decizia comisariatului local, acceptă el.

Apoi urcăm în dubiţa mea blindată şi mergem la ferma Cantalupe, al cărei proprietar, Antony Pemberton, a avut amabilitatea să ne dea voie să parcăm. Mary şi băieţii ne urmează în maşina familiei. Mergem cu toţii pe jos la vicariat, însoţiţi doar de vreo doi fotografi, deoarece restul ziariştilor au presupus că venim direct la biserică şi s-au postat acolo.

Aşteptăm puţin la bucătărie; Mary Anne, menajera noastră, face ceai, îmi toarnă un pahar mare de lapte şi pune lângă el o felie de tort de ciocolată. Îi cer voie lui George să ies în grădină.

Vechiul vicariat din Grantchester (datând de pe la 1680) a fost, la începutul ultimului secol, casa lui Rupert Brooke. De cincisprezece ani, frumoasa grădină a fost îngrijită de soţia mea, ajutată de Rachel, angajata noastră. Ele au transformat-o dintr-o junglă într-o oază de frumuseţe. Copacii şi rondurile sunt splendide şi cărările care duc spre râu, magnifice. George şi colegul lui ne urmează de aproape, dar nu ne pot auzi, aşa că pot discuta cu Mary despre recurs. Ea îmi dezvăluie o informaţie uluitoare în legătură cu domnul judecător Potts. Dacă s-ar adeveri, ar putea duce la rejudecarea procesului.

Apoi Mary enumeră greşelile pe care crede ea că le-a făcut judecătorul. E convinsă că la recurs, completul îmi va reduce măcar sentinţa de patru ani.

— Nu pari mulţumit, adaugă ea, mergând lângă mine de-a lungul malului râului Cam.

— E prima dată în viaţă, îi spun, când mă aştept la ce e mai rău, aşa că, dacă se întâmplă ceva bun, voi fi surprins în mod plăcut.

Am devenit pesimist peste noapte.

Ne întoarcem de la râu pe drumul spre casă, peste un pod de lemn străbătând lacul Oscar – de fapt, un heleşteu mare plin de crapi chinezeşti. L-am botezat Oscar după una dintre pisicile favorite ale soţiei mele, care n-a prins nici măcar un peşte după cinci ani de tors şi întins laba la malul apei. După ce ne hrănim imigranţii din iaz, revenim în casă şi ne pregătim să înfruntăm presa.

David Howell zice că nu vrea să mă duc la biserică în maşina poliţiei şi-mi sugerează să mergem cu toţii pe jos cei patru sute de metri până la aşezământul parohiei. Poliţiştii şi gardienii au făcut tot posibilul să ţină seama de faptul că ne aflam la înmormântarea mamei mele.

11:35 a.m.

Ieşim pe uşa din faţă şi găsim în faţa porţilor o mulţime de ziarişti, fotografi şi cameramani. Estimez numărul lor la o sută (mai târziu, vorbind pe mobil cu guvernatorul, George îi spune că sunt aproape două sute). Fiul meu cel mic, James, şi prietena lui, Talita, deschid micul convoi care se îndreaptă spre biserică. Sunt urmaţi de William şi Liz, sora mea adoptivă, iar eu şi Mary încheiem suita. Cameramanii se prăbuşesc pur şi simplu unii peste alţii încercând să surprindă imagini cu noi. Un individ nemanierat ne strigă întrebări, aşa că mă întorc şi vorbesc cu Mary. Renunţă numai când îşi dă seama că niciunul dintre noi nu are de gând să-i răspundă. Pentru prima dată în viaţă, sunt cuprins de amărăciune.

La intrarea în biserică, ne întâmpină vărul meu Peter, care ne întinde exemplare cu planul slujbei. Pat, soţia lui, ne arată o stranã din primul rând. Sunt mişcat de numărul mare de prieteni ai mamei sosiţi din toată lumea să asiste la modesta ceremonie – au venit din America, din Canada şi chiar din Australia – ca să nu mai spun de prietenii din vestul ţării, locul unde mama a locuit cea mai mare parte a vieţii.

Planul slujbei a fost ales de Mary şi reflectă atenţia şi grija ei

pentru toate. Probabil că i-a luat ore să aleagă rugăciunile, imnurile, citatele şi muzica, exact cele potrivite. Episcopul Walker oficiază din nou şi fratele meu vitreg, David Watson, ţine un discurs mişcător, amintind nesfârşita energie a mamei, dragostea de ştiinţă şi maliţiosul ei simţ al umorului.

Citesc şi eu un pasaj din finalul Noului Testament, cu faţa la congregaţie, întrebându-mă dacă voi putea rosti cuvintele. Sunt uşurat la gândul că nu va trebui să petrec acele ultime momente cu mama în compania presei, deoarece au avut gentileţea să aştepte afară.

Slujba durează cincizeci de minute şi e singura perioadă a zilei când reuşesc să mă concentrez asupra amintirii mamei. Nu pentru prima dată, sunt recunoscător că nu a trăit să mă vadă condamnat şi gândurile mi se întorc spre sacrificiile făcute de ea pentru a-mi asigura o educaţie decentă şi o pornire cât mai bună în viaţă, după ce tata murise cu datorii de cinci sute de lire şi ea a trebuit să se angajeze ca s-o scoată la capăt. În ultimii ani, am încercat să-i fac viaţa puţin mai uşoară, dar nu am fost capabil niciodată s-o răsplătesc aşa cum se cuvine.

Slujba se încheie cu „Iisus, Bucuria Dorinţei Omului" şi cântăm şi noi, eu şi Mary, cu episcopul şi corul de lângă strane. În congregaţie, George vine spre mine. Un reprezentant al presei a sunat la Belmarsh şi a întrebat de ce mi s-a permis să trec pe acasă, pe la vicariat.

— Din păcate, trebuie să vă luaţi la revedere aici, ne spune. Guvernatorul a telefonat să vă interzică să vă mai întoarceţi la locuinţă.

Îmi petrec următoarele minute strângând mâna tuturor participanţilor la slujbă şi sunt deosebit de mişcat de prezenţa lui Donald şi a Dianei Sinden, pe care mama îi adora.

După ce-i mulţumim episcopului, mă întorc tot pe jos, cu familia, la dubiţa parcată la ferma Cantalupe. Trecând pe lângă vicariat,

întorc capul să-i arunc o privire. De data asta, frenezia presei creşte. Încep să ne bombardeze cu întrebări:

— Vă aşteptaţi să vă păstraţi titlul de lord?

— Speraţi să câştigaţi la recurs?

— Vreţi să spuneţi ceva despre mama dvs.?

— Vă consideraţi un delincvent?

După vreo sută de metri se dau bătuţi, aşa că discut cu Mary despre apropiata ei călătorie la Universitatea Strathclyde, unde va conduce o şcoală de vară pe tema energiei solare. Avea aranjat lucrul acesta de câteva luni, dar se oferă să-l anuleze şi să rămână la Londra, pentru a mă putea vizita la Belmarsh. Nici nu vreau să aud, am nevoie ca ea să-şi continue viaţa cât mai normal. Oftează. Adevărul e că nu vreau ca Mary să mă vadă închis la Belmarsh.

Când ajungem la dubiţă, mă întorc în loc să privesc bătrânul vicariat, căminul pe care mi-e teamă că nu-l voi mai vedea prea curând. Apoi îmi îmbrăţişez apropiaţii unul câte unul, încheind cu Mary. Arunc o privire spre şoferul meu, David Crann, şi-l văd cu ochii în lacrimi – prima oară în cincisprezece ani când detectez o vulnerabilitate la acest fost războinic din trupele speciale.

Pe drumul de întoarcere la Belmarsh, cântăresc din nou perspectivele de viitor şi-mi întăresc voinţa de a-mi păstra, mai presus de orice, mintea alertă şi corpul sănătos. Scrierea zilnică a unui jurnal pare a fi cea mai bună şansă pentru atingerea primului obiectiv şi reluarea antrenamentului la o sală de gimnastică, singura speranţă pentru îndeplinirea celui de-al doilea.

3:07 p.m.

Sosind la Belmarsh, sunt trecut printr-o altă percheziţie corporală, apoi escortat spre celula mea din Corpul Trei. Din nou, mă aşteaptă James, Ascultătorul. Nu se ştie cum şi de unde a făcut

rost de o cutie de lapte, un aparat nou de ras[15] şi două, da, două prosoape. Se cocoaţă pe marginea patului şi-mi zice că se zvoneşte că luni mă vor muta în alt corp, Beirut fiind doar aripa de triere.

— Care-i diferenţa? întreb.

— Dacă vei sta aici două săptămâni, trebuie să hotărască în ce corp te pun până aştepţi să fii transferat la categoria D. Cred că mergi în Corpul Unu, explică James, o să stai cu vieţaşii.

— Vieţaşi? mă sufoc. Dar asta nu înseamnă că voi fi încuiat zi şi noapte?

— Nu, nu, mă calmează el. Vieţaşii au un regim mult mai relaxat decât celelalte corpuri, fiindcă ţin capul în jos şi nu vor bucluc. Ăia tineri care sunt în prevenţie sau au sentinţe scurte provoacă majoritatea necazurilor şi trebuie încuiaţi mai mult.

E fascinant să descoperi cât de mult diferă viaţa de închisoare de aşteptările tale.

Apoi James îmi dă veştile proaste. Mâine dimineaţă îl transferă la închisoarea Whitemoor, aşa că nu-l voi revedea, dar l-a desemnat pe alt deţinut, pe nume Kevin, să-mi fie Ascultător.

— Kevin e băiat bun, mă asigură, chiar dacă vorbeşte prea mult. Dacă o ia razna, spune-i să tacă.

Înainte de a pleca, nu rezist să nu-l întreb pe James de ce e închis.

— Contrabandă de droguri din Olanda, răspunde, pe un ton degajat.

— Şi ai fost prins?

— Cu mâţa-n sac.

— Cât valorau drogurile?

— Poliţia a pretins că aveau o valoare de stradă de 3,3 milioane de lire. Nu pot decât să presupun că era luxoasa stradă Harley, comentează James cu un surâs trist.

---

[15] Ai dreptul la un aparat de ras Bic pe zi şi nu-l primeşti pe cel nou decât dacă îl dai pe cel vechi. Au trecut mai multe zile până am aflat de ce.

— Cât ai primit pentru afacerea asta?

— Cinci mii de lire.

— Şi sentinţa?

— Şase ani.

— Dar Kevin de ce e închis?

— A, el a fost în scamatoria aia cu bijuterii de la Dome, conducea una din bărcile de scăpare – dar necazul lui a fost că n-a scăpat. Apropo, adaugă James după o pauză, paznicii îmi spun că nu mănânci.

— Ei, nu e chiar corect. Trăiesc cu apă îmbuteliată, KitKat şi biscuiţi Smith's, dar fiindcă nu mi se permite să cheltuiesc mai mult de douăsprezece lire jumate pe săptămână, deja încep să duc lipsă de proviziile mele mărunte.

— Nu fi îngrijorat, zice. După ce te transferă în altă aripă, vei avea dreptul la altă listă de cantină, aşa că în seara asta completează-o pe cea pe care o ai şi Kevin o s-o dea dis-de-dimineaţă.

Zâmbesc cu gândul la încrederea lui naivă şi înţeleg de ce gardienii l-au făcut Ascultător. Evident, ca şi L.B.J.[16], simt că e mai bine ca unul ca el să facă pipi în afara şi nu înăuntrul cortului.

Apoi James schimbă subiectul, pomenind conducerea Partidului Conservator. Ar vrea să ajungă Kenneth Clarke lider şi e dezamăgit că Michael Portillo a ratat barajul pentru un vot, pentru că nu a auzit niciodată de Jain Duncan Smith.

— De ce Clarke? îl întreb.

— Fratele lui a fost guvernator în Holloway şi are reputaţia unui om drept şi cinstit. Domnul Clarke mi se pare a fi din acelaşi aluat.

Trebuie să fiu de acord cu James, având impresia că a intuit destul de bine caracterul lui Ken.

4:30 p.m.

[16] Lyndon Baines Johnson, cel de-al treizeci şi şaselea preşedinte al Statelor Unite.

James pleacă, deoarece dl. Weedon e la uşă, nerăbdător să mă încuie la loc. Încep să învăţ numele gardienilor. Mă uit la ceas, e trecut puţin de patru şi jumătate. Dl. Weedon mă lămureşte că fiind sâmbătă, personalul e redus, aşa că nu vor mai deschide până a doua zi dimineaţa la ora nouă. Uşa celulei se trânteşte şi mă gândesc că voi fi singur timp de şaptesprezece ore într-o cămăruţă de trei metri pe doi.

6:00 p.m.

Sunt foarte abătut. E perioada cea mai rea a zilei. Te gândeşti la familie şi la ce făceai de obicei sâmbătă seara – eu şi James ne-am uita la golf în transmisie de la Lytham & St. Anne's, sperând împotriva evidenţei că măcar acum Colin Montgomerie va reuşi să câştige o partidă. William ar citi o carte de un autor obscur de care n-am auzit în viaţa mea. Mary, probabil, ar fi în chioşcul din fundul grădinii, lucrând la volumul doi din cartea ei, *De la fotosinteza moleculară la fotosinteza globală,* iar pe la şapte, aş pleca la Saffron Walden cu maşina, s-o vizitez pe mama şi să discut cu ea politică.

Mama a murit. James e la Londra cu prietena lui. William e pe drum spre New York. Mary e la vicariat, singură, iar eu sunt închis în puşcărie.

10:00 p.m.

Afară e întuneric – ferestruica mea de celulă nu are perdele. Sunt epuizat. Iau unul din prosoapele curate, îl împăturesc şi-l aşez peste pernă. Bag capul în el şi dorm zece ore.

ZIUA 4 – DUMINICĂ, 22 IULIE, 2001

5:43 a.m.

Mă trezesc în lumina soarelui care invadează minuscula celulă. Pun picioarele pe podea şi-mi simt mirosul. Mă hotărăsc să mă bărbieresc pe îndelete înainte de a mă gândi la scris. Cum se descuie uşa, o să mă reped la duş.

Chiuveta nu are dop, aşa că improvizez, umplu castronul de plastic pentru supă cu apă caldă şi obţin un lighean de bărbierit[17].

Avem în dotare un săpun de ras, un pămătuf demodat – nu cred că e din păr de bursuc – şi un aparat Bic, destul de asemănător cu cel furnizat pentru călătoriile aeriene cu British Airways (economic). Îmi ia destul de mult timp să obţin ceva spumă. Deasupra chiuvetei e o oglindă cu faţă metalică măsurând zece centimetri pătraţi, care-mi arată imaginea unui bărbat obosit şi ţepos. După ce mă rad cu apă călâie, mă simt mult mai bine, deşi m-am tăiat în câteva locuri.

Revin la scaunul aşezat la măsuţa pătrată, cu spatele la geam, şi încep să scriu. Soarele străluceşte prin cele patru ochiuri de sticlă, proiectând umbra gratiilor pe peretele din faţa mea – în caz că uit cumva unde mă aflu.

9:01 a.m.

Cheia se răsuceşte în broască şi uşa celulei se deschide. Ridic ochii spre un ofiţer cu expresie nedumerită.

— Ce s-a întâmplat cu cartela de celulă? întreabă.

[17] Mai târziu, am descoperit că poţi cumpăra un dop de la cantină cu 25 de pence, dar, dacă laşi uşa celulei deschisă mai mult de un minut, îţi dispare.

Se referă la o cartelă albă[18] ataşată de uşa celulei, cu numele meu pe ea – Archer, cat. D, data eliberării 19 iulie 2005.

— A fost luată, explic. Am avut şase în ultimele două zile. Cred că veţi descoperi că au devenit obiecte de colecţie.

Cu toate că-mi lipseşte cartela, gardianul mă lasă la duşuri, unde mă alătur unui grup de prizonieri zgomotoşi în aşteptarea vizitei de după-amiază a familiilor lor. Unul dintre ei, un tip de culoare pe nume Pat, duce pe un umeraş o cămaşă albă, curată şi proaspăt călcată. Sunt plin de admiraţie şi-l întreb cum a reuşit, explicându-i că fiii mei mă vor vizita peste două zile şi aş dori să fiu la înălţime.

— O să-l trimit pe omul meu să vă vadă, înălţimea voastră, rânjeşte Pat. O să aibă el grijă de dumneavoastră.

Îi mulţumesc, deşi nu sunt chiar sigur că vorbeşte serios. După ce-mi termin duşul apăsând pe buton – sunt aproape maestru la tehnica asta – şi mă usuc, revin în celulă să iau micul dejun. L-am primit aseară într-o pungă de plastic, la câteva clipe după ce am refuzat cina. Extrag din pungă un ou răscopt şi golesc restul conţinutului în găleata de plastic de sub chiuvetă. Mâncând oul – doar albuşul, evit gălbenuşul – mă uit pe fereastră la avioanele care coboară la intervale regulate de şaizeci de secunde pe pista din City Airport. Vine şi un porumbel să stea cu mine, dar el e afară. Recuperez o bucată de pâine umedă din găleata de sub chiuvetă, o fărâm şi i-o pun pe pervaz. Respinge oferta, gângureşte şi zboară.

9:30 a.m.

Celula se descuie din nou, de data asta pentru Asociere, şi ofiţerul de serviciu mă întreabă dacă vreau să merg la o slujbă. Nefiind convins pe deplin de existenţa lui Dumnezeu, merg rareori

[18] Cartelele albe sunt pentru Biserica anglicană, cele roşii, pentru romano-catolici, galbene – musulmani şi verzi – evrei. Arată anumite restricţii alimentare şi dacă participi la slujbe religioase în perioada detenţiei.

la biserica din Grantchester, în ciuda faptului că soţia mea e organizatoarea corului de mai mulţi ani. Totuşi, cu această ocazie, slujba reprezintă o plimbare lungă şi patruzeci şi cinci de minute petrecute într-o încăpere mult mai spaţioasă decât celula, aşa că-i mulţumesc lui Dumnezeu şi spun da fără ezitare.

— Catolici sau Biserica anglicană?

— B.A., răspund.

— Atunci vei fi în seria a doua. Te chem pe la 10:30, imediat după Asociere.

10:00 a.m.

În timpul Asocierii, gardienii urmăresc prizonierii, să vadă dacă se alătură unei bande, cum se comportă în grup sau dacă sunt pur şi simplu singuratici. Sunt pe cale să-mi părăsesc celula, dar găsesc o coadă de prizonieri la uşă. Majoritatea vor autografe, ca să le dovedească prietenilor sau iubitelor că au stat în acelaşi sector cu notoriul Jeffrey Archer.

Când închei sesiunea de semnături – n-o pot descrie altfel – destul de asemănătoare cu cele de la librăria Hatchard's, apare Kevin, noul meu Ascultător. Acesta îmi confirmă că James a fost expediat la Whitemoor azi-dimineaţă devreme.

— Aşa, Jeffrey, ce-ţi trebuie? Pot să-ţi spun Jeffrey?

— Bineînţeles. Ce-mi trebuie? repet. Ce-ar fi să-mi aduci un castron de fulgi de porumb cu lapte adevărat, două ouă ochiuri însorite, şuncă, ciuperci şi o ceaşcă de ciocolată fierbinte?

Kevin râde:

— Pot să scot nişte biscuiţi, lapte degresat şi pâine proaspătă. Altceva?

— Un aparat de ras decent, nişte şampon, un săpun şi prosoape curate?

— Asta s-ar putea să mai dureze, recunoaşte el.

Cum toată lumea ştie de ce sunt eu închis, pun întrebarea

inevitabilă.

— Am participat la jaful de la Dome, nu? zice el, de parcă toată lumea ar fi făcut la fel.

Ce mai propoziţie pentru un scriitor!

— Cum ai ajuns în asta? insist.

— Datorii, îmi explică, şi o porţie de ghinion.

Cuvintele lui Nick Purnell îmi răsună în urechi. *Nu crede nimic din ce auzi în închisoare şi nu le da colegilor de detenţie amănunte despre cazul tău.*

— Datorii? îl descos.

— Mda, îi datoram unuia o mie trei sute de lire şi cu toate că nu mai vorbisem de un an cu el, mă trezesc că mă sună şi vrea să mă vadă.

Ascult în tăcere, iar Kevin continuă:

— Ne-am întâlnit la un local din Brighton şi mi-a zis că are nevoie de o şalupă şi un pilot pentru vreo două ore şi că uită de datorie dacă mă învoiam s-o fac.

— Când voia să îndeplineşti munca asta?

— A doua zi dimineaţa. I-am spus că nu puteam fiindcă aveam altă treabă atunci.

— Ce treabă?

— Păi, eu şi tata avem vreo două bărci cu care pescuim în largul coastei şi erau rezervate pentru toată săptămâna.

„Atunci vreau banii.”, mi-a spus omul şi eu n-am mai avut de ales. Vezi, pe vremea aia eram lefter şi oricum, avea reputaţia unui tip cam dur şi nu voia decât să transport patru oameni de pe un mal al râului pe celălalt. Totul nu urma să dureze decât zece minute.

— O mie trei sute de lire pentru o treabă de zece minute? Trebuie să-ţi fi dat seama că era un şpil.

— Bănuiam, dar habar n-aveam ce pun la cale.

— Şi pe urmă ce s-a întâmplat?

— Am luat barca de unde mi se zisese, mai sus de Bow Creek,

am ancorat-o lângă debarcaderul de lângă Dome şi am aşteptat. Deodată, s-a dezlănţuit iadul. Trei şalupe de-ale poliţiei m-au încolţit şi curând am fost înconjurat de zece ofiţeri înarmaţi care-mi strigau să mă culc pe punte cu mâinile pe cap. Unul a zis: „Blimey, nu e el", şi mi-am dat seama mai târziu că fusesem adus în ultimul moment să-l înlocuiesc pe unul care-i lăsase baltă.

— Dar îţi dăduseşi seama ce plănuiau, nu?

— Deloc, răspunde el, am treizeci şi cinci de ani şi sunt la prima condamnare. Nu sunt un infractor şi după ce-am trecut prin asta, eu şi familia mea, te asigur că eu nu mă mai întorc la închisoare.

Nu pot să explic de ce doream să-l cred. Poate datorită manierelor lui prevenitoare sau modului în care vorbea despre soţia şi fiul lui de paisprezece ani. Cu siguranţă, avea să plătească scump o greşeală prostească; una pe care o va regreta tot restul vieţii.[19]

— Archer, Collins, Davies, Edwards, tună vocea domnului King, un gardian nedeprins cu subtilităţile, care strigă înainte, până ajunge la Watts şi apoi adaugă:

— Biserica anglicană, acum.

— Cred că trebuie să continuăm discuţia asta altă dată, sugerez. Ne cheamă Domnul şi dacă nu El, cu siguranţă ne cheamă dl. King.

Şi mă alătur prizonierilor care aşteaptă pe palier să fie conduşi la slujba de dimineaţă.

11:00 a.m.

Un crocodil format din prizonieri se târăşte lent pe linoleumul lustruit până la punctul de percheziţie de la intrarea în capelă. De ce vor să ne controleze înainte de a intra într-un lăcaş de cult? Ne strângem într-o sală mare, unde primim câte o Biblie. Mă aşez pe

[19] Kevin Meredith a fost judecat şi condamnat la Old Bailey pe 18 februarie 2002, pentru complicitate la furt şi a primit o sentinţă de privare de libertate pe cinci ani.

rândul doi, lângă un tânăr de culoare care stă cu fruntea plecată. Arunc o privire la adunarea numeroasă.

Capelanul, David (are numele scris cu litere groase pe un ecuson prins pe sacoul uzat) se aşază în amvon şi cere linişte. E un bărbat cam de patruzeci şi cinci de ani, masiv, care şchioapătă pronunţat şi surâde sever. Îşi priveşte, de la înălţimea locului lui, congregaţia de criminali, violatori, spărgători şi soţi violenţi. Nu e de mirare că-i trebuie vreo două minute ca să-i reducă pe toţi la tăcere.

În timp ce el îşi îndeplineşte treaba, eu mă uit prin sală. Are formă pătrată şi cred că măsoară vreo douăzeci de paşi pe o latură. Pereţii exteriori sunt din cărămidă roşie şi interiorul găzduieşte cam două sute de scaune din plastic, în rânduri de câte douăzeci. Pe pereţi sunt zugrăviţi Christos şi ucenicii Lui, Christos purtat la mormânt după ce a fost coborât de pe cruce, Fecioara Mamă cu un înger, învierea lui Lazăr şi Christos îmblânzind valurile.

Imediat în spatele preotului se află o formaţie de muzică rock, a cărei conducătoare e o fată drăguţă, brunetă, cu o chitară atârnându-i de umăr. E acompaniată de cinci cântăreţi de gospel, cu microfoane miniaturale la revere. În faţa grupului stă un bărbat, cu spatele la congregaţie. Operează un proiector, arătându-ne, pe un cearşaf mare şi alb, cuvintele primului imn.

Când obţine în sfârşit liniştea – numai după ce ameninţă că acela prins vorbind va fi trimis imediat înapoi în celulă – preotul începe slujba cu trei rugăciuni, toate având un mesaj lipsit de echivoc: să-i faci bine aproapelui tău. Apoi se întoarce spre fata cu chitara şi se înclină uşor. Vocea ei blândă însufleţeşte melodia primului imn, în ritm de gospel, acompaniată cu voioşie de prizonierii negri care compun peste jumătate din congregaţie, în timp ce restul suntem mai rezervaţi. Grupul de acompaniament e format doar din albi, care fac faţă cu brio melodiei, acoperind chiar şi aplauzele ritmate. După ce răsună şi ultimul vers, suntem cu toţii gata pentru predică şi se dovedeşte una memorabilă.

Tema aleasă de preot e crima. Apoi ne roagă să luăm Biblia – pe care o descrie drept cel mai mare bestseller din toate timpurile – şi să o deschidem la cartea Genezei. Îmi aruncă o privire şi face cu ochiul:

— Totul a început de la Cain şi Abel, începe, deoarece Cain a fost primul criminal. Invidios pe succesul fratelui lui, s-a răzbunat omorându-l. Dar Dumnezeu l-a văzut şi l-a pedepsit pentru tot restul vieţii.

Următorul exemplu de criminal ales de preot fu Moise, care a omorât un egiptean şi a crezut că va scăpa nepedepsit, dar nu a fost aşa, pentru că Dumnezeu l-a văzut şi l-a pedepsit şi pe el pentru tot restul vieţii. Eu nu-mi aminteam secvenţa, după cât ştiam, Moise a murit în patul lui, liniştit, la 130 de ani.

— Acum vă rog să deschideţi la Cartea a Doua a lui Samuel, declară preotul. Nu prima, a doua, unde veţi găsi un rege criminal. Regele David. L-a ucis pe Uriah hititul pentru că-i plăcea de nevasta lui, Batşeba. L-a trimis pe Uriah să lupte în primul rând al bătăliei, ca să se asigure că va muri şi să se însoare cu Batşeba. Totuşi, Dumnezeu a văzut ce punea la cale şi i-a dat o pedeapsă pe măsură. Pentru că Dumnezeu e de faţă la toate crimele şi-i va pedepsi pe toţi cei care-i calcă poruncile.

— Aleluia, strigă credincioşii din primele trei rânduri.

Mai târziu, am aflat de la guvernatorul adjunct că cel puţin jumătate din adunare era compusă din criminali, deci preotul era perfect conştient cui se adresa.

După încheierea predicii, cântăreţii de gospel cântă o melodie liniştitoare, iar capelanul îi invită să semneze un angajament pe toţi cei dornici să se încreadă în Dumnezeu. Se formează o coadă şi David îi binecuvântează pe doritori, unul câte unul. Când se întorc la locurile lor, mai cântăm un imn şi primim binecuvântarea finală. Înainte de a fi percheziţionat la ieşire, îi mulţumesc reverendului – dar ce-ar putea avea asupra lor deţinuţii, în plus faţă de percheziţia

de la intrare?

Aflu după o săptămână. Deocamdată, suntem escortaţi spre celule şi încuiaţi.

12:00 prânz

La mijlocul zilei are loc masa de duminică. Sunt patru feluri diferite – curcan, vită, şuncă şi tocană. Nu sunt capabil să-mi dau seama ce diferenţe sunt între ele, aşa că mă mulţumesc cu nişte brânză rasă şi două felii de pâine goală, după care mă întorc în celulă şi-mi ciugulesc pe îndelete raţia.

După ce mănânc, operaţie care nu-mi ocupă decât cinci minute, mă apuc din nou de scris. Continuu neîntrerupt vreo două ore, până când vine Kevin cu o sacoşă de bunătăţi – două pachete de biscuiţi, o cutie de lapte, două mere verzi mici, un săpun şi – cel mai mare triumf al lui de până acum – două porţii de supă ambalată, de zarzavaturi şi de ciuperci. Îmi exprim cât se poate de limpede recunoştinţa şi mă hotărăsc asupra unui castron de biscuiţi înmuiaţi în lapte. Castronul e acelaşi în care m-am bărbierit de dimineaţă.

4:20 p.m.

Abia după ora patru mi se permite să părăsesc din nou celula şi să mă alătur celorlalţi prizonieri pentru patruzeci şi cinci de minute de mişcare în curte. Învăţ repede că trebuie să profiţi de orice ocazie – religie, muncă, mişcare fizică – numai pentru a fi sigur că ieşi din celulă. Suntem percheziţionaţi din nou înainte de a păşi în curte.

Majoritatea deţinuţilor nu se obosesc să umble, ci se adună în grupuri şi stau la soare, rezemaţi de ziduri. Doar câţiva dintre noi fac tururi cu paşi hotărâţi. Merg repejor, fiindcă deja îmi lipseşte şedinţa mea zilnică de gimnastică. Observ că mai mulţi prizonieri poartă ultimul model de pantofi sport Nike sau Reebok. E singura modă care li se permite. Un deţinut vine la mine şi-mi oferă timid zece pagini de manuscris, întrebându-mă dacă aş fi dispus să le

citesc. Îmi spune că scrie trei pagini pe zi şi speră că îşi va încheia munca până la eliberare, în decembrie.

Citesc cele zece pagini în timp ce mă plimb. Este limpede că autorul e educat, pentru că gramatica este corectă şi stăpâneşte bine limba. Îl felicit, îi urez cele bune şi chiar recunosc faptul că şi eu îmi ocup timpul la fel. Mai vin câţiva să-şi discute cu mine situaţia juridică, dar, cum am doar puţine cunoştinţe de drept, sunt incapabil să le răspund la vreo întrebare. Îmi aud numele strigat la megafon şi merg la ofiţerul de la poartă.

— Dl. Peel doreşte să te vadă, zice acesta fără alte explicaţii şi nu se mai oboseşte să mă controleze, conducându-mă direct spre un birouaş din centrul palierului. Trebuie completat un nou formular, deoarece a telefonat James, cerând permisiunea de a mă vizita vineri.

— Vrei să-l vezi? întreabă.

— Bineînţeles.

— Nu toată lumea vrea, remarcă dl. Peel, completând formularul. După ce-l termină, mă întreabă cum m-am acomodat.

— Nu prea bine, recunosc. Să stau închis şaptesprezece ore... dar sunt convins că aţi mai auzit asta.

Dl. Peel începe să-mi vorbească despre slujba lui şi despre problemele închisorii. E ofiţer al instituţiei de zece ani şi are salariul de bază numai de 24.000 de lire anual, putându-l ridica până la 31.000 £ cu orele suplimentare (maximum nouă pe săptămână, plătite cu 13,20 £ ora). Nu i-am spus că e o sumă mai mică decât cea câştigată de secretara mea. Îmi mai spune că partenera lui are aceeaşi meserie şi face toate orele suplimentare admise, ceea ce înseamnă că obţin amândoi 60.000 de lire anual, dar nu prea apucă să se mai vadă. După ce-mi comunică toate acestea, revine la subiectul Belmarsh:

— Aceasta e doar o închisoare de primire, îmi explică. Dacă eşti condamnat şi nu deţinut preventiv, te mutăm în altă închisoare cât

mai rapid posibil. Dar regret să spun că vedem aceleaşi feţe reîntorcându-se iar şi iar. Nu sunt toţi răi, ştii; de fapt, dacă n-ar exista drogurile, mai ales heroina, şaizeci la sută dintre ei nici nu s-ar afla aici.

— Şaizeci la sută? repet.

— Da, majoritatea sunt închişi pentru furturi mărunte ca să obţină bani de droguri sau fac parte din cultura drogurilor.

— Şi pot să mai pună mâna pe droguri în închisoare?

— A, da, probabil ai observat cât de rudimentare sunt percheziţiile. Regulamentul închisorii nu ne permite să le practicăm altfel. Ştim unde ascund drogurile şi toate metodele prin care le aduc, dar, din cauza Cartei Drepturilor Omului, nu ni se permite întotdeauna să efectuăm o percheziţie destul de amănunţită. Unii acceptă să înghită şi punguţe de heroină de disperaţi ce sunt.

— Dar dacă se rup pungile?

— Mor în câteva ore, spune ofiţerul. Un prizonier a murit aşa luna trecută, dar ai fi surprins să vezi cât de mulţi doresc să rişte la fel. Ai auzit alarma de incendiu noaptea trecută?

— Da, m-a trezit.

— Era un dependent de heroină care-şi dăduse foc la celulă. Când am ajuns acolo, îşi tăia venele cu o lamă de ras, fiindcă voia să simtă durerea, să uite de nevoia de drog. L-am expediat în aripa medicală, dar n-au putut decât să-l bandajeze. Diseară va trece exact prin aceeaşi traumă, aşa că trebuie să organizăm o gardă de suicid şi să-i controlăm celula din cincisprezece în cincisprezece minute.

Sună o goarnă, anunţând încheierea perioadei de mişcare.

— Ar fi bine să te întorci în celulă, spune el. Dacă n-ai scrie o carte, nu-mi imaginez ce cred autorităţile că obţin prin trimiterea dumitale aici.

5:00 p.m.

Mă întorc în celula mea şi scriu până la cină. Când se descuie uşa,

cobor la masa caldă de la parter. Îmi iau un termos cu apă fierbinte, un măr şi punga cu micul dejun de mâine. Înapoi în celulă, mănânc nişte biscuiţi săraţi şi cu jumătate din apa fierbinte îmi fac supa de ciuperci. Uşa se trânteşte la cinci şi jumătate şi nu se va redeschide până mâine la nouă treizeci, timp în care voi folosi restul de apă din termos ca să mă rad, în acelaşi castron din care am mâncat supa.

Următoarele două ore mi le petrec urmărind competiţia de golf în direct la Radio 5. Un american, David Duval, câştigă primul lui turneu şi-şi va vedea numele inscripţionat pe carafa din argint. Colin Montgomery şi Ian Woosnam au luptat din răsputeri, dar n-au mai ajuns la a şaptezeci şi doua gaură.

Comut pe Radio 4 şi-l aud pe Steve Norris (vicepreşedintele Partidului Conservator, însărcinat cu problemele femeilor) spunând lumii că a ştiut întotdeauna că eram un om rău. La alegerile de partid pentru desemnarea candidatului la primăria Londrei, l-am învins pe dl. Norris cu 71 de procente la 29.

Sting radioul şi citesc două capitole din *Luna e un balon*, parcurgând etapele instrucţiei militare a domnului Niven. Îmi pun capul pe perna tare şi în ciuda strigătelor prizonierilor şi a muzicii rap care răsună din toate părţile, reuşesc totuşi să adorm.

ZIUA 5 – LUNI, 23 IULIE, 2001

5:53 a.m.

Soarele străluceşte printre gratii, vestind ceea ce ar părea să fie o minunată zi de vară. Stau într-o celulă de cinci paşi pe trei de douăsprezece ore şi jumătate şi nu mi se va da drumul din nou până la prânz; optsprezece ore şi jumătate de claustrare. În celula de sub a mea e un copil de şaptesprezece ani închis pentru furt din magazine – prima abatere, încă n-a fost condamnat – şi e închis optsprezece ore şi jumătate, fără să poată vorbi cu nimeni. Suntem în Marea Britanie în secolul douăzeci şi unu, nu în Turcia, Nigeria sau Kosovo, ci în Marea Britanie.

Parcă-i aud pe conservatorii radicali spunând că e o lecţie de formare a caracterului care-l va învăţa minte pe puşti. Ce stupiditate. E mult mai probabil că va deveni potrivnic autorităţilor şi după eliberare se va deda unei vieţi de infractor. Acest tânăr va petrece cel puţin două săptămâni cu asasini, violatori, spărgători şi toxicomani. Sunt oare aceştia nişte pedagogi ideali?

12:00 prânz

Sunt vizitat de o doamnă încântătoare, care m-a depistat duminică, la biserică. Până la urmă, îi pun mai multe întrebări decât îmi pune ea mie. Se dovedeşte că-l vizitează pe fiecare prizonier care semnează angajamentul – mă tem că eu n-am făcut-o – şi pe fiecare deţinut care asistă prima oară la slujbă. Le dă tuturor prizonierilor Biblii şi stă şi-i ascultă ore întregi. Îmi răspunde cu amabilitate la toate întrebările. Când pleacă, îmi iau tava de plastic, castronul de plastic, farfuria de plastic, cuţitul, furculiţa şi lingura

de plastic şi cobor la masa de prânz[20].

După o privire aruncată bucatelor, revin în celulă cu mâinile goale. Un veteran care locuieşte la ultimul etaj îmi zice că la Belmarsh e haleala cea mai proastă din toate închisorile din Anglia. Cum a umblat prin şapte închisori în ultimii douăzeci de ani, îl cred pe cuvânt. Un gardian îmi trânteşte uşa. Nu se va redeschide până la ora patru. Am avut exact douăsprezece minute de libertate în ultimele douăzeci şi două de ore şi jumătate.

4:00 p.m.

După alte patru ore, mi se dă drumul pentru Asociere. În timpul acestei perioade binecuvântate, mă opresc să mă uit la televizorul din centrul sălii, în jurul căruia s-au adunat o duzină de prizonieri. Urmăresc un western cu Ray Milland în rol de şerif. În mod normal, aş schimba canalul, dar azi respect opţiunea majorităţii şi stau vreo zece minute, după care renunţ şi mă îndrept spre masa de domino.

Vine la mine un irlandez şi mă întreabă dacă-i pot acorda un minut. Are cam un metru optzeci şi două cicatrice – una deasupra sprâncenei stângi, scurtă, căreia i se mai văd copcile şi cealaltă de-a lungul obrazului, mare şi roşie. Bănuiesc că cea de-a doua e mai recentă. În ciuda acestei desfigurări, are accentul moale al compatrioţilor lui, căruia nu-i pot rezista.

— Săptămâna viitoare mă judecă, zice.

— Pentru ce?

— Mai bine să nu ştii, răspunde, dar voiam să aflu doar dacă, ajuns la tribunal, pot să mă apăr singur.

— Da, îl asigur.

— Dar ar fi mai bine să-i spun versiunea mea unui avocat şi să-l

[20] La închisoare, masa de dimineaţă, micul dejun se serveşte de obicei între 7:30 şi 8:00, masa de prânz e numită cină şi masa de seară, ceai. La Belmarsh, micul dejun de a doua zi ţi se dă la pachet când coborî seara la ceai.

las pe el să i-o spună juriului?

Chibzuiesc puţin, pentru că, în perioada de şapte săptămâni a procesului meu, am căpătat ceva experienţă în domeniul juridic.

Cântărindu-le pe amândouă, îi răspund că aş profita de orice expertiză oferită mai degrabă decât să mă bazez pe isteţimea mea.

Dă din cap şi dispare. Mi-e groază să nu mă întâlnesc mai târziu cu irlandezul acesta inteligent şi tranşant şi să-mi spună că avocatul lui pledant a fost un prost.

Traversez agale camera să văd cum evoluează filmul. Fiind un western, e pe cale să se declanşeze bătălia care încheie toate celelalte lupte, dar ofiţerul de serviciu strigă: „Înapoi în celule!". Se aud murmure, dar, ca să fim drepţi cu ofiţerul, el stă în colţul îndepărtat al camerei şi habar nu are că mai sunt doar cinci minute din film.

— Tipii buni câştigă, Ray Milland ia fata şi răii sunt spulberaţi, comunic publicului adunat la film.

— L-ai mai văzut? întreabă un deţinut.

— Nu, bulangiu tâmpit, zice altul. Noi pierdem totdeauna. Ai văzut tu vreodată să se sfârşească altfel?

Încuiat în celulă după cele patruzeci şi cinci de minute de pauză, îmi torn un pahar de apă Buxton, mănânc un pachet de biscuiţi Smith's şi ronţăi un măr. Terminându-mi ospăţul neregulamentar de cinci minute, mă spăl pe dinţi şi mă apuc din nou de scris.

Am scris cam o mie de cuvinte, când aud o cheie răsucindu-se în broască, o distracţie mereu binevenită pentru că, aşa cum am mai spus, o uşă deschisă îţi dă un sentiment de libertate şi chiar perspectiva de a ţi se permite să ieşi câteva minute.

Sunt salutat de o doamnă îmbrăcată civil, purtând inevitabilul ecuson – pe al ei scrie „Bibliotecară".

— Bună ziua, îi spun, ridicându-mă în picioare şi zâmbind.

Pare surprinsă.

— Dacă un prizonier te roagă să-i dai autograf pe o carte, ai vrea să refuzi? spuse, fără a se obosi să se prezinte.

Sunt nedumerit; la urma urmei, sunt rugat de douăzeci şi cinci de ani să semnez pe cărţi.

— Sunt cărţi de la bibliotecă, explică ea, şi sunt furate. Au devenit ca tutunul şi cartelele telefonice, obiect de troc cu droguri şi, cu semnătura dumitale, valorează dublu.

O asigur că nu voi mai semna pe cărţi de la bibliotecă. Dă din cap şi iese trântind uşa.

Continuu să scriu, conştient că vom avea următoarea ocazie de a ieşi abia în momentul rezervat mişcării, după-amiază. Deja m-am obişnuit cu rutina deschiderii uşii, alinierii pentru percheziţie şi a eliberării în curte. Până când uşa se redeschide, mai scriu două mii de cuvinte.

După desfăşurarea „ritualului", mă plimb prin pătratul mare al curţii, acompaniat de Vincent (spargere) şi un alt bărbat, pe nume Mark (delict rutier), care e suporter al echipei Arsenal. Facem un circuit, apoi descopăr că singurul mod de a-l împiedica pe Mark să mă plictisească de moarte cu echipa lui favorită de fotbal este să fiu de acord cu el că Arsenal, în ciuda recentului record stabilit de Manchester United, rămâne cea mai bună echipă din Anglia.

În disperare de cauză, schimb subiectul arătând spre o persoană cu aer trist care merge în faţa noastră. E singurul prizonier din curte care arată mai bătrân ca mine.

— Bietul bătrânel, zice Vincent. N-ar trebui să fie aici, dar e un aşa-numit om-sacoşă – nu are unde să meargă, aşa că aterizează la închisoare.

— Dar ce infracţiune a comis?

— Niciuna, dacă vorbim cinstit. La câteva săptămâni, aruncă o cărămidă în vitrina unui magazin şi aşteaptă acolo să vină poliţia să-l aresteze.

— De ce-ar face aşa ceva?

— Pentru că nu are unde să se ducă şi măcar aici, înăuntru, bietul amărât are garantate un pat şi trei mese pe zi.

— Dar poliţia nu-şi dă seama că asta vrea?

— Bineînţeles şi li s-a spus magistraţilor să-l treacă cu vederea. Dar a găsit o soluţie şi la asta; când nu e condamnat, strigă din răsputeri: „Eşti un bătrân tâmpit şi diseară o să-ţi arunc ţie o cărămidă în geam! Ne vedem mâine!" Vorbele astea îi asigură cel puţin şase săptămâni de închisoare, adică exact ce spera. În ultimii treizeci de ani a executat şaptezeci şi trei de condamnări, însă niciuna mai lungă de trei luni. Problema sistemului e că nu ştie ce să-i facă unuia ca el.

Un tânăr negru mă depăşeşte în fugă, nepăsător la ricanările celor care reazemă gardurile. Nu e deturnat, ba chiar măreşte puţin viteza. E zvelt şi proporţionat, arată a semifondist. Privindu-l, îmi aduc aminte că planurile mele de a-mi petrece vacanţa de vară la Campionatele Mondiale de Atletism de la Edmonton, alături de Michael Beloff, s-au transformat într-un sejur la Belmarsh.

— Să ne mişcăm, şopteşte Vincent. Pe ăla trebuie să-l ocolim neapărat, şi-mi arată un prizonier singuratic, mergând la câţiva paşi în faţa noastră.

Vincent nu mai vorbeşte până nu-l depăşim şi nu ne mai poate auzi:

— E de două ori asasin – şi-a omorât soţia şi pe iubitul ei.

Pe urmă îmi descrie cum i-a ucis. Detaliile mi s-au părut atât de oribile, încât trebuie să recunosc că nu m-am simţit capabil să includ cuvintele lui Vincent în acest jurnal decât la şase luni după plecarea de la Belmarsh. Dacă sunteţi sensibili la astfel de lucruri şi vă fac rău, nu citiţi următoarele trei paragrafe.

Iată descrierea lui Vincent, cuvânt cu cuvânt.

Ticălosul ăla s-a întors pe neaşteptate acasă pe la prânz şi şi-a găsit nevasta făcând dragoste cu altul. Omul a încercat să scape pe fereastra dormitorului, dar a fost doborât cu un singur pumn. Pe urmă i-a legat pe amândoi în pat, unul lângă altul, şi s-a dus la bucătărie. S-a întors

de acolo cu un cuţit de tăiat carne, cu lama zimţată şi lungă de cincisprezece centimetri. În următoarea oră, l-a înjunghiat pe amant de unsprezece ori, asigurându-se că rămâne viu până la sfârşit, când i-a tăiat boaşele.

După ce omul a murit, s-a urcat în pat şi şi-a violat nevasta, care era tot legată de iubitul mort. În final, s-a descărcat peste tot pe faţa mortului. Pe urmă s-a dat jos şi s-a uitat la nevasta isterică. A mai aşteptat ceva şi i-a băgat adânc cuţitul în vagin. Şi pe urmă a tras încet lama în sus prin corpul ei.

La proces, le-a spus juraţilor că a omorât-o ca să dovedească ce mult o iubea. A fost condamnat pe viaţă, fără posibilitatea de eliberare condiţionată.

— Ţine minte să-l ocoleşti cu orice preţ, spune Vincent. Ţi-ar tăia gâtul pentru un gram de tutun şi cum o să-şi petreacă toată viaţa aici, n-au ce să-i mai adauge la sentinţă, orice ar face.

Sunt convins că e exact genul de tip pe care spera dl. judecător Potts că-l voi găsi aici.

Sirena sună, indicând nesubtil că cele patruzeci şi cinci de minute s-au încheiat. Suntem chemaţi, pe corpuri de clădire, aşa că ne putem întoarce în grup la celule. Cum sunt în Corpul Trei, mai aştept până îmi vine rândul. Când îi strigă pe cei din Doi, observ că dublul asasin vine hotărât spre mine. Las capul în jos, dar, când îl ridic din nou, văd că mă priveşte ţintă şi vine în continuare. Mă uit la cei patru gardieni de la poartă, care stau ţepeni; negrii din grupul de lângă gard mă privesc impasibili. Asasinul se opreşte la câţiva paşi în faţa mea:

— Pot să-ţi vorbesc?

— Da, desigur, răspund, încercând să par degajat, ca şi cum m-aş adresa unei cunoştinţe întâlnite la o petrecere în aer liber.

— Vreau doar să-ţi spun că mi-au plăcut mult cărţile dumitale, mai ales *Fiica risipitoare.* Sunt aici de unşpe ani şi am citit tot ce-ai

scris. Vreau să ştii asta.

Îl ascult mut.

— Şi apropo, adaugă, dacă vrei s-o aranjezi pe căţeaua aia de secretară, aş fi bucuros să rezolv problema.

Privindu-l cum dispare pe poartă, am simţit realmente cum mi se face rău. Slavă Domnului, stătea în alt corp.

5:00 p.m.

Stau închis doar două ore şi sună clopoţelul pentru masa de seară. Îmi iau tava şi o cutie cu fructe conservate, donată de James – primul meu ascultător – în seara de dinaintea transferului la Whitemoor. La coadă la mâncarea gătită îl întreb pe Vincent dacă are un deschizător de conserve. Îmi arată unul ataşat de perete în partea cealaltă a camerei:

— Dar n-ai voie să deschizi nimic până nu-ţi iei haleala.

Observ că are la el o conservă de şuncă.

— Îţi dau jumătate din fructele mele pentru jumătate din şuncă.

— De acord, spune. Ţi-o aduc la celulă după ce-mi iau mâncarea.

Încă o dată, nu găsesc nimic cu aspect comestibil şi iau doar doi cartofi.

— Ar trebui să optezi pentru meniul vegetarian, zice o voce.

Mă întorc şi-l văd pe Pat:

— Mary n-o să fie încântată când o să afle că nu mănânci, spune el, şi drept să-ţi zic, meniul vegetarian nu poate fi rasolit chiar de tot.

Îi ascult sfatul şi selectez un meniu din legume. La capătul tejghelei ni se dă micul dejun la pungă.

— Apropo, zice Pat, arătându-mi-l pe cel care tocmai mă servise, el e Peter călcătorul, o să-ţi spele şi o să-ţi calce cămaşa aia.

— Mulţumesc, Pat, îi spun şi apoi mă întorc spre Peter: Copiii mei mă vizitează mâine şi vreau să fiu la înălţime.

— O să te fac să arăţi ca proaspăt scos din cutie, zice Peter. Vin la

celula ta şi-ţi iau cămaşa după ce termin de împărţit micul dejun.

Înaintez în rând şi iau un termos cu apă fierbinte de la alt prizonier; jumătate pentru supă, jumătate pentru bărbierit. Urcând treptele galbene de fier spre celula 29 de la etajul doi, îl aud întâmplător pe Mark, suporterul lui Arsenal, schimbând două vorbe cu dl. Tuck, ofiţerul de serviciu. Îi atrage atenţia foarte politicos că nu există reprezentanţi ai unor etnii printre ascultători, băieţii de la cantină sau comisionari, cu toate că minorităţile compun peste 50 la sută din populaţia închisorii. Dl. Tuck, despre care am sentimentul că e un om drept, e de acord şi spune că va discuta cu guvernatorul. Nu am de unde şti dacă a făcut-o sau nu.[21]

La etajul doi, Vincent mă aşteaptă deja. Îi torn jumătate din fructe în castron iar el taie şunca şi-mi dă mie jumătatea mai mare. O aşez lângă legumele şi cartofii mei. Îmi mai dă şi un tricou alb, pe care îl port în timp ce scriu aceste cuvinte.

Uşa celulei se deschide pentru zece minute, timp în care vine Peter călcătorul şi-mi ia cămaşa albă, o pereche de pantaloni şi ciorapii.

— Vi-i aduc mâine la prima oră, sire, promite şi pleacă înainte de a apuca să-i mulţumesc şi să-l întreb ce vrea în schimb.

Ultimul vizitator al zilei este Kevin, ascultătorul meu, care-mi spune că se zvoneşte că voi fi mutat în Corpul Unu mâine. Acolo e un regim mai relaxat şi nu e atâta gălăgie. Îmi pare rău, pentru că începusem să-mi fac prieteni noi – Kevin, James, Pat, Vincent, Peter şi Mark – şi prinsesem firul în legătură cu funcţionarea Corpului Trei. Kevin stă pe marginea patului şi sporovăieşte, aşa cum James mă avertizase că va face; dar sunt bucuros de companie, ca să nu mai menţionez că dacă în celulă se află un ascultător, uşa trebuie să

[21] Resentimentul lui Mark se datorează faptului că ascultătorii, comisionarii şi ajutoarele de la cantină petrec mult mai mult timp decât ceilalţi în afara celulei, aşa că este un adevărat privilegiu să faci parte dintre ei.

rămână deschisă.

Pe Kevin l-au vizitat în după-amiaza aceasta soţia şi copiii. Îmi spune că fiul lui de paisprezece ani e mai înalt decât el şi cel de nouă nu înţelege de ce tatăl lui nu vine seara acasă.

Dl. Gilford, ofiţerul de serviciu, se profilează la uşă, semn că, deşi Kevin e ascultător, probabil a venit timpul s-o ia din loc. Îl întreb pe dl. Gilford dacă-mi pot goli resturile de la masă în coşul de gunoi de la capătul palierului – n-am luat decât o înghiţitură din legume. Dă din cap, dar imediat cum mă întorc, îmi trânteşte uşa celulei.

Mă aşez pe pat şi încep să-mi parcurg scrisorile. Au sosit peste o sută cu prima poştă şi niciuna nu mă condamnă. E uluitor că poporul englez nu se lasă influenţat de opiniile presei. Păstrez toate scrisorile, în caz că avocaţii mei vor dori să le examineze: trei parlamentari, David Faber, John Gummer şi Peter Lilley şi doi membri ai Camerei Lorzilor, Bertie Denham şi Robin Ferrers, sunt printre aceşti corespondenţi de început. Un fost ministru îmi scrie nu numai cât de rău îi pare că sunt în închisoare, dar şi că rechizitoriul domnului judecător Potts a fost un travesti de justiţie, iar sentinţa, inexplicabilă.

Încep să-mi fac în minte lista adevăraţilor mei prieteni.

ZIUA 6 – MARŢI, 24 IULIE, 2001

5:44 a.m.

Se pare că am revenit la vechiul meu program de somn. Mă trezesc în jur de 5:30 a.m., mă ridic la şase şi-mi încep prima sesiune de scris de două ore, aşa cum aş face şi în liniştea de acasă. Scriu neîntrerupt până la opt.

Îmi fac notiţe detaliate cu întâmplările zilei şi în ziua următoare conturez textul complet, cu o lungime medie de trei mii de cuvinte. Iau note şi când aud câte o remarcă întâmplătoare sau vreo informaţie ce ar putea fi uitată în momentele următoare.

Sunt pe cale să mă bărbieresc – un proces căruia îi acord un timp considerabil, nu numai pentru că am vreme destulă, ci şi pentru că nu vreau să-mi fac pielea fâşii cu aparatul de ras din dotare – când aud un ciocănit la uşă. Ferestruica mi se deschide şi dl. Newsome strigă: „Archer, eşti mutat în Corpul Unu al clădirii, strânge-ţi lucrurile."

Până acum, ar fi trebuit să-mi dau seama că un astfel de avertisment va fi urmat de o aşteptare de cel puţin două ore, dar lipsa de experienţă mă face să abandonez orice tentativă de bărbierit şi să-mi adun iute lucrurile. Sunt preocupat doar de faptul că poate mă vizitează copiii după-amiază şi n-aş vrea să mă vadă neras.

Strâng tot şi, ca şi cum aş reveni acasă după o vacanţă, descopăr că am mult mai multe lucruri decât la sosire. După ce am îndesat totul în sacoşa mea mare cu sigla închisorii, încep să fiu îngrijorat de mutarea din Beirut în aripa vieţaşilor.

10:07 a.m.

Uşa celulei se deschide la perete şi mă alătur unui grup de vreo doisprezece prizonieri, care sunt şi ei transferaţi în Corpul Unu. Îi

recunosc pe câţiva dintre cei văzuţi în curte. Nu pot rezista să nu-mi adreseze în cor: „Bună dimineaţa, Jeff", „Cum a fost micul dejun, domnia ta?" şi „Dacă vii cu noi, înseamnă că mergem în corpul grangurilor."

Kevin se strecoară la coadă să-mi spună că Peter mi-a spălat şi mi-a călcat cămaşa şi o să mi-o trimită după-amiază în Corpul Unu. Va trebui însă să fac o nouă listă de provizii, deoarece fiecare corp de clădire are propria lui cantină.

Drumul spre noua mea celulă de-a lungul mai multor coridoare este întrerupt de obişnuitul descuiat şi încuiat al porţilor cu două rânduri de gratii aflate la fiecare câţiva metri. După încheierea „ceremoniei", suntem mânaţi în inevitabila sală de aşteptare. Niciodată nu m-am priceput să aştept. Nu stătusem decât câteva minute, când un gardian tânăr, domnul Aveling, deschide uşa şi zice:

— Archer, dl. Loughnane vrea să te vadă în legătură cu realocarea.

De abia am sosit.

— Îţi dau drumul! strigă un prizonier.

— Întreabă dacă pot împărţi celula cu tine, dragă, strigă altul.

— Nu plăti mai mult decât rata în curs, mă sfătuieşte al treilea.

Umor de temniţă.

Dl. Aveling mă escortează pe coridor spre o încăpere largă, mai confortabilă conform standardelor la care m-am adaptat în ultimele zile, şi mi-i prezintă pe dl. Loughnane şi pe dl. Gates. Mă aşez în faţa lor, pe partea cealaltă a unui birou.

— Mi-e teamă că din nou sunt formulare de completat, spune dl. Loughnane, aproape scuzându-se. Cum v-aţi instalat?

Accept de acum întrebarea ca pe una standard la începutul oricărei conversaţii între un deţinut şi un ofiţer cu care nu s-a mai întâlnit:

— Bine, cu excepţia faptului că sunt obligat să rămân închis atât

de multă vreme într-un spaţiu strâmt.

— Aţi urmat cursurile şcolii publice? întreabă dl. Gates.

— Da, răspund, mirându-mă de neobişnuitul lui interes.

— Ştiţi, am descoperit că băieţii care au fost la şcoli publice se acomodează mult mai repede decât prizonierii obişnuiţi.

Nu ştiu dacă să râd sau să plâng.

— Cinstit, continuă dl. Loughnane, deja am completat majoritatea căsuţelor: alfabetizare, consum de droguri şi numărul condamnărilor anterioare. Vă mai pot confirma că aţi primit categoria D şi veţi fi mutat într-o închisoare deschisă în viitorul apropiat.

Ca şi „imediat", „viitorul apropiat" are un înţeles diferit în temniţă. Sunt lămurit că mai întâi trebuie găsit un loc vacant într-o închisoare şi după ce sunt acceptat, urmează problema transportului. Fac o grimasă de uimire.

— Asta ne dă cea mai mare bătaie de cap, explică dl. Loughnane. Grupul 4 organizează transportul pentru închisori şi trebuie să ne încadrăm în orarul lor. Ştiţi vreo închisoare de categoria D unde aţi prefera să mergeţi?

— Singura închisoare deschisă despre care am auzit e Ford, îi spun, şi nu ştiu decât o informaţie de la un fost prizonier, că au o bibliotecă bună acolo.

— Da, aşa e, confirmă dl. Gates, căutând în ghidul de pe masă, de parcă ar fi fost vorba de o pensiune de vacanţă. Le vom da un telefon în cursul dimineţii, să vedem dacă au locuri libere.

Le mulţumesc amândurora şi sunt însoţit în sala de aşteptare.

— Ţi-au dat apartamentul cu vedere la râu? întreabă un prizonier.

— Nu, răspund, dar mi-au promis că n-o să te lase să împărţi celula cu mine.

Anemicul meu efort de a glumi e salutat cu aplauze şi ovaţii, fapt datorat, după cum aflu mai târziu, curajului de a înfrunta un om

care-şi împuşcase fratele în cap. Sunt bucuros că mi s-a spus după aceea pentru că, vă asigur, dacă aş fi ştiut dinainte, mi-aş fi ţinut gura.

Uşa se deschide din nou şi dl. Aveling îmi spune că mă aşteaptă comandantul corpului. Urmează noi aplauze şi rânjete:

— Ai grijă, Jeff, crede că vrei să-i iei slujba.

Sunt condus spre o cameră şi mai confortabilă, cu scaune, un birou şi chiar tablouri pe pereţi. Mă salută patru ofiţeri, trei bărbaţi şi o femeie. Dl. Marsland, cel mai mare în grad, cu două trese pe epoleţi[22], confirmă zvonul că mă va caza în sectorul vieţaşilor, pentru că nu voi rămâne mult. În mod evident, nu mi-am putut masca oroarea la aflarea veştii, deoarece se grăbeşte să mă liniştească:

— Veţi vedea că e zona cea mai aşezată din închisoare, căci majoritatea deţinuţilor au sentinţe cuprinse între doisprezece şi douăzeci şi cinci de ani şi nu-şi doresc decât o viaţă uşoară. Altfel, nu vor fi transferaţi niciodată la categoriile B sau C, ca să nu mai vorbim de eliberare condiţionată.

Din nou, realitatea e exact opusul a ceea ce credeam.

— Şi am primit o cerere, adaugă dl. Marsland, uitându-se pe o hârtie. Doamna Williamson ţine un curs de creaţie literară şi întreabă dacă aţi dori să vă adresaţi participanţilor.

— Bineînţeles, accept. Câţi vin în mod normal?

— Din cauza dvs., credem că vom avea record de participare, spune doamna Williamson, aşa că ar putea veni doisprezece.

Nu m-am mai adresat unei audienţe de doisprezece oameni de când candidam pentru circumscripţia Romford, acum treizeci de ani.

— S-a ivit o problemă, continuă dl. Marsland. Din păcate, pe moment nu mai avem celule libere în aripa noastră, aşa că va trebui

[22] Două trese înseamnă *principal officer,* iar o tresă – *senior officer*.

să staţi cu cineva.

Mi se răceşte inima. O să mă aleg cu un asasin, un violator, un toxicoman sau o combinaţie din toţi?

— Dar vom încerca să vă găsim un coleg rezonabil, conchide comandantul şi se ridică, semn că întrevederea s-a terminat.

Mă reîntorc în sala de aşteptare, dar nu mai stau decât câteva minute până suntem duşi la celule. Sunt din nou la ultimul etaj – din motive de securitate, probabil. Celula 40 e puţin mai mare decât celula 29, unde am stat înainte, dar nu e dublă, dacă ne gândim că trebuie să adăpostească doi prizonieri. Măsoară şapte paşi pe patru, nu cinci pe trei şi pe peretele din fund, exact în faţa toaletei, e un mic pat de campanie, mai potrivit pentru o grădiniţă decât pentru locul acesta.

Se dovedeşte că noul meu coleg de cameră e Terry. Terry scriitorul. E cel care m-a abordat în curte, rugându-mă să-i citesc manuscrisul. A fost ales să stea cu mine pentru că nu fumează, o raritate printre deţinuţi, şi scrie în regulamentul închisorii că dacă eşti nefumător, nu te pot obliga să împărţi celula cu un fumător. Autorităţile presupuneau că ştiam acest lucru. Dar nu-l ştiam.

După cum deja am menţionat, Terry e la jumătatea scrierii unui roman şi pare bucuros să descopere cine-i va fi coleg. Mai târziu am aflat de ce şi nu are nicio legătură cu faptul că-l pot ajuta la sintaxă.

Comportamentul lui Terry e curtenitor şi prietenos şi în ciuda rugăminţii mele de a-mi spune Jeffrey, mi se adresează în continuare cu „Domnule Archer". Ne înţelegem ca el să doarmă în patul de sus şi eu în cel de jos, având în vedere vârsta mea înaintată. Descopăr repede că e foarte ordonat, face bucuros amândouă paturile, mătură şi goleşte regulat gunoiul din găletuşa noastră de plastic.

Încep să-mi desfac bagajul şi-mi depozitez lucrurile în micul dulap de deasupra patului. După ce ne aranjăm, îi spun lui Terry că eu scriu şase ore pe zi şi sper că înţelege că nu vom putea vorbi în

respectivele şedinţe de câte două ore. Pare încântat, anunţându-mă că şi el vrea să lucreze la roman. Sunt pe punctul de a-l întreba cum progresează, când intră un gardian, care-mi dă de ştire că a interceptat cămaşa mea albă proaspăt călcată. Îşi cere scuze, apoi mă lămureşte că va trebui să o confişte pentru că, dacă aş purta-o, aş putea fi confundat cu un membru al personalului. E cămaşa albă pe care mi-a spălat-o şi mi-a călcat-o Peter ca să arăt bine la vizita lui Will şi a lui James. Am rămas doar cu o cămaşă albastră şi un tricou (împrumutat). Gardianul introduce cămaşa albă într-o altă pungă din plastic, operaţiune pentru care semnez din nou un formular. Mă asigură că îmi va fi înapoiată imediat după ce-mi voi fi ispăşit sentinţa.

12:00 prânz

După a doua sesiune de scris, se deschide uşa şi ni se dă drumul la Asociere. Mă alătur vieţaşilor la parterul care e aranjat identic cu cel din Corpul Trei. Vieţaşii (23 de asasini plus o mână de VCS şi VCG[23] ca să facă numărul) au de la nouăsprezece la cincizeci de ani şi mă privesc cu o suspiciune considerabilă. Nu numai pentru că sunt un milionar conservator, bineînţeles, ci şi pentru că voi sta cu ei doar câteva zile, înainte de a fi trimis la o închisoare deschisă. O experienţă de care ei nu vor avea parte cel puţin zece ani de acum încolo. Va fi mult mai greu să intru în contact cu acest grup în comparaţie cu tinerii delincvenţi începători din Corpul Trei.

Plimbându-mă, arunc o privire la televizor. Un bărbat cam de aceeaşi vârstă cu mine se uită la Errol Flynn şi David Niven într-o versiune alb-negru a filmului *Atacul cavaleriei uşoare.* Mă aşez lângă el.

— Sunt David, se prezintă. Nu te-ai bărbierit azi.

Mărturisesc păcatul şi-i spun că tocmai eram pe cale s-o fac când

[23] Vătămare corporală severă şi vătămare corporală gravă.

un gardian m-a anunţat că mă mută.

— ’Nţeles, zice David. Dar trebuie să-ţi spun, Jeff, că eşti prea bătrân pentru tuleie de-astea moderne. Toţi vieţaşii se rad, îmi dezvăluie. Trebuie să te agăţi de fiecare strop de demnitate în gaura asta de iad şi un duş cald şi un bărbierit bun sunt probabil modul ideal de a începe o zi.

David sporovăieşte în timpul filmului de parcă acesta nu ar fi decât un zgomot de fundal. Se scuză că nu mi-a citit romanele, mă asigură că nevestei lui i-au plăcut toate şi adaugă că el nu găseşte timp de lectură decât în închisoare. Mă abţin să-i pun întrebarea cea mai evidentă.

— Acum ce citeşti? mă interesez.

— Viaţa lui Dickens de Ackroyd. Ce mai personaj e dl. Micawber, adaugă, simţindu-mi incredulitatea. E cam ca taică-meu, ca să fiu cinstit, mereu cu datorii. Dar, ia stai, care-i era numele de botez?

— Wilkins, răspund.

— Te testam, Jeffrey, te testam. De fapt, alaltăieri am încercat să iau una din cărţile tale de la bibliotecă, dar le-au scos pe toate din rafturi. Şi-au luat o libertate diabolică, dacă pot spune aşa. Le-am zis că voiam s-o citesc, nu s-o fur pe amărâtă.

Încep să observ cât de puţini prizonieri folosesc un limbaj necontrolat în faţa mea. Un alt deţinut care se uită la televizor se apleacă spre mine, întrebând dacă povestea de pe ecran este reală. Îmi amintesc de poemul lui Tennyson despre cei şase sute de viteji şi sunt aproape sigur că Errol Flynn n-a călărit până în liniile duşmanilor ca să-şi vâre sabia în pieptul conducătorului lor.

— Ba sigur că da, zice David, era prevăzut în contract.

De data aceasta, vedem şi genericul, pentru că ofiţerul de serviciu s-a informat la ce oră se termină filmul. Preferă să n-aibă pe cap treizeci sau patruzeci de vieţaşi cu buzele umflate.

La cinci suntem solicitaţi să ne întoarcem la celule, fiindcă se

încuie. Invitaţia prinde forma unui gardian care răcneşte din răsputeri. La sosire, găsesc pe patul meu încă două sute de scrisori. Au fost deschise toate, conform regulamentului, pentru a se verifica dacă nu conţin droguri, lame tăioase sau bani. Mai omor două ore citindu-le, ore de stat „la gros". Încep să gândesc în jargonul temniţei.

Oamenii par sincer îngrijoraţi de soarta mea. Mulţi comentează rechizitoriul judecătorului şi asprimea sentinţei, iar alţii subliniază că de obicei jefuitorii de bănci, pedofilii şi chiar cei acuzaţi de omucidere scapă cu o condamnare de doi-trei ani. Tema recurentă este: „Ce are judecătorul Potts împotriva dvs.?". Recunosc că nu ştiu răspunsul la această întrebare, dar nu poate fi negat faptul că i-am cerut avocatului meu pledant, Nick Purnell, să vorbească în cea de-a treia, a patra şi a şaptea zi a procesului cu judecătorul, o discuţie privată despre tendenţiozitatea lui evidentă şi, de asemenea, l-am rugat să solicite repetarea procesului. Totuşi, consilierul juridic m-a sfătuit să nu abordez astfel problema, pe motiv că voi declanşa o bătălie totală între mine şi judecător. Ca să nu credeţi că inventez asta pentru că e convenabil la o privire retrospectivă, să ştiţi că le-am împărtăşit temerile mele onorabilului Michael Beloff, avocat al Coroanei şi de asemenea, avocaţilor Coroanei Gilbert Gray şi Johnnie Nutting, în timpul procesului.

În cea de-a doua oră de citit, am dat peste o scrisoare care-mi cerea să adresez scuze tuturor celor pe care i-am dezamăgit. Următoarea scrisoare e de la Mary. O citesc şi o recitesc. Începe mărturisind că nici nu-şi mai aduce aminte de când nu mi-a mai scris o scrisoare. Îmi reaminteşte că în dimineaţa asta e plecată la Universitatea Strathclyde să conducă şcoala de vară pe tema energiei solare, acompaniată de toţi ziariştii din lume şi de fiul meu, Will. Slavă domnului pentru Will. A fost un stâlp de tărie. La sfârşitul săptămânii, ia un avion spre Dresda ca să participe la o conferinţă şi speră să se întoarcă la timp pentru a-mi face o vizită la

Belmarsh duminică dimineaţa. Mi-e dor de ea şi de copii, bineînţeles, dar mai presus de orice, sper ca presa să se sature de mine şi s-o lase pe Mary să-şi vadă de viaţa ei.

După ce termin de citit scrisorile, Terry mă ajută să le pun în patru plicuri mari cafenii, ca să-i fie trimise lui Alison, asistenta mea personală, şi toţi cei care s-au ostenit să-mi scrie să primească un răspuns. În timp ce mă ajută, Terry îmi povesteşte viaţa lui şi cum a ajuns în închisoare. Nu e vieţaş şi probabil acesta e un alt motiv pentru care a fost repartizat în celulă cu mine.

Terry a fost de două ori închis, a promovat aici de la Borstal şi un centru de detenţie preventivă.

Priza solvenţi de copil şi la doisprezece ani, a trecut la canabis. Primul delict a fost jefuirea unui agent de presă local, din cauză că avea nevoie de bani pentru droguri. A fost condamnat la doi ani şi a ieşit după unul. A doua oară a jefuit un magazin de bijuterii din Margate de bunuri în valoare de 3.000 de lire sterline, pe care spera să scoată 800 de lire de la un tăinuitor londonez. Poliţia l-a prins cu mâţa-n sac (sunt cuvintele lui) şi a fost condamnat la cinci ani. Avea douăzeci şi doi de ani pe atunci şi a executat trei ani şi jumătate din sentinţă, apoi a fost eliberat.

Nu era afară decât de şapte luni când a jefuit un magazin de optică – bunuri de marcă, semnate de Cartier, Calvin Klein şi Christian Dior, furate la comandă. De data aceasta, a primit 900 de lire sterline, bani gheaţă, dar a fost arestat după o săptămână. Amprentele de pe vitrina spartă cu pumnul au fost identificate, aşa că poliţia nu a avut decât un suspect. Judecătorul i-a mai dat cinci ani.

Terry speră să fie eliberat în decembrie anul acesta. Pretinde că închisoarea l-a dezvăţat de droguri şi e bucuros că n-a gustat niciodată heroina. Terry nu e prostul nimănui şi sper doar să nu mai ajungă iar în închisoare. El jură că nu, dar un gardian îmi spune că două treimi din recidivişti nu rămân nici măcar un an în

libertate:

— Avem clienţii noştri, ca orice hotel Blackpool, doar că nu-i taxăm pentru casă şi masă.

Terry îmi povesteşte despre mama lui, când deodată se aud ţipete şi zbierete sălbatice, reverberând în toţi pereţii. E prima dată când mă bucur că uşa celulei e încuiată. Prizonierii din Corpul Unu zbiară la un om care e dus în aripa medicală pe lângă gardul mai îndepărtat al curţii. Ţin minte bine scena.

— Ce e asta? întreb, holbându-mă pe geamul celulei.

— E un naşpa, explică Terry.

— Naşpa?

— Aşa le spun în închisoare negustorilor de prostii, pedofililor. Dacă era în corpul ăsta, îl zăhăream de mult.

— Îl zăhăreaţi?

— Cu o cană de apă în clocot, mă lămureşte el, amestecată cu un plic de zahăr. Doi ocnaşi îl ţin şi altul îi toarnă încet siropul pe faţă.

— Dumnezeule, trebuie să fie oribil.

— La început ţi se jupoaie pielea şi pe urmă se dizolvă zahărul, aşa că rămâi desfigurat tot restul vieţii – ceea ce şi merită, adaugă Terry, referindu-se la pedofil.

— Ai fost vreodată de faţă la aşa ceva? îl întreb.

— De trei ori, răspunde pe un ton degajat. Un naşpa, un traficant de droguri şi o dată, din cauza unei certe cu cineva care n-a dat înapoi o cartelă de două lire. Dacă-l mutau aici, adaugă după o scurtă pauză, ar fi fost mort în douăş'patru de ore.

Sunt îngrozit şi nu pot decât să mă întreb în ce soi de teroare trăiesc ei permanent. În clipa când prizonierul dispare în aripa medicală, zbieratul şi strigătele se opresc.

4:00 p.m.

Uşa celulei se descuie în sfârşit şi suntem lăsaţi cu toţii să ieşim în curte. În prima tură de vreo două sute de metri mi se alătură un

prizonier tânăr – dacă stau să mă gândesc, toţi sunt tineri, cu excepţia mea şi a lui David. Îl cheamă Nick şi, dacă n-ar avea un dinte din faţă strâmb şi nasul rupt, ar fi un bărbat chipeş. E în închisoare de paisprezece ani şi nu are decât treizeci şi trei, dar speră să iasă după patru ani, câtă vreme reuşeşte să-şi cânte ultimul rap.

— Ultimul rap? îngân.

— Mda, au încercat să-mi pună în cârcă incendierea după ce mi-am făcut mendrele în Durham, dar n-au nicio dovadă că mi-am dat foc la celulă, aşa că va trebui să retragă acuzaţia.

Apare încă un vieţaş, care şi-a încheiat doar patru din cei optsprezece ani de temniţă.

Vieţaşii au o atitudine complet diferită faţă de alţi deţinuţi. Spun adesea: „Nu te obosi să numeri primii şase ani." Sunt conştienţi de faptul că nu vor ieşi săptămâna, luna sau chiar anul viitor şi se instalează pe îndelete în traiul din închisoare. Majoritatea mă tratează cu respect şi nu-mi aruncă replici isteţe sau viclene.

În următorul circuit mi se alătură Mike (jaf armat), care-mi spune că i-a ascultat aseară pe Ted Francis şi Max Clifford, adăugând că băieţii abia aşteaptă ca vreunul din cei doi să ajungă în închisoare.

— Nu ne plac ăia care-şi dau în gât colegii – mai ales pentru bani.

Rămân fidel sfatului lui Nick Purnell şi nu fac niciun comentariu.

Când mă întorc la celulă, Terry e pe punctul de a coborî la masă. Îi spun că nu mă simt în stare, dar mă imploră să vin cu el fiindcă e în meniu budincă de ananas răsturnată, favorita lui. Cobor şi urmez ritualul, selectând două ciuperci arse pentru a putea pune mâna pe budinca râvnită.

Urc la celulă şi-l găsesc pe Terry măturând şi spălând chiuveta. Am avut noroc să mă nimeresc lângă un om atât de ordonat, pe care-l deranjează orice lucruşor nelalocul lui. Terry se aşază pe pat să mănânce şi eu îmi revăd însemnările de peste zi. Când termină, colegul meu îşi spală toate vasele şi le rânduieşte grijuliu pe jos,

într-un colţ. Eu continuu să citesc, el ia o Biblie. Deschide la Evrei, o carte pe care mărturisesc că nu am citit-o, şi studiază tăcut vreo oră.

După ce-mi închei treaba pe ziua aceasta, iau *Luna e un balon* şi citesc până la zece şi ceva, tocmai când în carte se declarase războiul. Pernele sunt puţin mai moi decât în Corpul Trei, fapt ce-mi provoacă recunoştinţă.

ZIUA 7 – MIERCURI, 25 IULIE, 2001

5:17 a.m.

— F... -ţi! strigă o voce atât de tare, încât mă trezeşte.

Trec câteva momente până îmi dau seama că Terry vociferează în somn. Mai mormăie ceva indescifrabil, apoi se scoală scuturându-se. Se dă jos din pat, parcă nerealizând că mai e cineva acolo. Nu mişc, dar deschid ochii şi-l urmăresc atent. Nu sunt speriat; deşi Terry are antecedente violente, eu n-am remarcat până acum nimic alarmant. De fapt, cu tot limbajul vulgar din romanul lui, nici nu înjură în faţa mea – cel puţin, nu când e treaz.

Terry merge încet spre perete şi-şi bagă capul în colţ ca un motan pe cale să moară. Nu se mişcă un timp, apoi se întoarce, ia un prosop de lângă chiuvetă, se aşază pe scaunul de plastic şi-şi îngroapă capul în prosop. Disperat şi deprimat. Încerc să-mi închipui cam ce gânduri îi trec prin mintea torturată. Ridică încet fruntea şi mă priveşte, ca şi cum şi-ar fi reamintit deodată că nu e singur:

— Scuze, domnule Archer. Te-am trezit?

— Nu contează, răspund. Vrei să vorbim?

— E un coşmar repetat, zice, dar nu ştiu din ce motiv, a fost mai rău în ultimele două săptămâni. Când eram mic, adaugă după ce reflectează puţin, probabil dacă să se încreadă în mine sau nu, tatăl meu vitreg ne bătea pe mine şi pe mama cu un ham de piele şi de la un timp încoace, am coşmaruri cu asta.

— Câţi ani aveai?

— Cam şase, dar a ţinut până la şaisprezece ani, când a murit mama.

— Cum a murit? întreb. Nu putea fi atât de bătrână.

— E un fel de mister, răspunde Terry liniştit. Nu ştiu sigur decât că au găsit-o în camera din faţă lângă sobă şi pe urmă tatăl vitreg s-

a cărăbănit la Brighton cu sora mea vitregă.

Am sentimentul că Terry ştie prea bine ce şi cum în legătură cu moartea mamei lui, dar încă nu e dornic de a dezvălui totul. La urma urmei, e conştient de faptul că ţin un jurnal zilnic.

— Şi ce s-a întâmplat cu tine când el a dispărut la Brighton?

— Am fost luat în îngrijire, apoi la Borstal, prevenţie şi până la urmă închisoare – o educaţie diferită de a dumitale.

Cum putem noi, cei crescuţi şi educaţi normal în comparaţie cu el, să începem să înţelegem prin ce a trecut şi prin ce trece acest tânăr?

— Scuze, repetă, se caţără la loc în patul lui şi adormi rapid.

Mă dau jos la rândul meu, mă spăl pe dinţi, mă frec pe faţă cu un flanel rece şi mă aşez la prima sesiune de scris a zilei. La o oră atât de timpurie, toţi ceilalţi prizonieri dorm sau cel puţin aşa presupun, pentru că din celulele din jur nu răzbate niciun sunet. Nici măcar lătrăturile alsacienilor din patrula de dimineaţă nu reuşesc să mă distragă.

La Londra, locuiesc lângă o cale ferată ce şerpuieşte spre Waterloo, dar nu sunt trezit niciodată de trenurile târzii sau de cele din zori. În temniţă e muzică rap, sunt deţinuţi vociferând unii la alţii şi alsacienii, factori ce nu deranjează un vis de vieţaş. După ce-mi termin cele două ore, iniţiez lunga operaţiune de bărbierire.

Deşi viaţa începe să-mi cadă într-o rutină fără sens, sper că măcar azi o voi putea întrerupe, mergând la gimnastică. Mi-am trecut numele pe listă în grupul de la zece la unsprezece, pentru că deja îmi lipseşte exerciţiul zilnic.

9:06 a.m.

Imediat după nouă, uşa celulei se deschide şi o doamnă în halat alb îmi pasează proviziile săptămânale în valoare de douăsprezece lire şi cincizeci de pence. Îi mulţumesc, dar nu reacţionează. Mă aşez pe marginea patului şi despachetez produsele, unul câte unul.

Mă hotărăsc să mă desfăt cu un castron de fulgi de porumb cu lapte proaspăt. E masa pe care aş lua-o şi acasă, în bucătărie, cu o oră înainte de a merge la gimnastică. Sunt obişnuit cu o viaţă disciplinată şi bine ordonată; nu mai este autodisciplină, căci ordinele le dau alţii.

10:00 a.m.

Măsor celula cu paşii, aşteptând să fiu chemat, când de afară, de jos, o voce răcneşte: „Gimnastica nu se ţine." Mi se strânge inima şi mă uit pe fereastra zăbrelită, întrebându-mă de ce s-a întâmplat asta. Când se deschide uşa pentru Asociere, Derek, zis şi Del Boy, care lucrează la cantină şi pare să circule liber prin sector, apare în cadrul ei.

— De ce s-a anulat gimnastica? îl întreb.

— Un băiat a ieşit pe acoperiş printr-o lucarnă din sala de gimnastică, îmi explică. Aşa că s-a'nchis pe termen nelimitat şi nu se redeschide până nu controlează bine peste tot şi nu se conving că n-ai pe unde să scapi.

Şi-mi surâde, simţindu-se bine pe post de oracol al temniţei.

— Te pot ajuta cu ceva? se mai interesează.

— Apă îmbuteliată şi un carnet cu foi A4.

— Sosesc înainte să bată ceasul, milord.

Am învăţat deja să nu întreb ce miriade de tranzacţii se vor duce la capăt pentru a-mi îndeplini rugămintea simplă. James m-a avertizat în prima zi în legătură cu noţiunea de „rublă dublă", însemnând că pentru anumite favoruri trebuie să plăteşti îndoit. Ieri seară la Asociere l-am văzut pe Derek tăind în două o ţigară lipită şi dându-i-o altui prizonier. Asta a fost marţi şi deţinutul ştia că nu-şi va putea plăti datoria până azi, când primea lista nouă de la cantină. Dar râvnea atât de tare încât a acceptat că va trebui să-i dea înapoi lui Del Boy o ţigară întreagă, dacă voia să mai facă vreun târg cu el – sau cu oricine altcineva de acolo.

11:10 a.m.

Cred că la câteva minute după ora unsprezece uşa se deschide din nou şi apare dl. Loughnane. La simpla lui vedere mă înviorez. Îmi spune că a vorbit cu omologul lui de la închisoarea deschisă Ford şi că acesta va supune chestiunea atenţiei guvernatorului, deoarece nu are autoritatea de a lua decizia finală.

— Cât vă aşteptaţi să dureze? îl întreb.

— Cel mult două zile. Probabil mă va căuta vineri şi atunci iau legătura cu Grupul 4 pentru transport.

Această tranzacţie simplă i-ar lua unui om de afaceri cel mult două ore. Pentru prima dată după atâţia ani, trebuie să mă mişc în ritmul altcuiva.

1:00 p.m.

Suntem trimişi toţi la lucru. Sunt trecut în registru la „ateliere", un loc unde va trebui să pun alimente în pachete destinate altei închisori. Voi primi un salariu de cincizeci de pence pe oră. Politica salariului minim nu şi-a picurat efectele şi asupra deţinuţilor. Adevărul e că facem muncă forţată. Sunt pe cale să intru în coadă când un alt gardian, dl. Young, îmi cere să aştept până la plecarea celorlalţi spre ateliere. După câteva minute, îmi spune că am atâtea scrisori încât vor să mă ducă la ele în loc să mi le aducă în celulă.

Altă plimbare lungă într-o direcţie diferită, tot felul de porţi cu gratii de deschis şi închis, prilej să aflu că dl. Young e în serviciul închisorii de unsprezece ani, are salariul anual de bază de 24.000 de lire sterline şi e destul de greu, dacă nu imposibil, să găseşti o locuinţă în Londra cu banii ăştia.

Când ajungem la recepţie, văd doi gardieni în picioare în spatele tejghelei după care se află nenumărate rafturi din lemn. Dl. Pearson extrage treizeci şi două de scrisori înregistrate dintr-un raft şi le aşază pe tăblie. Începe să le deschidă în faţa mea, una câte una – aşa

e regulamentul închisorii. Apoi cei doi gardieni fac o grămadă mică din Biblii, cărţi şi alte cadouri, le vâră într-o sacoşă de plastic şi, după ce semnez, mi le dau pe toate.

— Piersică, spune dl. Pearson şi un alt prizonier avansează, privind cum pachetul îi este desfăcut. Înăuntru sunt pantofi sport Nike de ultimul tip, trimişi de prietena lui.

Ţinându-ne strâns sacoşele, îl urmăm pe dl. Young înapoi spre Blocul Unu. Pe drum, îi cer scuze lui Peach[24] – nu i-am aflat niciodată numele de botez – pentru că l-am făcut să aştepte.

— Nicio problemă, spune. M-ai ţinut afară din celulă aproape o oră.

Dl. Young ne mai dezvăluie câteva din problemele personalului închisorii. Am ajuns la beneficii şi ture când se declanşează o alarmă şi apar gardieni alergând, din toate direcţiile. Dl. Young descuie rapid cea mai apropiată sală de aşteptare, ne împinge înăuntru pe mine şi pe Piersică şi ne încuie acolo. Ne uităm pe ferestruică la gardienii care aleargă pe lângă noi, dar nu putem afla de ce. După câteva momente, un prizonier ţinut de trei paznici şi înconjurat de alţii e târât din direcţia opusă celei din care venisem. Un gardian îi împinge în jos capul prizonierului şi altul îl obligă să ţină genunchii îndoiţi, astfel că pare o marionetă controlată de sfori invizibile. Piersică îmi spune că e „îndoit" sau „răsucit", manevră care face parte din „control şi reţinere".

— Control şi reţinere?

— Prizonierul e dus într-o celulă goală şi imobilizat, în timp ce i se taie hainele cu foarfeca. Apoi i se leagă mâinile şi i se îndoaie picioarele la spate. Pe urmă îi leagă de mijloc o curea cu două cătuşe în părţi, astfel că nu-şi mai poate mişca nici mâinile, nici picioarele.

— Şi pe urmă?

— Îl duc la carceră, explică Piersică. E o celulă cu chiuvetă, masă

[24] Peach (engl.) = piersică

şi scaun de metal, toate prinse de perete, aşa că nu poate zdrobi nimic.

— Cât îl lasă acolo?

— Vreo zece zile.

— Ai fost vreodată la carceră? îl întreb.

— Nu, răspunde ferm. Vreau să ies de aici cât mai repede şi asta te scuteşte de lungirea sentinţei.

După ce agitaţia s-a potolit, dl. Young revine să descuie şi ne continuăm drumul spre celule, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

Fiecare aripă are patru paliere, care se desfac din centru ca o cruce malteză. În mijlocul crucii e un birou de sticlă octogonal, cunoscut sub numele de „bulă", aflat în mijlocul celor trei etaje. Din acest punct strategic, personalul poate controla toate problemele care se ivesc. Trecând pe lângă bulă, îl întreb pe ofiţerul de serviciu ce s-a întâmplat.

— Unul din prizonieri a folosit un limbaj ameninţător şi abuziv la adresa unei doamne ofiţer.

Nu mai adaugă niciun detaliu la această informaţie rezervată.

Ajuns la celula mea, Terry îmi spune că prizonierul va fi trecut în raport şi dus la guvernator mâine dimineaţă. Îmi mai confirmă şi că, probabil, se va alege cu zece zile de carceră.

— Ai fost vreodată acolo? îl întreb.

— De trei ori, recunoaşte. Dar eram mai tânăr pe atunci şi să ştii, nu-ţi recomand asta nici măcar ca experienţă pentru jurnal. A, adaugă, tocmai l-am sunat pe tata. Ăia de la *Daily Express* tocmai l-au căutat şi i-au oferit un miar pentru o poză de-a mea – puşcăriaşul cu care trebuie să stea Jeffrey – şi încă o mie dacă le dă detalii despre trecutul meu penal. Le-a zis să se cărăbănească, dar cică nu se dau duşi. Păreau dezamăgiţi când au auzit că nu sunt ucigaş.

— O să fii când iese ediţia de duminică a ziarului, îi promit.

2:00 p.m.

Un gardian deschide uşa şi ne spune că Asocierea de după-amiază va dura mai puţin din cauza unei şedinţe a personalului. Terry îi spune că şedinţele personalului ar trebui ţinute când suntem la cutie, nu în timpul Asocierii. E o remarcă justă, dar gardianul nu spune decât: „Nu e decizia mea" şi trânteşte uşa.

2:02 p.m.

Ceea ce e aproape imposibil de descris în întreaga lui oroare e timpul pe care-l petreci la cutie. Aşa că, vă rog, nu consideraţi jurnalul acesta un comentariu curgător, căci v-aş invita să vă gândiţi la orele nesfârşite dintre două întâmplări. Cerul ştie cum îi afectează asta pe vieţaşii care au în faţă ani lungi de temniţă şi nu se bucură de privilegiul de a-şi putea ocupa timpul scriind. În cazul meu, există Speranţă, un cuvânt pe care-l auzi mereu la prizonieri. Speră că vor câştiga la recurs, că li se va scurta sentinţa, că vor ieşi pe cauţiune sau pur şi simplu că vor sta singuri în celulă. Fiind prizonier de categoria D, eu sper doar să fiu transferat la închisoarea deschisă Ford cât mai repede. Dar Dumnezeu ştie ce speră un vieţaş şi decid să aflu acest lucru în zilele următoare.

4:30, p.m.

Asociere. În sfârşit, uşa se deschide pentru o perioadă mai lungă – patruzeci şi cinci de minute. Când cobor la parter să mă alătur celorlalţi deţinuţi, Paul (crimă) îmi înmânează un set de timbre clasa întâi şi nu cere nimic în schimb. Ori nu are cui să scrie, ori, poate, nu ştie să scrie.

— Aud că ai ceva poştă, spune şi pleacă.

Nu-i spun că asistenta mea personală se ocupă de toată corespondenţa şi deci nu am probleme cu poşta, căci ar minimaliza gestul lui atent.

În timpul Asocierii, observ că grilajul înalt de la capătul sălii ne desparte de o altă încăpere, dotată cu televizor, masă de biliard şi

scaune mai confortabile. Dar nu mi se permite să intru în acest teritoriu sacrosanct, căci nu ai voie să ieşi din zona delimitată decât dacă eşti prizonier *elevat.* Sunt trei nivele de prizonieri: de bază, standard şi elevat. Toţi deţinuţii sunt încadraţi la început la standard – categoria de mijloc. Asta le dă şansa de a urca sau de a coborî, lucru care depinde numai de comportamentul lor. Cineva care doreşte să-şi asume mai multă responsabilitate, să fie ascultător, curier sau menajer, va fi promovat repede la nivelul elevat şi se va bucura de privilegiile care decurg de aici. În acelaşi timp, oricine atacă un gardian sau e prins drogându-se va fi degradat la „bază". Iar lucrurile acestea contează când e vorba de standardul de viaţă din închisoare, dar şi mai târziu, când autorităţile discută despre eliberarea condiţionată sau înainte de termen a unui prizonier.

Terry, colegul meu de celulă, urăşte autorităţile şi nu vrea să se alinieze sistemului, aşa că-şi petrece viaţa oscilând între categoriile de „bază" şi „standard". Pe de altă parte, Derek „Del Boy" Bicknell a profitat de sistem şi a devenit repede „elevat". Dar este şi inteligent şi capabil să-şi asume răspunderi. Deja are dreptul de a circula liber la parter şi de fapt, aproape că nu stă deloc în celulă. Sper că până acum v-aţi format în minte o imagine despre Del Boy: e un indian înalt de doi metri şi cântărind o sută de kilograme, poartă la gât un lanţ gros din aur, la mâna dreaptă unul şi mai gros şi posedă un ceas de marcă ultimul tip. De asemenea, se îmbracă într-un trening modern şi se încalţă cu adidaşi Nike. Dacă stau să mă gândesc, sunt singurul prizonier care poartă încă o cămaşă, dar, dacă mai stau mult aici, o să ajung şi eu tot la trening.

5:30 p.m.

Se serveşte cina, numită ceai, aşa că merg la celulă să-mi iau tava şi farfuria de plastic. În seara asta se dau ouă cu şuncă şi mi-e prea foame ca să zic nu. Oul are gălbenuşul solid şi şunca e grasă,

chircită şi necomestibilă. Beau o cană de apă Highland Spring (obţinută la schimb cu două autografe pe felicitări aniversare) şi-mi termin masa cu o supă din conservă (legume, 24 de pence). La următoarele alegeri nu mă va putea acuza nimeni că nu ştiu cât costă produsele la supermarket, ca să nu mai vorbesc de valoarea lor în sine.

Terry spală tacâmurile înainte de a ne întoarce la Asociere, la parter, unde-l văd pe Del Boy conducând un joc de cărţi într-un capăt al sălii. Oare de ce nu sunt surprins? Îmi face semn să vin şi eu. Partida de Kaluki se joacă între patru vieţaşi. Urmăresc două mâini, atent şi la coada de la telefon, pentru că sper să pot vorbi cu Mary. Ar fi trebuit să se întoarcă de la Universitatea Strathclyde şi să fie la hotel. Cred că v-aţi dat seama până acum că ea nu-mi poate telefona.

Paul (crimă şi timbre) anunţă că trebuie să-şi sune prietena şi-mi sugerează să preiau mâna lui până vorbeşte.

— Jeff o să fie sigur mai bun ca tine, îi zice Derek când Paul se ridică.

Pierd rău prima mână, supravieţuiesc la a doua şi câştig la a treia. Din fericire, Paul se întoarce înainte ca Del Boy să împartă cărţile a patra oară.

— Nu e rău, Înălţimea sa, comentează Derek, nu e rău deloc.

Încet-încet, sunt acceptat.

Coada la cele două telefoane nu pare să scadă, aşa că petrec puţin timp vorbind cu un vieţaş tânăr, pe nume Michael (crimă). Are pielea foarte albă, extrem de subţire şi acoperită de tatuaje şi urme de ace pe toată lungimea braţelor. Mă invită în celula lui şi-mi arată o fotografie cu nevasta şi copilul. Când va ieşi Michael de la închisoare, fiica lui de opt luni va fi terminat şcoala şi va fi probabil căsătorită şi mamă, la rândul ei. De fapt, băiatul acesta de douăzeci şi doi de ani ar putea foarte bine să fie bunic când va fi eliberat.

Ieşind din celula lui Michael, o zăresc pe d-ra Roberts,

guvernatoarea adjunctă care m-a vizitat când eram în aripa medicală. E înconjurată de vieţaşi. D-ra Roberts are un adevărat talent de a şi-i apropia pe aceşti oameni disperaţi.

Cedez şi mă aşez la coadă la telefon, conştient că se apropie închiderea. Când ajung în sfârşit la unul din cele două aparate, un vieţaş din rândul celălalt se apleacă să mă avertizeze că toate telefoanele date de aici sunt înregistrate de poliţie. Îi mulţumesc, dar nu-mi pot imagina ce i-ar interesa la o conversaţie dintre mine şi soţia mea. Operatoarea de la hotel îmi răspunde şi-mi face legătura. Telefonul sună şi sună.

7:00 p.m.

Mă întorc la celulă să mă confrunt cu un nou munte de scrisori. Terry mă ajută scoţându-le din plicuri şi sortându-le în două teancuri, cărţi poştale şi scrisori, în timp ce eu îmi revăd însemnările de peste zi. Mă întreabă dacă poate păstra câteva cărţi poştale ca amintire.

— Numai dacă nu au adresă, îi răspund, pentru că am intenţia să le răspund la fiecare.

După ce mi-am corectat manuscrisul, îmi întorc atenţia spre scrisori. Ca şi viaţa mea, se înscriu într-un tipar al lor, unele prezentându-mi condoleanţe pentru moartea mamei, altele, blândeţe şi sprijin. Multe continuă să comenteze rechizitoriul domnului judecător Potts şi asprimea sentinţei. Trebuie să recunosc că-mi redau încrederea în semenii şi... semenele mele.

Asistenta mea personală, Alison, mi-a scris comunicându-mi că acasă am şi mai multă corespondenţă, trei sute la una dintre scrisori susţinându-mă. Îi dau lui Terry una dintre scrisori. E de la vărul lui care a citit în ziar că împărţim celula. Terry îmi spune că ispăşeşte o condamnare pe viaţă la Parkhurst, pentru crimă. Adaugă şi că n-a mai luat de ani de zile legătura cu el. Şi nu sunt decât două ore de când îmi scăzuse moralul pentru că n-am reuşit să vorbesc *azi* cu

Mary.

ZIUA 8 – JOI, 26 IULIE, 2001

5:03 a.m.

Am dormit şapte ore. Trezindu-mă, încep să mă gândesc la săptămâna petrecută în închisoare. Cea mai lungă săptămână din viaţa mea. Îmi cântăresc pentru prima dată opţiunile de viitor. Va trebui să urmez calea a doi dintre eroii mei, Emma Hamilton şi Oscar Wilde, şi să aleg o viaţă izolată în străinătate, unde n-aş mai fi capabil să mă bucur de societatea care a făcut parte atâta vreme din miezul existenţei mele?

Voi mai putea vizita locurile predilecte – Teatrul Naţional, Lord's, Le Caprice, Galeria Tate, Cinema-ul din Fulham Road – sau măcar ieşi pe stradă fără ca oamenii să mă privească doar ca pe cel închis pentru sperjur? Nu le pot explica tuturor că nu am avut parte de un proces corect.

Nu-mi stă deloc în fire să fiu introspectiv şi pesimist, dar când stai închis ore în şir într-o celulă de şapte paşi pe patru, începi să te-ntrebi dacă mai e cineva afară care ştie că trăieşti.

10:00 a.m.

Dl. Highland, un gardian tânăr, descuie uşa şi mă anunţă că am o vizită de la avocaţi la zece treizeci. Îl întreb dacă mi se permite să fac un duş şi să mă spăl pe cap.

— Nu, răspunde. Foloseşte chiuveta.

E de-abia al doilea ofiţer nepoliticos pe care-l întâlnesc de când sunt aici. Îi explic că e destul de greu să faci duş într-o chiuvetă. Îmi spune că am o „atitudine" şi dacă o ţin tot aşa, va trebui să mă treacă în raport. Parcă m-aş fi întors la şcoală la capătul nepotrivit al vieţii.

Mă rad şi mă curăţ cât pot de bine înainte de a fi escortat într-o altă aripă a clădirii, pentru a-mi întâlni avocaţii. Sunt depus într-o

cameră de vreo trei metri pătraţi, cu geamuri pe toţi pereţii; au existat şi cazuri de avocaţi care le-au adus droguri clienţilor lor. În mijlocul camerei e o masă mare şi lungă, cu şase scaune de jur împrejur. După câteva minute intră consilierul Coroanei Nick Purnell, asociatul lui, Alex Cameron şi avocatul meu pledant, Ramona Mehta. Nick mă pune la curent în amănunt cu recursul intentat după pronunţarea sentinţei. E destul de pesimist în legătură cu durata condamnării, cu toate că există dovezi considerabile cu privire la subiectivitatea rechizitoriului, dar spune că numai cei prezenţi atunci în sala tribunalului îşi vor aminti emfaza şi exagerările din cuvintele adresate de Potts juriului. Judecătorul le-a amintit constant juraţilor că nu prezentasem dovezi şi ţinând în mână micul jurnal al d-rei Peppiatt şi nu jurnalul meu mare de birou, repetase că „nimeni nu a negat autenticitatea acestui jurnal." Cu toate acestea, nu le-a explicat membrilor juriului că n-ar fi fost nicio diferenţă nici dacă jurnalul ar fi apărut în primul proces.

În privinţa sentinţei, Nick Purnell e mai încrezător, deoarece mai mulţi membri marcanţi ai Baroului au specificat că patru ani înseamnă o condamnare nu numai aspră, ci şi nedreaptă. Iar publicul pare a se afla într-un acord total cu profesioniştii. Reducerea sentinţei ar constitui o mare diferenţă, deoarece orice privare de libertate de patru ani sau mai mult necesită decizia Comitetului de Eliberare Condiţionată pentru a ieşi din închisoare. Dacă ai o sentinţă mai mică de patru ani, chiar şi cu o zi, înseamnă că ieşi automat după ce ai executat o jumătate din pedeapsă, dacă te-ai purtat ca un prizonier model. Eşti pasibil şi de urmărire, aşa că ţi se mai iau două luni, timp în care eşti obligat să rămâi la „locul de reşedinţă ales" între şapte p.m. şi şapte a.m. a dimineţii următoare.[25]

[25] De exemplu, dacă sentinţa mea ar fi redusă cu un an, de la patru la trei, aş sta închis doar şaisprezece luni şi aş fi eliberat pe 19 noiembrie 2002; în schimb, cu o sentinţă de patru ani, nu pot spera la eliberare mai devreme de 19 iulie 2003.

Discutăm în continuare dacă este momentul să formulăm o acţiune împotriva Emmei Nicholson, deoarece a sugerat că milioanele de lire strânse pentru kurzi cu ajutorul meu n-au ajuns la ei, implicând pervers că probabil o parte din sumă a intrat la mine în buzunar. Nick spune că sir Nicholas Young, directorul executiv al Crucii Roşii, mi-a sărit în ajutor şi chiar şi cei de la *Evening Standard* sunt de părere că e o acuzaţie absurdă. Alex completează că se scriu articole în favoarea mea, inclusiv unul semnat de Trevor Kavanagh în *Sun.* În plus, *Daily Telegraph* l-a atacat dur pe Max Hastings.

Îi spun lui Nick că vreau să deschid o acţiune împotriva lui Ted Francis pentru a recupera cele 12.000 de lire sterline pe care i le-am împrumutat şi pentru că a pretins că acum douăzeci de ani a văzut o prostituată nigeriană ieşind pe geam din dormitorul meu. Asta chiar e o realizare, deoarece eu şi Francis stăteam în hoteluri diferite şi camera mea era la ultimul etaj. Sper doar că biata fată făcea parte din forţele de salvamont din Lagos.

Echipa mea juridică îmi înţelege mânia, dar vrea să aştept să se aşeze praful. Accept cu jumătate de gură, dar nu sunt convins. Nu pot să nu-mi amintesc faptul că, plângându-mă lui Nick de atitudinea tendenţioasă a domnului judecător Potts la audierile anterioare procesului şi la procesul propriu-zis, m-a sfătuit să nu ridic problema în faţa judecătorului în biroul lui, deoarece aş stârni o atitudine şi mai ostilă.

După o oră, îi las să se întoarcă la lumea lor, iar eu sunt condus înapoi la a mea.

12:00 prânz

Arunc o privire la oferta de la cantină şi mă întorc la celulă cu tava de plastic goală. Adaug un pachet de biscuiţi la cutia de şuncă începută şi-mi torn o cană de suc de coacăze subţiat cu apă Highland Spring. Deja nu prea mai am provizii.

2:00 p.m.

Dl. Weedon vine la celulă să mă anunţe că am o vizită personală la ora trei.

— Cine?

— William şi James Archer, se uită el pe listă.

Sunt pe cale să sugerez că ar fi fost mai politicos să mă anunţe ieri decât să-mi spună cu câteva minute înainte de a-mi sosi fiii. Totuşi, cum dl. Highland m-a ameninţat deja că o să mă treacă în raport pentru o astfel de insolenţă, îmi păstrez sugestia pentru mine.

3:00 p.m.

Peste optzeci de prizonieri din cele patru corpuri de clădire şiroiesc spre zona de vizită. Pe lungul drum spre ea, mă întâlnesc cu nişte deţinuţi cunoscuţi în scurta şedere în Corpul Trei. Parcă suntem vechi camarazi de şcoală. „Ce mai faci?" „Ce-ai mai pus la cale?" „Te-ai întâlnit cu...?" Când ajungem în sala de aşteptare, suntem percheziţionaţi mult mai riguros decât de obicei. Del Boy mă avertizase deja că cei din personal sunt nervoşi acum în legătură cu posibile transferuri de bani, droguri, lame, cuţite, chiar pistoale şi orice altceva poate fi trecut de la o rudă sau prieten de familie la un prizonier. Descopăr bucuros că eu sunt percheziţionat doar de formă. După aceea mi se cere să-mi pun o eşarfă galbenă, aşa că arăt ca un copil gata să iasă cu bicicleta. E pentru a arăta că sunt prizonier, ca să nu pot ieşi cu fiii mei la încheierea vizitei. Trebuie să spun că gestul acesta mărunt mi se pare umilitor.

Apoi sunt introdus într-o cameră de mărimea unei săli mari de clasă. Sunt aşezate scaune pe cinci rânduri lungi, numerotate de la A la E. Mă prezint la un pupitru înălţat la un metru şi ceva deasupra podelei şi un gardian îşi verifică lista, după care-mi spune să merg la locul C11. Toţi prizonierii stau în partea dreaptă, în faţa

vizitatorilor aşezaţi la stânga. Între noi e o masă mică şi îngustă, înşurubată în podea şi menită să ne separe. Deasupra mai e şi un balcon întins pe toată suprafaţa sălii, unde gardienii veghează să nu fie trecute diverse obiecte peste sau pe sub mese. Sunt ajutaţi de mai multe camere de luat vederi. Pe pereţi e o notă în care scrie că benzile video pot fi folosite ca probe de acuzare şi e adăugat cu majuscule: SE APLICĂ ATÂT LA PRIZONIERI, CÂT ŞI LA VIZITATORI.

Parcurg trei rânduri şi-l văd pe William singur. Sare şi mă îmbrăţişează, aşa că-mi dau seama cât de dor mi-a fost de el. Îmi spune că James e la cantină, îmi cumpără băutura favorită. Apare după câteva minute, cu o tavă cu Coca-Cola dietetică şi napolitane KitKat. Băieţii râd când îmi trag toate cele trei cutii în partea mea de masă şi nu fac nicio tentativă de a le oferi vreo napolitană.

Will îmi povesteşte despre deplasarea lui Mary la Universitatea din Strathclyde, unde a dat o scurtă declaraţie de presă înainte de a-şi ţine comunicarea. A început cu ideea că era cel mai numeros public pe care-l avea la un discurs despre conversia energiei solare cuantice.

Nu se miră că am primit peste o mie de scrisori şi cărţi poştale în primele zile de şedere la Belmarsh şi-mi spune că acasă sunt de trei ori mai multe. Am sprijin din toate direcţiile, mă asigură şi James, au dat declaraţii bine gândite inclusiv John Major şi George Carey.

— Alison a dactilografiat o listă, continuă fiul meu cel mic, dar nu m-au lăsat să aduc nimic în sală, aşa că ţi-o trimit mâine prin poştă.

Veştile mă bucură mult şi mă fac să mă simt vinovat că m-am îndoit de sprijinul prietenilor.

Îi pun la curent pe băieţi cu faptul că scriu un jurnal zilnic şi va trebui să mă întâlnesc în curând cu Jonathan Lloyd, agentul meu literar, Victoria Barnsley, editoarea mea şi Robert Lacey, redactorul meu. Deoarece nu mi se permite decât o vizită personală o dată la

două săptămâni, nu vreau totuşi să mai văd pe altcineva în afara familiei până nu sunt mutat la o închisoare deschisă.

Will îmi spune că deja s-a înscris peste două săptămâni, dar speră că voi fi transferat într-un loc mai bun cu mult înainte. Fiindcă nu am citit niciun ziar şi nu am ascultat ştiri, din cauză că mi-e sincer rău de atâtea poveşti neadevărate despre mine şi ce fac la Belmarsh, Jamie mă pune la curent cu bătălia pentru conducerea Partidului Conservator. Sondajele arată clar că cei care i-au trădat pe conservatori la ultimele alegeri îl vor pe Ken Clarke, în vreme ce membrii de partid îl favorizează pe Jain Duncan Smith. Mie îmi plac şi-i admir pe amândoi, deşi niciunul nu mi-e prieten apropiat. Cu toate acestea, nu-ţi trebuie cine ştie ce judecată intelectuală ca să-ţi dai seama că, dacă vrem să câştigăm alegerile viitoare, sau măcar să formăm un grup suficient de puternic în majoritatea executivă pentru a ne asigura susţinerea formatorilor de opinie pentru celelalte alegeri, trebuie să ţinem cont de părerile electoratului cu privire la cine ar trebui să ne conducă.

Mă gândesc să-i scriu câteva rânduri lui Ken, dar cred că nu i-ar ajuta cauza.

Will îmi mai spune că Michael Beloff, Gilbert Gray şi Johnnie Nutting, consilieri ai Coroanei, ţin legătura permanent cu echipa mea juridică. Gilly se întreabă dacă animozitatea lui Potts n-a fost ţintită împotriva lui Nick Purnell, deoarece în Barou se vorbeşte că şi-a pierdut cumpătul cu Nick de mai multe ori în timpul preliminariilor şi la proces, dar niciodată de faţă cu juraţii.

— Nu, le spun, n-a avut de-a face cu Nick. A fost ceva cu totul personal.

Fulgurant, sunt distras de o tânără atrăgătoare care stă chiar în faţa mea pe rândul B. Un prizonier aflat cu spatele la mine se apleacă peste masă şi o sărută. Îmi amintesc de la Kevin că acesta e modul cel mai banal de a transfera droguri. Mă uit mai atent şi decid că e vorba de sex, sex pur şi animalic şi n-are legătură cu

drogurile.

James îmi povesteşte despre filmul pe care el şi Nad (Nadhim Zahawi, un prieten kurd) l-au văzut cu plăcere duminică, *Oră de vârf 2*, o producţie la care m-aş fi dus şi eu în mod normal.

— Nu-ţi face griji, zice el. Am început o listă cu toate filmele care ţi-ar plăcea, aşa că le vei putea vedea pe video până la urmă.

Nu-mi place cum sună „până la urmă".

Vorbesc cu Will despre planurile de a se întoarce în America şi a-şi continua munca de operator de documentare. Îmi spune că rămâne în Anglia deoarece Mary e neliniştită şi are nevoie de el. Cât de norocos sunt că am o asemenea familie!

Peste zumzetul sălii se aude o voce, anunţând că toţi vizitatorii trebuie să plece. Chiar am stat o oră împreună? Peste tot, familiile se sărută înainte de a se despărţi cu părere de rău. Prizonierii trebuie să rămână pe loc până când toţi vizitatorii semnează lista şi ies din cameră. Mă uit de-a lungul rândurilor de scaune. Bărbatul cu sărutările pasionale îşi ţine capul în mâini. Mă întreb cât are de ispăşit şi ce vârstă vor avea el şi prietena lui când va fi eliberat.

După plecarea ultimului vizitator suntem scoşi şi noi; sunt percheziţionat la fel de superficial. Nu aflu însă prin ce trec ceilalţi prizonieri. Mai târziu, Del Boy îmi spune că dacă au observat ceva suspect pe video, îi dezbracă la piele şi-i controlează şi cu câini antrenaţi.

Pe drumul spre celulă, un prizonier din Corpul Trei îmi spune că luna viitoare pleacă acasă; şi-a terminat condamnarea. Adaugă şi că l-a vizitat soţia, care i-a stat alături, dar dacă mai are alte necazuri cu legea, i-a spus limpede că-l părăseşte.

Mai am câţiva metri până la uşa celulei când dl. Weedon îmi spune că vrea să mă vadă ofiţerul responsabil cu educaţia. Fac stânga împrejur şi mă escortează până la etajul doi. Ofiţerul responsabil cu educaţia poartă un costum cafeniu, elegant. Când intru, se ridică şi dă mâna cu mine:

— Mă numesc Peter Farrell, se prezintă. Văd că v-aţi trecut pe listă la educaţie.

— Da, confirm. Speram că astfel voi avea şansa de a folosi biblioteca.

— Aşa este, spune dl. Farrell. Mă întreb dacă n-aţi putea să ne ajutaţi să-i învăţăm să citească şi să scrie pe prizonierii analfabeţi, pentru că pe moment suntem în criză de personal.

— Bineînţeles, accept.

— Veţi câştiga o liră pe oră, surâde el.

Discutăm apoi despre faptul că printre prizonieri sunt şi câteva minţi strălucite, mai ales vieţaşi, dintre care o parte ar putea susţine cu succes examenele la o universitate deschisă.

— Cea mai mare problemă a mea, îmi explică, vine de la faptul că deţinuţii primesc între zece şi douăsprezece lire pe săptămână în ateliere, unde pun în pungi pliculeţe de ceai, gem şi zahăr. În schimb, dacă se înscriu la educaţie nu primesc decât şase lire şi jumătate pe săptămână. Aşa că pierd adesea nişte elevi capabili din cauza banilor de tutun.

Dumnezeule, voi avea de ţinut discursuri dacă ar fi să mai revin vreodată în Camera Lorzilor.

Se aude un ciocănit la uşă şi dl. Marsland, superiorul, intră să-mi dea de veste că a sosit momentul să le vorbesc vieţaşilor despre creaţia literară.

4:00 p.m.

Conferinţa are loc într-una din sălile de aşteptare şi participă doisprezece prizonieri cu condamnări pe viaţă şi doi gardieni care vor supraveghea desfăşurarea. Există două tipuri de condamnări pe viaţă, obligatorii şi comutabile, dar pentru un vieţaş contează doar tariful stabilit de judecător la proces.

Îmi încep discursul dezvăluindu-le vieţaşilor că nu m-am apucat de scris decât la treizeci şi patru de ani, după ce am ieşit din

Parlament şi am devenit falimentar; aşa că încerc să-i asigur că poţi începe o carieră la orice vârstă. Le amintesc că Proust a zis că întotdeauna în viaţă ajungem să facem al doilea lucru după ceea ce cunoaştem cel mai bine.

După ce-mi închei scurta cuvântare, mi se adresează două întrebări despre scrierea unui roman, dar descopăr repede că ceilalţi deţinuţi sunt de fapt interesaţi de felul cum mă simt după gratii şi de schimbările pe care le-aş face aici.

— Nu sunt închis decât de opt zile, le reamintesc.

Mă străduiesc vajnic să parez întrebările, dar dl. Marsland şi adjunctul lui trebuie să-mi sară curând în ajutor, când subiectul deviază spre administrarea închisorii şi plângeri în legătură cu orele de claustrare, mâncare, lipsa curentului electric şi salariile oferite. Toate întrebările par justificate, dar n-au nicio legătură cu creaţia. Ofiţerii încearcă să răspundă fără ranchiună şi este evident că amândoi au chibzuit îndelung la problemele deţinuţilor. Adesea îi compătimesc, dar par să aibă mâinile legate de regulamente, birocraţie şi lipsa banilor.

Un prizonier pe nume Tony, care pare nu numai isteţ, ci şi foarte priceput la cifre, discută bugetul de 27 de milioane de lire sterline alocat închisorii Belmarsh, ajungând până la costul hrănirii unui prizonier într-o zi. Nu voi uita niciodată răspunsul la această întrebare – pentru trei mese pe zi, se cheltuiesc doar 1,27 lire pentru fiecare prizonier.

— În cazul acesta, furnizorii scot o liră de la fiecare, ripostează Tony.

Întâlnirea se prelungeşte simţitor peste ora programată şi mai trece un timp până ce un prizonier, Billy Little din Glasgow, mai pune o întrebare legată de scris. Îmi folosesc romanele pentru a expune vreo opinie politică? Nu, răspund ferm, deoarece astfel aş avea foarte puţini cititori. Billy e de stânga prin educaţie şi convingeri şi-şi pledează bine cazul. Găseşte o plăcere deosebită în a

mă pune în încurcătură şi a mă face să mă simt prost faţă de ceilalţi prizonieri. După un schimb de replici înfocate, reuşesc să-l fac cel puţin să-mi asculte punctul de vedere.

Întorcându-ne la celule, Billy îmi spune că a scris o povestire şi nişte poezii. Mă întreabă dacă doresc să le citesc şi să-mi dau o părere; e o propunere de care de obicei mi-e groază când sunt afară. Se topeşte în celula lui de la parter, extrage câteva coli dintr-un dosar şi mi le dă. Îl las şi la scurt timp îl găsesc pe Derek „Del Boy" Bicknell aşteptându-mă. Mă avertizează că Terry, colegul meu de celulă, a vorbit cu presa şi să mă feresc de el.

— A vorbit cu presa?

— Da, l-au prins presarii că vorbea la telefon cu *Sun.* Aud că se plătesc cinci bătrâne pentru un exclusiv cu cineva care a stat cu tine în celulă.

Îi mulţumesc lui Derek şi-l asigur că n-am discutat cu Terry nici cazul meu şi nici altceva important şi nu voi discuta nici de acum înainte.

Intrând în celulă, îl găsesc pe Terry cu o expresie ruşinată. Confirmă că a vorbit cu ziariştii de la *Sun,* care vor neapărat să afle când voi fi mutat la Ford.

— Mâine o să apari pe prima pagină, îl avertizez.

— Nu, nu le-am spus nimic, insistă.

Încerc să nu râd şi mă aşez pe pat să citesc alte trei sute de scrisori deschise de cenzori şi lăsate acolo. Nu pot să cred că a avut timp să citească multe dintre ele.

După ce o termin pe ultima, mă întind în pat şi pun mâna fără chef pe eseul de douăsprezece pagini al lui Billy Little. Dau prima pagină. Nu-mi vine să cred. Are o asemenea stăpânire a limbii, pătrundere şi darul rar de a face banalul să devină interesant, încât îi sorb fiecare cuvânt înainte de a stinge lumina, puţin după ora zece. Am sentimentul că veţi mai auzi multe despre omul acesta şi nu numai de la mine.

ZIUA 9 – VINERI, 27 IULIE, 2001

2:11 a.m.

Sunt trezit în puterea nopţii de muzică rap, zvâcnind dintr-o celulă de la celălalt capăt al corpului. Nu-mi imaginez cum e să încerci să dormi în celula alăturată sau şi mai rău, în patul de sub cel cu casetofonul. Mi se spune că muzica rap e motivul cel mai puternic de bătaie în închisori. Nu sunt surprins. A trebuit să aştept să fie oprită înainte de a mă culca din nou. M-am trezit abia la şase şi opt minute. Uluitor, Terry poate dormi în toată hărmălaia.

6:08 a.m.

Scriu două ore şi după ce completez prima versiune a întâmplărilor de ieri, mă dezbrac în chiloţi; îmi înfăşor un prosop în jurul taliei şi pun altul pe capătul patului, cu un săpun şi o sticlă de şampon alături.

Uşa celulei se deschide la opt douăzeci şi trei. Sunt la ieşire ca un pursânge, sprintez pe coridor şi intru la duşuri. Trei din patru sunt deja ocupate de bărbaţi mai rapizi decât mine. Totuşi, reuşesc să ocup boxa a patra şi după un lung duş cu butonul apăsat, mă simt curat pentru prima oară după câteva zile.

Când mă întorc la celulă, Terry încă doarme dus şi nu-l deranjează nici măcar gardianul care descuie uşa. E un ofiţer nou şi se prezintă: Ray Marcus, lucrează la departamentul de cenzură şi face echipă cu June Stelfox, cea care s-a ocupat de corespondenţa mea în Corpul Trei al clădirii. Treaba lui este să controleze toată corespondenţa primită de prizonieri şi să se asigure că nu conţine niciun obiect neregulamentar: lame de ras, droguri, bani – sau chiar mâncare. Totuşi, deşi deschid scrisorile, cenzorii nu le citesc. Ray aduce un pachet înregistrat, îl desface în faţa mea şi extrage dinăuntru o Biblie. Cea de-a unsprezecea în nouă zile. Ca şi pe

celelalte, o donez capelei. Apoi mă întreabă dacă mă poate ajuta cu ceva în privinţa corespondenţei. Ray, după cum preferă să i se spună, e curtenitor şi pare aproape stânjenit de faptul că nu mi se permite să-mi deschid singur corespondenţa. Îi spun să nu-şi facă griji, deoarece de ani de zile nu mi-am mai deschis-o singur.

Îi înmânez trei plicuri mari cafenii cu toate scrisorile primite cu o zi înainte, plus prima săptămână (70 de pagini) din manuscrisul meu şi douăsprezece timbre clasa întâi. Îl întreb dacă pot fi trimise toate asistentei mele personale, Alison, pentru a proceda ca şi cum aş fi în vacanţă sau în străinătate. Acceptă pe loc, dar subliniază că, fiind cenzor superior, are dreptul să citească tot ce trimit afară.

— Îmi convine, îl asigur.

— Aş prefera să aştept până se publică, surâde el. La urma urmei, am citit tot ce aţi scris până acum.

Plecând, nu închide uşa, de parcă ar şti ce înseamnă gestul acesta pentru un om aflat sub cheie timp de douăzeci şi două de ore pe zi. Privilegiul durează doar câteva minute, până ce trece alt gardian şi-o trânteşte; cu toate acestea, sunt recunoscător.

9:00 a.m.

Micul dejun. Un castron de fulgi de porumb cu lapte dintr-o cutie desfăcută şi care a petrecut mai mult de douăzeci şi patru de ore afară din frigider. Minunat.

10:09 a.m.

Soseşte un alt ofiţer să mă anunţe că preotul ar dori să mă vadă. Miraculoasă evadare. Mă însoţeşte la capelă – fără percheziţie de această dată – unde mă aşteaptă David Powe. Poartă aceeaşi jachetă de un bej palid, pantaloni de flanel gri şi probabil acelaşi guler rotund pe care-l avea şi la slujba de duminică. Arată literalmente sărac lipit. Discutăm despre cum m-am acomodat – subiectul tuturor – apoi spune că predica lui despre Cain şi Abel a fost

menţionată în revista *Private Eye*[26].

Chicoteşte, bucurându-se evident de atâta notorietate.

Apoi David îmi vorbeşte despre soţia lui, care este directoarea unei şcoli primare din localitate şi a scris două manuale de religie pentru editura Harper-Collins. Au doi copii, unul de treisprezece şi unul de şaisprezece ani. Menţionându-şi parohia – prizonierii – îmi dau repede seama că e un creştin profund devotat, în ciuda turmei lui sceptice şi dubioase de criminali, violatori şi toxicomani. E totuşi încântat aflând că Terry, colegul meu de celulă, citeşte zilnic din Biblie. Îi mărturisesc că nu am citit niciodată Cartea Evreilor.

David mă întreabă care e credinţa mea şi-i spun că, pe vremea când eram candidatul conservatorilor la primăria Londrei, mi-am dat seama câte religii se practicau în capitală şi dacă există Dumnezeu, am realizat că avea foarte multe grupuri diferite de reprezentanţi pe pământ. El îmi dezvăluie că sunt peste o sută de musulmani la Belmarsh, încă o sută de romano-catolici, dar majoritatea deţinuţilor aparţin confesiunii anglicane.

— Dar evreii? întreb.

— Nu ştiu decât unul sau doi. Educaţia familială şi sentimentul de grup sunt atât de puternice la ei, încât ajung rareori la tribunal sau la închisoare.

La încheierea unei ore – totul pare să fie gândit în limitele acestei durate – mă binecuvântează şi-mi spune că speră să mă revadă duminică la biserică.

Fiind cea mai mare celulă din închisoare, va avea cu siguranţă plăcerea asta.

11:10 a.m.

Dl. Weedon aşteaptă la uşa – pardon, grilajul – capelei să mă ducă înapoi la celulă. Îmi spune că dl. Marsland vrea să mă vadă

[26] Detectiv particular (engl.) (n.t.).

din nou. Înseamnă oare că se ştie când voi pleca şi unde voi fi transferat? Îl întreb acest lucru pe dl. Weedon, dar nu primesc niciun răspuns. Ajungând la biroul domnului Marsland, îi văd înăuntru şi pe dl. Loughnane şi pe dl. Gates. Par toţi posomorâţi. Mi se strânge inima şi înţeleg acum de ce dl. Weedon nu mi-a putut răspunde la întrebare.

Dl. Marsland spune că închisoarea deschisă Ford mi-a respins cererea deoarece nu se simt în stare să ţină presa la distanţă, aşa că întreaga chestiune a fost supusă atenţiei la un nivel superior. Preţ de o clipă, mă întreb dacă voi mai ieşi vreodată din gaura asta de iad. Sperând să-mi mai îndulcească dezamăgirea, îmi spune că are de gând să mă mute singur în celulă, fiindcă Fossett (Terry) a fost prins telefonând la *Sun.*

— Văd că sunteţi dezamăgit de Ford, adaugă, dar vă vom înştiinţa unde şi când veţi pleca imediat ce aflăm.

Mă ridic să plec.

— Nu doriţi să mai ţineţi o comunicare despre creaţia literară? întreabă dl. Marsland. După efortul de data trecută, mai mulţi prizonieri ar dori să vă asculte vorbind.

— De ce să nu ţin un curs de opt săptămâni? replic, din moment ce suntem cu toţii aici pe timp nelimitat?

Mă simt vinovat imediat pentru acest sarcasm. La urma urmei, nu e vina lor că guvernatorul de la Ford n-are tăria de a rezolva o problemă alunecoasă. Poate ar trebui să citească Drepturile Omului şi să afle că nu e un motiv just de a-mi refuza cererea.

2:00 p.m.

O femeie-gardian descuie uşa celulei cu o ţigară atârnându-i în colţul gurii[27] şi-i spune lui Terry că are un vizitator. Lui Terry nu-i

[27] Directorul general al închisorilor, Martin Narey, a emis între timp o directivă care le interzice gardienilor să fumeze când sunt de serviciu.

vine să creadă şi încearcă să ghicească. Tatăl lui nu prea-i vorbeşte, mama a murit, fratele e pe moarte, bolnav de SIDA, cu sora lui a pierdut legătura, iar vărul e închis pentru crimă. Se dă jos din pat, zâmbeşte pentru prima oară după câteva zile şi tropăie fericit pe coridor, iar eu sunt încuiat la loc. Profit de absenţa lui Terry şi încep să scriu a doua variantă a jurnalului de ieri.

3:07 p.m.

Terry se întoarce după o oră, la pământ. Probabil s-a făcut o greşeală, pentru că nu a apărut niciun vizitator. L-au lăsat peste o oră în sala de aşteptare, în timp ce alţi prizonieri se bucurau de prezenţa prietenilor şi a familiei.

Uneori uit cât de norocos sunt.

4:00 p.m.

Asocierea. Când ies din celulă şi merg pe palierul ultimului etaj, Derek Jones, un tânăr recidivist, spune că vrea să-mi arate ceva şi mă invită în celula lui. E unul dintre deţinuţii cu sentinţă deschisă şi, deşi cazul i se va revizui de către Comitetul de Eliberare Condiţionată în 2005, nu e sigur că îl vor elibera.

— Aud că scrii o carte, spune. Dar te interesează şi lucruri despre care nu se ştie afară? mă chestionează privind printre gratiile ferestrei.

Dau din cap.

— Atunci o să-ţi spun ceva ce nu ştiu nici ăştia dinăuntru.

Îmi arată un casetofon mare dintr-un colţ al celulei, probabil cel care m-a ţinut treaz azi-noapte. Seamănă cu o navă spaţială.

— E bunul meu cel mai de preţ pe lume, spune.

Nu-l întrerup.

— Dar am o problemă.

Tac mai departe.

— Merge pe baterii pentru că n-am curent.

— Înţeleg.

— Ai habar cât costă bateriile?

— Nu, recunosc.

— 6,40 lire un rând şi sunt bune numai douăsprezece ore, aşa că nu mi-aş putea permite niciun fel de tutun dacă ar fi să-mi iau baterii în fiecare săptămână.

Tot nu înţeleg unde vrea să ajungă.

— Dar nu trebuie să iau nicio baterie, nu?

— Nu? îl îngân.

— Nu, întăreşte şi se duce la un raft din spatele patului şi scoate un pix. Desface căpăcelul şi trage afară mâna, pe care e încolăcită sârmă subţire:

— La început, fac o împământare râcâind puţină vopsea de la ţeava de apă de după pat, pe urmă iau masca de la neonul de pe tavan şi leg firul la cutiuţa de acolo.

Încerc să urmăresc şmecheria, când Derek adaugă:

— Nu-ţi face griji, Jeff, ţi-am desenat o schemă (vezi pagina următoare). Aşa, am o sursă neîntreruptă de electricitate pe cheltuiala Majestăţii sale.

Prima mea reacţie e să mă întreb de ce nu e omul acesta afară, îndeplinind o slujbă cinstită? Îi mulţumesc şi îl asigur că povestea lui va fi menţionată în povestea mea.

— Eu cu ce mă aleg? întreabă. Fiindcă atunci când plec de aici, n-o să am pe numele meu decât casetofonul şi alea nouăzeci de lire de ieşire.[28]

Îl asigur pe Derek că editorii mei vor plăti pentru folosirea schemei în carte. Batem palma.

[28] Deţinuţii primesc 90 de lire sterline când părăsesc închisoarea dacă sunt FRS (fără reşedinţă stabilă) şi 45 £ dacă au unde să stea. După două săptămâni, se pot înscrie la asistenţă socială.

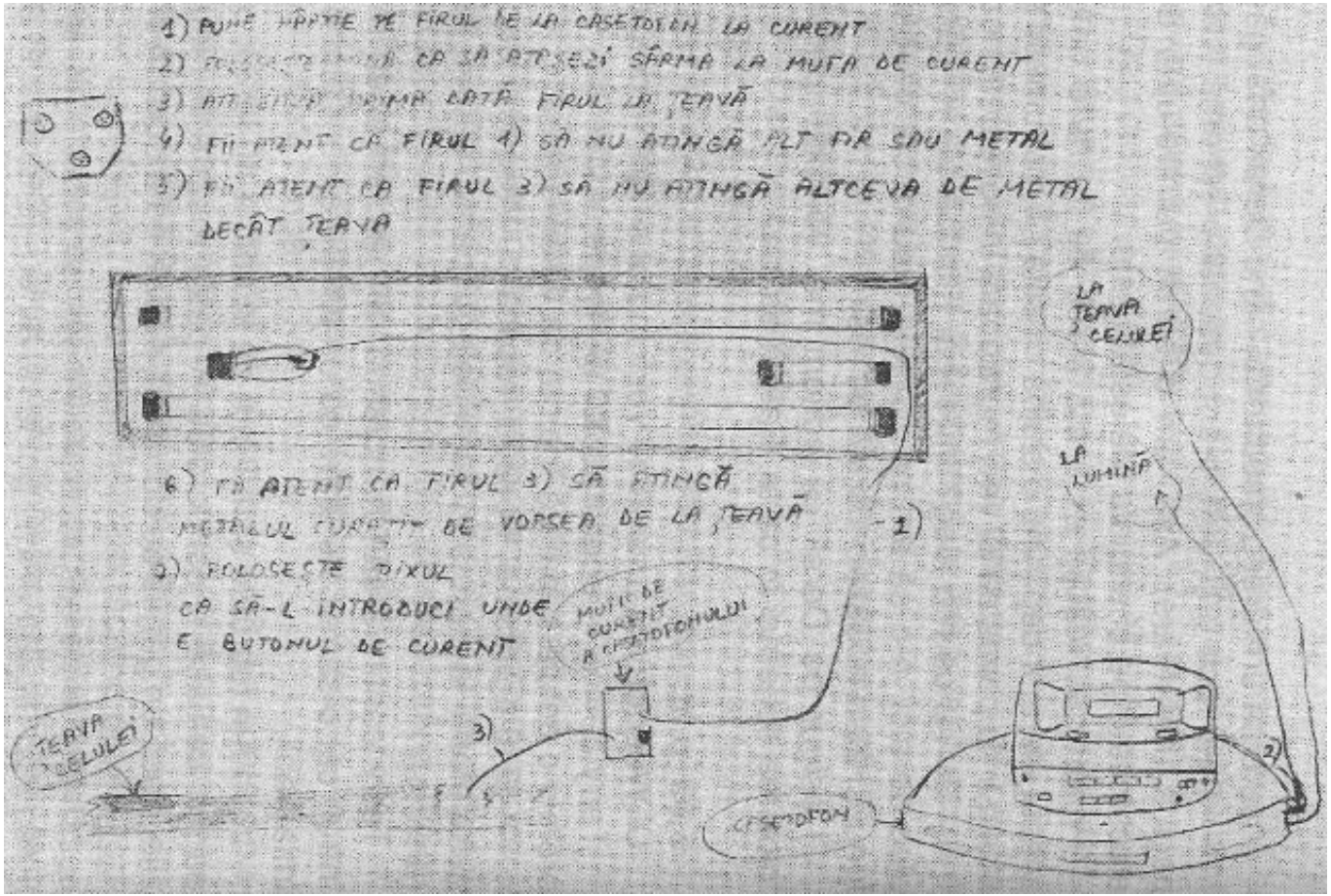
1) PUNE HÂRTIE PE FIRUL DE LA CASETOFON LA CURENT
2) [illegible] CA ÎN ATEZI SÂRMA LA MUFA DE CURENT
3) ATENȚIE NORMA CATĂ FIRUL DE ȚEVĂ
4) FII ATENT CA FIRUL 1) SĂ NU ATINGĂ PLT DA SAU METAL
5) FII ATENT CA FIRUL 3) SĂ NU ATINGĂ ALTCEVA DE METAL DECÂT ȚEVA
6) FII ATENT CA FIRUL 3) SĂ ATINGĂ METALUL CURĂȚIT DE VOPSEA DE LA ȚEVĂ
2) FOLOSEȘTE DIXUL CA SĂ-L INTRODUCI UNDE E BUTONUL DE CURENT
LA ȚEVA CELULEI
LA LUMINĂ
MUFĂ DE CURENT A CASETOFONULUI
ȚEVA CELULEI
CASETOFON
1)
2)
3)

5:05 p.m.

Dl. Weedon mă anunţă că voi fi mutat singur în celulă. Terry devine imediat irascibil şi începe să ţipe că i s-a promis o celulă separată înainte de venirea mea.

— Şi ai fi primit-o, Fossett, replică dl. Weedon, dacă nu telefonai la ziare să-ţi torni colegul pentru câteva parale.

Terry continuă să-l hărţuiască pe gardian şi eu mă întreb cât o să reziste afară cu un temperament atât de inflamabil.

Îmi adun lucrurile şi mă mut de la celula 40 la 30, pe partea cealaltă a coridorului. A patra mutare în nouă zile. Taal, un ganez de doi metri, acuzat că a ucis un om în Peckham, deşi pretindea că în momentul crimei se afla la Brighton cu prietena lui, se întoarce la fostul lui pat din celula 40. Mă simt prost că-l lipsesc pe Taal de celula lui şi mai am încă un motiv să doresc să plec la o închisoare de categoria D cât mai curând posibil, ca să eliberez un spaţiu.

Îmi petrec o oră umplându-mi sacoşa de plastic, cărând-o pe coridor, golind-o şi aranjându-mi lucrurile în celula 30. Tocmai am încheiat această treabă când se deschide uşa şi mi se ordonă să cobor la masă.

6:00 p.m.

Optez din nou pentru meniul vegetarian, deşi Paul (crimă şi timbre), care bifează numele prizonierilor pe lista cantinei, îmi spune că puiul e pasabil. Risc şi-l ascult. Iar a greşit. Nu-i voi acorda şi a treia şansă.

În timpul asocierii, petrec o jumătate de oră cu Billy Little (crimă) în celula lui, discutându-i manuscrisul. Îmi spune că mai are de ispăşit cel puţin douăzeci de ani, având o condamnare deschisă, aşa că-l sfătuiesc să se apuce de un roman, chiar o trilogie. Pare sceptic. Nu e un om care să fi pus vreodată preţ prea mare pe cuvintele unui conservator.

Se aude un ciocănit la uşa celulei şi intră un uriaş masiv, mişcându-se ca un rugbist angajat într-un meleu. L-am remarcat în prima zi, când stătea singur într-un colţ al sălii de Asociere, privind tăcut dincolo de mine. Nu puteai să-l treci cu vederea la un metru nouăzeci şi o greutate de peste o sută de kilograme. Nu mi-a adresat niciun cuvânt de când am sosit în aripă şi mărturisesc că-mi inspira puţină nelinişte, teamă chiar. I se spune Fletch.

A venit să-mi „dea de ştire" că Terry nu se mai plânge că eu am fost cel mutat în celula de o persoană, fiindcă acceptă că faptul că a telefonat la *Sun* a fost „în neregulă", dar de atunci a fost avertizat că un supliment duminical va publica un articol despre el, povestind cum a lovit o femeie în cap cu o minge de biliard vârâtă într-un ciorap. Unul dintre multele lucruri pe care nu le tolerează prizonierii este ca cineva să atace o femeie. Terry i-a spus lui Fletch că e îngrozit să nu fie bătut după ce se va publica articolul[29].

Fletch dă de ştire că nu vrea tulburări, „deşi acceptă că tipul a fost prost fiindcă a vorbit cu presa". Privindu-mă, uriaşul spune: „Probabil sunt singura persoană din jur care n-a vorbit cu tine, dar urăsc tot ceea ce reprezinţi. N-o lua personal", adaugă şi pleacă fără să mai scoată o vorbă.

Billy îmi spune că Fletch e unul din cei mai respectaţi prizonieri din grup şi, spre surprinderea mea, este ascultător.

— Nu-ţi face griji din cauza lui, mă sfătuieşte, fiindcă unul din motivele pentru care în aripa asta e linişte e că Fletch a fost bătăuş la un club de noapte din Londra înainte să ajungă aici. Anul trecut a oprit singur o revoltă stârnită de mâncarea proastă. Presarii n-ar fi putut face faţă problemei şi o ştiu prea bine.

---

[29] Bătăile (ciocănelile) au loc de obicei la duşuri, motiv pentru care unii prizonieri nu se spală cu anii. Sala duşurilor e locul preferat pentru încasări pentru că e la ultimul etaj, la capătul unui coridor lung, se pot aduna acolo mai mult de patru prizonieri şi orice zgomot excesiv e interpretat drept voioşia manifestată la duş.

Mă despart de Billy şi mă întorc la Asociere să joc câteva mâini de Kaluki cu Del Boy (crimă), Colin (vătămare corporală gravă) şi Paul (crimă – adunate, sentinţele lor acoperă şaptezeci şi cinci de ani). Câştig prima mână şi o pierd pe a doua la o diferenţă de 124 de puncte. Aşa sunt unele zile.

Când sunt pe punctul de a mă întoarce la celulă ca să fiu încuiat, apare d-ra Roberts. Terry se repede spre ea şi începe o conversaţie animată. Ea face tot posibilul să-l calmeze. Când pleacă în sfârşit, o întreb dacă a sunat-o avocatul meu.

— Da, răspunde, şi vom discuta mâine dimineaţă. Sper să consideri veştile drept bune.

N-o presez să-mi dea detalii, pentru că mulţi alţi prizonieri stau la coadă să vorbească şi ei cu guvernatorul adjunct înainte de tragerea zăvoarelor.

9:00 p.m.

După cum deja am afirmat, a fost o zi cu suişuri şi coborâşuri, dar mă simt ceva mai bine după cuvintele d-rei Roberts. Oare ce-mi va spune mâine?

În următoarele două ore, revizuiesc o altă sută de scrisori lăsate de cenzor pe pat. Există deja un model depistabil, dar o anumită scrisoare mă amuză în mod deosebit – *Vă scriu pentru a vă asigura de sprijinul meu deplin, fiindcă bănuiesc că nimeni altcineva nu se deranjează s-o facă într-un asemenea moment.* Zâmbesc, pentru că d-ra Buxton din Northants îmi aminteşte ce norocos sunt că am atâţia oameni de partea mea. Nu trebuie decât să mă gândesc la vizitatorul fantomă al lui Terry ca să-mi dau seama cât de favorizat sunt de soartă.

ZIUA 10 – SÂMBĂTĂ, 28 IULIE, 2001

5:42 a.m.

Mă trezesc scăldat în transpiraţie rece, după un vis cât se poate de ciudat. Sunt la Oxford în anii ’60 şi câştig probele de cros ale universităţii, ceea ce îmi asigură automat un loc în echipa care va juca împotriva celor de la Cambridge. În tinereţe alergam în proba de viteză, aşa că scenariul pare cam improbabil. Dar ceea ce urmează e şi mai rău. Sunt descalificat şi cel de pe locul doi primeşte cupa. Când i se dă trofeul, îmi pierd cumpătul cu arbitrii. Aceştia sunt David Coleman şi răposatul Ron Pickering – doi dintre oamenii cei mai decenţi lăsaţi vreodată de Dumnezeu pe pământ. Îmi spun că a trebuit să mă descalifice pentru că, pur şi simplu, nu au crezut că aş fi putut să câştig. Fără îndoială că psihiatrul închisorii va avea o teorie despre visul ăsta.

6:11 a.m.

Nu mă apuc de scris imediat, reflectând la sarcina pe care mi-am asumat-o în ultimele zile: să-i studiez îndeaproape pe vieţaşi.

În corpul unu, sunt cincizeci şi doi de bărbaţi ispăşind condamnări pe viaţă[30].

Până acum am discutat cu aproape douăzeci şi am ajuns la concluzia că, în mare, se împart în două categorii. Desigur, aceasta este o simplificare extremă, fiecare individ fiind în acelaşi timp

[30] La 30 iunie, 1990, 1.725 de deţinuţi ispăşeau condamnări pe viaţă. La 30 iunie, 2000, numărul lor crescuse cu 163 de procente, la 4.540, dintre care 97 la sută bărbaţi şi 3.405 criminali condamnaţi. Este important de amintit că ucigaşii sunt diferiţi de alţi delincvenţi. La peste 50 la sută dintre ei, crima este prima infracţiune şi când sunt eliberaţi, nu mai comit alta. La fel de adevărat este că ceilalţi 50 la sută sunt asasini profesionişti, care nu merită nicio secundă compătimirea dumneavoastră.

complex şi unic. Primul grup constă în cei care insistă „N-am fost eu, gagiule, mi-au copt-o. Nici măcar arma n-au găsit-o, dar mai aveam ceva la dosar şi le-a fost la îndemână să mă aresteze."

Celălalt grup este format din oameni care ridică mâna şi îşi recunosc un moment de nebunie pe care-l vor regreta veşnic, acceptând că trebuie să plătească pentru asta conform legii. Unul sau doi dintre ei chiar adaugă: „Asta şi meritam."

Simţul justiţiei înnăscut mă face să fiu îngrijorat pentru primul grup: mint toţi sau există cineva aici condamnat pe viaţă fără nicio vină? Voi mai vorbi despre asta în continuare.

9:00 a.m.

Sâmbetele diferă de celelalte zile ale săptămânii pentru că nu ţi se dă cu o seară înainte punga de plastic cu mic dejunul pentru a doua zi. La 9 a.m. se deschide uşa celulei şi cobori la cantină pentru un mic dejun cald: ou, fasole şi cartofi prăjiţi. Accept oul şi fasolea şi mă întreb câte sâmbete vor mai trece până când foamea mă va face să accept şi cartofii.

10:00 a.m.

Am de ales între a face mişcare în curte şi a rămâne la cutie în celulă. Mă înscriu la mişcare.

În primele două tururi mă acostează un grup de traficanţi de droguri, care mă întreabă dacă am nevoie de ceva, de la marijuana la cocaină de calitate sau heroină. Le ia ceva timp să accepte că n-am încercat vreun drog în viaţa mea şi n-am de gând să mă apuc acum.

— Facem afaceri bune cu ai tăi, remarcă unul dintre ei degajat.

Mi-ar fi plăcut să replic: „Sper să putreziţi la închisoare pentru tot restul vieţii." Dar n-am curaj să spun ceva.

Următorul deţinut care vine la mine e un cântăreţ pasionat de muzică religioasă. Speră că, în timpul şederii la Belmarsh, îl voi descoperi pe Christos. Îi explic repede că eu consider religia o

problemă personală şi intimă a unui om, dar îi mulţumesc pentru preocupare. Nu e chiar uşor de lămurit şi stă lângă mine încă cinci tururi: spre deosebire de o vizită a martorilor lui Jehova din viaţa în libertate, acestuia nu am cum să-i trântesc uşa în nas.

Sper să mă plimb şi singur ca să pot gândi, dar n-am asemenea noroc. Mi se alătură doi vagabonzi de la periferia Londrei care-mi cer părerea asupra viitorului lor proces. Le spun că nu am decât cunoştinţe sumare de drept, aşa că, probabil, nu sunt persoana potrivită pentru a-i ajuta. Unul dintre ei devine agresiv şi pentru prima dată de când sunt la Belmarsh, mi-e teamă că nu sunt în siguranţă. Paul m-a avertizat deja că printre prizonieri mai e câte unul care ar băga cuţitul în mine doar ca să apară pe prima pagină a ziarelor şi să-şi impresioneze iubita.

Nu trec decât câteva momente şi Billy Little şi Fletch apar în spatele meu, intuind clar posibilul pericol şi deşi cei doi huligani tineri nu sunt din corpul nostru, o privire aruncată spre Fletch pare să-i convingă să nu încerce nimic. O şterg amândoi, dar am sentimentul că vor sta prin preajmă, aşteptându-şi momentul. Poate că ar fi înţelept să nu mai cobor în curte vreo câteva zile.

În sfârşit, lângă mine vine şi un tânăr prizonier negru şi fermecător, care vrea să-mi vorbească despre toboşăria lui. Mai facem vreo două ture până când îmi dau seama că nu cântă într-o formaţie rock; toboşărie e termenul de argou pentru jaf. Această experienţă e pentru mine un fel de botez. Dacă nu ştiaţi ce înseamnă „toboşăria" înainte de a citi acest jurnal, sunteţi probabil la fel de naivi ca şi mine. Dacă ştiaţi, poate că însemnările acestea nu vă par decât banalităţi.

12:00 prânz

Dejunul. Sunt de acum un vegetarian convins. Afară din închisoare, am fondat un club cunoscut drept VIP sau VIA, ai cărui membri au devenit mai mulţi prieteni de ai mei, după ce au făcut

câte o donaţie spitalului Brompton[31].

VIP înseamnă „vegetarian în public". De multă vreme cred că e imposibil, chiar şi în localurile cele mai bune, să prepari trei sute de fripturi după gusturile fiecărui client în parte; aşa că eu comand întotdeauna meniul vegetarian, pentru că ştiu că va fi preparat separat. VIA reprezintă prescurtarea de la „vegetarian în avion". Bănuiesc că mulţi dintre dvs. sunteţi deja membri ai acestui club şi dacă este aşa, plătiţi şi trimiteţi cele cinci lire la spitalul Brompton pe loc. Acum adaug şi VIT (vegetarian în temniţă) pe listă şi nu pot să sper decât că niciunul dintre dvs. nu va întruni vreodată condiţiile de apartenenţă.

2:00 p.m.

Se deschide uşa celulei şi mi se spune că d-ra Roberts vrea să mă vadă. Simt cum inima îmi bate mai tare, amintindu-mi cuvintele ei din seara precedentă.

Când ajung la ea, într-o încăpere de lângă „bulă", îmi confirmă imediat că avocaţii au luat legătura cu ea, iar ea le-a spus că vrea să mă vadă plecat de la Belmarsh cât mai repede posibil. Îmi dezvăluie că l-au mutat pe Barry George (asasinarea lui Jill Dando) de dimineaţă şi urmez eu. Totuşi, a primit acum un telefon de la un inspector-şef de la Poliţia Metropolitană, s-o avertizeze că au o scrisoare de la baroneasa Emma Nicholson, cerând o anchetă cu privire la suma de 57 de milioane de lire sterline, adunată de mine pentru kurzi.

O asigur pe d-ra Roberts că nu am fost implicat în niciun fel în primirea sau distribuirea vreunui ban pentru kurzi, aceasta fiind în întregime responsabilitatea Crucii Roşii. Ea dă din cap:

— Dacă poliţia confirmă că nu va da curs anchetei cerute de d-na

[31] Sunt un admirator al eminentului chirurg cardiac, Sir Magdi Yacoub, şi orice donaţie oferiţi pentru club îi va servi în cercetările prezente.

Nicholson, atunci veţi ieşi din Belmarsh cu destinaţia spre o închisoare de categoria D înainte de sfârşitul săptămânii.

Cum în trecut am crezut mereu în justiţie, presupun că poliţia va descoperi repede că nu am fost implicat în niciun fel în chestiunea banilor.

D-ra Roberts îmi repetă că Ford, închisoarea preferată de mine, nu poate să mă ia din cauza publicităţii, dar speră să discutăm luni câteva alternative.

Apoi îmi sugerează că, pentru noua mea lecţie de joi, aş putea fi lăsat să ies din celulă de la nouă dimineaţa la cinci după-amiaza, pentru a-mi putea pregăti discursul în bibliotecă, având bibliografia la dispoziţie. Ştie prea bine că sunt capabil să ţin prelegerea fără nicio pregătire anterioară, dar, spre deosebire de baroneasa Nicholson, îi pasă de situaţia grea în care mă aflu.

4:00 p.m.

Asociere. În timpul pauzei de sâmbătă după-amiaza, cobor la parter, sperând să văd nişte cricket la TV, dar trebuie să mă mulţumesc cu o cursă de cai, deoarece mai mulţi prizonieri adunaţi în jurul aparatului urmăresc întrecerile de la hipodromul Epsom. Cursele de cai, sportul regilor, nu s-au aflat niciodată printre distracţiile mele favorite. În privinţa lor, sunt complet de acord cu maxima lui George Bernard Shaw, că nu sunt decât „o înţelegere între clasele de sus şi clasele de jos ca să jupoaie pătura de mijloc". Plec de lângă televizor şi văd un tânăr firav, arătând chiar anemic, stând singur într-un colţ. Poartă un trening zmeuriu, uniforma oficială a prizonierilor care nu au haine personale. Nu l-am mai întâlnit până acum, dar nu arată deloc a criminal. Pornesc spre Fletch, convins că el ştie exact cine e tânărul.

— A luat douăzeci şi una de zile pentru furt din magazine, spune Fletch, şi are o minte cam de copil de unsprezece ani. N-ar fi trebuit să-l trimită la Belmarsh vreodată, adaugă, după un timp.

— Şi de ce l-au trimis în aripa vieţaşilor? îl întreb.

— Pentru siguranţa lui. A fost atacat azi după-amiază în curte şi câţiva deţinuţi l-au agresat şi în continuare, în Corpul Doi. Mai are doar nouă zile de stat, aşa că l-au pus cu mine.

Acum înţeleg de ce sunt două paturi în celula lui Fletch şi bănuiesc că nu e o soluţie neobişnuită pentru cei cu probleme.

Se eliberează un telefon – situaţie rară – şi profit de el, sunând-o pe Mary la Grantchester. Are multe veşti, inclusiv aceea că fostul şef al direcţiei închisorilor, Sir David Ramsbotham, a scris ziarului *Times* că nu se cuvenea să fiu trimis la închisoare – serviciul în folosul comunităţii ar fi fost mult mai potrivit. De asemenea, îmi spune că are un sac de scrisori despre părtinirea din rechizitoriul judecătorului – şi se întreabă dacă n-ar exista posibilitatea rejudecării procesului. Nu cred. Dl. Judecător Potts a ieşit la pensie şi să-l supere acum ar fi ultimul lucru la care ar recurge sistemul.

După treizeci şi şapte de ani de căsnicie, o cunosc atât de bine pe Mary, încât simt în vocea ei încordarea ultimelor săptămâni. Îmi amintesc ce mi-a spus d-ra Roberts la prima întâlnire: „Poate fi la fel de traumatizant şi pentru familia de afară, aşa cum este şi pentru dvs. înăuntru." Cartela mea de două lire e pe terminate, dar apuc să-i mai spun că e o adevărată Portia, iar eu, din păcate, nu sunt Brutus.

Când pun receptorul la loc, îl văd lângă mine pe un alt vieţaş, Colin (vătămare corporală gravă). Vrea să discutăm despre cererea lui de a urma cursuri la distanţă pentru licenţa la colegiul Ruskin din cadrul Oxford. Am mai discutat de câteva ori până acum cu el şi constituie un caz interesant. În floarea vârstei (acum are treizeci şi cinci de ani), a fost un pierde-vară şi un vagabond total, chiar huligan profesionist din galeriile de la fotbal pentru un timp. De fapt, a scris şi un eseu fascinant despre acest subiect, recunoscând acum că îi e ruşine de ce-a făcut. Colin a stat prin închisori o mare parte din existenţa lui de adult şi chiar şi înăuntru, simte că e de

datoria lui să se repeadă câteodată la gardieni. Fapta aceasta are drept urmări un episod de carceră şi prelungirea sentinţei. Odată, şi-a pierdut chiar şi doi dinţi, accident imposibil de trecut cu vederea când zâmbeşte larg.

— Asta a fost, îmi spune, pentru că acum are un ţel.

Vrea să iasă din închisoare cu o diplomă şi calificări care-i vor permite să primească o slujbă adevărată. Abilitatea de a obţine ce vrea nu poate fi pusă la îndoială. Colin e coerent şi isteţ şi după ce i-am citit eseurile şi critica literară, sunt convins că, dacă vrea să obţină o diplomă, lucrul îi stă la îndemână. Şi omul acesta nu ştia nici să citească nici să scrie înainte de a intra la închisoare. Mă implic puternic în dialog, asigurându-l că e destul de deştept pentru a obţine o licenţă şi a merge înainte. Încep să-i dau pumni în piept ca unui sac de box. El se uită cu gura până la urechi la ofiţerul de serviciu, aşezat la biroul din celălalt capăt al camerei.

— Domnule King, prizonierul ăsta mă agresează, zice pe un ton plângăreţ.

— Ce-i spui acolo, Archer? zâmbeşte gardianul.

Îi repet conversaţia cuvânt cu cuvânt.

— În mare, sunt de acord, Archer, se exprimă el şi continuă să citească *Sun.*

6:00 p.m.

Cina. Batoane vegetariene, prea prăjite şi grase, mazăre cu boabele lipite şi o cană din plastic cu Highland Spring (49 pence).

8:00 p.m.

Tocmai mi-am verificat manuscrisul de peste zi când un gardian îmi descuie uşa. În prag apare Fletch şi mă întreabă dacă poate sta cu mine un moment. Accept bucuros. Se aşază pe marginea patului şi-i ofer o cană cu suc de afine. Îmi reaminteşte că e ascultător şi-mi stă la dispoziţie dacă am nevoie.

Apoi începe să-mi explice rolul ascultătorilor şi cum a apărut această funcţie, după ce un băiat de cincisprezece ani s-a spânzurat într-o închisoare din Cardiff, acum un deceniu. Îmi dă o filă cu îndrumări pentru ei.

Ascultătorii

Cine sunt ei?
Cum îi contactez?
Cum ştiu că pot avea încredere în ei?

Ascultătorii sunt deţinuţi, ca şi tine, care au fost pregătiţi de **Samariteni** pentru a recunoaşte dorinţa de sinucidere şi a se împrieteni cu alţii.

Poţi vorbi despre orice cu un ascultător, cu deplină încredere, aşa cum ai vorbi cu un călugăr. **Tot ceea ce spui va rămâne confidenţial.**

Ascultătorii sunt rareori şocaţi de ceea ce aud şi **nu trebuie să fii tipul sinucigaş** pentru a vorbi cu ei. Dacă ai griji sau preocupări, oricât de mici sau mari, **sunt aici pentru tine.** Dacă-ţi faci griji pentru un prieten sau coleg de celulă şi nu te simţi în stare să discuţi cu un membru al personalului de pază sau al personalului sanitar, te rugăm, ai încredere şi spune-i unui ascultător. **Nu e turnătorie şi poate salva o viaţă.**

Ascultătorii sunt uşor de găsit. Numele lor sunt scrise pe cartonaşe portocalii pe uşile celulelor şi la toate avizierele din incintă sau întreabă orice membru al personalului.

Ascultătorii sunt cu toţii obligaţi de un cod de **confidenţialitate** valabil nu numai de la un corp de clădire la altul, ci şi de la o închisoare la alta, în majoritatea penitenciarelor din ţară. Orice încălcare a confidenţialităţii ar cauza pierderi ireparabile la beneficiile dobândite şi din cauza acestui cod, ascultătorii sunt la fel

de solizi ca şi uşa celulei tale.

Printre responsabilităţile lui Fletch se află şi aceea de a depista potenţialii deţinuţi agresivi şi – poate mai important – potenţialele victime, fiindcă majoritatea victimelor sunt prea speriate pentru a-ţi da un nume, temându-se de răzbunare la o dată ulterioară, fie în închisoare, fie în afara ei.

Îi cer să-mi dea câteva exemple. Îmi spune că sunt doi dependenţi de heroină în aripă şi deşi nu vrea să-i numească, e greu să nu observi că doi dintre vieţaşii mai tineri de la parter au urme de ace pe toată lungimea braţelor. Unul are doar nouăsprezece ani şi a încercat să-şi ia viaţa de două ori, o dată cu o supradoză şi mai târziu, tăindu-şi venele cu o lamă.

— Am ajuns exact la timp, spune Fletch. După asta, băiatul a fost cazat la mine cinci săptămâni.

Totodată, lui Fletch i se pare de o importanţă vitală să ai o relaţie bună de lucru cu personalul închisorii – nu le spune presari sau pinguini – pentru că, în caz contrar, sistemul nu funcţionează. Recunoaşte că va exista întotdeauna o barieră impenetrabilă, pe care o descrie drept „uşa de fier", dar a făcut tot ce a putut pentru a o doborî, formând un comitet al închisorii din trei deţinuţi şi trei ofiţeri, care se întâlnesc o dată pe lună să-şi discute reciproc problemele. Afirmă cu mândrie considerabilă că pe aripa lui sunt opt luni de când nu s-a petrecut niciun incident serios.

Apoi îmi povesteşte ce s-a întâmplat în urmă cu mai mulţi ani, când a fost eliberat din închisoare pentru un delict mai vechi. S-a hotărât să treacă pe la banca lui şi să încaseze un cec. A urcat treptele, s-a oprit la intrare şi a aşteptat să vină cineva să-i deschidă uşa. Se uită de la locul lui de pe pat spre uşa celulei.

— Vezi, pe partea noastră n-are clanţă, aşa că trebuie să aştepţi întotdeauna să ţi-o deschidă cineva. După atâta vreme în închisoare, pur şi simplu uitasem să deschid o uşă.

Îmi mai spune că funcţia de ascultător îi dă un motiv să se trezească în fiecare zi. Dar, ca fiecare, are şi el problemele lui. Are

treizeci şi şapte de ani şi va avea vârsta mea, şaizeci şi unu, când va fi eliberat:

— Adevărul este că nu voi mai vedea lumea de afară, şi, după o şovăială: Voi muri în închisoare. Doar... că n-am hotărât când.

Fără să-şi dea seama, Fletch m-a transformat în ascultătorul lui.

ZIUA 11 – DUMINICĂ, 29 IULIE, 2001

6:27 a.m.

Duminicile nu sunt zile bune în închisoare pentru că petreci foarte mult timp încuiat în celulă. Când întrebi de ce, gardienii zic doar: „Pentru că nu avem personal suficient." Cel puţin, pot folosi şase dintre aceste ore scriind.

Mulţi dintre vieţaşi au proiecte pe termen lung, unele deja amintite aici. Unul scrie o carte, altul face o facultate, al treilea e un ascultător devotat. De fapt, deşi cea mai mare parte a zilei eu trebuie să stau încuiat în celulă, Fletch, Billy, Tony, Paul, Andy şi Del Boy au cu toţii slujbe încărcate de responsabilitate, care le permit să hoinărească prin bloc, teoretic fără restricţii. E un lucru bine gândit, pentru că un prizonier cu o condamnare lungă poate simţi că nu are nimic de pierdut dacă provoacă supărări; dimpotrivă, dacă le oferi privilegii – şi să aibă mai multe momente de libertate relativă este, indiscutabil, un privilegiu – nu vor dori să renunţe la libertatea lor pentru un fleac.

8:03 a.m.

Mă bărbieresc cu un aparat Bic din dotarea temniţei. Primeşti câte unul nou în fiecare zi şi este pasibil de pedeapsă să fii găsit cu două aparate de ras în celulă, aşa că, în fiecare seară, chiar înainte de încuiere, îl dai pe cel vechi pentru unul nou.

Cum se deschide uşa celulei, mă reped la duş, dar patru tineri din Indiile de vest ajung înaintea mea. Unul dintre ei, Dennis (vătămare corporală gravă), are cea mai mare trusă de cosmetică văzută vreodată de mine. E plină cu mai multe feluri de deodorant şi loţiuni aftershave. E un individ înalt, bine clădit şi chipeş, care sare rareori peste ora de gimnastică. Îl tachinez cu privire la trusă, dar Dennis răspunde simplu: „Trebuie să stai mult timp închis, Jeff,

ca să-ţi faci o asemenea colecţie din douăşpe lire cincizeci pe săptămână.” Altul iese în fine din cabina de duş şi comentează că n-am ciorapi elastici:

— Aşa faci imediat varice, mă avertizează. Să-i ceri lui Mary să-ţi trimită o pereche cât de curând.

Să apăs butonul cu palma unei mâini în timp ce mă săpunesc cu mâna cealaltă e o măiestrie pe care mi-am însuşit-o aproape desăvârşit.

Totuşi, când trebuie să te speli pe cap, ai brusc nevoie de trei mâini. Îmi pare rău că nu sunt caracatiţă.

Când sunt uscat, cele trei prosoape mici şi verzi de puşcărie sunt leoarcă – n-ar trebui să am decât unul, dar, datorită lui Del Boy... – şi mă întorc la celulă, dureros de conştient de mirosul din jur, pentru că sunt acum curat. Dacă aţi mers vreodată cu trenul douăzeci de ore şi pe urmă aţi mai dormit încă opt ore în gară aşteptând legătura, n-aţi simţit decât jumătate din mirosul închisorii. După ce m-am îmbrăcat cu hainele de ieri, îmi pregătesc o porţie de fulgi de porumb. Cred că pot face pachetul (£ 1,47) să ţină pentru şapte mese înainte de a fi nevoit să comand altul. Îmi aud numele răcnit de un gardian de la parter, dar hotărăsc să-mi termin fulgii înainte de a mă prezenta – primul semn de revoltă?

Când chiar mă prezint, dl. Bentley îmi spune că am un pachet la recepţie. De data aceasta nu mă escortează nimeni şi nu se obosesc să mă percheziţioneze când sosesc. Pachetul se dovedeşte a fi o sacoşă din plastic plină de haine, trimise de Mary: două cămăşi, cinci tricouri, şapte perechi de chiloţi, şapte perechi de ciorapi, două şorturi, un trening şi două pulovere. Exact cantitatea permisă de regulamentul închisorii. În celulă, scap de lenjeria veche şi mă schimb şi mă simt acum nu numai curat, ci şi aproape uman.

Petrec destul timp aranjându-mi restul hainelor în dulăpiorul de deasupra patului şi cum nu există rafturi, operaţiunea devine un fel de provocare.

După încheierea misiunii, mă aşez pe pat şi aştept să fiu strigat la slujbă.

10:39 a.m.

Numele meu este răcnit printre altele de ofiţerul de serviciu de la parter, urmat de cuvântul „biserică". Toţi cei dornici să asiste la slujbă se prezintă pe palierul central şi aşteaptă lângă grilajul din apropierea bulei. În închisoare, să aştepţi să urmeze o activitate nu e ca şi cum ai sta la autobuz. Se poate întâmpla în câteva momente sau poate dura o jumătate de oră. De obicei, a doua variantă.

În timp ce stau acolo, Fletch vine şi mă avertizează că *News of the World* a publicat un articol în care sugerează că „fac pe lordul" faţă de ceilalţi prizonieri. Se pare că hălăduiesc nestingherit într-o cămaşă albă, uitându-mă la televizor, în timp ce alţi prizonieri sunt zăvorâţi. Spune că, deşi toţi cei din aripă ştiu că e o glumă, cei din celelalte corpuri de clădire, trei la număr, nu sunt la curent. Fletch mă sfătuieşte să evit azi curtea, dat fiindcă cineva ar putea dori „să facă agitaţie".

Cititorii cei mai atenţi îşi vor aminti că mi s-a luat cămaşa albă săptămâna trecută, pentru că puteam fi confundat cu un gardian. Încercarea mea plăpândă de a urmări cricket la televizor s-a soldat cu vizionarea cursei regale de cai; şi până acum, ştiţi cu toţii câte ore am petrecut încuiat în celulă. Cum reuşesc cei de la *News of the World* să interpreteze totul greşit mă surprinde până şi pe mine.

Grilajul greu de la etajul doi se deschide în sfârşit şi ne unim cu prizonierii din celelalte trei blocuri care vor să asiste la slujba de dimineaţă. Toţi sunt percheziţionaţi, dar cu mine nu prea se mai obosesc. Procesul a început să semene oarecum cu trecerea prin vamă la aeroportul Heathrow. Sunt doi gardieni de serviciu în această dimineaţă, un bărbat şi o femeie. Observ că în faţa femeii s-a format o coadă mai lungă decât cea din faţa colegului ei. Unul dintre vieţaşi şopteşte: „Nu pot să-ţi adauge la sentinţă pentru ce

gândeşti."

Intru în capelă şi-mi regăsesc locul din rândul al doilea. De data aceasta, congregaţia e formată din negri în proporţie de 80 la sută, cu toate că în închisoare, populaţia e cam jumătate-jumătate. Slujba e făcută de un preot alb din Armata Salvării, ajutat de un mic cor, format de asemenea din albi. Data viitoare când îl voi vedea pe dl Powe, trebuie să ţin minte să-i spun câte biserici, nu prea îndepărtate de Belmarsh, au coruri negre magnifice şi predicatori uluitori, care te încurajează să strigi Aleluia. Este un alt fapt constatat pe vremea când candidam la primărie.

De data aceasta, constat că enoriaşii sunt împărţiţi în două categorii, cu un fel de zonă de demarcaţie pe la jumătatea sălii. Prizonierii aşezaţi în primele opt rânduri au doar un scop – să urmărească în Biblie ce spune preotul, să cânte din răsputeri şi să participe deplin la spiritul slujbei. Cele nouă rânduri din spate nu dovedesc mare interes pentru proces şi observ că au format mici grupuri de câte doi, trei sau patru, adânciţi în conversaţie cu frunţile plecate. Presupun că sunt prieteni care stau în aripi diferite şi slujba le oferă una dintre puţinele ocazii de a se întâlni, a discuta şi a-şi transmite mesaje. Sau chiar droguri – dacă vor să treacă printr-un proces de-a dreptul umilitor[32].

Duminica aceasta, preotul alege Evanghelia după Ioan, concentrându-se în mod deosebit asupra fiului risipitor. Săptămâna trecută au fost Cain şi Abel. Probabil că va urma ceva despre onoarea tâlharilor.

Capelanul spune turmei sale că va vorbi doar cinci minute, dar foloseşte douăsprezece, întrerupt regulat, ca să fim cinstiţi, de strigăte de „Aleluia" şi „Binecuvântează, Doamne". Tema preotului este că dacă pleci din sânul familiei, încerci să izbândeşti singur şi

[32] Drogurile sunt împachetate adesea într-un prezervativ şi împinse în rect. Să le transferi aşezat într-o biserică nu poate fi o experienţă plăcută.

totul iese prost, tatăl tău nu va refuza să te primească înapoi dacă recunoşti că ai făcut nişte greşeli. Mulţi dintre cei din primele rânduri sar şi ovaţionează.

După încheierea slujbei, suntem percheziţionaţi din nou şi sunt escortat în Corpul Unu, nu înainte de a fi salutat de câţiva deţinuţi din Corpul Trei. Vă amintiţi de Mark, Kevin şi Dave? Mă pun la curent cu speranţele şi aşteptările lor în timp ce ne îndreptăm agale spre sectoarele noastre separate. În închisoare nimeni nu se mişcă repede, aceasta fiind o scuză pentru a petrece mai mult timp în afara celulei. Trecând pe lângă un birou de la intrarea în corpul nostru, depistez un teanc de ziare proaspete. *News of the World* este de departe cel mai popular, urmat de *Sunday Mirror,* dar există o comandă mare şi pentru *Sunday Times.*

Când mă întorc la celulă, descopăr că s-a măturat şi e ordine, iar pe pat sunt aşternuturi curate. Sunt nedumerit, pentru că în ghidul închisorii nu se menţionează nimic despre room service. Mai târziu, aflu că Taal (ganez, crimă, vieţaş) vrea să-mi mulţumească pentru că l-am ajutat să-i scrie mamei lui. Să întorci un serviciu este în închisoare o practică mult mai uzuală decât în viaţa de afară.

12:00 prânz

Dejun: brânză rasă, o roşie, un măr verde şi o cană de Highland Spring. Mi se termină apa şi în viitor va trebui să cer de la cantină mai multe sticle de Highland Spring şi mai puţină ciocolată.

După masă, mă aşez să scriu a doua versiune a întâmplărilor de dimineaţă, căci nu voi fi lăsat să ies decât la patru, şi atunci doar pentru patruzeci şi cinci de minute. Îmi curăţ ochelarii şi observ că, fără să mă gândesc, am început să-mi desfac şerveţelul de hârtie dublu, ca să pot folosi bine ambele foiţe.

4:00 p.m.

Asociere. În pauza de o oră, nu merg în curte din cauza

articolului din *News of the World,* ceea ce înseamnă că voi rămâne înăuntru toată ziua. Nici nu mai ţin minte de când nu am mai ieşit deloc din casă într-o perioadă de douăzeci şi patru de ore.

Merg la Fletch (crimă) în celulă, cu Billy (crimă) şi Tony (doar marijuana, fugit la Paris). Discută cu lux de amănunte un articol despre pedofili din *Sunday Times* şi mă trezesc ascultându-i captivat. Asta deoarece pe acest subiect, ca şi legat de multe altele privind viaţa în închisoare, îmi amintesc cuvintele lordului Longford: „Nu porniţi de la ideea că toţi prizonierii au vederi stabile." Mă simt pe un teren mai sigur când discuţia ajunge la şefia Partidului Conservator. Numai Tony, care citeşte *The Times,* poate fi considerat un liberal convins. Majoritatea celorlalţi au păreri, dacă le au, apropiate de ale noilor laburişti.[33]

Sunt cu toţii de acord că reprezentantul conservator, Ken Clarke, e un individ destul de decent, cunoscător al problemelor locale şi aşa mai departe şi neinteresat de aparenţe. În schimb, pe celălalt candidat, Iain Duncan Smith, nu-l cunosc deloc, ştiu doar că provine din aripa de dreapta a partidului şi acest lucru înseamnă că le e duşman. Le sugerez că nu e chiar atât de simplu. IDS are puncte de vedere clare în majoritatea chestiunilor şi nu ar trebui să-l eticheteze automat. E un bărbat complex şi chibzuit – le reamintesc că tatăl lui a fost erou în cel de-al doilea război mondial, pilotând bombardiere împotriva germanilor şi fiind decorat. Le place povestea mea. Bănuiesc că acum, dacă ar fi război, fiul ar face exact ce a făcut şi tatăl.

— Dar are aceleaşi instincte ca şi Ann Widecombe, spune Fletch. Bagă-i la cutie şi aruncă undeva cheia.

— Se prea poate, dar nu uita că Ann îl sprijină pe Ken Clarke, în ciuda părerilor lui despre Europa.

---

[33] Prizonierii condamnaţi, membrii Camerei Lorzilor şi nebunii cu certificat nu au drept de vot. Acum pot fi înscris în două dintre cele trei categorii.

— Nu se potriveşte, spune Billy.

— Politica e ca şi închisoarea, le sugerez. Nu trebuie să presupui nimic dinainte, pentru că se va dovedi că realitatea e exact invers faţă de ce credeai.

5:00 p.m.

— Înapoi la celule, răcneşte o voce.

Îi las pe vieţaşi şi urc în celula mea de la etaj, pentru a fi închis până mâine dimineaţă la nouă – şaisprezece ore. Gândiţi-vă la asta, şaisprezece ore. Timpul pe care majoritatea îl petrecem muncind în cursul unei zile.

Când ajung la uşă, alt vieţaş (Doug) îmi dă un plic:

— E de la un prizonier din Corpul Doi. Sigur ţi-a spus ieri în curte despre ce e vorba.

Arunc plicul pe pat şi dau drumul la radio, doar ca să aflu că e cea mai caldă zi a anului (32° Fahrenheit). Îmi deschid ferestruica la maxim (zece centimetri) să las adierea să intre, dar tot transpir când mă aşez la masă să revizuiesc însemnările zilei. Arunc o privire dulapului din spatele patului, recunoscător pentru hainele curate trimise de Mary de dimineaţă.

6:00 p.m.

Cina. Nu pot face faţă cantinei, în ciuda recomandării lui Tony de a lua legume, aşa că iau iar o porţie de brânză rasă, deschid o conservă mică de salată de varză (41 pence) şi – dezastru – îmi beau ultimul strop de apă Highland Spring din sticlă. Slavă Domnului că mâine vine lista şi mai pot cheltui încă 12 lire şi jumătate.

Spre seară, îmi revăd manuscrisul şi neavând scrisori, îmi îndrept atenţia spre manuscrisul de la Doug. Se dovedeşte a fi un scenariu pentru un episod pilot de treizeci de minute, plasat într-o închisoare de femei. A fost sustras cumva de la Holloway şi adus la Belmarsh (nu e de mirare că e uşor să faci rost de droguri). Autorul

are ureche bună pentru limbajul închisorii şi permite o interiorizare interesantă a vieţii prizonierilor, dar mi-e teamă că *Blocul de celule H* şi *Fete rele* au epuizat total tema. E fascinant să depistezi diferenţele evidente dintre o închisoare pentru femei şi Belmarsh. Nu în ultimul rând percheziţia, faptul că lesbianismul e mult mai frecvent acolo decât homosexualitatea în închisorile pentru bărbaţi şi, dacă vă vine să credeţi, nivelul de violenţă e mai ridicat. Nu se obosesc să aştepte să ajungi la duşuri ca să-ţi expedieze un pumn. Orice loc sau moment sunt considerate potrivite.

E o seară lungă şi fierbinte şi primesc vizite de la Del Boy, Paul, Fletch şi ultimul, Tony.

Tony (cantină, doar marijuana, fugit la Paris) a început viaţa aici ca prizonier de categoria B şi după trei ani şi jumătate a fost transferat la închisoarea deschisă Ford (primul delict, fără cazier). După opt luni de comportament impecabil, i-au dat voie să iasă o dată în oraş, aşa că a pornit voios spre Bognor Regis. Dar după patru vizite în staţiune în următoarele patru luni, a devenit oarecum plictisit de plaja rece şi pustie şi de centrul comercial limitat. Atunci a hotărât că ar fi vrut să vadă şi alte oraşe în ziua lui liberă.

Luna următoare, când i-au dat drumul, a luat trenul-ambarcaţiune spre Paris. Conducerea închisorii nu s-a amuzat. Abia când s-a mutat în Spania, doi ani mai târziu, i-au dat de urmă şi au ajuns să-l aresteze. După ce a petrecut şaisprezece luni într-o închisoare spaniolă, aşteptând să fie deportat (cantină, cincizeci de lire pe săptămână şi fără zăvor până la nouă), l-au trimis înapoi în Marea Britanie. Tony stă acum în această închisoare de maximă securitate pentru deţinuţi de categoria A, de unde nu a scăpat nimeni, niciodată, şi va rămâne până la încheierea sentinţei de doisprezece ani. Nu i s-a adăugat la ea, dar nu beneficiază de reducere (la jumătate din timp, pentru purtare bună) şi în mod sigur nu va fi mutat a doua oară la o închisoare deschisă. Omul

acesta de cincizeci şi patru de ani reuşeşte însă să zâmbească şi chiar îşi spune povestea cu un umor autozeflemitor.

Tony pleacă lăsându-mi un număr din *Sunday Mirror.* Deşi nu e o publicaţie pe care obişnuiesc să o citesc, sunt măcar capabil să mă pun la curent cu scorurile locale la cricket, ca să nu mai vorbesc de numele luptătorilor aleşi pentru a forma echipa Angliei la cel de-al treilea test contra Australiei, joia următoare. Dragii mei Somerset sunt pe locul doi în campionatul naţional şi se descurcă bine împotriva celor de la Glamorgan. Corespondentul pentru cricket de la *Mirror* sugerează că pe frontul englez ar trebui readus Tufnell. Am organizat o licitaţie pentru Phil şi deşi nu are mare popularitate la selecţioneri, sala arhiplină de la Dorchester a dovedit atunci cât de bine este privit de suporterii din Meddlesex. Se pare că Thorpe, Hussain, Vaughan şi Croft sunt cu toţii accidentaţi şi nu vor face parte din prima echipă, iar nehotărâtul Atherton va fi chemat din nou să prindă pe lateral. Faptul acesta nu-i îmbunătăţeşte însă lovitura.

Între timp, Australia aliniază aceeaşi echipă care ne-a învins atât de net la Lords. Întotdeauna mi se părea că era mai normal ca echipa oaspete să aibă accidentări.

Termin în sfârşit *Luna e un balon,* carte care-mi lasă sentimentul că domnul Niven trebuie să fi avut o viaţă încântătoare. L-am întâlnit doar o dată, la un prânz literar din Yorkshire, unde se afla în turneu cu *Aduceţi caii fără călăreţi,* urmarea la cartea pe care tocmai am terminat-o. A fost o ocazie pe care n-o voi uita niciodată, pentru că participa şi James Herriot, faimos pentru *N-ar trebui să i se întâmple unui veteran.* Eu mă aflam acolo pentru a-mi lansa prima încercare *Niciun ban mai mult sau mai puţin* şi evident, eram încântat de o asemenea companie ilustră. După încheierea discursurilor, autorii au fost conduşi la câte o masă, să dea autografe.

Coada la dl. Niven se întindea pe toată lungimea sălii până la uşa de la intrare, iar fanii domnului Herriot puteau alcătui o legiune. În

schimb, eu nu aveam niciun client. Când s-a terminat cu semnatul, dl. Niven a venit cu grație la masa mea, a achiziționat un exemplar din *Niciun ban* şi mi-a spus că o va citi a doua zi, în avionul de întoarcere la Los Angeles. S-a dovedit a fi unul dintre cei trei oameni care au plătit pentru carte. Un gest generos, tipic pentru el, după cum mi s-a spus mai apoi. Dar imaginați-vă surprinderea mea când am primit după câteva zile o scrisoare scrisă de mână, cu antetul hotelului Bel Air.

Dragă Jeffrey,
Mi-a plăcut mult Niciun ban, *n-am nicio îndoială că se va vinde mai bine decât* Caii *când vei fi de vârsta mea.*
Al tău,
David

10:00 p.m.
Fix la zece, muzica rap începe din nou să bubuie.

Împuşcat în chică, fătălăul pică
Împuşcat în chică, fătălăul pică
Împuşcat în chică, fătălăul pică
Împuşcat în chică, fătălăul pică
Împuşcat în chică, fătălăul pică
Împuşcat în chică, fătălăul pică...

V-aţi oprit vreodată la semafor lângă o maşină decapotabilă cu radioul dat la maxim? Îl lăsaţi pe şoferul insolent să accelereze primul când e verde? Imaginați-vă că sunteţi într-o celulă cu pereții bubuind de muzică şi nu aveţi unde să accelerați.

ZIUA 12 – LUNI, 30 IULIE, 2001

6:03 a.m.

Am dormit mai mult, dar m-au trezit alsacienii cu tura de dimineaţă. Sunt absolut la fel de siguri ca un ceas deşteptător, dar nu la fel de voioşi şi optimişti ca un cocoş. Mă îmbrac într-un trening, mă aşez la masă şi scriu două ore.

8:10 a.m.

Un castron de fulgi de porumb cu lapte, plus luxul unei banane traficate de Del Boy de la cantină. Mă aşez pe marginea patului şi aştept să văd ce-mi rezervă soarta.

10:00 a.m.

Mi se spune că trebuie să mă prezint la atelier, cu toate că m-am trecut pe listă la educaţie. Altă lungă peregrinare spre un corp îndepărtat al clădirii. De data aceasta, suntem duşi într-o sală mare, pătrată, de dimensiunile capelei, dar cu pereţii din cărămidă văruită. Prima persoană pe care o recunosc e Fletch, aşezat lângă un gardian la un banc de lucru din faţă. Evident, e administratorul atelierului.

Încăperea cuprinde mese pe cinci rânduri, lungi cam de câte zece metri, cu prizonieri aşezaţi pe ambele laturi şi formând un lanţ. Grupul meu e format din patru deţinuţi, a căror treabă este să umple o punguţă cu toate ingredientele necesare preparării unei ceşti de ceai. În mijlocul mesei se află găleţi de plastic pline cu pachetele. În capătul îndepărtat stă un sârb tăcut, care pune patru pliculeţe de zahăr în fiecare pungă şi apoi o împinge peste masă spre un libanez, care adaugă trei mici recipiente pline cu lapte. Urmează un deţinut din Essex, care bagă în pungă trei plicuri de ceai şi totul ajunge la mine. Eu trebuie să sigilez punga şi s-o las să

cadă în găleata mare de lângă mine.

Din cincisprezece în cincisprezece minute, alt prizonier, al cărui nume nu-l voi afla, vine şi goleşte găleata. Exerciţiul acesta de amorţire a minţii continuă timp de aproximativ două ore, pentru care voi primi două lire în contul meu de la cantină.

Sârbul (zahăr) de la capătul mesei are, probabil, în jur de treizeci de ani. Nu doreşte să discute decât despre soarta ex-preşedintelui Miloŝević şi despre refuzul acestuia de a coopera cu instanţa Curţii Europene de la Haga. Nu vrea să discute despre delictul sau sentinţa lui.

Ali, libanezul (lapte praf) din faţa mea, e mai binevoitor. A fost găsit vinovat de „violarea încrederii". Îmi spune că a lucrat la o firmă cunoscută de cărţi de credit şi după mai mulţi ani, a fost avansat în postul de director al unei sucursale londoneze. În perioada aceea i s-au aprins călcâiele după o americancă, o femeie a cărei descriere se poate rezuma la „întreţinere scumpă", obişnuită cu un stil de viaţă pe care el nu şi-l permitea. Ali a început să împrumute (vorbele lui) bani din seiful companiei în fiecare seară. Apoi o conducea la cazinou, unde beneficiau de o masă gratuită înainte de a începe să joace. Dacă reuşea să câştige, punea banii la loc în safe a doua zi dimineaţa. Dacă pierdea, împrumuta şi mai mult în seara următoare.

Când prietena l-a părăsit şi s-a întors în Statele Unite, Ali „împrumutase" 28.000 de lire sterline. Se hotărî să dea totul pe faţă şi să-i relateze incidentul şefului lui, asigurând compania că intenţiona să înapoieze până la ultimul bănuţ.

Apoi Ali vându casa, îşi încasă contravaloarea poliţei de asigurare pe viaţă, amanetă câteva obiecte de valoare şi rambursă întreaga sumă. Ulterior fu arestat, acuzat de violarea încrederii şi vinerea trecută, condamnat la optsprezece luni de detenţie. Probabil că până la urmă va sta închis doar şapte luni şi urmează să fie transferat la Ford (cat. D) săptămâna viitoare. Are cincizeci şi trei de

ani, este un om inteligent şi coerent care acceptă că nu va mai găsi niciodată de lucru în această ţară. Plănuieşte să plece în America sau să se întoarcă în Liban, unde speră să înceapă o viaţă nouă.

Fosta mea secretară, Angie Peppiatt, principalul martor al Coroanei în cazul meu, a recunoscut acelaşi delict – violarea încrederii – în timp ce depunea mărturie la proces. În cazul ei, nu a putut explica lipsa a mii de lire decât zâmbindu-i judecătorului şi spunând: „Am făcut lucruri de care mi-e ruşine, dar era uzanţa vremii." De curând, i-am cerut avocatului meu să meargă la poliţie cu toate detaliile şi să urmărească să fie şi ea anchetată la fel de riguros ca mine. Se prea poate să cunoaşteţi deja răspunsul la data publicării acestei cărţi.

Omul din Essex (pliculeţe de ceai) aşezat lângă Ali se laudă oricui vrea să-l asculte că e gangster profesionist, specializat în jefuirea băncilor. Banda constă în cumnatul lui, un prieten şi el. Îmi spune că rentează, dar se aşteaptă să-şi petreacă cel puţin jumătate din anii maturităţii în închisoare. Între el şi Ali e o diferenţă ca de la cer la pământ.

Prizonierul care-şi face apariţia la fiecare cincisprezece minute să golească găleata cea mare cu pachete sigilate nu zăboveşte, aşa că nu pot descoperi multe lucruri despre el, în afară de faptul că are douăzeci şi trei de ani, e la primul delict, încă nu a fost judecat şi speră să scape. Îmi spune că dacă nu se va întâmpla aşa, va folosi timpul de detenţie ca să studieze la o universitate deschisă, o facultate de istorie. Nu cred că-şi dă seama că, spunând asta, recunoaşte că e vinovat.

O sirenă sună să indice încheierea celor o sută douăzeci de minute, suntem escortaţi fiecare la celula lui şi intrăm în cutie până la prânz.

12:00 prânz

Dejunul. Oferta arată atât de rău, încât trebuie să mă mulţumesc

cu o conservă mică de salată de cartofi Heinz (61 pence) şi trei biscuiţi McVitie's (17 pence). Întorcându-mă de la cantină, îl văd pe Andy rezemându-se de gardul care desparte corpul de clădire de zona sălii de mese. Îmi împinge printr-un triunghi al gardului de sârmă o sticlă de Highland Spring – momentul de graţie al zilei.

2:00 p.m.

Preotul, David Powe, îmi face o vizită neanunţată în celulă. Poartă gulerul rotund, aceeaşi haină bej, aceiaşi pantaloni gri închis şi aceiaşi pantofi ca şi la vizitele precedente. Trebuie să conchid că salariul lui e chiar mai mic decât al gardienilor. Şi-a ţinut promisiunea de a face rost de nişte hârtie de desen pentru Derek Jones, deoarece acesta nu-şi poate permite mai mult de un bloc pe săptămână.

În continuare, preotul îmi spune că pleacă împreună cu familia în vacanţă în următoarele trei săptămâni şi, în caz că nu ne revedem, îmi doreşte noroc la recurs şi speră că voi fi trimis repede într-un loc mai puţin apăsător decât Belmarsh. Înainte de a pleca, îi citesc din manuscris descrierea slujbei de săptămâna trecută. Chicoteşte la auzul referirii la Cain şi Abel – e un om capabil să se trateze pe sine cu umor. După câteva momente pleacă să-l caute pe Derek şi să-i dea hârtia de desen.

Abia la câteva ore după aceea, gândul că s-ar putea să fi plătit hârtia din buzunarul lui m-a săgetat cu un sentiment de vinovăţie.

2:48 p.m.

Uşa e descuiată de d-ra Taylor care intră cărând ceva ce seamănă cu o furculiţă-diapazon. Se duce la fereastră şi loveşte gratiile cu ea, una câte una.

— Vrem să ne asigurăm că nu le-ai slăbit şi n-ai încercat să le înlocuieşti cu altceva, explică. N-am dori să evadezi, nu?

Sunt nedumerit de cuvintele ei, pentru că de la etajul trei până la

curtea care se află dedesubt e o cădere liberă de vreo douăzeci de metri şi după aceea ar trebui să escaladezi un zid de zece metri cu sârmă ghimpată pe creastă ca să evadezi. Houdini însuşi ar fi solicitat intens de o astfel de ispravă. Mai târziu, aflu că dincolo de primul zid mai e unul, la fel de înalt, ca să nu mai vorbim de câteva duzini de alsacieni care nu răspund la comanda „Cuminte, Grivei".

Nu pot decât să presupun că acţiunea e trecută în manualul temniţei, la rubrica: „sarcini de îndeplinit, zilnic, săptămânal, anual, o dată în viaţă".[34]

4:00 p.m.

Mi-am pus din nou numele pe lista de gimnastică, disperat să mă mişc puţin. Când un gardian răcneşte „Gimnastică" sunt primul la coada formată la etajul doi. Când se deschide grilajul, instructorul sportiv de serviciu mă informează că pot participa doar opt prizonieri din toată clădirea şi numele meu a fost înregistrat al doisprezecelea. Momentul cel mai prost al zilei.

Mă întorc la parter şi urmăresc prima jumătate dintr-un film alb-negru cu Humphrey Bogart, unde Bogie e luptător în Marină şi joacă un rol major în câştigarea războiului din Atlanticul de nord. Totuşi, suntem trimişi înapoi la celule la cinci, aşa că nu mai descopăr cine a câştigat ultimul război, nemţii sau americanii.

5:20 p.m.

Mă vizitează neprogramat doi ofiţeri superiori, dl. Scanell şi dl. Green. Drept să spun, majoritatea vizitelor din închisoare sunt neanunţate; la urma urmei, nu-ţi telefonează nimeni să stabilească o oră cu secretara. Sunt preocupaţi că nu mai ies în curte după-amiaza, să profit de patruzeci şi cinci de minute de aer curat şi

[34] Mai târziu am controlat. Se află în regulamentul închisorii, la capitolul: „încuietori, zăvoare şi gratii".

mişcare. Au auzit zvonul că la ultima ieşire am fost ameninţat de un alt prizonier şi din acest motiv am rămas în celulă. Mă întreabă dacă e adevărat şi, dacă e aşa, ce le pot spune despre cei care m-au ameninţat. Le spun exact ce s-a întâmplat în curte, dar adaug că nu doresc să-i numesc sau să-i descriu pe cei doi huligani implicaţi. Pleacă după douăzeci de minute, cu multe pagini din raport rămase albe.

Îl întreb pe Tony ce s-ar fi întâmplat dacă le-aş fi spus numele vinovaţilor.

— Ar fi fost transferaţi azi la altă închisoare, răspunde el.

— Nu le-ar fi fost mai uşor să mă transfere pe mine? sugerez.

— Nu, Dumnezeule! face Tony. Asta ar fi implicat prea multă gândire suplimentară, ca să nu mai vorbim de bun simţ.

6:00 p.m.

Cina. Tocană de legume şi acadea. Acadeaua a fost superbă.

6:43 p.m.

Fletch mă vizitează în celulă şi încearcă să mă convingă că e de datoria mea să-i numesc pe deţinuţii care m-au ameninţat în curte, pentru că, dacă nu o fac, nu va trece mult şi vor proceda la fel cu cineva mai puţin capabil să-şi poarte de grijă. E adevărat, dar îi propun câteva titluri din ziarele de a doua zi, dacă aş dezvălui gardienilor numele: *Archer bătut în curte; Archer cere superprotecţie; Personal Insuficient din penitenciar lucrează suplimentar pentru a-l proteja pe Archer; Archer pârăşte prizonierii la presari.* Nu, mulţumesc, îi spun lui Fletch, prefer să stau în celula mea şi să scriu. Oftează şi înainte de a pleca, îmi dă ziarul lui, *Daily Telegraph.* Un ziar de şaptezeci şi două de pagini e un lux, chiar dacă e de ieri. Devorez fiecare articol.

Editorialul e un sondaj întreprins pentru *Telegraph* de youGov.com, arătând că, deşi Iain Duncan Smith are 40 de procente

faţă de 60 deţinute de Ken Clarke în votul naţional, conduce detaşat în preferinţele membrilor de partid. Se pare că de data aceasta, Conservatorii nu au cum să câştige. Singurul care probabil că râde până la urmă e Tony Blair.

7:08 p.m.

Mă vizitează Paul, curierul – de aceea e lăsat să hoinărească în timp ce noi stăm la cutie. Vrea să-mi spună ceva, aşa că mă aşez pe pat, îmi iau caietul şi ascult. Paul are peste un metru optzeci, vreo sută de kilograme şi arată ca un om care poate să-şi poarte de grijă într-o hărţuială. Începe prin a-mi spune că tocmai a terminat un curs de reabilitare post-drog la centrul prinţesa Diana din Norfolk. Le-a luat opt luni să-l vindece acolo de dependenţa de heroină. Îl întreb imediat dacă acum se consideră vindecat. Paul rămâne tăcut şi evită să-mi răspundă. E limpede că nu pentru asta m-a căutat. În timpul reabilitării, îmi explică, a fost rugat să scrie o autoevaluare lungă şi mă întreabă dacă vreau s-o citesc, dar insistă ca nimeni altcineva din aripă să nu-i mai afle conţinutul.

— Nu te-aş deranja cu asta, adaugă, dacă mai mulţi prizonieri de aici n-ar fi trecut prin experienţe asemănătoare şi nu sunt cei la care te-ai aştepta.

Şi pleacă fără nicio altă vorbă.

Dacă ar fi să-l întâlniţi pe Paul în localul dvs., aţi presupune că e un om de afaceri prosper din clasa mijlocie (e în închisoare pentru fraudă cu cărţi de credit). E inteligent, coerent şi fermecător. De fapt, nu arată deloc diferit de noi ceilalţi şi de ce ar fi aşa? Pur şi simplu nu vrea ca nimeni să-i afle trecutul şi nu mă refer la trecutul infracţional.

După ce uşa se închide, încep să-i citesc autoevaluarea scrisă de mână. A avut o copilărie fericită până la vârsta de şase ani, când părinţii lui au divorţat. După doi ani, mama lui s-a recăsătorit. După asta, el şi fraţii lui au fost bătuţi frecvent de tatăl vitreg.

Singura persoană în care avea încredere era unchiul lui, care şi l-a apropiat şi s-a dovedit a fi un pedofil. Următoarea dezvăluire nu e intriga unui roman, dar s-a dovedit că unchiul lui e închis acum în Corpul Doi, condamnat pentru agresare indecentă a unui minor. Cei doi bărbaţi se pot vedea prin gardul de sârmă în timpul plimbării de după-amiază. Paul nu ştie ce-ar face dacă s-ar afla vreodată faţă în faţă cu unchiul lui. Nu oferă niciun moment această scuză pentru delictul lui, dar subliniază că abuzarea în copilărie e un episod comun în biografia vieţaşilor. Îmi e greu să accept asta, fiind crescut atât de relaxat şi lipsit de griji. Dar decid să-l întreb pe Fletch dacă Paul: a) spune adevărul şi b) are dreptate în această afirmaţie generală.

Când l-am întrebat în fine pe Fletch, răspunsul lui m-a şocat.[35]

10:00 p.m.

După ce citesc a doua oară confesiunea lui Paul, îmi rămâne ultimul teanc de scrisori – puţin peste o sută – care-mi menţine moralul ridicat, până dau drumul la Radio 4 şi aflu de la ştirile de la ora nouă că încă nu se proiectează mutarea mea din gaura asta de iad.

11:00 p.m.

Încep să citesc *Partenerul* lui John Grisham şi reuşesc să parcurg şapte capitole înainte de a stinge lumina, puţin după miezul nopţii. Nu-mi vine să cred, niciun pic de muzică rap.

[35] Propoziţia aceasta a fost adăugată după două săptămâni de la redactarea manuscrisului original.

ZIUA 13 – MARŢI, 31 IULIE, 2001

5:55 a.m.

Trezit de dimineaţă înaintea alsacienilor. În sfârşit, am priceput de ce fac atâta zgomot. Din cauză că primesc aceeaşi mâncare ca şi prizonierii. Scriu două ore.

8:00 a.m.

Termin cutia de fulgi de porumb şi ultimul strop de lapte, sperând că lista de comandă pentru cantină se va materializa cândva în cursul zilei. Mă îmbrac. Pot să-mi mai strâng o gaură la curea – probabil am slăbit cu câteva kilograme, dar nu pot verifica altfel.

9:00 a.m.

Când se deschide celula, nu mă duc la ateliere cu ceilalţi prizonieri, pentru că am întâlnire cu asesorul educaţiei, Judy Fitt, cunoscută printre prizonieri ca „d-ra Fitt"[36] – o glumă de care e probabil sătulă.

Când soseşte d-ra Fitt, gardianul de serviciu mă strigă sau, ca să fiu mai corect, îmi răcneşte numele, eu fiind la ultimul etaj şi el la parter, de unde ofiţerii nu se mişcă decât dacă este neapărat nevoie. Cobor s-o cunosc. Judy e o blondă scundă – i-ar prii câteva kilograme în minus – cam de patruzeci de ani, cu un zâmbet senin şi optimist. Iau două scaune din grămada de lângă TV şi le aşez sub geam, în capătul sălii. Cred că e surprinsă de faptul că insist să-i duc scaunul. După ce stăm, îmi prezintă tot programul educaţional, de la predarea cititului şi scrierii până la studii superioare.

[36] Joc de cuvinte în limba engleză: Miss Fitt (= d-ra Fitt) se pronunţă la fel ca „misfit" (= om nepotrivit, inadaptabil), (n.t.).

Entuziasmul ei nu-mi lasă nicio îndoială asupra faptului că şi Judy e o funcţionară devotată slujbei ei. Îmi sugerează că aş putea învăţa să gătesc, să desenez sau chiar, după ce am evitat asta atâţia ani să folosesc un computer. Ar impresiona-o pe Mary.

Îi reamintesc lui Judy că nu mă aştept să rămân la Belmarsh prea mult şi aş dori să folosesc acest timp învăţându-i pe alţi prizonieri să scrie şi să citească. Judy cântăreşte propunerea, dar preferă să predau câteva lecţii de creaţie literară, pentru că mai mulţi deţinuţi lucrează la romane, eseuri sau poezii şi au probabil zeci de întrebări legate de asta. Sunt de acord şi, conştientă că mă eschivez, ea-mi propune să încep chiar mâine dimineaţă. După o mică pauză, stânjenită, îmi întinde nişte formulare:

— Dar mai întâi, trebuie să vă încadrăm în departamentul de educaţie. Puteţi completa testele acestea ca să mi le înapoiaţi azi şi să le pot verifica la timp?

— Voi încerca să le termin până la prânz.

— N-o să dureze atât de mult, râde ea.

Mă întorc în celulă şi având treizeci de minute libere până la masă, încep să completez testul de educaţie. Am ales câteva exemple, la întâmplare.

1) Engleză – scrieţi corect cuvintele: wos, befor, wer, gril, migt, siad, affer[37]

2) Matematică

a) 13 + 34, 125 + 386?

b) ce rest primeşti de la 5 lire dacă plăteşti £ 1,20?

3) ce înseamnă 7,15 p.m. pe un ceas cu ore de la unu la

[37] Nefiind o limbă fonetică, limba engleză diferenţiază scrierea de pronunţarea cuvintelor. Lista corectă a cuvintelor din test este: was (a fost), before (înainte), were (ai fost), grill (grătar), might (ar putea), said (a spus), offer (a oferi). Verbele la moduri personale au şi alte traduceri posibile (n.t.).

douăzeci şi patru?
4) cât timp este între 4,30 şi 6,15?
5) cât reprezintă 25% din 300?
6) dacă un biscuit costă 25 pence, 6 – £ 1,38, 12 – £ 2,64 şi 24 – £ 6, care este cantitatea cel mai avantajos de cumpărat?

Completez cele şase pagini de întrebări şi i le înapoiez d-rei Fitt via Billy Little (crimă), care are o oră de educaţie azi după-amiază.

12:00 prânz

Dejun. Încă n-au sosit proviziile de la cantină. O jumătate de porţie de macaroane cu brânză şi o cană de Highland Spring. Observaţi că am început să mănânc mâncarea închisorii?

1:40 p.m.

Se deschide uşa celulei şi mi se spune că d-ra Roberts doreşte să mă vadă. Sunt însoţit de dl Weedom la biroul guvernatorului. Nu mă obosesc să-l întreb de ce am fost chemat, pentru că probabil nu ştie şi chiar dacă ar şti, nu mi-ar spune. Trec doar câteva momente şi aflu că d-ra Roberts are doar veşti proaste şi niciuna cauzată de personalul de la Belmarsh. Categoria D în care fusesem încadrat a fost transformată în C pentru că poliţia a declarat că nu a avut de ales şi a trebuit să deschidă o anchetă în urma supoziţiilor baronesei Nicholson, investigând toate aspectele legate de banii strânşi pentru kurzi. Şi de parcă nu era destul, am fost alocat unei închisori de categoria C tocmai de pe insula Wight. Cât de departe mă vor de familie?

D-ra Roberts îmi spune că mi s-a schimbat categoria pentru că există temeri că, în timpul desfăşurării anchetei, aş putea încerca să evadez. E evident că cei de la Scotland Yard au ceva simţ al umorului. Cât de departe îşi imaginează că m-aş putea duce înainte să fiu depistat?

D-ra Roberts mă informează că pot face recurs împotriva ultimelor decizii şi în acest caz, autorităţile s-au angajat să evalueze situaţia până joi. Spune că insula Wight se află la mare distanţă de reşedinţa mea din Cambridge şi este responsabilitatea Ministerului de Interne de a plasa un prizonier cât mai aproape de casa lui. Dacă e adevărat, sunt surprins că nu mă trimit şi mai departe, în insulele Shetland. Îmi promite că va discuta cu avocaţii mei şi le va spune ce drepturi am. Dacă n-ar exista d-ra Roberts şi Ramona Mehta, probabil că aş fi tot timpul încuiat, în claustrare solitară.

Nu-mi pot exprima convingător supărarea faţă de Emma Nicholson, în special după ce am lucrat atâţia ani pentru kurzi. Cu un telefon dat lui Sir Nicholas Young de la Crucea Roşie ar fi primit răspuns la toate întrebările cu privire la rolul jucat de mine în campania „Purul Adevăr". În loc de asta, a contactat presa.

D-ra Roberts îmi sugerează să întreprind ceva, profitând de vizita avocaţilor mei de la ora două. Îi mulţumesc. Baroneasa Nicholson ar avea multe de învăţat de la femeia aceasta de douăzeci şi şase de ani.

2:00 p.m.

Mă întâlnesc în sala de vizite cu Alex Cameron şi Ramona Mehta. Ni se rezervă de data aceasta o încăpere puţin mai mare decât celula mea, cu diferenţa că, pe trei laturi, are ferestre mari. Când stai după gratii zi şi noapte, începi să observi ferestrele.

Înainte de a discuta recursul, ridic alte trei probleme pentru care am nevoie de sfaturi juridice. Prima, dacă nu cumva baroneasa a întrecut măsura. Avocaţii se tem că a formulat totul cu atâta grijă încât şi-a asigurat publicitate maximă, fără să mă acuze de fapt în mod explicit. Subliniez că voi colabora bucuros la ancheta poliţiei, cu cât mai repede, cu atât mai bine. Campania „Purul Adevăr" a fost organizată de Crucea Roşie şi trezorierul de atunci va confirma că nu am fost implicat în niciun fel în colectarea şi distribuirea

vreunui ban. Ramona spune că deja mai multe oficialităţi, actuale sau trecute, de la Crucea Roşie au confirmat aceasta prin declaraţii publice.

Apoi le spun avocaţilor mei povestea lui Ali (£ 28.000 furate şi înapoiate, dar acum ispăşind o condamnare de optsprezece luni pentru violarea încrederii). Cer ca poliţia să fie informată din nou că d-na Pepiatt a recunoscut în boxa martorilor că a facturat dublu, a furat o maşină, şi-a dus copiii într-o vacanţă în Corfu pe gratis, a cumpărat cadouri pentru amante care nu existau şi a trecut la cheltuieli mese la restaurant cu indivizi fantomă. Pot spera că va fi examinată la fel de riguros ca Ali şi ca mine?

În al treilea rând, le reamintesc că Ted Francis, omul care şi-a vândut povestea la *News of the World* pentru paisprezece mii de lire, încă îmi datorează douăsprezece mii. I-aş dori înapoi.

Avocaţii promit că vor urmări toate aceste chestiuni. Totuşi, consideră că revenirea la categoria D şi prevenirea transferării mele în insula Wight sunt priorităţile de moment.

O rog pe Ramona să ia manuscrisul următoarelor cinci zile din ce-am scris şi să i-l dea lui Alison ca să-l dactilografieze. Ramona iese din cămăruţă pentru a-i cere permisiunea ofiţerului de serviciu să ia manuscrisul. El o refuză. Alex sugerează să păstrez jurnalul până când voi fi mutat la o închisoare cu securitate mai laxă. De asemenea, mă sfătuieşte să nu public nimic înainte de a se judeca apelul. Îi avertizez că dacă pierd recursul şi rămân în starea prezentă cât durează sentinţa, voi ajunge să scriu un milion de cuvinte.

La încheierea orei, un gardian ne înştiinţează că timpul s-a terminat. Ramona pleacă, promiţând să se ocupe imediat de problemele revenirii mele la categoria D şi de insula Wight.

Aşteptând să mă întorc în Corpul Unu, intru în vorbă cu un cipriot pe nume Nazraf, aflat în detenţie preventivă până la proces. A fost acuzat de „deţinerea soţiei în maşină" – nu aveam habar de

existenţa unui asemenea delict. Îi repet povestea ca un nou avertisment pentru sănătatea guvernării. Nazraf îmi spune că şi-a încuiat nevasta în maşină pentru binele ei, deoarece transfera în momentul acela o sumă mare de bani de la locul lui de muncă la o bancă din apropiere. Lucrează în domeniul restaurantelor şi are succes de mai mulţi ani, obţinând un profit anual în jur de £ 200.000. Adaugă pe un ton deosebit de pasionat că încă îşi iubeşte soţia şi ar prefera o împăcare, dar ea a înaintat deja acţiune de divorţ.

Nazraf se dovedeşte un om inteligent şi sclipitor, aşa că trebuie să-l întreb de ce n-a ieşit pe cauţiune. Mă lămureşte că s-a stabilit o cauţiune de 40.000 de lire sterline, plătibilă de către patru persoane diferite. Iar el nu voia ca prietenii sau asociaţii să ştie că are necazuri. A presupus că, odată ajuns la închisoare, nevestei îi va veni mintea la cap şi va renunţa la acuzaţii. Asta era acum cinci săptămâni şi de atunci, soţia nici nu s-a clintit... Procesul va avea loc la jumătatea lui septembrie.

Asta este tot ce am putut afla înainte de a fi lăsaţi să ieşim din sala de aşteptare şi să ne reluăm căile – eu, spre Blocul Unu şi Nazraf spre Blocul Patru. Destinaţia lui mă uluieşte, pentru că, de obicei, Corpul Patru adăposteşte terorişti sau deţinuţi închişi în condiţii de securitate maximă. Mi-ar plăcea să-l revăd pe Nazraf, dar am sentimentul că nu voi mai apuca.

6:00 p.m.

Cina. Au venit proviziile de la cantină şi mi-au fost lăsate la picioarele patului, într-o plasă. Aleg o conservă de carne, o ciocolată Cadbury cu fructe şi alune, doi biscuiţi digestivi McVitie's şi o cană de suc de afine subţiat cu apă Evian. Ce-i trebuie mai mult unui om?

8:00 p.m.

Asociere. Sunt rugat să fac parte dintr-un grup de prizonieri „mai maturi” – la şaizeci şi unu de ani, sunt de departe măcar cel mai bătrân, dacă nu cel mai matur dintre ei – care se întrunesc săptămânal la o şedinţă, în celula lui Fletch. Ceilalţi membri sunt Tony (doar marijuana), Billy (crimă), Colin (vătămare corporală gravă) şi Paul (crimă).

Ca la orice întrunire serioasă, avem un preşedinte, pe Fletch, şi o ordine de zi. La început, discutăm despre numărul de ore cu celulele descuiate şi despre faptul că dl. Marsland a făcut condiţiile mai suportabile de când a ajuns la conducere. Fletch consideră că relaţiile dintre cele două tabere despărţite de „bariera de fier” sunt mult mai suportabile – dacă nu chiar amicale – decât în orice altă perioadă. Colin se plânge în continuare de un anumit gardian, pe care eu nu l-am întâlnit încă. După Colin, acesta tratează prizonierii ca pe nişte gunoaie şi-i trece la raport chiar şi numai dacă îndrăznesc să clipească în faţa lui. E evident că e mândru că a raportat mai mulţi oameni decât oricare alt ofiţer şi asta e suficient ca să înţelegi totul despre el, conform spuselor lui Colin.

Mă hotărăsc să-l observ de la distanţă pe acest om şi să mă conving de adevărul din plângerea lui Colin. Majoritatea ofiţerilor fac un efort „să ţină capacul pe lucruri”, preferând o atmosferă calmă, fiind foarte conştienţi că dispoziţia vieţaşilor pendulează de la speranţă la disperare şi înapoi în câteva momente. Lucrul acesta poate duce la violenţă, dacă ofiţerul nu-l ia în considerare. Mi-e teamă că vorbitorul, Colin, e iute la mânie şi nu e cazul să piardă puncte tocmai acum, când situaţia lui e puţin mai bună.

Următorul subiect discutat de comitetul nostru este finanţarea închisorii. Tony relatează că guvernatorul, Hazel Banks, a oferit un bonus de 24.000 de lire sterline pentru un program care să reducă suma cheltuielilor alocate pentru Belmarsh la patru sute de mii de lire. Nu e ceva enervant pentru un întreprinzător independent ca mine. Totuşi, Paul crede că banii ar fi fost mai bine cheltuiţi pentru

educaţia deţinuţilor şi pentru instalarea electricităţii în celule. Habar n-am dacă cifrele sunt corecte, dar Tony confirmă că le-a verificat în raportul anual al lui Sir David Ramsbotham (şeful serviciului închisorii).

Când se încheie şedinţa, Derek Del Boy Bicknell (crimă) – interesant că el nu a fost invitat să facă parte din grup – întreabă dacă poate discuta ceva cu mine în particular.

— Am să-ţi dau ceva de citit, spune.

Merg de la celula 9 de la parter la celula 6. După ce-mi oferă câteva reviste, descopăr adevăratul motiv al solicitării lui.

Vrea să discutăm despre recurs şi-mi arată o scrisoare de la avocat. Se pare că motivul principal pentru care a făcut recurs este acela că fostul lui avocat nu l-a lăsat să urce în boxa martorilor când a dorit. Prin urmare, şi-a concediat avocatul şi consultantul juridic. De atunci, şi-a găsit alţi reprezentanţi la bară, dar nu şi un consilier. Imaginaţi-vă ce surprins sunt să aflu că un motiv al recursului este şi incapacitatea lui de a citi sau de a scrie şi de aici, neputinţa de a înţelege corect ce drepturi are. Ridic ochii spre raftul plin de cărţi de deasupra patului:

— Nu ştii să citeşti?

— Nu, dar nu spune la toţi. Vezi, ca agent de vânzări de maşini, n-am prea avut nevoie să ştiu.

Acest prizonier are multe responsabilităţi în sector. E ascultător şi cel mai important om de la cantină. L-am descris mai devreme ca pe un om care şi-ar putea conduce propria afacere şi nu m-am răzgândit. Del Boy îmi aduce aminte de mişcătoarea povestire a lui Somerset Maugham intitulată „Clopotarul". Totuşi, faptul că nu-şi poate studia documentele îl dezavantajează. Încep să mă întreb câţi prizonieri sunt în aceeaşi situaţie şi, mai rău, nu vor să recunoască. Parcurg motivele recursului cu Del Boy, rând cu rând. Ascultă concentrat, dar nu-şi poate lua notiţe.

8:45 p.m.

Se strigă încuierea, aşa că mă întorc la celulă să mă confrunt – încântat – cu alt teanc de scrisori lăsat pe pat de cenzorul Ray. Îmi dau seama că mâine vor fi şi mai multe, după ce presa va informa cititorii că nu mă duc la o închisoare deschisă, în urma cârligului aruncat de Emma Nicholson într-o oală şi aşa clocotindă, sub pretextul că „Mi-am făcut doar datoria".

Am intrat într-o rutină, asemănătoare cu cea din lumea de afară. Marea diferenţă este că nu am aproape deloc control asupra momentelor când pot scrie, aşa că-mi potrivesc orele după orarul închisorii. Imediat după încuiere, îmi consacru seara scrisorilor, fac pauză, revăd manuscrisul zilei, pauză, citesc cartea săptămânii, pauză, mă dezbrac, mă bag în pat, pauză, încerc să ignor inevitabila muzică rap. Imposibil.

De fiecare dată când închei relatarea unei zile, mă întreb dacă a doua zi voi avea de spus ceva nou. Totuşi, învăţ cu o viteză ameţitoare, nicăieri n-am trăit experienţa vieţii într-un urcuş atât de abrupt. Dar mărturisesc că acum vreau să las Belmarsh pentru noi pajişti şi pajiştea e cuvântul-cheie. Mi-e dor să umblu pe câmpii verzi şi să simt gustul aerului curat.

Billy (vieţaş, scriitor, învăţat) îmi spune că va fi mai bine după ce mă voi stabili într-un loc şi nu va mai trebui să-mi cheltuiesc energia întrebându-mă unde voi pleca pentru restul sentinţei. El e la Belmarsh de doi ani şi şapte luni şi încă nu ştie care-i e destinaţia. Tony (numai marijuana, evadat dintr-o închisoare deschisă) mă avertizează că, oriunde aş merge, mă voi plictisi repede dacă nu am un proiect la care să lucrez. Din fericire, scrierea acestor jurnale îmi rezolvă deocamdată problema. Dar pentru câtă vreme?

ZIUA 14 – MIERCURI, 1 AUGUST, 2001

6:21 a.m.

O noapte lungă şi fierbinte, fără somn. Muzica rap a continuat până pe la patru dimineaţa, aşa că am putut aţipi doar câteva minute. Când s-a oprit într-un târziu, a izbucnit o ceartă între un prizonier pe nume Mitchell, care cred că stătea în celula de deasupra celei cu muzica, şi un anume Vaz, posesorul casetofonului. Nu ne-a luat mult să aflăm ce-i pregăteşte Mitchell lui Vaz, de îndată ce se vor descuia celulele. Limbajul lor aducea puţin cu un dialog din romanele lui Martin Amis, dar fără atâta stil şi vervă.

8:37 a.m.

Micul dejun. Am comandat la cantină un pachet de cereale numit Variety, conţinând opt cereale diferite ambalate în cutiuţe separate. Încep cu unele care se numesc Coco Pops. Nu sunt rele, dar e aproape imposibil să întreci bunii şi bătrânii fulgi de porumb ai firmei Kellogg.

9:31 a.m.

Ofiţerul de serviciu primeşte ziarele de dimineaţă. Sunt pline de articole anunţând că am fost trecut de la categoria D la C, datorită acuzaţiilor Emmei Nicholson.

9:50 a.m.

D-ra Labersham soseşte, ciocănind politicos la uşa celulei, de parcă aş fi capabil să-i deschid. Descuie „bariera de fier" şi-mi spune că a venit să mă însoţească la prelegerea de creaţie literară.

Sunt dus într-o sală de aşteptare fără scaune şi plină de fum, mobilată doar cu o masă. Ei, iată un spaţiu care-mi garantează

ovaţii în picioare. După câteva momente, apar câţiva prizonieri, ducându-şi fiecare scaunul de plastic. După ce se aşază toţi cei nouă participanţi, d-ra Labersham le reaminteşte că este un curs de două ore. Îmi sugerează să vorbesc timp de o oră şi apoi să fac loc discuţiilor.

În viaţa mea n-am vorbit o oră întreagă; de obicei, ţin discursuri de treizeci, maximum patruzeci de minute, apoi aştept întrebări. De data aceasta, vorbesc puţin mai mult de patruzeci de minute, explicându-le cum m-am apucat de scris la treizeci şi patru de ani, după ce am ieşit din Parlament, cu datorii de 427.000 de lire sterline şi aflat în pragul falimentului. Ultima oară când am ţinut discursul acesta eram în Las Vegas, în calitate de oaspete de vază al unui grup hotelier nord-american. Mi-au asigurat transportul la clasa întâi, m-au cazat într-un apartament şi la plecare mi-au dat un cec de 50.000 de dolari.

Astăzi, vorbesc în faţa a nouă deţinuţi de la Belmarsh şi d-ra Labersham m-a asigurat că îmi va îmbogăţi contul de puşcăriaş cu 2 lire (o sticlă de Highland Spring şi un tub de pastă de dinţi).

După ce termin, sunt surprins de vivacitatea discuţiilor. Unul dintre prizonieri, Michael (douăzeci şi unu de ani, crimă), vrea să discutăm despre munca de textier muzical, despre care eu ştiu foarte puţine lucruri. Nu simt că e cazul să-i explic că un poet e la fel de diferit de un prozator ca un neurochirurg de un ginecolog. Michael vrea să-mi citească ultima lui creaţie. Are deja patruzeci de versuri. Vă ofer un exemplu:

Nu-i loc, decât să pleci
Strigi, strigându-mă
să revin
dar nu-ţi auzi decât sunetul vocii
strigându-mi numele.

Michael a aflat ieri că judecătorul i-a fixat tariful la optsprezece ani.

— Măcar nu-i număr de telefon, zice.

— Număr de telefon?

— Nouă sute nouăzeci şi nouă, răspunde.

Termin de citit lucrarea lui Michael şi grupul o discută, apoi Terry (jaf, fost coleg de celulă) citeşte trei pagini din romanul lui, pe care speră să-l termine până în decembrie, când va fi eliberat. Petrecem un timp discutând utilizarea limbajului vulgar într-un roman. Dezvăluie ceva despre personajul naraţiunii? Distrage atenţia de la acţiune? Se comentează şi punctele tari şi slabe din opera lui Terry. Nu se trag pumni.

Tony (doar marijuana) dezvăluie auditoriului că scrie o carte despre mecanica cuantică, un hobby vechi de-al lui. Ne lămureşte că efortul lui nu adaugă nimic la gen – sunt cuvintele lui – dar ca proiect, îl ţine ocupat mai multe ore.

În final, ascultăm unul dintre poemele lui Billy Little. Face parte dintr-o categorie diferită faţă de ce s-a citit până acum şi toţi îşi dau seama de asta.

Tranc bang bum

Subiect umil, comis multe erori,
Frânt rănit, agresat de n ori
ascuns închis, izolată stare
unelte parentale, uri judiciare.

Belciuge de aur, lanţuri de argint,
pretenţie reformată, dureri şlefuind
zbierete de safir, greşeli de diamante
cărămidă oţel, bolţi prea securizante.

Uraniu plutoniu, nucleare calicii
regimuri otravă, politice maliţii,
întuneric confuz, planând păcat,
zdrobit în el, spirit atomizat.

Erezie-n răspăr, clasă proletară
religie dublată, mase trase pe sfoară
sărăcie finală, plesnind barbar
cu bici simplist, Dumnezeu sangvinar

Dreptate la lumină, treb'ie egalitate
impuri capitalişti, pământuri profanate
concept de revoluţie, foc militant aprins
radical şi statornic, poetic de cuprins.

Billy Little (BX 7974)

În ultimele minute discutăm când ne vom reîntâlni. Problema care-i preocupă cel mai mult pe toţi este dacă întâlnirea va fi încadrată la educaţie sau la orele de Asociere. Părerile sunt egal împărţite şi mă întreb dacă se vor mai reuni vreodată.

12:00 prânz

Dejun. Deschid o conservă de şuncă (67 pence), extrag o jumătate de conţinut şi adaug doi cartofi fierţi cam tare (oferta închisorii). În timpul după-amiezei, devorez trei biscuiţi digestivi şi dau pe gât mare parte dintr-o sticlă de Evian. Dacă voi continua în ritmul ăsta, până sâmbătă voi rămâne fără apă şi mă voi confrunta, ca atâţia alţi prizonieri, cu problema rublei duble. Vă amintiţi cum a tăiat Del Boy o ţigară, oferind jumătate şi aşteptând să primească a doua zi una întreagă?

1:07 p.m.

Petiţiile împotriva schimbării statutului şi a trimiterii pe insula Wight îmi sunt aduse la semnat în celulă. D-ra Taylor spune că guvernatorul adjunct doreşte să aibă cât mai repede în birou hârtiile cu pricina. Citesc pe îndelete documentul de două pagini şi fac doar o corectură măruntă. Semnez pe linia punctată, dar rămân convins că Ministerul de Interne s-a decis deja şi că nu mai pot face nimic. Regula de aur este: nu trebuie să pară că Archer are parte de tratament privilegiat, chiar dacă-l tratăm nedrept.

2:24 p.m.

Se deschide uşa şi dl. Bentley îmi spune să mă prezint la intrare, unde am mai multe pachete.

Când ies din aripă, nu sunt percheziţionat – e prima dată – şi gardianul de serviciu îmi arată simplu direcţia pe coridor: „Colegul meu vă va însoţi". Le-a luat două săptămâni să se convingă de faptul că n-am nicio intenţie să evadez sau să consum droguri. De fapt, dacă ai vrea să fugi din Belmarsh – şi nimeni n-a reuşit vreodată să ajungă mai departe de acoperiş – ai avea nevoie de planul unui arhitect: clădirea e un adevărat labirint. Chiar dacă lucrezi aici, bănuiesc că durează câteva săptămâni până înveţi traseele. Uneori mă întreb cum se descurcă angajaţii noaptea.

O poartă zăbrelită e deschisă la capătul fiecărui coridor, ca să trec mai departe. Niciun paznic nu pare surprins că sunt neînsoţit. Sosesc în cele din urmă în faţa micului cubicul numit recepţie. Uşile se deschid şi-i văd pe dl. Pearson şi pe dl. Leech.

— Bună ziua, sir, spune dl. Pearson, apoi se corectează repede: Archer. Avem doar paisprezece pachete înregistrate pentru dumneata săptămâna asta.

Şi începe să le scoată unul câte unul de pe rafturile din spatele lui. După o jumătate de oră, sunt posesorul fericit a încă patru Biblii, trei exemplare din Noul Testament şi o carte de rugăciuni.

Reţin un Nou Testament legat în piele, care cred că-i va plăcea lui Terry. Îi sugerez domnului Leech să i le trimită pe celelalte părintelui Powe. Restul pachetelor conţin trei romane, două manuscrise şi o propunere de căsătorie de la o doamnă blondă în jur de cincizeci de ani, care spune şi că dacă n-o plac, are o fată de douăzeci şi patru de ani (fotografie inclusă).

M-am gândit să public scrisoarea ei începând cu „Dear Geoffrey" (sic) şi fotografia, dar avocatul m-a sfătuit să n-o fac.

Când deschid ultimul pachet de pe raft, arăt o cutie de şerveţele şi întreb:

— Sunt cumva şi acelea ale mele?

Dl. Pearson se uită la dl. Leech:

— Cred că da.

Şi-mi pasează două cutii de şerveţele, care fac expediţia până acolo să fie utilă.

Dl. Pearson mă acompaniază – spun aşa, pentru că nu am sentimentul că sunt escortat – înapoi la celulă. Îmi spune că închisoarea a fost construită acum zece ani de un arhitect canadian şi conţine numai unghiuri drepte.

— Ar fi fost mai rezonabil să-i consulte pe ofiţerii în exerciţiu, bombăne el, şi i-am fi spus ce probleme au deţinuţii şi personalul, zilnic, în construcţia asta.

Înainte de a-mi da şi eu cu părerea, mă trezesc încuiat la loc.

2:57 p.m.

Sunt singur doar de câteva minute când reapare dl. Weedon cu o hârtie. E decizia de mutare, confirmându-mi cele mai negre temeri. Voi fi transferat pe insula Wight în cursul săptămânii începând de la 6 august, 2001.

NOTIFICARE DE TRANSFER

1-1-30

Nume *Archer*
Număr *FF 8282*
Prin aceasta, vă înştiinţăm că urmează să fiţi transferat provizoriu la ÎMS *CAMPHILL*
Transferul va avea loc în cursul săptămânii cu începere de la *06-08-01*
Dacă aveţi motive relevante pentru a nu fi transferat, discutaţi, vă rugăm, cu ofiţerul superior al sectorului.

E aşa cum mă gândisem; Ministerul de Interne s-a decis şi nu doreşte să ia în considerare niciun fel de nevoi personale. Mă prăbuşesc deprimat pe pat. Sunt neajutorat şi n-am cum să acţionez.

3:14 p.m.

Scriu a doua versiune a zilei de azi, când se declanşează alarma. Aud alergătură, voci ridicate şi foială. Mă uit pe fereastra mea zăbrelită şi nu văd decât o curte goală. Privesc şi prin fanta de zece pe douăzeci de centimetri din uşă şi-mi dau seama repede că agitaţia nu e în aripa noastră. Va trebui să aştept Asocierea ca să aflu ce s-a întâmplat.

4:00 p.m.

Asociere. Eşuez din nou în încercarea de a intra în grupul pentru sala de gimnastică şi bănuiesc că sunt selectaţi zilnic aceiaşi 8 deţinuţi, iar eu n-am destulă vechime pentru a face parte din club. Să sperăm că pe insula Wight au o sală mai mare.

Ajungând la parter, îl văd pe Fletch stând strategic într-un colţ, aşa cum face la fiecare Asociere, aşteptând să i se ceară ajutorul sau sfatul. Mă îndrept să schimb două vorbe cu el:

— Ce-a fost zgomotul ăla?

— A izbucnit o bătaie în Corpul Doi.

— Ştii detalii?

— Da, cineva pe nume Vaz a pus muzică rap toată noaptea şi omul din celula de deasupra n-a mai dormit de trei nopţi.

— Are toată compasiunea mea, declar.

— Nu s-au întâlnit decât azi după-amiază, continuă Fletch, când Mitchell, băiatul de deasupra, nu numai că l-a doborât pe Vaz cu un pumn, dar i-a dat şi foc la celulă şi i-a călcat în picioare casetofonul.

Şi, după o pauză:

— De data aceasta, personalul nu s-a grăbit să ajungă la locul

faptei; primiseră toată săptămâna plângeri de la prizonieri în legătură cu „problema de atitudine a lui Vaz".

— Ce-a păţit celălalt?

— Mitchell? Oficial, la cutie în carceră, dar mâine îl mută în altă aripă; la urma urmei, după cum i-am explicat domnului Marsland, nu făcea altceva decât să reprezinte punctul de vedere al majorităţii deţinuţilor.

O altă pătrundere fulgurantă în funcţionarea politicii din închisoare, cu Fletch în calitate de purtător de cuvânt al rezidenţilor.

Billy Little (crimă) întreabă dacă pot veni în celula lui să discutăm o lucrare pe care o scrie, despre globalizare. Se ocupă de BBC, de rolul şi poziţia ei ca instituţie de emisie publică. Îmi arată un grafic, ilustrând scăderea numărului de spectatori cu 4 procente între 1990 şi 1995 şi încă 4 între 1995 şi 2000. Îi spun lui Billy că probabil Grey Dyke, noul director general care a lucrat până acum în televiziunea comercială, va dori să redreseze procesul de scădere a audienţei. Billy are statistici detaliate cu beneficiarii pierderii publicului de către BBC, Sky Digital şi alte televiziuni digitale, a căror audientă e în continuă creştere.

Îl întreb când îşi termină cursurile. Scoate o foaie dintr-un dosar aşezat sub fereastră:

— Septembrie.

— Şi apoi?

— Poate-ţi voi urma sfatul şi voi scrie un roman. N-am idee dacă pot s-o fac, dar judecătorul mi-a dat timp destul ca să aflu.

Nu înţeleg întotdeauna cuvintele pronunţate de acest scoţian din Glasgow, dar descifrez pe zi ce trece tot mai multe silabe. M-am hotărât să-i cer lui Alison să-i trimită romanul lui Vikram Seth, *Un băiat la locul lui*. Consider că e exact genul de lucrare pe care ar aprecia-o Billy, mai ales că a fost primul roman al lui Seth şi o să-şi dea seama exact cu ce se confruntă un romancier debutant.

Ne despărţim şi găsesc masa de biliard ocupată, coada la cele

două telefoane e perpetuă, iar la televizor se transmite filmul *Din nou în tabără.* Mă întorc la celulă şi cu uşa descuiată, continuu să scriu.

6:00 p.m.

Cina. Risc un platou cu legume şi doi cartofi (trei greşeli). Beau apă îmbuteliată, ca şi când aş avea o rezervă nelimitată (azi e o temperatură de 35°). Rubla dublă se profilează în zare şi ca să supravieţuiesc, va trebui să-l caut curând pe Del Boy. Traversând cantina, Andy (crimă) îmi strecoară pe tavă două îngheţate cu ciocolată.

— Pune una în buzunar, şopteşte.

Descopăr adevăratul sens al cuvântului „tratație". Del Boy stă la capătul tejghelei, în rolul lui de om numărul unu la cantină. E un titlu oficial. Trecând de plăcinta cu cremă de ou, îl întreb dacă ne putem vedea mai târziu. Dă din cap. Adulmecă imediat un om la necaz. Fiind ascultător, poate vizita orice celulă dacă deţinutul cazat acolo îi cere ajutorul. Şi eu i-l cer. Nu mai am apă.

7:00 p.m.

Mă hotărăsc să-mi revăd manuscrisul înainte de a mă ocupa de corespondenţă. Aceleaşi tipare în scrisori, dar, spre surprinderea mea, puţini pomenesc de kurzi. Paul (fraudă cu cărţi de credit) mi-a spus la coadă la cantină că în *Times* s-a specificat clar că nu am fost implicat în strângerea sau distribuirea vreunui ban. A fost responsabilitatea Crucii Roşii. Totuşi, una din scrisorile primite nu se încadrează în categoriile de până acum.

Sunt încuiat într-o închisoare de maximă securitate de două săptămâni, împărţind-o cu treizeci şi doi de asasini şi încă şaptesprezece vieţaşi condamnaţi mai ales pentru tentativă de omor sau mutilare; mi-am pierdut mama adorată; am fost încarcerat în urma declaraţiilor unui om care s-a aliat cu publicaţia *News of the*

World pentru a-mi înscena vinovăţia şi în urma mărturiei unei femei care aproape a admis că e o hoaţă; şi sunt pe cale să fiu trimis pe insula Wight, la o închisoare de categoria C, din cauza declaraţiilor baronesei Nicholson. Aşa că mărturisesc că totuşi am chicotit, eveniment rar în ultima vreme, când am primit următoarea misivă:

Chan Optică Medicală

Dl. J. Archer
Casa Belmarsh
Belmarsh
Londra de sud-est

Dl. Kenneth Chan, medic optometrist
Strada High, nr. 90
Lee-on-Solent
Hampshire
PO 13 9DA
31/7/2001

Dragă domnule Archer,

Îmi cer scuze pentru deranj. Vă scriu pentru că unui pacient de-al meu îi plac ochelarii dvs. (cei fără rame pe care i-aţi purtat la înmormântare). V-aş fi foarte recunoscător dacă mi-aţi comunica marca, numărul modelului, culoarea şi dimensiunile cadrului. Răspunsul va fi apreciat.

Mulţumesc pentru atenţie!

Al dvs. Sincer,

K. Chan

Strada High 90, Lee-on-Solent, Hampshire PO 13 9DA Telefon: 023 92 551919

8:40 p.m.

Un gardian descuie uşa şi intră Del Boy. Zâmbeşte larg şi păşeşte ca un perceptor care-şi cunoaşte muşteriii rău platnici. Se aşază pe marginea patului. Discutăm o vreme recursul lui şi faptul că nu ştie să citească şi să scrie. Se pare că dacă se concentrează, descifrează câte un cuvânt, dar de scris, nu poate decât să se semneze.

— N-am avut nevoie de mai mult, explică. Sunt băiat cu cârca, nu bancher.

Are dreptate şi când îl asculţi vorbind, deşi nu-şi poate ascunde uşorul accent de mahala dobândit în copilărie, nu-ţi dai seama că e un om de culoare. Promite să ia lecţii de citire după ce voi pleca pe insula Wight. Nu sunt convins că va afla vreodată la ce etaj e sectorul de educaţie, dacă nu cumva curriculum-ul include „rubla dublă".

— Cu ce te pot ajuta? întreabă. La mine să apelezi.

— Ei, dacă tu eşti cel indicat, Derek, rămân fără apă. Printre altele.

— Nicio problemă, replică. Şi care sunt altele?

— Aş vrea trei sticle de Highland Spring, două pachete de biscuiţi McVitie's cu ciocolată şi un tub de pastă de dinţi.

— Nicio problemă, repetă. Le primeşti dimineaţă în celulă, sire.

— Fără rublă dublă?

— Fără rublă dublă, zice şi, după o şovăială: Dar să nu spui nimic despre mine fiindcă, dacă se află, reputaţia mea e în pericol.

— Nicio problemă, mă aud spunând.

Afară, în lumea din care am plecat, o mână de oameni ţin lucrurile sub control. Secretul e să-i cunoşti. Şi înăuntru, aici, e la fel. Derek „Del Boy" Bicknell e şeful aprovizionării, Fletch – liderul opoziţiei, Billy – ministrul educaţiei, Tony – ministrul de finanţe, Paul – ministrul de interne, iar Colin, ministrul apărării. Oriunde ai fi, în orice condiţii, apar conducătorii. Corpul Unu, sectorul unu

adăposteşte treizeci şi doi de asasini şi şaptesprezece vieţaşi şi, fără să-şi dea seama, şi-a format un guvern interior. Nu e nimic oficial, pus pe hârtie, dar funcţionează.

După ce pleacă Derek, mă aşez în pat să termin *Partenerul* de John Grisham. E prea lung, dar ce mai povestitor!

10:07 p.m.

Pun capul pe pernă. Mai că nu-mi vine să cred, nu se aude muzica rap. Bravo ţie, Mitchell.

ZIUA 15 – JOI, 2 AUGUST, 2001

5:51 a.m.

O noapte de somn neîntrerupt. Pentru prima dată, aud maşinile departe, pe şosea. Scriu două ore, întrerupt doar de lătratul ocazional al vreunui alsacian.

8:00 a.m.

Micul dejun. Napolitane şi lapte pasteurizat (de a doua zi).

9:00 a.m.

Asociere. Îi reamintesc lui Derek de criza mea de apă. Am rămas cu o jumătate de sticlă. Pretinde că se rezolvă.

Mă aşez la coada pentru gimnastică.

Derek Jones (vătămare corporală gravă, artist) mă depistează pe culoar şi-mi spune că a ispăşit un delict la Camphill, pe insula Wight. Îl chestionez şi aflu că au o sală de gimnastică bine dotată, una din cele mai bune din ţară (se referă la săli din închisori), dar adaugă, alarmant:

— E plin de căcăcioşi şi de jigodii. Pungaşi tineri care se cred gangsteri fiindcă au jefuit o bătrânică. Nu înţelegem niciunul de ce te trimit acolo.

Intru în panică, dezertez de la coadă, urc în grabă, îmi caut cartea de telefon şi gonesc înapoi s-o sun pe Alison.

În primul rând o avertizez (nu-i vreme de politeţuri când nu ai decât douăzeci de unităţi pe cartelă) că i-am expediat următoarele cinci zile din manuscris şi când le primeşte, s-o anunţe pe Ramona, ca să aflu şi eu la următoarea ei vizită. Apoi cer să mi-l dea pe James. Fiul meu cel mic şi-a asumat rolul de administrator al finanţelor casei, în timp ce William are grijă de mama lui. Nu pierd niciun moment întrebându-i cum se descurcă. Îi spun repede lui

Jamie despre insula Wight şi pierderea statutului de deţinut categoria D.

— Calmează-te, tată, mă linişteşte el. Am mai făcut câte ceva în ultimele patruzeci şi opt de ore. Ştiu că te simţi izolat acolo, dar lucrăm la asta. Ramona a vorbit aseară la Ministerul de Interne şi i-au dat de înţeles că e puţin probabil să se deschidă o anchetă în chestiunea kurdă. Nimeni nu ia în serios acuzaţiile lui Nicholson, au ignorat-o chiar şi ziarele de scandal.

— Da, dar lucrurile astea iau timp; în vreme ce mie mi s-a dat deja decizia de mutare.

— Din aceeaşi sursă, a continuat James, ştim că probabil vei fi repartizat aproape de casă, dar încă se lucrează la asta.

Mă uit la cartelă, am consumat deja şase unităţi.

— Altceva? întreb.

Vreau să salvez cât mai multe unităţi ca să vorbesc cu Mary duminică.

— Da, am nevoie de împuternicirea ta ca să-ţi transfer dolari în contul de sterline. A scăzut lira în ultimele două zile.

— În regulă, accept.

— Apropo, mulţi vorbesc despre rechizitoriul părtinitor al judecătorului, aşa că, fruntea sus! Pa, tată.

Închid şi descopăr că mi-am folosit şapte din cele douăzeci de unităţi. Îl las pe James să-şi bată capul cu piaţa valutară, în timp ce eu mă concentrez să reuşesc să pun mâna pe o sticlă de Highland Spring.

Mă uit la ceas. Nu are rost să mă întorc la coada de la gimnastică, aşa că recurg la un duş. Uiţi cât eşti de murdar dacă nu mai descoperi din când în când că poţi fi şi curat.

11:00 a.m.

Ofiţerul de la intrare răcneşte „Aer liber", dar evit din nou să ies. Sunt 36° şi nu există umbră. Aleg să scriu în celulă, cu ferestruica

deschisă cât de larg se poate. După ce termin zece pagini de manuscris, pornesc radioul să ascult meciul test. A început de o oră şi englezii conduc cu 47 la 2.

12:00 prânz

Dejun. Îmi iau tava şi cobor la cantină, dar nu găsesc niciun produs demn de oferit unui câine lihnit. Plec cu o felie de pâine cu unt şi un măr. În celulă, mă hrănesc din cealaltă jumătate de conservă de şuncă, doi biscuiţi digestivi McVitie's şi o cană de apă. Încerc să mă conving singur că Del Boy e omul meu şi se va ţine de cuvânt – din clipă în clipă – fiindcă nu mai am apă decât pe fundul sticlei. A trebuit să măsuraţi vreodată câtă apă a mai rămas într-o sticlă?

2:00 p.m.

Un gardian apare la uşă şi-mi ordonă să mă prezint la atelier, ceea ce nu prea-mi stârneşte entuziasmul. La urma urmei, probabil că au înregistrat deja până acum cererea mea pentru educaţie. Când ajung la bula de la etajul doi alături de ceilalţi, sunt percheziţionat înainte de a mi se bifa numele. Suntem escortaţi pe un coridor larg spre destinaţiile noastre diferite – atelier şi educaţie. Când ajungem la capătul coridorului, prizonierii repartizaţi atelierului fac stânga, iar cei cu gânduri mai înalte, dreapta. O iau şi eu la dreapta.

Când ajung la educaţie, trec pe lângă câteva clase cu şase-şapte prizonieri în fiecare; doi gardieni stau într-un colţ şi o doamnă aşezată la un birou de pe palier taie numele prizonierilor după ce-i alocă la clase diferite. Mă opresc în faţa ei.

— Archer, îi spun.

Verifică lista, dar nu-mi găseşte numele. Pare nedumerită, ia un telefon şi descoperă repede că ar trebui să fiu la atelier.

— Dar d-ra Fitt mi-a spus că voi fi trecut la educaţie imediat.

— Ciudat cuvântul acesta „imediat", comentează ea. Nu cred că

există vreo persoană de la Belmarsh care să-l fi căutat în dicţionar şi până-i vor afla sensul, mi-e teamă că trebuie să vă prezentaţi la atelier.

Nu-mi imaginez cât va dura până când responsabilii vor afla ce înseamnă „imediat". Refac traseul, înaintând cât de lent pot spre ateliere, unde sosesc ultimul.

De data aceasta, sunt la capătul lanţului viu – pedepsit pentru că am întârziat. Noua mea misiune stimulativă pentru intelect este să aşez două cubuleţe de margarină, un recipient de gem de zmeură şi un plic de cafea într-o pungă care va fi apoi sigilată şi luată pentru altă închisoare. Tânărul din faţa mea, care sigilează pungile şi apoi le pune într-o cutie mare de carton, arată ca un luptător. Are peste un metru optzeci, e abia trecut de douăzeci de ani şi poartă un tricou alb imaculat şi blugi de firmă. Braţele musculoase îi sunt bronzate, aşa că nu e dificil să-ţi dai seama că nu se află de mult la Belmarsh. Întrebându-l, aflu că e închis de doar trei săptămâni, îmi spune că-l cheamă Peter. E căsătorit, are un copil şi o afacere proprie.

— În ce domeniu?

— Sunt constructor, răspunde el.

Când un prizonier spune „sunt" şi nu „am fost", poţi fi sigur că are sentinţa blândă sau e deţinut preventiv. Peter îmi povesteşte că el şi fratele lui au o mică firmă de construcţii, specializată în cumpărarea caselor ruinate din zonele promiţătoare din Essex. Renovează clădirile şi apoi le vând. Anul trecut câştigau în jur de două mii de lire pe săptămână. Dar asta se întâmpla înainte ca Peter să fie arestat. Pare un om muncitor şi cuviincios. Atunci de ce se află la Belmarsh? mă întreb. Pe cine ar fi putut el să omoare? Poate pe fratele lui? Îmi răspunde fără să-l întreb:

— Am fost prins conducând dubiţa fratelui meu fără permis. De obicei, el conduce, dar în ziua aia era bolnav, aşa că i-am dus echipamentul de la şantier acasă la mine şi judecătorul m-a

condamnat la şase săptămâni de temniţă.

Vreau să fiu înţeles. N-am nicio obiecţie împotriva sentinţei, dar a fost o nebunie să-l trimită pe acest om la Belmarsh. Sper ca ministrul de interne, dl. Blunkett – pe care-l cunosc drept un om decent şi grijuliu de pe vremea când John Major era prim-ministru şi am avut de-a face personal cu el – să citească atent pagina următoare.

— Stai singur în celulă? mă interesez.

— Nu, cu alţi doi prizonieri.

— Ei de ce sunt închişi?

— Unul e acuzat de crimă şi aşteaptă procesul şi celălalt e traficant de droguri condamnat.

— Nu sună prea distractiv, încerc să iau lucrurile uşor.

Mă ascultaţi, domnule ministru de interne?

— E ca în iad, mărturiseşte Peter. De când m-au băgat acolo, am dormit doar pe apucate. Nu pot să ştiu ce le trece prin cap. Mă pot apăra, dar cei doi din celula mea sunt infractori profesionişti.

Mai sunteţi atent, domnule ministru de interne?

— Şi mai rău, adaugă tânărul, unul din ei mi-a oferit o mie de lire ca să bat un martor înainte de începerea procesului lui.

— O, Doamne, nu mă pot abţine.

— Şi mă tot presează, zi de zi. Bineînţeles că nici nu-mi trece prin cap să fac aşa ceva, dar mai am de stat trei săptămâni şi începe să-mi fie frică pentru siguranţa mea şi după ce o să ies.

Domnule ministru, omul acesta familist şi muncitor se teme pentru siguranţa lui. Asta speraţi să obţineţi de la cineva prins că a condus fără permis?

De când sunt la Belmarsh, am primit peste o mie de scrisori de încurajare şi chiar la şaizeci şi unu de ani, închisoarea e o experienţă greu de suportat. Peter are douăzeci şi trei de ani, are toată viaţa în faţă. La această închisoare de categoria A, de maximă securitate, sunt trimişi sute de oameni al căror loc nu e aici.

Dar ce pot să fac în această privinţă? parcă-l aud pe ministrul de interne întrebându-şi colaboratorii.

Clasificaţi-i pe arestaţi în categoriile A, B, C sau D înainte de a fi judecaţi, nu după aceea. Apoi, dacă sunt D – la prima abatere şi fără antecedente violente – pot fi trimişi direct la o închisoare deschisă, dacă sunt condamnaţi. În felul acesta, nu va trebui să-şi împartă celula cu asasini, traficanţi şi infractori profesionişti. Şi nu-i ascultaţi pe funcţionarii oficiali care vă spun că nu se poate proceda aşa. Daţi-i afară şi faceţi-o. Mie mi s-a repartizat categoria D în 24 de ore din cauza înmormântării mamei şi ştiu că se poate acţiona repede.

Domnule ministru de interne, provocaţi un rău ireparabil vieţilor oamenilor decenţi şi nu aveţi acest drept.

În timp ce încerc să accept situaţia lui Peter, în faţa mea a crescut un munte de pungi. Un alt prizonier pe care nu-l observasem înainte, ocnaş bătrân, fără îndoială, se intercalează repede în poziţia care permite mişcarea benzii.

— Locul ăsta spune mai mult despre retribuţie decât despre reabilitare, nu crezi, Jeffrey?

Oare ce au atât de special irlandezii încât te fac îndată să te relaxezi şi să simţi că-i cunoşti de-o viaţă? Dau din cap că sunt de acord. Zâmbeşte şi îşi spune numele, William Keane.

Înainte de a repeta ce mi-a spus William în următoarele două ore, trebuie să vă avertizez că nu am niciun indiciu despre gradul în care povestirea e adevărată, dar dacă numai jumătate din ea este reală, Dumnezeu să-i ajute pe primul-ministru, ministrul de interne, cel de la sănătate şi cel de la educaţie.

William s-a născut la Limerick, localitate vestită, ca fiu al unui luptător pentru premii (Irlanda este, probabil, ultima ţară de pe pământ care mai are luptători pentru premii) şi al unei frumuseţi locale – şi el e un bărbat chipeş. Doamna Keane a dat viaţă la şapte fii şi cinci fiice.

Accentul lui William e greu de urmărit, aşa că sunt adesea nevoit

să-l pun să repete propoziţii întregi. Căminul lui actual se află la câteva sute de metri de închisoare, aşa că nu e o problemă să primească vizita familiei. Problema e chiar familia. Unul dintre ei, cârlanul, cum îi spune William, e cu noi la masă – pune cutiuţe cu gem şi marmeladă – şi la un moment dat, toţi cei şapte fraţi şi o soră se aflau în închisoare, ispăşind sentinţe care, adunate, ajungeau la o sută doisprezece ani. Nu pot decât să regret pentru mama lor.

William ispăşeşte o condamnare de zece ani pentru trafic de droguri şi nu i-au mai rămas decât douăsprezece săptămâni. Observaţi că nu spune trei luni, pentru că trei luni au aproape treisprezece săptămâni.

De fapt, îi e teamă de schimbările din lumea de afară, pe care n-a mai văzut-o de un deceniu şi în care va păşi din nou în octombrie. Mă măguleşte, gest natural la irlandezi, spunându-mi că mi-a citit toate cărţile, după cum se pare că au făcut-o jumătate din infractorii patentaţi din Anglia.

În perioadele petrecute în şase închisori (e licenţiat în astfel de stabilimente), William a obţinut o diplomă de absolvire a facultăţii şi a citit peste patru sute de cărţi – vă aduc la cunoştinţă toate acestea, doar ca să realizaţi că nu avem de-a face cu un prost. Îmi transmite condoleanţe pentru moartea mamei şi întreabă cum s-au purtat poliţia şi gardienii cu mine la funeralii. Îi răspund că au fost cât se poate de atenţi şi respectuoşi.

— Nu ca la înmormântarea fratelui meu, replică el. Toţi din familie aveam cătuşe şi mai dădeau şi elicopterele târcoale pe deasupra. Erau mai mulţi poliţişti decât rude la groapă.

— Dar în cazul meu, intervin, nimeni nu credea că voi încerca să scap.

— Nici Houdini n-ar fi scăpat de mulţimea aia, insistă el.

Ceea ce mă uimeşte la William e că e atât de isteţ şi carismatic. Dacă şi restul familiei îi seamănă, de ce nu-şi combină talentele şi energiile pentru a face un lucru de ispravă şi au ales să trăiască în

crimă?

— Drogurile, explică el degajat. Dacă te prind, nu câştigi niciodată destul ca să te saturi, aşa că sfârşeşti ca hoţ sau distribuitor. Iar eu, adaugă William, trebuie să recunosc că sunt leneş.

L-am urmărit atent de când a intrat în bandă şi e oricum, dar nu leneş. A umplut mai multe pungi decât mine şi Peter laolaltă. Îi spun asta.

— Păi, Jeffrey, când spun leneş, mă gândesc la lenea de a merge la slujbă de la nouă la cinci, când poţi culege două miare dacă vinzi droguri o săptămână.

— Deci, te vei întoarce la droguri când vei fi eliberat?

— Nu vreau, spune el. Am treizeci şi cinci de ani şi un lucru e sigur, nu mai trebuie să ajung aici. Dar, continuă după o ezitare, nu ştiu dacă sunt destul de puternic să stau departe de droguri sau de banii făcuţi repede din vânzarea lor.

— Despre cât de mulţi bani e vorba? întreb. Şi ce fel de droguri?

— Heroina, zice el, e cea mai mare morişcă de bani. O „joey" – încă nu sunt sigur ce doză este o „joey", deşi am primit o explicaţie – a scăzut în preţ de la o sută de lire la patruzeci de când am intrat eu în închisoare (zece ani), ceea ce indică limpede că oferta a crescut. Şi unii au nevoie de până la zece „joey" pe zi. Când am intrat prima dată la închisoare, continuă William, cocaina era marfă de firmă. Azi e heroina şi adesea cei din lumea ta umblă după ea, zice, privindu-mă direct în ochi.

— Eu n-am luat un drog în viaţa mea, îi spun, nici măcar nu fumez.

— Am ştiut asta de când ai intrat.

— Cum poţi fi atât de sigur?

— Primul lucru la care mă uit e paloarea pielii – nu stai rău pentru şaizeci şi unu de ani, mă flatează din nou cu farmecul lui irlandez. Pe urmă mă uit la nas, la buze şi în fine, la braţe şi e clar că

nu eşti client potenţial. Dar pot să pun pariu că e ceva ce vrei de la Del Boy.

— Apă îmbuteliată, dacă se poate, Highland Spring.

— Câte sticle comanzi la cantina?

— Patru-cinci pe săptămână.

— Să nu le spui la presari.

— De ce? Le plătesc.

— Canabisul şi cocaina îţi rămân o lună în sânge, dar heroina o poţi elimina la toaletă în douăzeci şi patru de ore. Dacă nu ar fi vorba despre tine, Jeffrey, presarii ar crede că eşti dependent de heroină şi încerci să ieşi negativ la testul obligatoriu de drog. Şi toată vina o poartă Ann Widdecombe.

— Cum se poate să fie vina Annei Widdecombe?

— Ea a impus testul obligatoriu de drog. Decizia asta i-a transformat pe unii fumători de canabis în dependenţi de heroină.

— E un salt cam mare de la una la alta, replic, şi o acuzaţie gravă.

— Nu, răspunde William, a fost inevitabil şi s-a întâmplat doar pentru că Widdecombe nu ştia nimic despre cultura drogurilor din închisori. Cum ar fi putut şti? Nici tu nu ştiai înainte să te trimită la Belmarsh. Şi mai rău, se pare că nici lui Blunkett nu i-a explicat nimeni problema, fiindcă amândoi sunt indirect responsabili de creşterea inutilă a numărului de dependenţi de heroină şi chiar de moartea toxicomanilor, în unele cazuri.

— Stai puţin, îl întrerup. Îi acuzi pe Blunkett şi Widdecombe de omucidere şi nu poate fi corect sau cinstit.

— Când dai testul de drog, te testează pentru marijuana (canabis), cocaină, amestec de cocaină şi heroină, îmi ignoră William comentariul. E un test de urină, îţi iau mostra şi o trimit la un laborator independent şi rezultatul vine peste o săptămână.

— Te urmăresc.

— Marijuana lasă urme în urină timp de douăzeci şi opt de zile. Se poate să fi fumat o doză acum trei săptămâni şi să fi uitat de ea,

dar tot o să-ţi iasă testul de drog pozitiv. Cu heroina nu se întâmplă la fel, fiindcă dacă bei multă apă imediat după ce o iei, poţi să-ţi ştergi orice urmă de drog din organism în douăzeci şi patru de ore, ceea ce înseamnă că n-o să ieşi pozitiv la test.

Atenţie, domnule ministru de interne.

— Dacă ieşi pozitiv cu marijuana, guvernatorul poate să-ţi adauge douăzeci şi opt de zile la sentinţă şi să-ţi retragă toate privilegiile. Douăzeci şi opt de zile pentru o doză, întăreşte William. Aşa că, în închisoare, unii fumători de marijuana cu sentinţe scurte o dau pe heroină ca să nu cumva să li se mărească pedeapsa. Rezultatul? Ies din temniţă dependenţi de heroină, deşi afară nici nu s-au atins de un drog tare. E un fapt: un procent din ei mor la câteva săptămâni după punerea în libertate. De ce? Pentru că heroina din închisoare e considerabil mai slabă decât benzina pe care poţi s-o iei „de afară", ceea ce-i face să-şi injecteze o supradoză administrându-şi aceeaşi cantitate. E un rezultat direct al legislaţiei guvernamentale.

— Tu ce-ai face? îl întreb.

— Testul obligatoriu de drog ar trebui să se dea pentru droguri de clasa A şi B (heroină, cocaină), nu pentru marijuana[38]. Decizia asta simplă le-ar tăia la douăzeci la sută dintre prizonierii din închisori avântul de a mai experimenta cu heroină şi ar salva nenumărate vieţi.

Dacă vreun funcţionar înalt de-al tău e destul de prost ca să afirme că nu-i adevărat, domnule ministru de interne, spune-le să nu se mai bazeze doar pe statistici, ci să petreacă în închisoare câteva săptămâni şi vor afla repede totul.

— Totuşi, bănuiesc că e adevărat că drogurile sunt cauza aglomeraţiei din închisorile noastre, nu?

---

[38] De la scrierea acestor rânduri, ministrul de interne a coborât canabisul/marijuana la clasa C pe scara tăriei drogurilor.

— Da, dar e o legendă că heroina duce la criminalitatea străzii. Cocaina amestec creează probleme la fel de mari poliţiei. Cocaina amestec, continuă el pe fondul tăcerii mele, e pentru trăsniţi şi e mult mai periculoasă decât heroina. Dacă iei cocaină eşti imediat satisfăcut şi poţi să pluteşti chiar după o singură doză şi când trece efectul, poţi să adormi. Dacă iei cocaină amestec, odată ce-ai rămas fără provizii, faci orice ca să mai pui mâna pe altele, să prelungeşti experienţa. Dependenţii de cocaină amestec le iau la bătrâne genţile şi la fete mobilele, nu heroinomanii. Aceştia sunt mai înclinaţi să cerşească, să împrumute sau să fure din magazine. Problema pe care guvernul n-o cunoaşte este că Marea Britanie a devenit capitala europeană a cocainei amestec şi dacă vrei să instituie un premiu pentru cel mai plin de droguri oraş al anului, nu trebuie să cauţi mai departe de Bradford. Oraşul ăsta ar câştiga primul loc an după an.

— Ai o soluţie la asta?

— Ar trebui să urmăm ruta elveţiană, sugerează William. Ei îi înregistrează pe toxicomani, aceştia se pot prezenta la doctor şi sunt integraţi imediat într-un program de dezintoxicare, primindu-şi raţia de metadonă sau subitrex. Elveţienii au făcut recent referendum pe problema asta şi publicul a votat în masă pentru înregistrarea dependenţilor şi atacarea frontală a situaţiei. Rezultatul e că a scăzut criminalitatea străzii cu 68 la sută.

Ca să vezi, domnule Blunkett!

— Vrei să afli şi despre programul de dezintoxicare al Sănătăţii Naţionale? întreabă William, iar eu dau din cap că da. Dacă eşti dependent de heroină „de afară" şi-i mărturiseşti unui medic de familie local, durează între opt şi zece săptămâni să te înregistreze. Dar dacă faci un rău şi eşti băgat în închisoare, n-ai de aşteptat, fiindcă de a doua zi dimineaţa te înscriu în programul de dezintoxicare. Şi, adaugă el după o pauză, am cunoscut dependenţi care comit crime doar ca să intre la închisoare şi să ajungă la

dezintoxicare mai repede.

Ce spui de asta, domnule ministru de interne?

— Şi mai rău, spune mai departe William, majoritatea dependenţilor „de afară" care ajung totuşi să fie înregistraţi nu apar după zece săptămâni să înceapă programul, pentru că şi-au pierdut interesul, sau au ajuns între timp prea departe cu drogurile ca să le mai pese de ceva.

Intră ministrul sănătăţii.

William aruncă o privire prin cameră, la cei aproximativ cincizeci de muncitori care-şi umplu pungile de plastic.

— Pot să ţi-i spun pe toţi de aici care sunt pe droguri, chiar şi ce iau, îmi dau seama dintr-o privire. Şi ai fi surprins de câţi dintre prietenii tăi „de afară", chiar câţiva dintre cei care te condamnau mai deunăzi, sunt printre aceştia.

— Consumul de canabis nu poate fi considerat un delict major, sugerez. Pun prinsoare că va intra în legalitate într-un viitor nu foarte depărtat.

— Nu vorbesc de canabis, Jeffrey. Cea mai mare criză cu care se confruntă astăzi guvernul este creşterea rapidă a dependenţilor de heroină. Pot să-ţi numesc trei lorzi, doi parlamentari şi două personalităţi din televiziune care iau droguri din clasa A. Ştiu, pentru că un membru al familiei mele e furnizorul lor de ani de zile.

Şi-i numeşte pe toţi. Pe doi îi ştiam deja, dar numele celorlalţi cinci e o surpriză.

— Teoretic, ar trebui să fie şi ei în închisoare cu tine, adaugă William. Uită-te la toţi delincvenţii tineri care intră în puşcărie şi o să înţelegi că e o problemă pe care puţini, mai ales dintre politicieni, sunt dispuşi s-o privească în faţă. Numai în secţia ta, cinci vieţaşi sunt pe heroină şi tot primesc praful în fiecare săptămână.

— Cum reuşesc? întreb.

— Mai ales la vizite, spune el, în gură, pe spate, în urechi, chiar ascuns în părul femeilor. Din cauza Drepturilor Omului,

percheziţiile sunt destul de superficiale.

— Dar asta e o închisoare de maximă securitate, îi reamintesc.

— Asta nu-i o problemă când eşti disperat şi nimeni nu e mai disperat decât un heroinoman, chiar şi când stă la carceră.

— Dar cum? îl pistonez.

— Nu uita că multe penitenciare A sunt şi locuri de detenţie preventivă, aşa că prizonierii intră şi ies zilnic de aici. Dacă infractorii noi în branşă nu ar şti deja, nu le-ar lua mult să afle despre economia cererii şi ofertei, mai ales când sunt la mijloc sume atât de mari de bani. Un gram de heroină (o joey) poate face patruzeci de lire pe stradă, dar înăuntru poate fi împărţit în cinci pliculeţe şi vândut pentru două sutare. La preţurile astea, unii prizonieri riscă şi înghit o pungă de heroină chiar înainte să ajungă la gros; pe urmă trebuie să aştepte s-o recupereze la urma urmei, în fiecare celulă e toaletă. Şi, adaugă el, fratele meu, Roy, poate înghiţi un calup de heroină cât o gumă mică – în valoare de cinci sute de lire – o ţine în gâtlej şi mai şi discută. Când ajunge în celulă şi e în siguranţă, o tuşeşte afară.

— Dar în ciuda dibăciei deosebite a fratelui tău, îi atrag eu atenţia, dacă e cum spui şi şaizeci la sută din deţinuţi consumă droguri, ai nevoie de mai mult decât câte un prizonier dispus să înghită o pungă de heroină ca să satisfaci cererea.

— Adevărat, recunoaşte William, aşa că fii pe fază la vizite, Jeffrey, şi vei observa cum se transferă drogurile prin sărut. Şi când vezi un bebeluş legănat pe genunchii mamei, poţi să fii sigur că scutecul odraslei e plin de droguri. Acestea sunt transferate la deţinut prin săruturi. Şi mai sunt vreo zece feluri de a băga marfa înăuntru, în funcţie de închisoare. Dacă vezi pe cineva intrând cu un trening Adidas pe el, uită-te cu atenţie la cele trei dungi. Dacă descoşi una, poţi s-o umpli cu heroină de cinci sute de lire.

Mă gândesc că am şi eu un trening Adidas în celulă.

— Fratele meu, Michael, spune înainte William, a descoperit că în

unele închisori, compania Waterstone deţine licenţa distribuirii cărţilor. Aşa că un prieten de-al lui ia un titlu minor, umple cotorul cărţii cu droguri şi cere firmei Waterstone s-o doneze bibliotecii din închisoare. Când ajunge în raft, Michael o ia. Ştii câtă heroină poţi să bagi în *Ulise* a lui James Joyce? Dar ultima dată când am fost la pârnaie, fata de la pagina trei din *Sun* era metoda cea mai populară să bagi praful înăuntru, asta până s-au prins presarii.

— Fata de la pagina trei?

— Ştii ce e o fată de la pagina trei, nu, Jeffrey?

Dau din cap.

— Majoritatea închisorilor de categoria A şi B le dau voie prizonierilor să comande un ziar de dimineaţă de la un agent local de presă, continuă William. Fiindcă stai încuiat douăzeci şi două de ore pe zi, ţi le aduc chiar la celulă. Un traficant întreprinzător de afară a furnizat tot necesarul închisorii, presărând praf pe toate ziarele comandate, pe fata de la pagina trei. Pe urmă tăia din alt *Sun* aceeaşi fotografie şi o lipea cu atenţie peste prima, obţinând un plic subţire de heroină. Până la urmă a ajuns să furnizeze în valoare de un miar pe zi la o închisoare, iar gardianul era distribuitorul lui, fără să vrea. Scotea mai mult de la clienţii lui închişi decât ar fi putut spera să câştige afară.

— Dar cum era plătit?

— Of, Jeffrey, ce naiv eşti. Toate corpurile de clădire din toate închisorile au dealer-ul lor care are un furnizor afară şi va afla cât vrei imediat ce ai fost închis.

— Asta nu-mi răspunde la întrebare.

— Comanzi la dealer-ul de sector, mă lămureşte William, un gram de heroină zilnic, să zicem. Apoi îţi dă numele şi adresa furnizorului şi alegi pe cineva de afară să se ocupe de plăţi. Fără ordine de plată, bani gheaţă, înţelegi? În cazul tău, pot să-ţi rezolve cererea cu desenul animat Scarfe din *Sunday Times,* râde el. Sau sub timbrele de la plicurile alea mari pe care le primeşti zilnic. Ai fi

surprins câtă cocainã poţi băga sub patru timbre poştale mari. Să te uiţi la presari când vine poşta dimineaţa. Netezesc cu degetul mare timbrele, dar poţi băga mult mai mult în plicuri.

— Dar le taie întotdeauna şi se uită înăuntru.

— N-am zis că înăuntru, face William. Poate că ai observat că de-a lungul laturii de pe dreapta a plicurilor cafenii este o margine îndoită pe care poţi s-o dezlipeşti cu grijă, o umpli cu heroină şi o lipeşti la loc. Ştiu un om care primeşte o revistă cu maşini săptămânal, dar îl interesează marginea plicului, de unde-şi primeşte doza.

— Când sună încetarea lucrului, alerg la celulă şi scriu tot ce mi-ai spus, îl avertizez.

— Cu ce îţi scrii cărţile, se interesează William.

— Cu un pix ceramic.

— Scoate-i capacul de la coadă şi poţi să înghesui acolo cocainã amestec de vreo cincizeci de lire. De-aia te pun presarii să cumperi tot ce foloseşti direct de la cantină.

— Zi mai departe, îl îndemn.

Abandonasem de mult sigilatul pungilor, dar William reuşeşte cumva să facă şi treaba mea.

— Cel mai şocant transfer văzut de mine a fost cu un tip de o sută douăzeci de kile, care şi-a băgat marfa în pliurile pielii, ştiind că niciun gardian n-o să-l caute.

— Dar nu au maşini cu care pot verifica?

— Ba da, de fapt s-au cheltuit sume enorme pe maşinăriile cele mai sofisticate, dar nu identifică decât lame de ras, pistoale, cuţite, chiar muniţie, însă substanţe organice nu. Pentru asta trebuie să se bazeze pe câini, iar un scutec îmbibat de urină îi duce de nas şi pe cei mai agili copoi.

— Deci la vizite se aduc droguri de cele mai multe ori?

— Da, dar nu presupune că avocaţii, preoţii sau angajaţii închisorii nu pot fi cărăuşi, când vin pentru motive juridice sau

religioase sau la serviciu şi sunt rareori percheziţionaţi. În unele cazuri, avocaţii sunt plătiţi din banii de droguri livrate clienţilor. Cât despre scrisori, dacă sunt acte, plicul trebuie deschis în faţa ta şi presarii nu au voie să citească hârtiile. Şi când stai în faţa lui, curcanul nu prea se mai uită la timbre sau la marginea laterală a plicului. Apropos, pe strada Fleet e un magazin de produse juridice şi acolo se vând cu naivitate plicuri pe care e tipărit: DOCUMENT LEGAL, *Strict Privat şi Confidenţial,* în colţul din stânga sus. Mai mulţi traficanţi îşi iau lunar plicuri de acolo şi ei nu văd tribunalul decât când stau pe banca acuzaţilor.

— Vorbeai şi de preoţi?

— Da, ştiam un giani (preot) sikh la Gartree, care-i dădea în fiecare săptămână binecuvântarea unui deţinut, la el în celulă, şi astfel aproviziona toţi deţinuţii sikh cu droguri.

— Cum reuşea?

— Erau ascunse în turban. Ştiai că un turban poate fi făcut din până la şase metri de material? Poţi vârî al naibii de multe droguri acolo. Deşi, şovăie William, în cazul lui, l-a turnat unul din enoriaşi şi a sfârşit cu şapte ani de stat la mititica.

— Şi ofiţerii?

— Presarii iau în jur de trei sute de lire pe săptămână şi mai primesc încă treisprezece lire pe o oră suplimentară. Gândeşte-te la asta. O jumătate de duzină de joey şi îşi dublează salariul. Cunoşteam un angajat de la bucătărie la ultima închisoare, care aducea marfa săptămânal în bagaj.

— Dar nu era supus din când în când la percheziţii?

— Ba da, spune William, îi cercetau bagajul, dar nu şi curelele de la umăr.

— Dar dacă sunt prinşi, ce păţesc?

— Sfârşesc de partea cealaltă a gratiilor pentru o perioadă lungă. Avem şi acum vreo doi aici, dar o să-i mute la categoria D înainte să afle toţi cine sunt. Pentru siguranţa lor. Dar campionatul, conchide

William, păstrând, ca orice bun povestitor, partea cea mai bună pentru final – îl ia Harry, arbitrul amator din Devon.

În jurul lui toţi sunt numai urechi, la masa noastră nu mai lucrează nimeni, ca nu cumva să piardă vreun cuvânt.

— Harry, continuă William, mergea la închisoarea locală o dată pe săptămână, ca să arbitreze un meci de fotbal. Legătura lui era portarul şi la sfârşitul fiecărui joc, se duceau amândoi la vestiar, îşi scoteau ghetele de fotbal şi-şi puneau adidaşii. Şi plecau fiecare cu ghetele celuilalt. Sub ţinte era destul loc şi după două sezoane, arbitrul şi-a cumpărat o casă la ţară. Şi ţine minte, toate meciurile se jucau acasă. La prizonieri nu există meciuri în deplasare. Totuşi, prostănacul s-a lăcomit şi a început să umple şi mingea. Acum face zece ani la Bristol.

— Şi de unde îşi ia traficantul marfa? îl întreb, în timp ce limbile ceasului se apropie tot mai mult de ora douăsprezece şi mi-e teamă că nu-l voi mai reîntâlni pe William.

— E ridicată de catâri.

— Catâri?

— Traficantul recrutează adesea studenţi deja toxicomani – prinşi probabil de el. Îi trimite în vacanţe gratuite în Thailanda, Pakistan sau chiar Columbia şi le promite o mie de lire în plus dacă reuşesc să strecoare un kilogram de heroină prin vamă.

— Cât ocupă un kilogram?

— Cât o pungă de zahăr.

— Şi cât valorează?

— Traficantul pasează kilogramul pentru un preţ între 28.000 şi 35.000 de lire la vânzători, cărora li se spune soldaţi. Soldaţii adaugă bicarbonat şi praf de cărămidă până obţin patru kilograme, pe care le vând la gram sau joey[39] cu patruzeci de lire bucata, la clienţii lor. Un soldat bun poate avea un profit între şaptezeci şi o sută de mii

[39] O joey e de mărimea a două aspirine.

de lire pe lună. Şi nu uita, Jeff, bani gheaţă, pentru care nu vor plăti nicio taxă, şi pentru un asemenea profit sunt mulţi amărâţi dispuşi să rişte printre cei de afară. Heroina de vânzare în centrul Londrei are o puritate în jur de patru până la şapte la sută. Heroina adusă de catâri din vacanţele gratuite poate fi 92 la sută pură. Fiindcă veni vorba, dacă soldaţii nu şi-ar dilua marfa – să-i taie tăria – şi-ar omorî într-o săptămână majoritatea clienţilor.

— Câţi dependenţi de heroină sunt în ţara asta? întreb.

— În jur de un sfert de milion, răspunde William, aşa că e o afacere mare.

— Şi câţi din aceştia...

Sună sirena anunţând că lucrul s-a terminat şi mai sunt câteva momente până când vom fi escortaţi la celule.

— Mă bucur că te-am cunoscut, Jeffrey, spune William. Transmite-i salutările mele soţiei – e o femeie remarcabilă. Îmi pare rău de povestea cu judecătorul. E ciudat că a preferat să creadă cuvintele unei persoane care a recunoscut că e o hoaţă. Dar, orice ai face, scrie-ţi mai departe cărţile şi cât vei trăi, unul dintre membrii familiei Keane va fi neapărat la închisoare.

Înainte de a ne despărţi, îmi oferă şi un sfat:

— Ştiu că ai mers duminica la capelă, dar săptămâna asta încearcă la romano-catolici. Părintele Kevin ţine slujbe frumoase şi o să-ţi placă de el.

Mă întorc la celulă, încântat că am ratat transferul la educaţie şi mi-am petrecut, tocmai de aceea, două ore cu adevărat educative. Pe traseu, mi se alătură Ali (violarea încrederii, a furat 28.000 de mii de lire sterline de la patron, le-a dat înapoi), care a primit şi el decizia de mutare. Va pleca luni la Springhill, o închisoare de categoria D. Mă întreabă încotro voi pleca.

— Nu pot fi sigur, răspund. Sunt pe listă pentru insula Wight săptămâna viitoare, dar am contestat decizia.

— Nu te pot acuza. Apropo, ai observat ce paşnic a fost atelierul

în după-amiaza asta?

— N-am observat nicio diferenţă faţă de data trecută.

— Ba da, toată atmosfera s-a schimbat când ai intrat în sală. Gardienii şi chiar deţinuţii s-au abţinut de la înjurat şi s-a făcut mult mai multă treabă.

— Nu-mi vine să cred.

— Ba da, repetă Ali, toţi ştiu că scrii o carte şi le-ai putea aminti numele.

— Pe al tău nu, zic, ţie ţi se spune doar Ali în carte. Eşti abia a doua persoană care vrea să-şi păstreze secretă identitatea.

Ajungând la separarea aripilor unu şi doi, ne vedem fiecare de drum. Îi urez numai bine.

În celulă, iau un biscuit McVitie's şi-mi torn ultima cană de apă, lăsând doar câţiva stropi pe fundul sticlei. Sunt pe cale să descopăr dacă Del Boy e omul meu.

Dau drumul la radio. Englezii pierd cu 185 de puncte, îmi înec tristeţea în ultima cană de apă, înainte de a purcede la o sesiune de scris extinsă. Mi-e teamă că voi uita vreun rând din monologul lui William Keane.

4:30 p.m.

Cina. Plăcintă de legume şi fasole. Deschid din nou radioul la cricket. Australia câştigă. Să continuu scrisul sau să fiu masochist. Decid să mai ascult puţin. În runda următoare, Slater e încuiat şi după două ore, când se deschide uşa pentru Asociere, australienii au 105 la 7 şi la bătaie a rămas numai Gilchrist, dintre ochitorii cunoscuţi.

7:00 p.m.

Asociere. Mă duc după Del Boy ca un toxicoman disperat în căutarea dozei. Îl găsesc stând pe pat, cu capul plecat, părând trist. Se apleacă si trage încet de sub pat o pungă mare de hârtie, de unde

scoate, ca un conspirator, trei sticle de Highland Spring şi două pachete de biscuiţi cu ciocolată – repet, cu ciocolată – McVitie's. Fără discuţie e omul meu. Îl îmbrăţişez.

— Dă-te jos, mă împinge el. Dacă ne-ar vedea cineva, n-aş mai putea niciodată să-mi arăt faţa la mine în cartier.

Râd, îi mulţumesc şi-mi duc bunătăţile la celulă.

Îmi torn apă şi mestec un biscuit cu ciocolată când se aude o bătaie în uşă. Ridic ochii şi-l văd pe Richard, vecinul din celula alăturată, stând în prag.

— Împuţita de *Mirror,* aproape că strigă, s-a dus la împuţita de casă şi-o bate la cap pe împuţita de maică-mea.

— Îmi pare rău, zic. Dar de ce fac asta?

— Doar pentru că sunt în împuţita de celulă de lângă a ta, se plânge şi eu dau din cap înţelegător. Zic că o să mă descrii în împuţitele tale de cărţi ca pe un criminal vicios şi le e frică pentru siguranţa ta. Crezi că sunt împuţit de vicios?

— Nu mi-ai dat niciun motiv să cred asta, răspund.

— Şi acu' o ameninţă pe maică-mea că dacă nu le dă o împuţită de poză de a mea, le spun.

— Ce spun?

— Le spun împuţiţilor de cititori ce-am făcut.

— Din păcate, trebuie să-i telefonezi mamei tale şi să-i explici că vor face asta oricum. Fiindcă veni vorba, de ce eşti închis?

— Crimă, răspunde. Dar n-a fost împuţita mea de vină.

— De ce, ce s-a întâmplat?

— Ieşisem să beau cu băieţii în împuţitul meu de local şi când am ieşit, ne-am trezit faţă în faţă cu o gaşcă de împuţiţi de australieni care ne-au acuzat că le-am furat împuţitele de portofele. Pe onoarea mea, Jeff, nu-i mai văzusem în viaţa mea pe ticăloşii împuţiţi.

— Şi pe urmă?

— Păi, unu avea un împuţit de cuţit şi când amicul meu l-a împins, l-a scăpat pe jos, pe trotuar. Eu l-am apucat şi când a venit

altul să mă bată, l-am înjunghiat pe împuţit. N-a fost decât autoapărare.

— Şi a murit dintr-o lovitură?

— Nu chiar, şovăie el. Legistul a zis că au fost şapte lovituri de cuţit, dar eram aşa de al dracului de ambalat că nu mai ţin minte nimic din seara aia împuţită. Aşa că, adaugă, spune-le la împuţiţii de cititori că nu sunt un criminal vicios[40].

După ce Richard pleacă la celula lui, revăd relatarea lui William Keane, înainte de a mă apleca asupra ultimei runde de scrisori, fluxul fiind încă de peste o sută de misive pe zi. După ce le termin, încep o carte nouă, *Ziua de poimâine*, recomandată de Del Boy, oarecum ironic. Are peste şapte sute de pagini, lungime care m-ar deturna în mod normal de la lectură dar nu şi în situaţia prezentă. Am citit doar câteva pagini când aud o bătaie la uşa celulei. E Paul (fraudă cu cărţi de credit). Mâine dimineaţă îl transferă înapoi la centrul de reabilitare a toxicomanilor din Norfolk, aşa că s-ar putea să nu ne mai întâlnim. Îmi strânge mâna de parcă am fi parteneri de afaceri şi nu mai adaugă niciun cuvânt.

Mă culc cu capul pe o pernă a cărei duritate n-o mai simt şi reflectez asupra zilei. Nu mă pot opri să nu gândesc că e preferabil să dai cu mingi roşii în australieni decât să bagi cuţitul în ei.

[40] Aproape toţi prizonierii au renunţat la vorbe vulgare în faţa mea.

ZIUA 16 – VINERI, 3 AUGUST, 2001

6:07 a.m.

Noapte liniştită. Trezit de alsacieni la 6 a.m. Oricum trebuia să mă scol. Scriu două ore.

8:00 a.m.

Micul dejun. Orez expandat, lapte pasteurizat şi o portocală.

10:00 a.m.

Evit atelierul. Nu e obligatoriu să faci mai mult de trei servicii pe săptămână. Continuu să scriu.

12:00 prânz

Deschid la cricket şi aud comentatorul anunţând că australienii nu mai au decât cinci mingi avans în prima repriză. Anglia mai are şanse.

12:15 p.m.

Dejun. Regula la prânz şi cină – numite cină şi ceai – este să completezi un bileţel cu meniul cu o zi înainte şi să-l laşi la parter într-o cutie de plastic. Meniurile săptămânii sunt afişate la un panou, aşa că poţi alege întotdeauna dinainte. Dacă nu completezi biletul – ceea ce în cazul meu se întâmplă adesea – ţi se dă automat „A". „A" este opţiunea vegetariana, „B" este azi peşte prăjit – care a petrecut mai mult timp înotând în ulei decât în mare, „C" e friptură şi plăcintă cu rinichi – nu poţi vedea ce e în ea, aşa că evit-o cu orice preţ. Budinci şi deserturi: cremă de lămâie sau un măr. Poate aici e momentul să vă reamintesc că fiecărui prizonier i se alocă £ 1,27 pe zi pentru trei mese.

SĂPTĂMÂNA 1 MASA DE SEARĂ

LA ALEGERE	LUNI	REGIM
A	PACHEȚELE DE PRIMĂVARĂ CU LEGUME	TOATE (VEG.)
B	PUI BBQ	COM./MUSULM./S
C	FRIGĂRUI MIXTE	COMUN
	MARȚI	
A	PASTE CU ROȘII ȘI CEAPĂ	TOATE (VEG.)
B	COASTĂ DE VITĂ PICANTĂ	COM./MUSULM.
C	PASTE CU ȘUNCĂ ȘI BRÂNZĂ	COM./S.
	MIERCURI	
A	OREZ CĂLIT CU LEGUME	TOATE
B	OUĂ LA CAPAC	COM./MUSULM./S./VEG.
C	OCHIURI	COM./MUSULM./VEG.
	JOI	
A	PATEU VEGETAL	TOATE
B	FRIPTURĂ DE PORC LA TAVĂ	COM./S.
C	VITĂ LA TAVĂ	COM./MUSULM./S.
	VINERI	
A	SALAM VEGETAL ÎN ALUAT	TOATE
B	PILAF CU PUI	COM./MUSULM./S.
C	CÂRNĂCIORI ÎN ALUAT	COM.
	SÂMBĂTĂ	
A	PLĂCINTĂ DE LEGUME	TOATE
B	PLĂCINTĂ MUNTENEASCĂ	COM./MUSULM./S.
C	–	
	DUMINICĂ	
A	ALUAT PICANT CU LEGUME	TOATE
B	FRIPTURĂ LA TAVĂ/BUDINCĂ YORKSHIRE	COM./MUSULM.
C	FRIPTURĂ DE CURCAN/UMPLUTURĂ	COM./MUSULM./S.

SĂPTĂMÂNA 1 MASA DE PRÂNZ

LA ALEGERE	LUNI	REGIM
A	LEGUME PANE	TOATE
B	PRĂJITURĂ CU PEȘTE ♦ SOS DE ROȘII	VEG./MUSULM./COM.
C	COTLET VITĂ MEIN	MUSULM./COM./S.
	MARȚI	
A	RATATOUILLE ♦ CIUPERCI	TOATE
B	PLACHIE DE PEȘTE ♦ SOS BUSUIOC	VEG./MUSULM./COM./S.
C	STUFAT MIEL	MUSULM./COM.
	MIERCURI	
A	LEGUME PICANTE AROMĂ CURRY	TOATE
B	TIKKA MASALA PUI	MUSULM./COM./S.
C	CARNE PORC / SOS MERE	COM./S.
	JOI	
A	LEGUME DULCI-ACRIȘOARE	TOATE
B	FRIPTURĂ DE PUI LA TEFLON	MUSULM./COM./S.
C	CARNE PORC DULCE-ACRIȘOARĂ	COM./S.
	VINERI	
A	FRIGĂRUI DE LEGUME	TOATE
B	PEȘTE LA CUPTOR	VEG./MUSULM./COM./S.
C	PASTETĂ CU PORUMB	MUSULM./COM.
	SÂMBĂTĂ	
A	GHIVECI DE POST	TOATE
B	FRIPTURĂ PUI	MUSULM./COM./S.
C	–	
	DUMINICĂ	
A	FASOLE CU AROMĂ CURRY	TOATE
B	BRÂNZĂ ȘI FRUCTE	EG./MUSULM./COM./S.
C	BRÂNZĂ ȘI CARNE DE VITĂ ÎN SOS PORUMB	COM.

SĂPTĂMÂNA 5 MASA DE PRÂNZ

LA ALEGERE	LUNI	REGIM
A	LEGUME SOS CURRY	COM./VEG./MUSULM./S.
B	FRIPTURĂ PUI	COM./MUSULM./S.
C	MIEL AROMĂ CURRY	COM./MUSULM.
	MARȚI	
A	SOIA BOLOGNAISE	COM./VEG./V./MUSULM./S.
B	CÂRNĂCIORI ÎN SOS DE CEAPĂ	COM./MUSULM.
C	SPAGHETE BOLOGNAISE	COM./MUSULM./S.
	MIERCURI	
A	FRIPTURĂ VEGETALĂ CU USTUROI	COM./VEG./V./MUSULM./S.
B	ANTRICOT DE PORC PANE	COM.
C	PEȘTE LA CAPAC CU PIPER & ROȘII	COM./VEG./MUSULM./S.
	JOI	
A	LEGUME PERPELITE CU OREZ / NUCĂ DE COCOS	COM./VEG./V./MUSULM./S.
B	SUFLEU DE BRÂNZĂ CU CEAPĂ	COM./VEG./MUSULM.
C	PUI CU OREZ ȘI MAZĂRE	COM./MUSULM./S.
	VINERI	
A	PLĂCINTĂ DE LEGUME	COM./VEG./V./MUSULM./S.
B	PEȘTE PRĂJIT	COM./VEG./MUSULM.
C	PLĂCINTĂ RINICHI ȘI FRIPTURĂ	COM./MUSULM.
	SÂMBĂTĂ	
A	BURGER VEGETAL ȘI CHIFLĂ	COM./VEG./V./MUSULM./S.
B	BURGER VITĂ ȘI CHIFLĂ	COM./MUSULM.
C	–	
	DUMINICĂ	
A	CARTOFI BOMBAY	COM./VEG./V./MUSULM.
B	BRÂNZĂ ȘI FRUCTE	COM./VEG/MUSULM./S.
C	BRÂNZĂ ȘI CARNE DE VITĂ CU SOS PORUMB	COM./MUSULM.

COM. = COMUN MUSULM. = MUSULMAN
V. = VEGAN S. = OPȚIUNE SĂNĂTOASĂ
VEG. = VEGETARIAN

Când ies din celulă, cu tava şi farfuria din plastic, mă aşez la coadă la cantină după alţi şase prizonieri. Următorii şase nu se pot aşeza la rând până când primii nu au fost serviţi. Asta, pentru a evita formarea cozilor lungi şi izbucnirea scandalurilor pentru mâncare. La capătul din dreapta al galantarului stă Paul (crimă), care-ţi caută numele pe listă şi anunţă: Fossett, C., Pugh, B., Clarke, B. etc. Când bifează numele meu, cei şase responsabili cu servirea, îmbrăcaţi toţi în halate albe şi lungi, cozoroace albe şi mănuşi de cauciuc pentru a manevra cartofii şi pâinea, încep să se agite, pentru că de acum ştiu că sunt cincizeci la sută şanse să nu vreau nimic şi să mă întorc la celulă cu mâna goală.

Tony (doar marijuana, evadat la Paris) şi-a luat de curând obiceiul să-mi selecteze el meniul. Astăzi sugerează friptura şi plăcinta de rinichi, cam nerumenită, conopida gratinată cu cartofi duchesse sau „Milord, ai putea lua plăcinta vegetariană." Umorul celui ce mă serveşte a ajuns până la a-mi tăia un cartof în patru şi a mi-l pune pe farfurie, ornat cu feliuţe de morcov. Dar să ştiţi, dacă se dă îngheţată de ciocolată sau sunt acadele, Del Boy are grijă totdeauna să mă aleg cu două porţii. Înainte de a merge la închisoare, nu mâneam deloc budinci.

Astăzi, îmi spune Tony, avem ceva special: plăcintă păstorească. Sunt expert mondial în acest preparat care nu a lipsit de pe masa mea de Crăciun în ultimii douăzeci de ani. Am mâncat plăcintă păstorească la Ivy, la Savoy şi chiar la Club 21 din New York, dar n-am întâlnit nicăieri ceva asemănător cu versiunea oferită la Belmarsh. Carnea, dacă există, e lipită de cartof şi depozitată pe farfuria de plastic într-o grămadă fără nicio formă.

— Îmi pare nespus de rău, milord, zice Tony, dar nu mai avem vin de colecţie. Totuşi, Belmarsh are un sortiment rar de apă de robinet 2001, cu brom adăugat.

Mă mulţumesc cu plăcinta de legume, un măr crud şi un pahar de Highland Spring (49 pence).

3:18 p.m.

Vine un gardian să mă ducă la biroul guvernatorului adjunct. Mă simt din nou ca un şcolar rătăcit, condus la director. Şi din nou, directorul are vârsta de două ori mai tânără decât a mea.

Se prezintă, îl cheamă dl. Leader, şi-mi spune că are veşti bune şi veşti rele. Începe prin a-mi spune că întrucât Emma Nicholson a scris la Scotland Yard cerând investigarea mea în legătură cu fondurile colectate pentru kurzi, va trebui să fiu încadrat în categoria C de prizonieri şi nu-mi voi reprimi statutul D decât la încheierea anchetei. Trebuie să mai sufăr şi alte nedreptăţi, numai din cauza cuvintelor unei femei răzbunătoare.

Vestea bună e că nu voi pleca la Camphill pe insula Wight, ci la Elmer, în districtul Kent, unde voi rămâne până când voi fi încadrat din nou în categoria D şi după aceea voi merge la Springhill. Mă plâng cu amărăciune de veştile rele, dar îmi dau seama repede că dl. Leader nu se va clinti de pe poziţia lui. Chiar mă acuză că „iau atitudine" când încerc să dezbat problema cu el. N-ar rezista prea mult în Camera Comunelor.

— N-a fost vina mea, pretinde. Poliţia a luat decizia de a deschide o anchetă.

4:00 p.m.

Asociere. David (detenţie pe viaţă, deţinere ilegală de armă) e singurul care urmăreşte cricket la televizor. Îmi trag un scaun lângă el. Plouă, aşa că transmit momentele-cheie ale primelor două reprize. Aproape că-mi uit nenorocirile, cu toate că, dacă aş fi fost „afară", n-aş fi privit o înregistrare, aş fi fost pe teren, sub o umbrelă.

6:00 p.m.

Sar peste cină şi continuu să scriu, fapt care stârneşte alarma. Nu

mi-am dat seama că Paul trebuie să marcheze toate numele de pe listă şi dacă unul lipseşte la apel, autorităţile presupun că respectivul a evadat. Adevărul este că am încercat doar să evadez de la cină.

Soseşte dl. Weedon la celulă şi-mi ridic ochii spre el, lăsând pixul pe masă.

— N-ai mâncat la cină, Archer, începe el.

— Nu, pur şi simplu n-am putut.

— Asta e o ofensă raportabilă.

— Ce, să nu mănânc? întreb neîncrezător.

— Da, guvernatorul va dori să ştie dacă faci greva foamei.

— Nu m-am gândit la asta, spun. M-ar ajuta să ies de aici?

— Te-ar ajuta doar să ajungi înapoi la aripa medicală.

— Orice, dar asta nu. Ce trebuie să fac?

— Mănâncă ceva.

Îmi iau farfuria de plastic şi cobor. Paul şi echipa de la cantină aşteaptă şi mă întâmpină cu aplauze şi vociferări: „Bună seara, milord, masa dvs."

Selectez un cartof fiert, mi se bifează numele şi mă întorc la celulă. Sistemul e din nou în siguranţă. Rebelul s-a conformat.

7:00 p.m.

Am o vizită de la Tony (evadat în Franţa, doar marijuana), care mă întreabă dacă aş putea să merg până la celula lui de la etajul doi, de parcă şi-ar invita un coleg în birou ca să comenteze amical ultimele cifre de afaceri.

Când intri în celula unui prizonier, îţi faci imediat o idee despre locuitorul ei. Fletch are împrăştiate peste tot cărţi şi pamflete destinate ajutorării celor nou-veniţi în temniţă. Del Boy are tutun, cartele telefonice şi mâncare şi numai el ştie ce mai are sub pat, în calitate de responsabil cu schimburile de produse în sector. Rafturile lui Billy sunt pline de manuale universitare şi dosare cu

fişe pentru cursurile lui. Paul are un perete tapetat cu nuduri fotografiate, majoritatea chinezoaice, iar Michael are doar poze cu familia, soţia şi copilul de şase luni.

Tony e un bărbat matur de cincizeci şi patru de ani şi are rafturile ocupate cu tratate de mecanică cuantică, hobby-ul lui de o viaţă. Pe pat are *Times*-ul de azi pe care-l va citi şi i-l va pasa lui Billy; să citeşti un ziar de ieri când ai o sentinţă de optsprezece ani nu e prea inoportun. Într-un colţ al celulei se înalţă un teanc mare de numere vechi din *Financial Times.* Deja am senzaţia că povestea lui Tony va fi diferită de cele ascultate până acum.

Îmi spune că provine dintr-o familie burgheză, a fost educat bine şi a avut o copilărie fericită. Tatăl lui era în conducerea unui fond major de asigurări de viaţă, iar mama era casnică. A urmat cursurile şcolii locale, obţinând douăsprezece calificative bune, patru foarte bune şi unul satisfăcător. I s-a oferit un loc de student la Universitatea din Londra, dar tatăl lui îl dorea notar. După un an de specializare, şi-a dat seama că nu voia să devină asta şi s-a hotărât să deschidă o măcelărie, în colaborare cu un fost coleg de şcoală. S-a căsătorit cu sora partenerului lui şi are doi copii (o fiică proaspăt licenţiată cu onoruri la Bristol şi un fiu de şaisprezece ani, intern la un cunoscut liceu de stat).

Pe la treizeci de ani, Tony se săturase de programul lung de la măcelărie; trebuia să fie la abator la trei dimineaţa şi magazinul se închidea abia la şase seara. A vândut partea lui la treizeci şi cinci de ani şi având bani mai mult decât suficienţi, a hotărât să se pensioneze. S-a plictisit după câteva săptămâni şi a investit într-o afacere de comercializare a maşinilor Jaguar, făurindu-şi a doua avere în anii guvernării Thatcher. A vândut din nou şi s-a decis din nou să se retragă, pentru că stătea foarte puţin în familie şi soţia îl ameninţa cu despărţirea. Dar nu a trecut mult şi a avut din nou nevoie să-şi ocupe timpul cu ceva, aşa că şi-a cumpărat un local în cartierul East End din Londra. Tony credea că va fi doar un hobby,

dar s-a trezit cu o reţea de paisprezece localuri pe mână şi cu o soţie pe care aproape că nu o mai vedea.

Încă o dată, a lichidat afacerea. Despărţindu-se de soţie, şi-a găsit o nouă parteneră, o femeie de treizeci şi şapte de ani care avea propria ei afacere de familie. El avea patruzeci şi cinci de ani pe atunci. S-a mutat cu ea şi a descoperit repede că „afacerea de familie" era una cu droguri. Familia trafica marijuana şi nu se atingea de substanţe mai tari. Tony mă asigură că piaţa e destul de largă pentru a nu fi nevoit să recurgi la droguri tari. Oricum, femeii i-a spus clar de la început că nu-l interesează drogurile şi e destul de bogat pentru a nu fi interesat câtuşi de puţin de afacerea ei.

Îmi explică apoi că trăind cu această doamnă, şi-a dat repede seama cât de incompetent era condusă firma familiei şi a început să-i transmită partenerei lui câteva maxime simple despre funcţionarea afacerilor. Cu trecerea lunilor, s-a implicat tot mai mult, până a ajuns director executiv titular. În anul următor şi-au triplat profiturile.

— Carne, maşini, localuri, Jeffrey, spune el, sunt la fel ca marijuana. Pentru mine era doar o altă afacere care trebuia condusă cum se cuvine. N-ar fi trebuit să mă implic, recunoaşte, dar eram plictisit, enervat de cât de incompetenţi erau ea şi ai ei şi, ca să fiu cinstit, era bună la pat.

Şi acum urmează surpriza. Tony a fost condamnat la doisprezece ani pentru o infracţiune pe care nu a comis-o. Dar recunoaşte deschis că a comis-o altă dată şi l-ar fi putut prinde înainte, de mai multe ori. Aparent, vizita o casă al cărei proprietar era, cu scopul de a primi chiria de la un locatar întârziat cu şase luni, când poliţia a dat buzna peste el. Au găsit un pachet de marijuana de cincizeci de kilograme ascuns într-un dulap de sub scară şi l-au acuzat că e furnizor. În realitate, nu ştia nimic despre coletul cu pricina şi era nevinovat în ceea ce priveşte acuzaţiile, dar vinovat de alte delicte similare. Aşa că nu se plânge şi acceptă pedeapsa. Foarte britanic.

După ce a ispăşit trei ani şi jumătate, l-au mutat la Ford Open, o închisoare de categoria D, de unde a vizitat Parisul, aşa cum am relatat deja în acest jurnal. S-a mutat după aceea la Mijas, în Spania, unde s-a angajat ca inginer, dar un prieten l-a turnat – un fel de Ted Francis, spune el – „aşa că am fost arestat şi am stat şaisprezece luni într-o închisoare spaniolă, în timp ce mi se pregăteau hârtiile de extrădare. În cele din urmă, m-au trimis înapoi la Belmarsh, unde voi rămâne până-mi termin condamnarea." Şi îmi reaminteşte că de la Belmarsh n-a reuşit nimeni să evadeze.

— Dar cu fata ce s-a întâmplat? întreb.

— S-a ales cu toţi banii mei şi casa şi n-a fost acuzată de nimic, zâmbeşte el, fără să pară ranchiunos. Îmi voi face banii la loc, spune. Nu-i o problemă şi sunt sigur că vor mai fi şi alte femei în viaţa mea.

În prezent, se discută eliberarea condiţionată a lui Tony, dar nu se înţelege prea bine cu ofiţerul de supraveghere. El pretinde că poliţista nu-i apreciază simţul umorului. Mă previne să-l tratez cu respect pe ofiţerul desemnat pentru cazul meu, deoarece acest individ poate avea ultimul cuvânt în privinţa eliberării sau rămânerii mele mai departe după gratii.

— Ce-o să faci când vei fi eliberat? îl întreb.

Zâmbeşte şi extrage un dosar din fundul dulapului:

— Am de gând să le vând utilaje agricole senegalezilor.

Îmi arată o mulţime de file cu estimări financiare legate de necesarul de utilaje agricole al senegalezilor, plus situaţia subvenţiilor acordate de guvernul britanic pentru dezvoltarea acestei ramuri a industriei.

— Nu m-aş mira să-ţi faci şi a patra avere, îi spun, după ce le studiez.

— Numai femeile mă pot opri, zice. Zău că le iubesc!

„Încuierea!" se aude răcnetul de la parter. Îi mulţumesc lui Tony pentru companie şi mă întorc la celula mea.

8:00 p.m.

Verific manuscrisul zilei şi apoi, timp de două ore, îmi parcurg corespondenţa. Dacă oamenii îmi mai trimit multe Biblii şi cărţi de rugăciuni, îmi voi putea deschide un magazin cu articole de profil.

Încerc să aflu scorul final la cricket, dar găsesc doar emisiunea *Orice întrebare.* Ken Clarke afirmă foarte clar că am fost tratat injust, gest curajos dacă ţinem seama că e candidat la conducerea Partidului Conservator.

10:00 p.m.

Fără muzică rap, aşa că e a doua noapte la rând când dorm dus.

ZIUA 17 – SÂMBĂTĂ, 4 AUGUST, 2001

6:18 a.m.

M-am trezit de câteva ori, dar nu din cauza zgomotului, ci pentru că am băut prea multă apă aseară. Supă (de pui, 22 pence), Oxo (9 pence) şi o sticlă de Highland Spring (69 pence). Totuşi, nu am mult de mers până la toaletă.

Alsacienii mă trezesc din nou după ora şase. Scriu două ore.

8:30 a.m.

Sâmbătă dimineaţa nu numai că ai voie să ieşi din celulă, dar primeşti şi un mic dejun gătit. Ouă, fasole şi cartofi prăjiţi. Încă evit cartofii. Tony îmi alege două ochiuri prăjite şi cea mai caldă fasole. E bun.

9:00 a.m.

Asociere. Îl caut pe Fletch să verific informaţiile legate de droguri, despre care am scris ieri. Se uită peste relatarea lui William Keane şi apoi adaugă:

— Ai auzit de albul de China?

— Nu, răspund, complet nedumerit.

— Albul de China a fost un transport de heroină pură din Triunghiul de Aur, care a apărut la Glasgow acum doi ani. Era atât de pură (97 la sută) încât cincisprezece dependenţi aflaţi în evidenţă au murit la câteva zile după injectare şi apoi marfa a pornit spre sud, ucigând utilizatori din toată ţara. Toţi guvernatorii închisorilor le-au transmis deţinuţilor avertismente oficiale, pentru a-şi dilua dozele primite recent. (Vezi textul inclus.) Vino în celula mea să-ţi arăt ceva literatură despre subiect.

ÎMS BELMARSH

NOTA GUVERNATORULUI CĂTRE DEŢINUŢI NR.: 64/2001

POSIBIL TRANSPORT DE HEROINĂ CONTAMINATĂ CU RISC DE A CAUZA INFECŢII SISTEMICE SEVERE CONSUMATORILOR DE DROGURI INJECTABILE

Toţi deţinuţii să ia cunoştinţă că posesiunea sau utilizarea oricăror substanţe clasificate ca droguri constituie o infracţiune şi o abatere de la disciplina închisorii. Totuşi, orice deţinut care ignoră acest lucru trebuie să fie conştient de riscurile injectării drogurilor pentru sănătatea lui.

Este posibil ca o parte dintr-un transport de heroină, care se poate să fi cauzat un număr de morţi în Scoţia, Irlanda şi diverse zone din Anglia anul trecut, să circule din nou pe piaţa drogurilor.

Prin urmare, orice deţinut care-şi injectează droguri înfruntă un risc major.

GUVERNATORUL

La el în celulă, Fletch caută într-un dosar cu eticheta DROGURI. Îmi arată câteva pamflete şi cărţi poştale primite de toţi consumatorii suspectaţi în ziua întemniţării. E prima dată când văd astfel de materiale. Includ *Ghidul dezintoxicării, Ghid practic de renunţare la opiacee* (a doua ediţie), *Manualul metadonei* (a cincea ediţie), *Canabis* (a noua ediţie), un pamflet despre SIDA, Hepatitele B şi C şi şase cartonaşe colorate: Injectare şi Infectări (ilustrate):

1) **Canabis** – marijuana, pufăială[41], suflu, tras, iarbă, rahat, haş, spliff, atac, wacky, ganja.

2) **Ciuperci acide şi magice** – ciupercuţe, perci (LSD).

3) **Amfetamine** – viteză, morişcă, urcătoare, billy, amf, sulfat.

4) **Ecstasy** – E, hulubi, biscuiţi disco, ecouri, drog drag, burgeri, fantezie.

5) **Cocaină** – coke, charlie, zăpadă, C.

6) **Heroină** – smac, marfă, maro, benzină, gustare, scag, jack.

Există mai multe denumiri argotice ale fiecărui drog, în funcţie de zona unde se foloseşte. Actul Folosirii Incorecte a Drogurilor împarte substanţele ilegale în trei clase şi prevede, pentru folosirea lor, pedepse maxime între doi şi paisprezece ani.

[41] Traducerea românească nu respectă jargonul românesc al toxicomanilor (pe care nu-l cunoaştem) ci oferă echivalente ale sensului termenilor din jargonul englezesc (n. t.).

	Tip de drog	Pedepse maxime
Clasa A	**Amfetamine (Viteză)** *preparate pentru injectare*	**Posesiune:** 7 ani de închisoare și/sau amendă
	Cocaină și Amestec **Ecstasy** (și droguri similare cu Ecstasy) **Heroină** **LSD (Acid)** **Ciuperci magice** *(preparate pentru folosire)*	**Posesiune cu intenție de a furniza sau furnizare:** închisoare pe viață și/ sau amendă
Clasa B	**Amfetamine (Viteză)**	**Posesiune:** 5 ani de închisoare și/sau amendă
	Canabis*	**Posesiune cu intenție de a furniza sau furnizare:** 14 ani de închisoare și/sau amendă
Clasa C	**Steroizi anabolizanți**	**Posesiune:** 2 ani de închisoare și/sau amendă
	Benzodiazepine (ex: temazepam, flunitrazepam, Valium)	**Posesiune cu inteție de a furniza sau furnizare:** 5 ani de închisoare și/sau amendă

* Recent coborâtă în clasa C.

Fletch îmi spune că avem un traficant de heroină în sector şi ştie exact cine-i sunt clienţii. În corpul nostru sunt cincizeci şi opt de prizonieri şi unsprezece dintre ei sunt (sau au fost) dependenţi de heroină, iar patruzeci şi unu se droghează în mod curent.

Sunt pe cale să plec, dar văd cinci trandafiri pe pervazul ferestrei. Fără îndoială, Fletch este un om căruia îi place să aibă flori în cameră. Mă uit mai atent la micul buchet. Face petalele din pâine şi efectul de picături pe petale, din zahăr. Îi pictează cu o pensulă făcută din firele căzute de la un pămătuf de bărbierit, legate cu bandă de cauciuc de capătul unui creion. A făcut şase trandafiri din pâine şi i-a înfipt într-o chiflă, neavând voie să-şi ia un vas de flori,

care, spart, ar putea deveni o armă.

— De ce nu te lasă să cumperi o cutie de acuarele?

— La Belmarsh nu e voie cu nicio cutie de tablă, explică el, pentru că şi acestea pot fi folosite ca arme, iar armele sunt marea problemă a presarilor. Trebuie să ne dea zilnic câte un aparat de ras Bic, altfel, toţi deţinuţii ar fi neraşi. Luna trecută, un prizonier a lipit două lame Bic de o periuţă de dinţi, l-a prins pe altul la duş şi i-a lăsat pe faţă o cicatrice pe care niciun chirurg plastician n-o va putea repara. Ori de câte ori deschizi o conservă, continuă Fletch, trebuie să o goleşti pe o farfurie şi să-i dai cutia goală unui gardian, fiindcă ai putea tăia gâtul cuiva cu marginea zimţată a capacului. Oricum, sunt multe alte feluri în care un prizonier hotărât îşi poate confecţiona o armă.

Nu-l întrerup.

— De exemplu, îmi dezvăluie el, îl poţi lovi pe unul în cap cu tubul metalic al termosului. Poţi să-i torni altuia apa fierbinte pe piele; poţi să scoţi un arc de la pat şi obţii un cuţit; l-am văzut pe un prizonier tăiat cu o cartelă de telefon ascuţită.

Fletch ridică apoi peria de toaletă, din plastic:

— Un deţinut a ascuţit de curând mânerul cu lama (are vreo treizeci de centimetri) şi şi-a făcut o sabie. Noaptea, l-a înjunghiat mortal pe colegul lui de celulă.

— Dar prin asta nu face decât să-şi atragă o condamnare pe viaţă, comentez.

— E deja condamnat pe viaţă, spune Fletch impersonal. Dacă un prizonier e hotărât să-şi omoare colegul sau pe alt prizonier, e foarte uşor, fiindcă presarii nu pot să te păzească toată noaptea, când eşti la cutie.

Acum două săptămâni aş fi fost şocat, îngrozit şi dezgustat de această conversaţie purtată pe un ton banal. Sunt deja anesteziat, numai lucruri depăşind oribilul mă mai poată scoate din amorţeală.

Când ies din celula lui Fletch, Colin (huligan de fotbal) aşteaptă

să mă vadă. Îmi dă o copie a cronicii lui revizuite la ultima carte a lui Frank MacCourt, *Este,* şi o poezie compusă de el. Îmi oferă şi o banană, nu e tariful meu obişnuit pentru munca de redactor, dar în cazul acesta, e o ofertă corectă.

Mă întorc în celulă şi aştern imediat pe hârtie tot ce mi-a spus Fletch.

12:00 prânz

Dejun. Tony a ales pentru mine un cartof cu brânză rasă. Mănânc încet, ascultând cricket la radio. Englezii au cedat deja, rămânând la 161 în cea de-a doua repriză, în timp ce australienii mai au de făcut 156 de puncte pentru a câştiga meciul şi cupa. Las radioul deschis, păcălindu-mă singur că dacă Gough şi Caddick şi-ar reveni repede, am mai avea o şansă. Mă înşel din nou.

3:00 p.m.

Mişcare. N-am mai ieşit de trei zile din clădire şi hotărăsc să ies la aer. După percheziţie, păşesc în curte şi-i depistez imediat pe cei doi golani care m-au ameninţat data trecută. Se sprijină de gardul de plasă din fundul curţii, la fereală. Arunc privirea în spate şi descopăr că Billy şi Colin mă urmează îndeaproape „Ai nevoie de o tunsoare, Jeffrey", comentează Billy degajat. Are dreptate.

Mi se alătură Peter Fabri, tot numai zâmbet. Iese luni şi se va întoarce la soţia şi copilul lui de şase săptămâni. Am scris despre el, aşa că verific faptele:

— Ţi s-au oferit o mie de lire pentru a bate un martor într-un proces care va fi pe rol curând la Bailey?

— S-au schimbat lucrurile de când am vorbit, spune Peter. Acum îmi oferă patruzeci de mii ca să anihilez martorul. Mi-a zis că s-a ales cu un profit de două sute de mii de la crima pentru care e acuzat, aşa că socoteşte că merită să dea patruzeci pentru a scăpa de unicul martor al acuzării. Ştii, remarcă Peter, cred că, dacă mai

stăteam aici două săptămâni, îmi oferea o sută de mii.

Domnule ministru de interne, sper că mai sunteţi atent.

Peter mai face trei tururi cu mine, apoi se întoarce la prietenii lui – trei prizonieri cu sentinţe de şase săptămâni sau mai puţin. Merg în continuare şi observ că acum mă păzesc Paul şi Del Boy. Îl zăresc pe Fletch într-un colţ. Îi plac colţurile, căci îi permit să-şi supravegheze terenul. E limpede că a organizat o gardă cu schimbul pentru protecţia mea şi sunt sigur că gardienii aflaţi în celălalt capăt al curţii sunt înştiinţaţi de aranjamentul lui.

Trec pe lângă William Keane, care vorbeşte cu fratele lui, rezemându-se de gard. Sare din loc şi vine la mine. Paul şi Del Boy fac un pas în faţă şi se relaxează numai când îl iau de umeri pe William. Adevărul e că nu am dezvăluit nimănui identitatea agresorilor.

Vorbind cu William, îi verific povestea de la atelier. Corectează câteva greşeli la numirea preţului cocainei şi-mi explică din nou cum e diluată/ tăiată heroina pură înainte de a intra în joey – pliculeţ. În final, îl întreb ce are de gând să facă după douăsprezece săptămâni, când va fi pus în libertate.

— Salvare.

— Salvare? repet, gândindu-mă la ceva legat de navigaţie.

— Da, am de gând să cumpăr maşini vechi, le peticesc, le obţin certificatul tehnic şi le vând agenţilor din jur.

— Vei putea trăi cinstit din asta?

— Sper, Jeffrey, zice el, fiindcă devin prea bătrân (treizeci şi cinci) pentru jocul ăsta. În orice caz, destui din familia mea costă guvernul o mie de lire pe săptămână, fără să mai adaug şi eu la povara fiscală. Ţine minte, adaugă el, dacă-mi dădeau drumul săptămâna trecută, aş fi putut să omor pe cineva.

Mă opresc brusc şi Paul şi Del Boy sunt gata să se ciocnească de mine.

— Fratele meu tocmai mi-a spus – explică William, arătându-mi

un tânăr înalt şi brunet rezemat de gard – că sora mea, Brinie, a fost răpită săptămâna trecută şi violată de câteva ori şi cum majoritatea celor din familie sunt închişi, nu putem face mare lucru.

Ascult mut.

— Ticălosul a fost arestat şi să sperăm că judecătorul va fi drept de data asta, continuă interlocutorul meu. Pentru binele lui, să sperăm şi că n-o să ajungă în aceeaşi închisoare cu unul din fraţii mei. Dar ţine minte, nu paria că n-ajunge; are şanse mari.

Când ne întoarcem, îmi arată un corp de clădire aflat la o oarecare distanţă faţă de curte:

— Acolo a căzut alt frate al meu, Patrick, şi şi-a găsit moartea. (Aţi observat că d-na Keane le-a dat tuturor fiilor ei nume de regi sau de sfinţi?) Cred că mai ţii minte, ţi-am spus că la înmormântare a fost prezentă jumătate din poliţia metropolitană. Acum, şovăie el, spun că s-ar putea să fi fost împins de cineva. Când ies, aflu eu mai multe şi dacă e adevărat...

Ce speranţă are omul acesta de a rămâne în libertate? mă întreb. Aflu după câteva luni, când mă întâlnesc cu altul dintre fraţi[42].

William se duce din nou la fratele lui şi eu observ că Del Boy şi Paul au fost înlocuiţi de Tony şi David. David (cincizeci şi cinci de ani, posesie ilegală de armă de foc) e supraponderal, ieşit din formă şi îi e greu să ţină pasul cu mine. Următorul care mi se alătură este un indian tânăr, isteţ şi vioi, a cărui poveste nu o voi repeta, căci e o copie fidelă a celei a lui Peter Fabri. Nici el nu mai are de gând să treacă vreodată pe galben după ce va fi pus în libertate. De asemenea, recunoaşte că a învăţat despre fărădelegi mult mai multe decât ştia înainte de a intra în închisoare. A cunoscut şi lumea drogurilor în celula împărţită cu alţi doi deţinuţi.

---

[42] Am adăugat propoziţia în timpul redactării volumului, când deja fusesem transferat la categoria D. Astăzi, 1 octombrie, 2002, William Keane se află încă „afară".

— Sunt curat, omule, spune, frecându-şi palmele. Dar un tip din celula mea, care iese săptămâna viitoare, a încercat pentru prima dată heroina. E prins, omule, îţi spun că e prins.

Mai sunteţi atent, domnule ministru de interne?

Trec pe lângă cei doi golani, care nu s-au mişcat un centimetru în cele patruzeci de minute scurse şi trebuie să se mulţumească doar cu priviri răutăcioase. Sunt convins că nu vor risca nimic de această dată.

La ora patru, suntem chemaţi înăuntru, pe sectoare. Mai mulţi prizonieri care pleacă săptămâna viitoare, printre care şi Peter (patruzeci de mii oferite pentru a ucide un martor), Denzil (vino să mă vezi când voi fi vedetă) şi Liam (am nevoie de avocat sau să mă reprezint singur?) vin să dea mâna şi să-mi ureze noroc. Mă rog să nu mai apuce să vadă cum arată Belmarsh.

4:00 p.m.

Sosind în celulă, găsesc pe pat alt teanc de scrisori, trei teancuri, ca să fiu precis. Încep să citesc. Se dovedeşte că deschiderea lor de către cenzor a fost un lucru util. Sunt impresionat în mod deosebit de o scrisoare trimisă de Freddie Forsyth la *Daily Telegraph* în legătură cu durata condamnării şi cu sumele mari strânse de mine în scop de binefacere. Redacţia nu a publicat-o.

4:49 p.m.

Ultima strigare la cină. Pe aripa unu se descuie celulele primele şi sunt încuiate ultimele, pentru că majoritatea deţinuţilor sunt vieţaşi, condamnaţi la detenţii mai lungi decât ale celor din alte aripi. E logica închisorii şi funcţionează, căci în celelalte trei corpuri, rata ieşirilor este între 10 şi 20 la sută pe săptămână, aşa că nimeni nu se plânge de ordinea deschiderii celulelor.

Merg la cantină doar ca să mi se marcheze numele, iau un termos de apă fierbinte şi plec. Îmi fac o supă instant (roşii, 22 pence) şi

mănânc un baton de ciocolată Mars (31 pence) şi un măr inclus în oferta închisorii, continuând să citesc corespondenţa.

6:00 p.m.

Iau cronica lui Colin la *Este* a lui Frank MacCourt. E simţitor îmbunătăţită faţă de prima încercare. Şi-a dat seama cât din poveste trebuie să dezvăluie înainte de a oferi o opinie critică. Evident, este un om care reacţionează prompt la un sfat primit. Apoi îi citesc poezia.

Educaţie – Belmarsh

Deschide labirinturile timpului
suflă pânzele de păianjen
şi viaţa de rău din trecut
plină de cunoaştere înăuntru,
mintea e aievea ceva minunat.

Poate fi educată, se poate dezvolta,
căci fără educaţie
ce putem rezolva?

Încuiat aici, ai ce învăţa
trupul e captiv,
dar liberă ţi-e mintea
să-ncânte universul
să crească spre o stea.

Du-te la bibliotecă
şi ia o carte
cultivă-ţi mintea
şi lasă-i să se uite

Nu ei pot hotărî
ce te poate mişca
citeşte înainte
şi mintea-ţi vei schimba.

Colin Kitto, mai, 2001
Corpul de clădire 1, ÎMS Belmarsh

Poezia spune multe despre autor, încotro se îndreaptă şi de unde a venit. Sunt sigur că va obţine diploma de la colegiul Ruskin înainte de a-şi termina perioada de detenţie. Şi nu uitaţi, omul acesta a intrat la închisoare analfabet.

Bate cineva, politicos, şi ridic privirea spre ferestruica din uşă, întâlnind ochii unui gardian. Mă roagă să-i dau două autografe pentru fiicele lui, Joanna şi Stephanie.

— Le plac cărţile dumneavoastră, spune, dar eu recunosc că nu am citit niciuna.

Nu descuie uşa, împinge doar două foi de hârtie pe dedesubt. Sunt nedumerit. Aflu mai târziu că un gardian nu are voie să descuie uşa dacă nu e de serviciu. După ce-şi recuperează foile semnate, adaugă:

— Nu lucrez în prima parte a săptămânii viitoare, aşa că, dacă nu ne mai vedem, succes la recurs.

7:00 p.m.

Încep să citesc o carte de povestiri pe care am găsit-o pe masa de lângă televizor, la Asociere. Se numeşte *Cei căzuţi* şi n-am mai citit nimic de acest autor, John MacKenna. Nu e un povestitor bun, aşa cum sunt mulţi irlandezi, dar ce n-aş da să scriu şi eu la fel de liric precum o face el!

10:50 p.m.

Termin cartea lui John MacKenna dintr-o răsuflare, stând pe marginea patului – ce proză sigură şi conştientă, transmiţând o mare apropiere de conaţionalii şi de ţara lui. Conchid că Dumnezeu le-a dat irlandezilor darul vorbirii, şi, după ce s-a mai gândit puţin, le-a mai aruncat şi câţiva cartofi.

ZIUA 18 – DUMINICĂ, 5 AUGUST, 2001

6:00 a.m.

Altă noapte bună de somn.

Ieri am scris şase ore, trei sesiuni de câte două, am citit trei ore – inclusiv scrisorile – şi am dormit opt. Acolo afară, unde sunteţi dumneavoastră, cinci ore de somn ajung întotdeauna. În realitate, scrisul e o încercare de a-mi umple ziua. Îmi pare rău de prizonierii care trebuie să-şi ocupe aceleaşi ore şi nu ştiu să citească sau să scrie.

8:00 a.m.

Micul dejun. Ouă şi fasole cu pâine prăjită, două dimineţi la rând. Nu mă plâng. Îmi plac ouăle cu fasole.

9:30 a.m.

Aud gardianul de serviciu răcnind de la parter: „Catolici".

Apăs pe butonul care-mi aprinde lumina roşie de pe partea exterioară a uşii – cunoscută sub numele de room service – semnalând astfel că vreau să particip la slujbă. Nu-mi descuie nimeni uşa. Mai apăs o dată, după al doilea răcnet, dar tot nu primesc răspuns. Auzind şi cea de-a treia strigare, încep să bat în uşă, fără rezultat. Deşi nu sunt romano-catolic, mi-ar fi plăcut să-l ascult predicând pe părintele Kevin, recomandat atât de călduros de William Keane.

10:03 a.m.

În fine, apare dl. Cousins şi-mi spune că ofiţerul de serviciu, ştiind că nu sunt romano-catolic, a crezut că s-a făcut o greşeală şi m-a transferat înapoi la anglicani. Înjur înfundat, fiindcă nu vreau să fiu trecut în raport. Pentru mine, o înjurătură e „Fir'ar să fie" sau

„Mii de tunete”.

— Poţi merge săptămâna viitoare, spune ofiţerul. Dar anunţă-ne din timp.

— Eu sperам că săptămâna viitoare nu voi mai fi aici, ripostez.

Zâmbeşte. Văd că recunoaşte sincer greşeala colegului lui, aşa că prind ocazia şi-l întreb despre problema drogurilor, văzută de pe partea cealaltă a barierei de fier. Spre surprinderea mea, dl. Cousins e onest – aproape entuziast de a-şi transmite opiniile.

Nu încearcă să pretindă că problema drogurilor nu există în închisoare. Numai un prost ar face asta. De asemenea, recunoaşte că din cauză că percheziţiile se fac atât de sumar, nu e dificil să transferi droguri din sector în sector, din clădire în clădire şi chiar peste masă, în timpul vizitelor.

— Nu mulţi ofiţeri, spune el, ar gusta ideea de-a folosi mănuşi de cauciuc pentru a cerceta dosul prizonierilor de trei-patru ore pe zi. Şi chiar dacă am merge până acolo, deţinuţii ar înghiţi pur şi simplu drogurile, ceea ce ar cauza şi mai multe probleme. Dar, adaugă el, tot facem tot ce ne stă în puteri pentru a împiedica şi reduce consumul şi chiar am avut câteva succese. Dar nu multe, admite după o ezitare.

Intrând la Belmarsh, un prizonier e supus la testul de drog. Acesta constă într-o mostră de urină şi totul merge foarte bine până la heroină, o substanţă care poate fi eliminată din corp, cu ajutorul lichidelor, în douăzeci şi patru de ore. Majoritatea celorlalte droguri lasă urme în sânge sau urină cel puţin patru săptămâni. În ziua întemniţării, 70 la sută din condamnaţi ies pozitivi la test şi chiar şi în condiţiile eliminării ei rapide, 20 la sută apar pozitivi la heroină. Dacă dl. Cousins mi-ar fi dezvăluit aceste cifre acum trei săptămâni, m-ar fi lăsat buimăcit de enormitatea problemei. Dar acum am început deja să accept revelaţiile vieţii cotidiene de prizonier.

— Cea mai mare rată de succes, continuă dl. Cousins, o avem cu prizonierii eligibili de eliberare condiţionată. Spre sfârşitul

condamnării, aceştia trebuie să se prezinte regulat la Centrul de Testare Voluntară Antidrog – există câte unul în fiecare închisoare – ca să dovedească eliminarea dependenţei şi să li se treacă în raport, fapt ce joacă un rol important în reducerea pedepsei. Ceea ce nu ştim – adaugă el – este câţi dintre ei încep din nou să consume droguri în clipa când sunt eliberaţi. În anii din urmă, am luat însă câteva măsuri ferme pentru controlul problemei. În 1994 am înfiinţat o Echipă de Cercetare Dedicată, cunoscută sub numele de „vânătorii de fantome", care poate intra oricând, fără avertisment, pentru a percheziţiona celule, chiar sectoare şi corpuri întregi de clădire. Echipa aceasta de jandarmi a fost alcătuită după evadarea membrilor Armatei Republicane Irlandeze din închisoarea Whitemoor în 1993, dar după ce toţi teroriştii au fost expediaţi la Ulster conform Acordului din Vinerea Mare, unitatea şi-a deplasat interesul spre consumul de substanţe ilegale. Au avut un succes remarcabil în descoperirea unor mari cantităţi de droguri şi a utilizatorilor acestora. Dar, meditează dl. Cousins, trebuie să recunosc că numărul dependenţilor nu a scăzut încă şi vorbesc în calitate de fost membru al echipelor de cercetare dedicată. Totuşi, adaugă, faptul că cifrele au rămas pe loc poate fi în sine o realizare.

Aud primul răcnet de la parter pentru anglicani, şi-i mulţumesc domnului Cousins pentru prelegerea şi candoarea lui.

10:30 a.m.

Mă prezint la etajul doi şi mă alătur prizonierilor care doresc să asiste la slujba de dimineaţă. Ne aliniem şi suntem percheziţionaţi înainte de a fi escortaţi la capelă. Malcom (ofiţer în Armata Salvării) e surprins să mă vadă, pentru că ieri i-am spus că intenţionez să merg la predica părintelui Kevin. Înainte de a mă aşeza la locul meu din rândul al doilea, îi explic pe scurt cum am ajuns azi în turma lui.

Săptămâna aceasta nu avem cor, doar muzică înregistrată, ceea ce îngreunează slujba lui Malcom, mai ales când trebuie să oprească

sporovăială din ultimele şase rânduri. Ochii mi se opresc asupra unui cuplu de traficanţi de droguri libanezi din spate. Sunt adânciţi în conversaţie. Ştiu că sunt din sectoare diferite şi e evident că folosesc această reuniune săptămânală pentru a se informa despre clienţi. De câte ori mă întorc şi-i privesc, au capetele plecate, dar nu în rugăciune.

Predica de săptămâna aceasta e din Evanghelia după Luca. E cea despre cele nouăzeci şi nouă de oi aflate în siguranţă în ţarcul închis, în timp ce păstorul pleacă în căutarea celei rătăcite. Malcom se află în faţa unei congregaţii de peste două sute de rătăciţi şi majoritatea nu au absolut deloc intenţia de a se întoarce în ţarc.

Dar el luptă înainte, concentrându-se asiduu asupra primelor şase rânduri, la care are oarecare succes. În finalul pildei, soţia lui citeşte morala şi, după binecuvântare, Malcom îşi întreabă enoriaşii dacă vor să semneze chezăşia. Cel puţin patruzeci de prizonieri înaintează spre registru, semnează angajându-se că nu vor mai păcătui şi sunt binecuvântaţi fiecare în parte.

Mi se pare că sunt aceiaşi care doreau să fie mântuiţi şi săptămâna trecută, dar nu mă îndoiesc că Malcom şi soţia lui îndeplinesc o misiune merituoasă.

12:00 prânz

Dejun. Mai iau nişte fasole cu pâine prăjită, un măr şi o cană cu apă. Bănuiesc că pe undeva trebuia să amintesc evidenţa, şi anume că alcoolul e interzis, ceea ce nu e o mare pierdere pentru mine, care beau rareori mai mult de un pahar de vin roşu, seara.

4:00 p.m.

Asociere. Alerg jos cu cartela şi cele treisprezece unităţi păstrate pentru Mary. La cele două telefoane s-a format deja o coadă lungă. Unul din dezavantajele de a locui la ultimul etaj.

Îmi îndrept atenţia spre televizorul mare din mijlocul sălii. Mai

mulţi prizonieri se uită la filmul de duminică după-amiaza, cu Tom Hanks şi Geena Davis. E povestea unei echipe feminine de baseball fondate în 1942, când, din cauza celui de-al doilea război mondial, echipele masculine s-au dezmembrat.

Întorc mereu capul, dar coada nu scade, aşa că mă uit la film. În jurul meu se adună mai mulţi prizonieri în următoarea jumătate de oră.

Del Boy (crimă) îmi spune că a obţinut o copie a meniului săptămânal, ca s-o pot include în jurnalul meu.

Fletch (crimă) vrea să vină în celula mea la şase şi să-mi citească ceva. Îl întreb dacă se poate la şapte, fiindcă la şase voi fi încă ocupat cu scrisul.

— Îmi convine, zice. Nu plec nicăieri.

Umor de temniţă.

Tony (doar marijuana, evadat la Paris) se apleacă spre mine, rugându-mă să şterg din manuscris numele prietenei lui. Sunt de acord şi-mi notez.

Îl văd pe Billy (crimă) şi-i recomand cartea de povestiri a lui John MacKenna, dar el trece pe lângă mine fără un cuvânt. Presupun că de acum nu ar trebui să mă mai mire nimic.

Dennis (vătămare corporală gravă, trusă mare de cosmetice) mă bate pe umăr. Îmi povesteşte că a venit pe la el soţia băiatului care a împlinit un an şi că abia aşteaptă să iasă şi să fie cu ei. Fac şi eu parte din club.

Miah (crimă), frizerul sectorului, mă anunţă că poate să mă tundă mâine seară la şapte. Îi mulţumesc şi-i explic că vreau să fiu tuns înainte de vizita de joi a lui Mary şi a băieţilor. Observ că la coadă la telefon n-au mai rămas decât trei persoane. Las filmul cu dl. Hanks şi d-ra Davis şi-mi iau locul la rând.

Tocmai când ajung în faţă, mi se bagă înainte alt prizonier. Fiind dublu asasin şi având cuvântul URĂ tatuat pe degetele mâinii uriaşe, decid să nu menţionez că mi se părea că sunt primul la rând.

După zece minute, trânteşte telefonul şi iese înjurând furios. Formez încet numărul din Cambridge şi mi se reaminteşte că nu mai am decât treisprezece unităţi. Răspunde Mary. Pare veselă şi are multe veşti. Călătoria la Dresda a decurs bine şi, în străinătate, a simţit că viaţa ei revine la normal. Poate şi pentru că ziarele de scandal germane nu sunt atât de obsedate de întemniţarea mea. William a însoţit-o şi s-a ţinut foarte tare, iar James s-a ocupat de afaceri.

Încă zece unităţi.

Mary îmi spune că poliţia reflectează încă dacă să dea curs sau nu anchetei cerute în scrisoarea Emmei Nicholson. Cu toate acestea, îi explic, am fost integrat în categoria C şi aş dori să redevin D cât mai repede posibil. Mă asigură că Ramona şi James lucrează la asta.

Şapte unităţi.

Îi spun cât de multe scrisori primesc şi ea îmi răspunde că şi ea primeşte atâtea acasă şi la Londra, încât nu-i ajung orele pentru a le rezolva. A compus un răspuns general pentru toate, ca să se poată ocupa şi de munca ei.

Cinci unităţi.

Mary mă asigură că toţi prietenii noştri nu numai că ne sprijină, dar a primit şi o duzină de oferte de plimbări cu iahturile lor sau ieşiri la case de vacanţă, ba unul a invitat-o chiar în safari. Am ştiut mereu că avem prieteni buni pe vreme rea, dar suntem mişcaţi amândoi de sprijinul constant al opiniei publice.

Trei unităţi.

O înştiinţez că am scris deja peste patruzeci de mii de cuvinte din jurnal, dar nu ştiu cum vor reacţiona la ele cititorii mei obişnuiţi. Mary spune că aşteaptă să citească prima versiune şi-mi va oferi o opinie sinceră. Nici nu-i stă în fire să facă altfel.

O unitate.

Începem să ne luăm la revedere şi-mi reaminteşte că ne vom vedea toţi joi, ceea ce-mi dă un motiv de bucurie.

— Ştii ce mult...

Toate unităţile consumate. Aud un clic şi telefonul se închide.

Plec şi chiar atunci răsună „încuierea" în spatele meu. La fel de sigură ca ceasul Big Ben, deşi nu atât de melodioasă. În mod cert, e ora cinci.

5:05 p.m.

Cina. Cobor la cantină şi Paul îmi bifează numele – săptămâna prizonierilor durează şapte zile, fără sărbători sau sărbători bancare – şi apoi iau un termos cu apă fierbinte şi o îngheţată de ciocolată. În celula mea, îmi fac o supă (ciuperci, 22 pence), mănânc un baton de Mars (31 pence) şi savurez îngheţata de ciocolată (intră în raţie).

7:00 p.m.

Îmi spăl farfuria de plastic în chiuvetă când aud o bătaie în uşă. Un gardian o deschide şi silueta masivă a lui Fletch se arată în prag. Aproape uitasem că vine să-mi citească ceva.

— Bine ai venit, îi zâmbesc, precum păianjenul musculiţei.

Observ imediat că strânge în mână un carneţel verde, asemănător cu cele pe care se scriu eseurile la şcoală. După ce discutăm despre închisorile unde aş prefera să merg şi ascult părerea lui despre dl. Leader, guvernatorul adjunct, trece la adevăratul scop al vizitei.

— Aş putea să-ţi citesc ceva? întreabă.

— Desigur, răspund, încă neştiind dacă e vorba despre un eseu, un poem sau chiar primul capitol al unui roman.

Mă instalez în pat şi Fletch stă pe scaunul de plastic (prizonierii au dreptul doar la un singur scaun în celulă). Aşază caieţelul liniat pe masă, îl deschide la prima pagină şi începe să citească.

Dacă aş avea forţa descriptivă a lui Greene sau ştiinţa epică a lui Hemingway tot n-aş putea exprima exact emoţiile prin care am trecut în următoarele douăzeci de minute; repulsie, mânie, compasiune, neîncredere şi în final, stânjeneală. Fletch întoarce

pagina cu ochii plini de lacrimi, forţându-se să învingă demonii trecutului. La ultima pagină, uriaşul acesta e o epavă tremurătoare şi dintre toate sentimentele mele, mânia e cea mai puternică. Fletch închide carnetul verde şi tăcem amândoi o vreme.

Când mă calmez destul ca să pot vorbi, îi mulţumesc că mi-a împărtăşit un secret atât de teribil.

— N-am lăsat pe nimeni la Belmarsh că citească asta, bate el cu palma coperta carnetului. Dar poate că acum îţi dai seama de ce nu fac recurs. N-am nevoie să ştie toată lumea prin ce am trecut, şopteşte, aşa că o să-l iau cu mine în mormânt.

Dau din cap şi-i promit că nu voi dezvălui nimic.

10:00 p.m.

Nu pot dormi. Ceea ce mi-a citit Fletch nu putea fi inventat. E atât de groaznic, că trebuie să fie adevărat. Aţipesc şi mă trezesc după câteva minute. Fletch a încercat să scape de trecut dedicându-şi timpul şi energia misiunii de ascultător, ajutându-i pe alţii, împărţind celula cu un prizonier agresat, cu un toxicoman sau cu o potenţială victimă a unui abuz sexual.

Adorm. Mă trezesc din nou. Afară e întuneric beznă şi încep să simt că Fletch ar ajuta şi mai mult dacă povestea i-ar fi mai cunoscută şi adevărul, revelat. Atunci, oamenii ca mine, care au dus vieţi atât de naive şi ocrotite, ar avea cu siguranţă o viziune mai realistă asupra lumii.

Hotărăsc să-i spun imediat ce se descuie celulele că m-am răzgândit. Îi voi sugera că ar fi mult mai bine să spună ce i s-a întâmplat de fapt decât să păstreze tăcerea. Cred că m-am trezit de cinci-şase ori în noaptea aceasta, gândindu-mă de fiecare dată la Fletch. Mai ales un comentariu făcut de el îmi arde mintea: *Cincizeci la sută din prizonierii de la Belmarsh îţi pot spune, cu variaţii, aceeaşi poveste. Cazul meu nu e unic, Jeffrey.*

Decid să-mi utilizez toată forţa de persuasiune, atâta câtă e,

pentru a-l convinge să publice, fără omisiuni, tot ce scrie în carneţelul verde.

ZIUA 19 – LUNI, 6 AUGUST, 2001

5:17 a.m.

N-am putut închide ochii. Mă trezesc devreme şi scriu două ore. Termin şi patrulez prin celulă, conştient că dacă opream carnetul lui Fletch, aş fi putut să zăbovesc în detaliu asupra textului.

8:00 a.m.

Ştiu că am mâncat un castron cu fulgi de porumb din pachetul meu Variety, fiindcă văd cutiuţa goală în găleata de gunoi, dar nu ţin minte când. Patrulez mai departe.

9:00 a.m.

Un gardian descuie uşa. Mă reped la parter, unde aflu că lui Fletch i se dă drumul întotdeauna la opt, ca să meargă la ateliere şi să aranjeze totul înainte de venirea celorlalţi prizonieri. Având sentinţa aşa de lungă, pentru el e ca un serviciu. E managerul lucrului manual şi câştigă până la patruzeci de lire pe săptămână. M-aş putea duce la ateliere, dar cu şaptezeci sau optzeci de prizonieri în jur, n-aş putea să port cu el o conversaţie particulară. Tony îmi spune că Fletch se întoarce la douăsprezece pentru masă şi va avea o oră liberă, după care la unu va pleca din nou la atelier. Va trebui să aştept.

Mă întorc în celulă şi văd o scrisoare împinsă pe sub uşă. E de la Billy Little (crimă). Se scuză că a fost absent cu mine la Asocierea de aseară. August e o lună proastă pentru el, îmi explică, şi nu e o bună companie din mai multe motive:

Mi-am văzut fiul pentru ultima dată în august 1998; bunica mea favorită a murit în august; crima comisă de mine a avut loc pe 22 august 1998. După cum îţi închipui, am la ce să mă gândesc.

Nu am atâta putere de a-mi închipui, recunosc şi când îi răspund la scrisoare. Mai departe...

În perioada aceasta, am tendinţa să stau mai mult cu mine însumi. Cei care nu mă cunosc pot crede că sunt ignorant şi neabordabil. Îmi cer iertare pentru asta.

Mâine pe vremea asta, o să stai la soare lângă piscină, sau măcar aşa o să te simţi la Springhill în comparaţie cu Belmarsh – gura de iad. Într-un fel, ai avut noroc să stai aici doar pentru o perioadă scurtă, o perioadă în care ai însufleţit inerţia obişnuită a închisorii.

În ultimele trei săptămâni, vei fi simţit resentimentele prizonierilor porniţi împotriva inegalităţii din temniţă. Îţi aminteşti, fără îndoială, citatul din Gondolierii lui Gilbert şi Sullivan: când toată lumea e cineva, atunci nimeni nu este un oarecare.

Cred că ceea ce vreau să spun este că statutul tău, prietenia arătată şi dorinţa de a-i ajuta şi a-i sfătui pe alţii nu au trecut neobservate de cei sortiţi să-şi petreacă ani mulţi după gratii.

Pentru aceasta, îţi mulţumesc şi pentru inspiraţia ta de a insista să mă gândesc mai serios la scris. Aş dori să accept oferta ta de a ţine legătura şi mai ales de a-mi citi critic primul roman.

Voi rămâne aici încă o lună sau două sau trei înainte a mă muta la un centru de primă etapă în detenţia pe viaţă (Billy se află la Belmarsh de doi ani şi şapte luni). *Îţi voi comunica adresa mea după ce mă instalez. Numărul meu e la sfârşitul scrisorii.*

Eşti Primus Inter Pares

Al tău,

Billy (BX 7974)

Mă aşez la masă şi îi răspund imediat.

12 prânz

Când vine de la ateliere, Fletch mă găseşte aşteptându-l lângă celulă. Intră şi mă invită să-l urmez[43]. Îl rog să-mi permită să iau cu împrumut carnetul pentru a reflecta mai adânc la cele citite de el seara trecută. Şovăie un moment, apoi se duce la raftul de deasupra patului, scormoneşte şi extrage carneţelul verde. Mi-l dă fără niciun comentariu.

Iau un măr de la masă şi mă întorc în celulă. Citită, povestea lui Fletch nu e mai puţin dureroasă. O parcurg de trei ori, apoi mă învârt prin celulă. Problema mea e cum să-l conving să publice textul în acest jurnal.

3:37 p.m.

Dl. Bentley îmi descuie celula şi mă înştiinţează că guvernatorul adjunct doreşte să mă vadă. Însoţit spre biroul domnului Leader, mă întreb ce veşti proaste îmi va mai transmite de această dată. Voi fi trimis la Parkhurst sau Brixton ori s-au decis pentru Dartmoor? Guvernatorul adjunct mă întâmpină cu un zâmbet cald. Se comportă altfel şi are o atitudine total diferită faţă de data trecută. E prietenos şi binevoitor, ceea ce mă face să cred că are veşti mai bune.

Îmi spune că tocmai a aflat de la Ministerul de Interne că nu plec la Camphill pe insula Wight sau la Elmer în Kent, ci la Wayland. Mă încrunt. N-am auzit niciodată de Wayland.

— E în Norfolk, îmi explică el. Categoria C şi regim foarte relaxat. Am vorbit deja cu guvernatorul şi numai el şi un alt membru al personalului vă cunosc destinaţia.

Înţeleg aluzia transparentă ca pe o sugestie de a nu dezvălui nici unui prizonier unde sunt transferat, ca să nu fiu acompaniat pe traseu de toată presa naţională. Dau din cap şi înţeleg de ce a procedat la o neobişnuită întrevedere între patru ochi. Sunt pe cale

[43] Nu intri niciodată în celula altuia decât dacă eşti invitat.

să-l întreb ceva, dar mi-o ia înainte cu răspunsul:

— Plănuim să vă mutăm joi.

Numai trei zile în plus la Mlaştinile Iadului, e primul meu gând şi după ce-i mai pun câteva întrebări, îi mulţumesc şi mă întorc la celulă fără escortă. Mă gândesc o oră la cuvintele domnului Leader. Îmi amintesc că l-am întrebat unde ar prefera să meargă, la Wayland sau pe insula Wight. „Wayland", a răspuns el fără şovăire.

În închisoare trebuie să-ţi duci zi de zi bătăliile dacă vrei să câştigi războiul. La început, a trebuit să ies din aripa medicală şi să mă mut în Corpul Trei. Apoi să scap din Corpul Trei (Beirut) şi să ajung în Corpul Unu, în mijlocul unor prizonieri mai maturi. Apoi să fiu transferat de la Belmarsh la o închisoare de categoria C. În continuare, trebuie să fac presiuni să-mi recâştig statutul D şi să părăsesc Waylandul cât mai repede, pentru o închisoare deschisă. Dar asta e bătălia de mâine. Mai mulţi prizonieri şi-au scrijelit pe pereţi: „Ia zilele aşa cum vin."

4:00 p.m.

Încerc să scriu, dar s-au întâmplat atât de multe azi, încât mi-e greu să mă concentrez. Ciugulesc un baton de ciocolată Cadbury cu fructe şi alune (32 pence) şi beau o cană de Evian (49 pence) peste care torn suc de afine de la Robinson (97 pence).

6:00 p.m.

Cina. Îl prind pe Fletch la coada de la cantină şi e de acord să vină la mine la şapte.

— Miah (crimă) mă tunde la şapte, îi spun, aşa că nu s-ar putea la şapte şi un sfert? Nu pot să ratez tunsul, fiindcă sper să mă viziteze soţia joi.

7:00 p.m.

Asociere. Stau răbdător pe un scaun de pe palierul 2, aşteptându-

l pe Miah. Nu vine la timp, aşa că mă întorc la celulă să mă întâlnesc cu Fletch. El e punctual şi se aşază pe pat. Nu se oboseşte cu vreun preambul.

— Poţi include povestea mea în carte dacă vrei, spune, şi dacă o faci, să sperăm că va fi de ajutor.

Îi spun că dacă vreun ziar naţional publică jurnalul în foileton, cuvintele lui vor fi citite de milioane de oameni şi politicienii nu vor mai putea pretinde că astfel de lucruri nu se întâmplă, altminteri vor fi vinovaţi prin tăcere.

Revedem manuscrisul rând cu rând, completând nume, date şi locuri, astfel încât cititorul obişnuit să poată urmări evenimentele. Tony (doar marijuana) vine şi el după câteva minute. Se dovedeşte că e singura persoană în afară de mine care a citit textul şi că la sfatul lui a hotărât Fletch să-şi scrie povestea şi să o dezvăluie unui public mai larg.

La uşă ciocane cineva. E Miah (crimă). Se scuză că n-a venit la timp să mă tundă, dar abia acum şi-a terminat tura la cantină. Spune că mâine nu poate, din cauza lucrului, dar mă va tunde miercuri, la Asociere. Îl avertizez că dacă nu se ţine miercuri de cuvânt îl omor, fiindcă vine soţia pe la mine joi şi vreau să arăt ca scos din cutie. Miah râde, se înclină şi pleacă. Îl omor. I-am spus-o fără să gândesc unui criminal condamnat. Miah are puţin peste un metru şaptezeci şi nu ştiu dacă are cincizeci de kilograme. Omul pe care l-a ucis avea un metru nouăzeci şi o sută zece kilograme. Trăiesc într-o lume ciudată.

Continuăm, eu cu Fletch şi cu Tony, să revedem manuscrisul şi după ce terminăm, Fletch se ridică şi-mi strânge mâna, pecetluind înţelegerea.

8:00 p.m.

În următoarele două ore transcriu cuvintele lui Fletch, adăugând doar acolo unde mi-a dat indicaţii precise, contexte şi nume. La

încheierea transcrierii sunt şi mai supărat decât aseară, când am auzit povestea pentru prima dată.

10:00 p.m.

Zac treaz în patul meu tare de închisoare, cu capul pe perna şi mai tare, întrebându-mă cum vor reacţiona oamenii normali şi decenţi la povestea lui Fletch. Căci e un om despre care oricare dintre noi putem spune că i-a fost menit totul, dar nu mila Domnului.

Acestea sunt cuvintele prizonierului Fletch (crimă, detenţie pe viaţă, condamnare minimă de douăzeci şi doi de ani).

> Numele meu e... [44]. Am treizeci şi opt de ani şi ispăşesc o sentinţă pentru o crimă pe care nu am comis-o, dar aş vrea s-o fi făcut.
>
> Toată viaţa mea a fost f...ă de la început. M-am născut în Morriston în Ţara Galilor şi deşi mi-am iubit familia, am avut în viaţă doar şase relaţii adevărate cu oamenii, sau măcar atât de reale pe cât le simţeam. Relaţiile de felul ăla care te face să alergi acasă şi să-ţi pară rău a doua zi de dimineaţă că trebuie să te întorci la lucru.
>
> Mi-am cunoscut soţia când aveam şaptesprezece ani şi aş muri şi azi fericit pentru ea. Am avut o relaţie de douăzeci şi doi de ani, deşi amândoi am mai avut şi alte persoane în timpul acesta. Dintre cele şase relaţii ale mele, două au fost cu bărbaţi şi de aici încep complicaţiile. Din cauza anilor de abuz sexual suferiţi în copilărie, nu m-am bucurat niciodată cu adevărat de sex, fie cu bărbaţi, fie cu femei.
>
> Chiar şi azi, detest contactul sexual şi accept că din acest

[44] I-am prezentat editorului meu manuscrisul complet al lui Fletch; a fost necesar ca numele de persoane şi de locuri să fie omise din textul final al jurnalului.

motiv mi-am distrus relaţiile. Am fost întotdeauna capabil să prestez, fiindcă prestaţie era, dar în realitate era doar o corvoadă şi nu mă alegeam cu nicio mulţumire din ea.

Nu m-am simţit niciodată în stare să-i spun soţiei mele adevărul despre trecutul meu, cu toate că am împărtăşit douăzeci de ani de viaţă comună. E aşa de uşor să pretinzi că ai fost abuzat şi să muţi vina la altul. E aşa de uşor să pretinzi că nu te-ai putut împotrivi şi în acelaşi timp e virtual imposibil s-o dovedeşti.

Adevărul e că habar n-am avut că ceea ce trăiam eu nu era normal. Nu treceau toţi copiii prin asta? Copilăria mea s-a sfârşit la nouă ani, când am fost trimis la un cămin.

Peste noapte am devenit o jucărie pentru cei angajaţi să-mi poarte de grijă, cei cu puterea. Chiar au reuşit să obţină o hârtie de la tribunal ca să nu pot fi mutat şi *ei* să mă abuzeze mai departe.

În anii 70, pedeapsa corporală era un fapt comun în cămine. Unii din personal se întrebau doar cum s-o aplice. Băteau copiii mici cu nuiaua până-i făceau să zbiere şi pe urmă ne căptuşeau până leşinam; abia atunci se opreau. Nouă alţi copii din acel cămin pot confirma spusele mele; doi sunt căsătoriţi şi au copii, doi sunt homosexuali, cinci sunt în închisoare.

Doi din cei cinci aflaţi în închisoare ispăşesc condamnări pe viaţă pentru omucidere.

După o vreme, abuzul devine o formă de iubire pentru că, dacă nu vrei să fii altoit cu nuiaua sau pocnit cu o curea, cedezi şi accepţi repede alternativa, abuzul sexual. La doisprezece ani, ştiam mai mult despre perversiune şi violenţă decât a citit, a văzut sau a trăit vreunul din cei care citesc acestea.

La doisprezece ani, fusesem abuzat de personalul căminului – lucrătorii sociali locali, îngrijitorii şi un jandarm responsabil de minori. Toate aceste profesii atrag pedofilii şi deşi sunt o

minoritate (20%), se cunosc bine între ei, formează o reţea şi, ceea ce e şi mai înspăimântător, se protejează unii pe alţii.

Cunosc un copil care la paisprezece ani a fost capabil să le dezvăluie autorităţilor prin ce trecuse, aşa că l-au mutat din cămin în cămin prin toată ţara înainte de a putea deschide cineva vreo anchetă, alţi pedofili abuzând de el între timp.

La treisprezece ani, am fugit şi mi-am croit drum spre... Când am ajuns în... am început să dorm la... Acolo l-am întâlnit prima oară pe bărbatul numit ***, care mi-a oferit găzduire. În noaptea aceea m-a îmbătat, lucru uşor când ai treisprezece ani. M-a violat şi apoi a început să mă închirieze la alţii ca el. Când citiţi în ziare de scandal despre băieţi de vânzare, să nu credeţi că au de ales sau că sunt plătiţi pentru asta. Adesea sunt încuiaţi şi controlaţi ca orice prostituată şi au puţin sau nimic de spus în legătură cu viaţa lor.

*** m-a controlat aproape şase luni, aducând la apartament judecători, directori de şcoală, ofiţeri de poliţie, politicieni şi alţi cetăţeni remarcabili care sunt sarea societăţii noastre (vă pot vorbi despre semne din naştere, cicatrice şi ciudăţenii ale tuturor acestora).

Într-o noapte, în West End, când aveam încă treisprezece ani, am fost arestat de poliţie pe când *** încerca să mă vândă unui client. Am fost scos de la pârnaie de un asistent social, care m-a dus la un cămin din... Căminul era condus de un magistrat, ****. În următoarele paisprezece zile, m-a căptuşit zi şi noapte, apoi a emis un ordin de întoarcere la primul cămin (de unde venisem), care însemna bătaie şi abuz sistematic.

După două luni, am fost transferat la un spital pentru copiii cu tulburări emoţionale. Personalul m-a abuzat din nou şi de data asta, aveau un instrument mai bun decât bătaia. Mă ameninţau cu TSO, tratament cu şoc electric, dacă încerc să rezist. Am fugit din nou, întorcându-mă la... şi de atunci am

trăit acolo. Aveam doar paisprezece ani şi *** mi-a dat repede de urmă. De data asta m-a instalat în apartamentul unui prieten, unde mă căptuşeau zilnic şapte sau opt bărbaţi. La vreo doi le plăcea să mă bată cu o curea, alţii îmi dădeau pumni, înainte, după sau în timp ce făceam sex. Când terminau, îmi lăsau câteodată o amintire (bani sau un dar) pe pernă. Nu prea-mi foloseau, pentru că nu ieşeam din apartament decât însoţit de ***.

La cincisprezece ani, prizam cocaină, mă îmbătăm regulat şi făceam sex cu nenumăraţi bărbaţi. Dar nu mă mai durea. Nu simţeam nimic, făcea parte din viaţa mea.

Viaţa asta, dacă se poate numi aşa, a mai continuat patru ani, timp în care am fost fotografiat pentru reviste porno şi am apărut în filme porno.

La optsprezece ani, nu le mai eram de folos acestor oameni, aşa că am fost azvârlit în stradă şi lăsat să mă descurc. Atunci am comis prima infracţiune. Am jefuit un magazin, Lillywhites. Am fost arestat şi închis şase luni la Borstal. După eliberare, am continuat viaţa de infractor, nu ştiam să fac altceva.

Aveam acum un metru optzeci şi cinci şi nouăzeci şi cinci de kilograme şi nu mi-a fost greu să-mi găsesc de lucru ca agent de pază, meserie aflată adesea la marginea infracţionalităţii.

În 1980, la vârsta de optsprezece ani, am cunoscut-o pe soţia mea, care nu ştia cu ce mă ocup de fapt şi nici că fusesem abuzat sexual timp de nouă ani. În următorii cinci ani am avut doi fii şi după doisprezece ani, în 1997, am hotărât să ne căsătorim.

Eu câştigam deja bine din treburi necurate şi totul a mers ca pe roate până în 1997, când am fost arestat pentru fraudă. Emisesem ordine de plată false pe mai multe nume, însumând 2,8 milioane de lire sterline, aşa că am primit trei ani şi

căsătoria mi s-a amânat.

Cât am stat în închisoare, am început să-i dezvălui soţiei, prin scrisori şi telefoane, că duceam de ceva timp o viaţă de infractor. Dar abia după ispăşire i-am spus despre abuzurile sexuale pe care le îndurasem. Reacţia ei a venit imediat şi a fost ostilă. A fost dezgustată şi îngreţoşată şi a spus că nu putea înţelege de ce nu-i dădusem pe bărbaţii aceia pe mâna autorităţilor. La ce autorităţi să mă plâng? „Aveam doar nouă ani când a început. La urma urmei, autorităţile mă violau", i-am spus, „şi la optsprezece ani, când nu le-am mai folosit, m-au azvârlit în stradă."

Ea nu s-a putut împăca până la urmă cu asta. Am fost respins din nou şi de data asta, de cineva la care ţineam, ceea ce a înrăutăţit lucrurile. M-a descris ca pe o persoană murdară, care le permitea bătrânilor perverşi să-l violeze pentru că dorea iubire şi mângâieri. Nu aveam cum s-o fac să înţeleagă.

Acum nu doream decât să-i ucid pe cei cinci monştri răspunzători şi să mă dau pe mâna poliţiei.

Erau cinci pedofili care-mi luaseră viaţa, aşa că m-am hotărât să le-o iau şi eu lor. Am descoperit că doi dintre ei muriseră deja, aşa că-mi rămâneau numai trei. Numele lor erau **, *** şi *****.

Am plănuit atent cum îi voi ucide şi mă voi preda poliţiei.

Am plecat la... şi l-am răpit pe **, aducându-l înapoi la... şi lăsându-l în apartamentul meu cu trei prieteni, care au fost de acord să-l păzească până îl aduc eu pe ***. Apoi plănuiam să merg la să-l iau pe ***** şi să-l aduc şi pe el în acelaşi loc.

Am sosit la... la unu şi jumătate după-amiaza şi vecinul lui *** mi-a spus că tocmai plecase. Am telefonat să-i avertizez pe prietenii mei că voi întârzia, pentru că nu puteam risca să-l înşfac în plină zi. Atunci mi-au dat vestea că-l omorâseră deja pe **.

Am fost turbat. Întotdeauna am fost rece din punct de vedere emoţional, dar am plâns pe drumul de întoarcere la Londra, pentru că voiam să-l omor eu pe **. Avusesem nevoie să mă curăţ de aceşti trei oameni răi şi acum aveam un cadavru pe cap şi trei asociaţi înspăimântaţi.

Am condus până la... depăşind cam tot drumul limita de viteză. La sosire, am curăţat amprentele din apartament şi le-am spus celorlalţi că mă voi ocupa în felul meu de *** şi *****. Atunci a intrat poliţia; douăzeci şi patru de ofiţeri înarmaţi ne-au pus la pământ, ne-au prins cătuşele şi m-au arestat.

Mai târziu, am descoperit că *** telefonase la poliţie şi le spusese că se teme pentru viaţa lui. I-am dat avocatului toate detaliile şi a zis că, deoarece eram în Hastings la ora morţii lui **, n-o să mă acuze de crimă ci de conspiraţie la omor. M-au acuzat de crimă şi condamnat la minimum douăzeci şi doi de ani.

Da, ispăşesc douăzeci şi doi de ani pentru o crimă pe care nu am comis-o. Îmi pare rău că n-am făcut-o şi-mi pare rău că nu i-am omorât şi pe *** şi pe *****.

Sunt acum Ascultător la Belmarsh şi mă simt util pentru prima dată în viaţa mea. Am salvat o viaţă şi sper că i-am ajutat pe mulţi.

Demonii mă mai bântuie, bineînţeles, dar cumva reuşesc să-i ţin la distanţă. Nu-mi voi duce la capăt sentinţa, îmi voi alege data şi felul morţii[45].

Doar ruşinea mă împiedică să intru în legătură cu vreun cunoscut. Un sentiment de nemernicie, sunt un băiat murdar de închiriat, care i-a lăsat pe alţii să-l folosească, să-l bată şi să-l abuzeze pentru că avea nevoie de iubire şi nu i-a mai păsat ce se întâmplă cu el. Cum să mă aştept vreodată ca soţia, copiii

[45] În consecinţă, Fletch a încercat să se sinucidă pe 7 ianuarie, 2002.

sau familia să mă înţeleagă?

Sper că, spunând această poveste, aş putea salva pe cineva de oroarea prin care am trecut, pentru ca acela să nu mai fie vizitat de aceiaşi demoni şi să nu sfârşească într-o închisoare, acuzat de crimă.

11:23 p.m.

Mă culc întrebându-mă dacă omul căruia i se spune Fletch trebuie într-adevăr să-şi petreacă restul vieţii în închisoare. Dacă răspunsul este da, nu avem şi noi o responsabilitate faţă de viitoarea generaţie, să ne asigurăm că nu vor mai exista copii a căror viaţă se sfârşeşte la nouă ani?

ZIUA 20 – MARŢI, 7 AUGUST, 2001

6:16 a.m.

Dorm mai bine. Poate că m-a ajutat încuviinţarea lui Fletch de a-i include povestirea în carte. Scriu două ore.

8:00 a.m.

Micul dejun. Brioşe şi ultimele picături din cea de-a doua cutie de lapte pasteurizat. N-a fost destul pentru a-mi înmuia cerealele. Azi trebuie să vină proviziile de la cantină şi cum plec joi, voi putea să-mi plătesc toate rublele: Del Boy (apă şi biscuiţi), Tony (baton de Mars) şi Colin (timbre, douăsprezece de clasa întâi).

10:00 a.m.

Asociere. Mă plimb prin sala de la parter, când observ că unul din prizonieri, Joseph (crimă), joacă biliard. E de departe cel mai bun jucător din sector şi câteodată nimereşte toate bilele. În dimineaţa asta ratează lovituri simple, pe care le-aş reuşi chiar şi eu. Mă rezem de perete şi-l privesc mai atent. Are expresia aceea absentă, atât de comună printre vieţaşi. La încheierea meciului, când le pasează tacurile celor care aşteaptă, îi comentez nivelul jocului. Cred că-l caracterizez drept „de duzină".

— Am altele pe cap, Jeff, spune el, încă distant.

— Pot să te ajut cu ceva? întreb.

— Nu, mulţumesc, e o problemă de familie.

11:00 a.m.

Îmi văd numele pe lista celor care vor primi vizite juridice, alături de al avocatului Tony Morton-Hooper.

De-a lungul anilor, am descoperit că relaţiile profesionale se încadrează în două categorii. Cele care rămân profesionale şi cele

care ajung prietenie. Tony face parte din cea de-a doua categorie. Iubim amândoi atletismul – el a reprezentat multe stele ale pistei de-a lungul anilor – şi în ciuda unei diferenţe de vârstă considerabilă, ne relaxăm unul în compania celuilalt.

Ne întâlnim într-o încăpere mică, unde eu ajung şi sunt încuiat, apoi intră el pe o altă uşă şi e, de asemenea, încuiat. Primul lucru pe care îl observ e că Tony poartă la încheietura mâinii o bandă lată, galbenă. E biletul lui de ieşire, dar în ora de vizită e prizonier ca şi mine.

La început, Tony îmi spune că închisoarea Wayland are un regim mult mai uşor de suportat decât Belmarsh şi e convenabilă până când voi reveni la categoria D. Îl întreb ce se mai aude în legătură cu asta.

— Veşti bune, răspunde. Presa şi-a dat seama că nu ai nimic de dezvăluit şi ne-am documentat şi am aflat că problema s-a ridicat în Parlament în 1991, când Lynda Chalker era ministru de dezvoltare internaţională, iar ea a oferit o replică solidă. De asemenea, ai şi o scrisoare lungă primită de la ea atunci.

Şi-mi întinde peste masă textul replicii şi scrisoarea.

— D-ra Nicholson era membră a parlamentului atunci? întreb.

— Desigur, spune Tony, şi ceea ce e şi mai important, Ministerul de Externe a investigat complet chestiunea, aşa că trimitem la poliţie toate documentele necesare, sesizându-i că o a doua investigaţie ar fi o risipă iresponsabilă a banilor publici.

— Pot s-o dau în judecată pentru calomnie? întreb.

— Nu încă, mă informează. Am vorbit ieri la poliţie şi deşi nu vor să ne dea o copie a scrisorii trimise de ea, au explicat că acuzaţiile erau astfel formulate încât nu puteau decât să dea curs anchetei.

— Dacă formulăm o petiţie nu va fi nevoită să ne arate scrisoarea?

— Ba da. Ar deveni automat probă.

— Atunci să găsim motive s-o dăm în judecată.

— Încă nu, repetă Tony. Hai să aşteptăm să renunţe poliţia la anchetă înainte de a acţiona noi. Şi poate fi curând; Programul de azi al postului Radio 4 a luat legătura cu Mary. Echipa lor de investigatori e de asemenea de părere că nu ai la ce acuzaţii să răspunzi şi vor s-o invite la emisiune.

— Sigur că vor, pentru că de fapt, vor să discute cu ea despre recursul meu.

— Atâta vreme cât nu discută cazul în desfăşurare, sunt de acord să dea interviul.

— Ar putea cita din scrisoarea Lyndei Chalker şi din textul prezentat de ea parlamentului, sugerez.

— De ce nu? acceptă Tony. Dar hai s-o luăm încet, pas cu pas.

— Nu sunt prea bun la asta, recunosc. Eu prefer s-o luăm repede, salt cu salt.

Tony scoate apoi nişte hârtii din servietă şi-mi spune că vom lansa mâine cererea de recurs. Trebuie să semnez o hârtie că doresc să fac recurs şi alta în care contest condamnarea.

Tony mi-ar da şanse de cincizeci la sută de a obţine răsturnarea verdictului, dacă nu ar fi la mijloc şi „factorul Archer".

— Dacă nu era vorba de tine, se rezolva într-o secundă. Nici măcar nu s-ar mai fi deschis un proces.

Şansele sunt şi mai mari în problema reducerii sentinţei. Comentariul domnului judecător Potts, că reprezint cel mai grav caz de sperjur cunoscut de el, a fost întâmpinat de colegii lui de breaslă cu sprâncenele ridicate[46].

Apoi abordăm subiectul jurnalului meu, din care am completat deja cincizeci de mii de cuvinte şi-l avertizez că va constitui un şoc pentru cititorii mei obişnuiţi. Mă întreabă cum îi transmit

[46] De la judecarea cazului, dr. Susan Edwards, prodecan al Facultăţii de Drept Buckingham, a cercetat toate procesele de sperjur din ultimii zece ani.

manuscrisul lui Alison, având în vedere că Belmarsh e închisoarea cu cea mai strictă securitate din Europa. Îi reamintesc că încă primesc două-trei sute de scrisori zilnic şi cenzorii mă lasă să le trimit la biroul meu în dimineaţa următoare, aşa că încă zece pagini scrise de mână şi adăugate la teanc nu constituie o încălcare a regulamentului.

— Mi-am adus aminte, îl rog, poţi să-i spui lui James să poarte un ceas ieftin data viitoare când vine, ca să-mi schimb Longines-ul cu el.

Nu mi-am imaginat niciun moment că voi ajunge la închisoare, aşa că purtam ceasul meu favorit în ziua verdictului şi mi-ar părea rău să-mi fie furat după ce l-am folosit douăzeci de ani. James tânjeşte după ceas de ceva timp şi m-a rugat să i-l las prin testament (răzgâiat mercantil ce e!). „Will poate să ia restul averii, dar lasă-mi mie ceasul", insistă James. Firma Longines nu mai face modelul acesta elegant. Totuşi, William a fost de acord cu ideea, găsind aranjamentul foarte satisfăcător pentru el.

— Cred că ar fi mai bine să aştepţi să pleci de la Belmarsh înainte să faci schimb de ceasuri, mă sfătuieşte Tony. Şi asigură-te înainte că regulamentul o permite.

Rezolvăm toate chestiunile juridice şi cum nu poate scăpa decât după o oră, discutăm despre Campionatele Mondiale de Atletism de la Edmonton, unde speram să-mi petrec vacanţa de vară, alături de Michael Beloff[47]. Tony îmi dă vestea fantastică a câştigării aurului de către Jonathan Edwards, la triplu salt.

— A câştigat uşor, îmi povesteşte, sărind aproape optsprezece metri. E aşa de relaxat după ce a luat aurul la Sydney, încât mă

[47] Consilierul Coroanei Michael Beloff e arbitru olimpic şi i se permite să invite un oaspete la campionatele mondiale. Soţia lui, Judith, n-a fost niciodată interesată să vadă nişte bărbaţi pe jumătate goi alergând în cerc, aşa că formăm o „echipă" la astfel de evenimente de treizeci de ani. Ni se spune Jack Lemmon şi Walter Matthau.

îndoiesc că-l va bate cineva, cel puţin până la olimpiada următoare de la Atena, din 2004. Şi nici măcar domnul judecător Potts nu te va putea opri să fii de faţă atunci.

Când gardianul se întoarce să descuie uşa pe unde iese Tony, îl lămuresc încă o dată că problema prioritară este rezolvarea confuziei legate de kurzi, astfel încât să-mi recapăt statutul D cât mai repede posibil. De asemenea, adaug că n-am nevoie ca avocaţii să mă viziteze la Norfolk, în schimbul unor taxe piperate. Pot să-mi transmită mesaje prin Mary, care e la fel de deşteaptă ca oricare dintre ei. Tony zâmbeşte, încuviinţează şi ne dăm mâna. Are mâinile unui boxer de categorie grea şi cred că s-ar descurca bine în închisoare. Îi dau drumul, dar cum eu nu am bandă galbenă la încheietură, mă prăbuşesc la loc pe scaunul de pe partea cealaltă a mesei şi aştept.

12:00 prânz

La coadă la masă – o ocazie favorabilă de a mă pune la curent cu toate bârfele – Fletch îmi dezvăluie care e problema lui Joseph. Înţeleg acum de ce n-a fost în stare să bage nicio bilă la locul ei. La servire, Tony îmi recomandă „spaghetele vegetariene", deghizate să arate ca unele bolognese.

— Gratinate? mă interesez în glumă.

— Desigur, milord. Liam, adu-i înălţimii sale parmezanul ras.

De sub tejghea răsare o punguliţă cu brânză rasă, e desfăcută în faţa ofiţerului de serviciu şi conţinutul e presărat pe spaghetele mele. Gestul e salutat cu aplauze de prizonieri şi cu râsete de gardieni. Aceste mici întâmplări sunt spectacole în lumea vieţaşilor.

La mine în celulă, mănânc cu plăcere, dar e deja a douăzecea zi de mâncare de temniţă. Mi-am mai strâns cureaua cu o gaură. Aşa că bănuiesc că am pierdut vreo trei kilograme.

2:00 p.m.

Când se deschide din nou uşa celulei, alerg la etajul doi, îmbrăcat pentru sport, şi alerg pe loc pe lângă grilaj. De data aceasta, sunt pe listă între cei opt din corpul nostru. După percheziţia urmată de un marş spre altă aripă a clădirii, primim fiecare câte un maiou bleu şi şorturi bleumarin. Sunt culorile celor două mari universităţi din Anglia, Oxford şi Cambridge, aşa că am fost echipaţi astfel încât să nu se supere niciun ipotetic absolvent al prestigioaselor instituţii.

Sala de gimnastică e împărţită în două. Zona mai mare este cât un teren de baschet şi pe el, doisprezece prizonieri joacă fotbal de sală. Se află la Belmarsh şi un fost jucător al echipelor Arsenal şi Brentford. Mai există şi o sală de fitness, cu o suprafaţă cât o treime din terenul de baschet, unde patruzeci şi şapte de tineri musculoşi, asudaţi şi tatuaţi trag de fiare, pentru a putea comite în continuare vătămări corporale grave când vor ieşi de aici.

E atât de aglomerat, încât nu poţi să te mişti decât câţiva paşi fără să te loveşti de cineva. Sunt două covoare de alergat, două instalaţii de vâslit şi două de urcat, de care prizonierii nu sunt prea interesaţi. Mă încălzesc şase minute pe covorul de alergat la cinci kilometri pe oră, ceea ce-mi permite să observ perfect ce se petrece în centrul sălii. Cei patruzeci şi şapte de tineri antrenaţi trag de fiare; nu e o privelişte plăcută, mai ales că majoritatea se află acolo într-o întrecere orgolioasă, vizând să-şi stabilească un statut privilegiat în sectoarele lor. Mă întreb câţi dintre ei şi-au dat seama că Fletch, Tony, Billy şi Del Boy se bucură de cea mai mare influenţă în aripa noastră, deşi nici n-au călcat pe la sala de sport.

După ce vâslesc 2.000 de metri în nouă minute, mă antrenez cu nişte greutăţi uşoare, apoi mai alerg zece minute pe covor, la viteza de opt kilometri pe oră. În timp ce alerg, încep să observ că mulţi vieţaşi au poziţii proaste. Nu ţin spatele drept şi când ridică greutăţile, îşi mişcă umerii în loc să-şi folosească muşchii braţelor aşa cum trebuie. Cei doi gardieni responsabili nu pot decât să supravegheze în ansamblu cele două săli. Ar fi mult mai rezonabil

să se organizeze zilnic trei sesiuni de gimnastică şi să vină mai puţini participanţi în acelaşi timp. Antrenorul ar fi astfel capabil să şi lucreze cu ei, nu să stea doar pe post de dădacă. Îi sugerez acest lucru unui gardian, dar primesc din nou explicaţia cu „personalul redus".

După zece minute de alergare, merg din nou la greutăţi şi închei la maşina cu trepte. Când gardianul răcneşte „Mai sunt cinci minute", trec la exerciţii de întindere şi duc la capăt într-o oră exact programul pe care l-aş urma şi în sala mea de gimnastică, de la subsolul locuinţei din Londra. Singura diferenţă e că acolo nu există picior de asasin.

Înapoi în vestiar, sunt mulţumit de forma mea. Dennis (fost jucător la Arsenal şi Brentford) îmi spune că a marcat şase goluri. Îl felicit şi-l întreb dacă e adevărat că a fost ales căpitan al echipei Belmarsh pentru meciul împotriva echipei feminine de la Holloway. Gluma stârneşte mult mai multe râsete şi ovaţii decât merită şi jumătate dintre prizonieri se oferă imediat să joace şi ei.

— Nu, mulţumesc, zice Dennis. Am şi aşa destule probleme cu femeile.

— Dar n-ai spus că ai avut o vizită de la soţie şi copil duminică şi a fost foarte bine?

— De la una din soţii, mă corectează Dennis. Cu unul din copii.

— Câte mai ai? întreb.

— Trei şi trei, recunoaşte.

— Păi asta e bigamie. Sau chiar trigamie.

— Trezeşte-te, Jeff, nu sunt însurat cu niciuna. Azi nu mai există taţi care să te mâne cu puşca de la spate. Sunt partenere, nu soţii. Ca un preşedinte de companie, am şi eu mai mulţi acţionari. Slavă Domnului că sunt aici la cutie, adaugă după o clipă, fiindcă dacă ar convoca o adunare generală a acţionarilor, nu vreau să le explic de ce anul ăsta nu vor primi dividende.

E limpede că prizonierii care ne ascultă nu consideră conversaţia

neobişnuită şi cu atât mai puţin condamnabilă. Dumnezeu ştie ce-o să fie Marea Britanie peste cincizeci de ani, dacă fiecare are trei „soţii", dar nu se oboseşte să se însoare cu niciuna dintre ele.

Întorcându-mă la celulă, găsesc lista de la cantină pe pat. Beau cană după cană de apă şi mănânc două napolitane KitKat înainte de a pleca la duş.

4:00 p.m.

Asociere. Primul lucru pe care-l fac e să-i înapoiez lui Del Boy o sticlă de apă Highland Spring, înainte de a-l căuta pe Tony să-i dau batonul de Mars şi de a-i returna lui Colin cele douăsprezece timbre clasa întâi. Lichidându-mi datoriile (rublele) – nimeni nu mă taxează cu rubla dublă – mă aşez la televizor lângă alţi prizonieri. Se uită la Campionatele Mondiale de Atletism. Un gardian, dl. Hughes, mă pune la curent cu evenimentele de până acum. După prima zi de decatlon, Macey conduce cu un punct şi se pregăteşte pentru proba lui cea mai bună, alergarea la 110 în garduri, cel de-al doilea eveniment al zilei sportive. Îi spun domnului Hughes despre planul meu de a-mi petrece vara aceasta la Edmonton.

— Văd destule locuri goale în tribune, spune el, dar mi-e greu să cred că sunt toţi la închisoare.

În timp ce Macey se îndreaptă spre start, îl zăresc pe Joseph într-un colţ – e un om care preferă de obicei să stea în centrul unei camere. Las pentru o clipă campionatele mondiale şi mă duc la el.

— Ştii ceva de fiul tău?

— Nu, mă priveşte el, surprins că i-am aflat problema. I-am telefonat maică-si, spune că e arestat şi ea încearcă să telefoneze la Consulatul Britanic. L-au băgat într-o închisoare locală. Cum sunt închisorile din Cipru? mă întreabă.

— Habar n-am, îi spun. Până m-au trimis la Belmarsh, nici despre cele engleze nu ştiam cum arată. Fii mulţumit că nu e în Turcia. De ce a fost acuzat?

— De nimic. L-au găsit dormind într-o casă unde nişte băştinaşi fumaseră canabis, dar l-au avertizat că s-ar putea alege cu şapte ani de temniţă.

— Nu se poate, dacă dormea, mă exprim. Câţi ani are?

— Optsprezece şi ce e mai rău e că nu pot să fac nimic, cât sunt vârât aici. Soţia mea zice c-o să-i dea telefon guvernatorului de aici când află ceva.

— Noroc, îi urez şi mă întorc la atletism.

Dl. Hughes îmi spune că l-am ratat pe Macey. A ieşit al doilea în grupa lui, stabilind un record personal.

— Nu poţi cere mai mult decât un record personal de la un atlet, zice Roger Black, comentatorul BBC şi adaugă: Rămâneţi cu noi, pentru că aici la Edmonton va fi o zi foarte interesantă.

— Încuierea! strigă ofiţerul de la biroul din fundul sălii.

Îi atrag politicos atenţia că Roger Black ne-a spus să rămânem cu el.

— Dl. Black e acolo şi eu sunt aici, sună imediat replica, aşa că încuierea, Archer.

6:00 p.m.

Cina. Am acum două cutii de conserve de şuncă Prince (49 pence), aşa că iau una la cantină s-o desfac. Tony îmi adaugă doi cartofi aleşi atent şi am parte de un adevărat festin, stropit cu o cană de suc de afine.

După masă mă întorc la manuscrisul meu, dar uşa e deschisă brusc de un gardian pe care nu l-am mai văzut.

— Bună seara, începe el. Ştiu că veţi pleca în curând şi dacă sunteţi amabil, puteţi să-mi semnaţi cartea asta pentru soţia mea? La librărie am aflat că e ultima apariţie.

— Cu bucurie, răspund, dar nu e a mea. A fost scrisă de Geoffrey Archer. Eu îmi scriu numele cu J. Amândoi avem de ani de zile încurcături din cauza asta.

Pare uşor surprins, dar insistă:

— O duc înapoi să mi-o schimbe. Ne vedem mâine la aceeaşi oră.

După ce termin revizuirea manuscrisului, citesc trei scrisori trimise de Alison prin Tony Morton-Hooper. Una este de la Victoria Barnsley, preşedinta editurii mele, Harper Collins, anunţându-mă că abia aşteaptă să citească *În poala zeilor* şi că Adrian Bourne, fostul preşedinte care s-a ocupat de cărţile mele după retragerea lui Eddie Bell, s-a hotărât să se pensioneze mai devreme. Îmi va lipsi, ca şi Eddie, deoarece amândoi au jucat un rol foarte important în cariera mea de autor.

Cea de-a doua scrisoare e de la tânărul meu documentarist, Johann Hari, care-mi spune că e aproape gata cu lucrul pentru *În poala zeilor*[48]. Dar mărturiseşte că el preferă vechiul titlu, *Coincidenţă fericită.*

Ultima dintre scrisori este de la Stephen Shakespeare, şeful meu de personal în campania de candidatură la primăria Londrei. Loialitatea pe care mi-a purtat-o de când m-am retras şi până astăzi îmi aminteşte minunatul poem al lui Kipling, *Cel de-al o mielea om.* Printre vederile pe care mi le împărtăşeşte Stephen este şi aceea că Iain Duncan Smith va câştiga alegerile la preşedinţia Partidului Conservator de la mare distanţă. Nu mai avem mult şi vom vedea dacă are sau nu dreptate.

[48] De atunci, titlul romanului a fost schimbat în *Fiii norocului.*

ZIUA 21 – MIERCURI, 8 AUGUST, 2001

6:03 a.m.

Aceasta este ultima mea zi întreagă la Belmarsh. Nu trebuie să fiu prea ostentativ, ca să nu mă trezesc cu presa la poartă, gata să mă acompanieze la Norfolk. Mă aşez la masă şi scriu două ore.

8:07 a.m.

Micul dejun. Fidea la cutie, lapte pasteurizat şi un măr. Golesc fideaua, îmi ajunge exact pentru două porţii.

9:00 a.m.

Aştept îmbrăcat pentru gimnastică, dar d-ra Williamson descuie uşa şi mă întreabă dacă sunt pregătit să ţin o nouă lecţie de creaţie literară.

— Când aţi planificat-o? întreb, nedorind să-i dezvălui că este ultima mea zi şi că am reuşit cumva să intru în tura pentru gimnastică.

— În aproximativ jumătate de oră, îşi priveşte ea ceasul.

Înjur înăbuşit, mă schimb în pantaloni şi un tricou cu inscripţia Tiger care-mi vine destul de bine şi pe care mi l-a împachetat Will în ziua condamnării. Pe drum spre sală, trec pe lângă Joseph, aflat la biliard. Nimereşte toate bilele şi pare destul de satisfăcut.

— Ai veşti despre Justin? mă interesez.

— L-au deportat, zâmbeşte el, aruncând o privire la ceas. Cam într-o oră va ateriza pe Heathrow.

Bagă la loc o bilă roşie şi continuă:

— Maică-sa o să-l aştepte şi i-am spus să-i tragă o urecheală.

Bagă şi o bilă galbenă:

— Dar n-o să mă asculte, bineînţeles, surâde.

— E o veste bună, spun şi mă îndrept neînsoţit spre elevii mei.

Când ajung, îl găsesc pe dl. Anders, profesorul invitat, aşteptându-mă. Pare un pic dezorientat, aşa că-l întreb imediat cum vrea să procedăm.

— Aţi făcut un plan? vrea el să ştie.

— Nimic special. Săptămâna trecută, am convenit că membrii grupului vor aduce texte scrise de ei să le citească şi apoi le vom discuta. Dar poate v-aţi gândit la altceva.

— Nu, nu, pare bine.

În săptămâna aceasta vin nouă prizonieri şi trei membri ai personalului. Patru dintre ei şi-au amintit să aducă texte create recent: Colin îşi citeşte cronica la cartea lui Frank MacCourt, Tony parcurge pentru noi eseul despre reforma închisorii, pregătit pentru colegiul Ruskin de la Oxford, Terry citeşte un capitol din romanul lui şi în fine, Billy ne dezvăluie stările din orele imediat următoare aflării verdictului de condamnare pe viaţă. Am ales opera lui Billy pentru final pentru că, la fel ca şi cea dinainte, e în cu totul altă clasă decât ale celorlalţi. Închei sesiunea cu un mic discurs despre disciplina scrisului, conştient că mâine la ora asta nu voi mai fi cu ei. Am încredere că cel puţin trei din grup îşi vor continua proiectele şi după plecarea mea şi că, în timp, creaţia lui Billy va fi tipărită. Voi fi primul la coadă pentru un autograf.

Întorcându-mă la celulă, dau nas în nas cu Liam, care încearcă să-mi strecoare întotdeauna o îngheţată în plus când e de serviciu la cantină. Îmi întinde mâna:

— Voiam să-mi iau la revedere.

Mă fac roşu. După întâlnirea mea cu dl. Leader, n-am suflat nicio vorbă nimănui. Cum de a aflat Liam?

— Cine ţi-a spus? întreb.

— Poliţiştii, răspunde. Au fost de acord să ies pe cauţiune, aşa că în dimineaţa asta îmi dau drumul. Avocatul spune că asta înseamnă că probabil vor renunţa la toate acuzaţiile.

— Sunt încântat, îi spun. De când eşti închis?

— De trei luni jumate.

Trei luni şi jumătate, Liam a aşteptat la Belmarsh să afle că probabil, poliţia va retrage toate acuzaţiile în cazul lui. Îi urez cele bune şi se duce să strângă şi alte mâini. Ştiţi de ce a fost acuzat? De obstrucţionarea justiţiei. Proba principală a fost o conversaţie telefonică înregistrată, pe care curtea a considerat-o ulterior inadmisibilă.

Ajungând înapoi în corpul nostru, îi telefonez lui Alison s-o anunţ că alte zece zile din jurnal sunt pe drum. Îmi spune că scrisorile curg în continuare şi o să mi le trimită la Wayland pe cele de la prietenii apropiaţi. O avertizez că nu mai am multă hârtie de scris; poate să-mi trimită o duzină de bloc-notesuri la Wayland, împreună cu două cutii de pixuri ceramice? E interesant că folosesc şi acum cuvântul „duzină" pentru cantităţi, deşi sistemul zecimal s-a introdus de peste treizeci de ani. Oare peste alţi treizeci copiii noştri vor lua de-a gata moneda euro şi se vor întreba de ce ne zbatem atât?

12:00 prânz

Dejun. Ouă cu fasole, mâncarea mea favorită de închisoare, dar de data asta capăt un singur ou, pentru că în locul obişnuit al lui Paul se află un gardian. Totuşi, Tony reuşeşte să-mi ofere ceva fasole în plus.

2:00 p.m.

Încep să scriu din nou, dar sunt întrerupt de sosirea a trei ofiţeri: dl. Weedon, însoţit de dl. Abbott şi dl. Cook echipaţi cu nişte ameninţătoare mănuşi de cauciuc. Dl. Weedon mă lămureşte că are loc o percheziţie – puricat, cum îi zic prizonierii – şi trebui efectuată fără avertisment, din motive evidente.

— Ce căutaţi? întreb.

— Pistoale, cuţite, lame, droguri, orice e împotriva

regulamentului. Eu sunt responsabil cu supravegherea, explică dl. Weedon, fiindcă domnii Cook şi Abbott sunt testaţi pentru calificare profesională şi percheziţia face parte din testare. Începem cu percheziţia la piele, zice, fără să-şi clintească niciun muşchi al feţei.

Mă ridic în mijlocul celulei minuscule şi-mi scot tricoul Tiger. Ridic mâinile în aer şi sunt rugat să execut o rotaţie completă. Dl. Abbott îmi spune apoi să-mi frec energic părul cu mâinile şi-l ascult – droguri ascunse, în caz că n-aţi prins firul. Odată încheiată etapa aceasta, sunt lăsat să-mi pun la loc tricoul. Dl. Cook îmi cere apoi să-mi dau jos pantofii, ciorapii, pantalonii şi lenjeria şi toate sunt examinate atent de gardienii cu mănuşi. Sunt rugat din nou să descriu un cerc complet, apoi să ridic tălpile, să vadă dacă nu am plasturi sub care aş putea ţine droguri. Nu am, aşa că mă lasă să mă îmbrac.

— Acum vă voi însoţi într-o sală de aşteptare, în timp ce vi se percheziţionează celula, spune dl. Weedon. Mai întâi, trebuie să vă întreb dacă sunteţi în posesia vreunui obiect care aparţine altui prizonier: arme de foc, cuţite, droguri?

— Am un eseu scris de Tony Croft şi un poem de la Billy Little.

Caut în sertar şi le dau cele două lucrări. Le răsfoiesc repede şi mi le dau înapoi.

— Mai sunt şi în posesia unei cărţi de la bibliotecă, adaug, încercând să nu râd.

Se străduiesc şi ei să fie serioşi şi o răsfoiesc şi pe ea, scuturând-o în căutare de droguri sau bani ascunşi.

— Văd că trebuie returnată azi, domnule Archer, aşa că daţi-o înapoi până la încuiere fiindcă n-am dori să fiţi amendat, marchează un punct dl. Weedon.

— Ce amabil că m-aţi prevenit, nu mă dau bătut.

— Înainte de a proceda la o percheziţie amănunţită a celulei, spune dl. Abbott, trebuie să vă întreb dacă sunteţi în posesia

vreunui document pe care nu doriţi să-l citim.

— Nu, răspund.

— Mulţumim, intervine dl. Weedon. Partea aceasta a exerciţiului s-a încheiat. Acum, celula va fi percheziţionată de alţi doi ofiţeri.

Mai târziu am aflat că lucrul acesta e făcut pentru protecţia gardienilor, astfel încât, dacă se găseşte ceva ilegal şi patru ofiţeri pot depune mărturie, să fie mai greu pentru prizonierul acuzat să pretindă că i s-a înscenat ceva şi obiectul compromiţător a fost plantat de alţii în celula lui.

— Hoţii! aud un strigăt puternic ce pare a veni din celula alăturată.

Îmi arăt surprinderea că gardienii nu lasă tot ca să vadă ce se întâmplă.

— Noi suntem hoţii, zâmbeşte dl. Weedon. Am fost depistaţi şi un prizonier îşi avertizează amicii că facem percheziţii, ca să poată arunca tot ce i-ar incrimina. În următoarele minute veţi auzi trăgându-se apa la multe toalete şi o să vedeţi multe pachete zburând pe geam.

Dl. Abbott şi dl. Cook pleacă, fiind înlocuiţi de domnişoarele Taylor şi Lynn, responsabile cu percheziţia celulei.

Dl. Weedon mă însoţeşte la o sală de aşteptare din partea opusă a corpului de clădire şi mă încuie înăuntru. Plictisit, mă duc spre fereastra din peretele din spate al încăperii şi mă uit la o grădină bine îngrijită. O duzină şi ceva de prizonieri plantează, taie şi plivesc contra sumei de o liră pe oră. Deţinuţii poartă jachete galbene, fosforescente, în timp ce singurul supraveghetor e îmbrăcat lejer, în blugi şi cămaşă cu bandă la gât. E o grădină curată şi îngrijită, aşa cum ar fi a oricui dacă ar avea cincisprezece grădinari plătiţi cu o liră pe oră.

Privesc amuzat un prizonier care tunde un gard viu cu o foarfecă mare de grădină. E arma cea mai periculoasă văzută de mine de când am intrat la Belmarsh. Sper că-i percheziţionează regulat

celula.

După douăzeci de minute, mi se dă drumul şi sunt escortat înapoi la celula 30. Toate hainele sunt frumos împăturite, coşul de gunoi a fost golit şi, până acum, celula mea n-a mai arătat atât de ordonată. Totuşi, gardienii mi-au luat cea de-a doua pernă şi dezinfectantul de toaletă furnizat cu atâta prevedere de Del Boy în prima zi a sosirii mele în Corpul Unu[49].

6:00 p.m.

Cina. Îmi iau a doua conservă de şuncă (49 pence) să fie desfăcută la cantină. Tony adaugă doi cartofi şi o lingură de mazăre nu chiar aglutinată. Mănânc, îmi spăl vesela de plastic şi cobor la tovarăşii mei strânşi la asociere. Hotărăsc să le spun doar lui Fletch, Tony şi Billy că plec mâine dimineaţă. Fletch spune că ştia că urmează să plec curând, dar nu se aştepta să fie atât de curând.

Stând în celula lui împreună cu ceilalţi, am un sentiment asemănător cu cel din ultima zi de şcoală, când ţi-ai făcut bagajul şi nu te înduri să ieşi din dormitorul comun, întrebându-te cu câţi colegi vei mai ţine legătura în viitor.

Fletch ne spune că a stat de vorbă o oră cu d-ra Roberts şi s-a hotărât să facă recurs contra sentinţei şi a verdictului. Sunt încântat, dar nu mă pot abţine să nu mă întreb dacă asta nu va afecta cumva decizia lui de a da spre publicare conţinutul carnetului verde.

— Dimpotrivă, mă linişteşte el. Vreau să ştie toată lumea cine sunt oamenii ăştia răi şi ce-au făcut.

— Dar dacă ţi se cere să-i numeşti pe judecători, directori de şcoli, poliţişti şi politicieni?

— Atunci o să-i numesc.

---

[49] Pudra dezinfectantă poate fi adăugată heroinei pure, diluându-i tăria şi asigurându-i traficantului un profit mai bun. Deţinerea a două perne încalcă regulamentul.

— Dar ceilalţi zece copii care au trecut prin aceeaşi traumă? Cum crezi că vor reacţiona? întreabă Tony. Trebuie să se apropie şi ei de patruzeci de ani de acum.

Fletch trage un dosar din raft şi scoate de acolo o hârtie cu zece nume dactilografiate pe o singură coloană:

— În următoarele săptămâni, intenţionez să le scriu tuturor celor de pe listă şi să-i întreb dacă doresc să aibă o întâlnire cu avocatul meu. Doi sunt căsătoriţi şi poate soţiile şi familiile lor nu le ştiu trecutul; alţi unu-doi poate n-o să fie uşor de găsit, dar am încredere că majoritatea mă vor sprijini şi vor vrea să se afle adevărul.

— Le voi da numele la tribunal, zice hotărât Fletch. Desigur, ** e mort, dar *** şi ***** sunt bine sănătoşi.

Tony aplaudă, iar Billy, nefiind genul care să-şi manifeste zgomotos emoţiile, dă din cap cu putere.

„Încuierea!" se strigă de la biroul de la parter. Le strâng mâinile celor trei bărbaţi pe care acum o lună nici prin minte nu-mi trecea că-i voi cunoaşte, întrebându-mă dacă-i voi mai revedea[50]. Mă îndrept spre celula mea.

La ultimul etaj, îl găsesc pe dl. Weedon lângă uşa mea.

— Când ieşiţi de aici, începe el, să descrieţi totul aşa cum este. Să le spuneţi despre problemele cu care se confruntă atât deţinuţii, cât şi personalul, fără mănuşi.

Sunt surprins de pasiunea din vocea lui.

— Dar lăsaţi-mă să vă spun ceva ce poate v-a scăpat în cele trei săptămâni petrecute cu noi, continuă. Diminuarea personalului închisorii e acum cea mai mare problemă şi nu numai din cauza preţurilor la locuinţele din Londra. Săptămâna trecută am pierdut un ofiţer de prima clasă, care a părăsit slujba pentru a deveni mecanic de metrou. Are acelaşi salariu, dar mult mai puţină bătaie

[50] M-am hotărât deja, după eliberare îl voi vizita pe Billy (încă 14 ani de detenţie) şi pe Fletch (încă 19 ani), dacă vor fi de acord.

de cap, după cum a motivat. Noroc, sir!

Şi zicând acestea, mă încuie în celulă.

9:00 p.m.

Încep să mă pregătesc de plecare. Fletch m-a pus deja în gardă că nu voi fi anunţat oficial, doar mi se va bate în uşă pe la şase şi jumătate, cu vorbele: „Pleci, Archer, strânge-ţi lucrurile."

— Doar un lucru pot să-ţi garantez, a adăugat el. Jos la recepţie o să te ţină cel puţin o oră până o să completeze ofiţerul toate hârtiile.

9:30 p.m.

Citesc ultimul teanc de scrisori, printre care una de la Mary, una de la Will şi una de la Geordie Greig, redactorul-şef al publicaţiei *Tatler,* care se încheie cu cuvintele: Am rezervat o masă de prânz la Le Caprice imediat după ce ieşi de acolo. Nici el nu e dintre prietenii care-ţi stau alături numai la bine.

Revăd apoi manuscrisul zilei şi mă decid să mă culc devreme.

10:14 p.m.

Sting lumina la Belmarsh pentru ultima oară.

ZIUA 22 – JOI, 9 AUGUST, 2001

4:40 a.m.

Mă trezesc după un somn neliniştit, conştient că pot fi chemat oricând. Mă hotărăsc să mă ridic din pat şi scriu două ore.

6:43 a.m.

Mă uit la ceas. Şase patruzeci şi trei şi încă niciun semn de viaţă afară, pe coridoarele întunecate. Îmi pregătesc micul dejun. Pufarine, ultimul sortiment din pachetul meu Variety, lapte pasteurizat şi o portocală.

6:51 a.m.

Mă bărbieresc, mă spăl şi mă îmbrac. După ce patrulez puţin prin celula mea de cinci paşi pe trei, încep să-mi fac bagajul; când spun bagaj, trebuie să vă explic puţin, fiindcă aici nu ţi se permite să ai o valiză sau o sacoşă multifuncţională. Totul trebuie adunat într-o pungă de plastic cu sigla închisorii Majestăţii sale.

7:14 a.m.

Mi-am terminat bagajul, dar afară nu mişcă nimeni. A fost transferul meu amânat, poate chiar anulat? Oare o să rămân la Belmarsh pentru tot restul vieţii? Număr minutele plimbându-mă înainte şi înapoi, dorindu-mi evadarea legală. Oare cum e când aştepţi să fii spânzurat?

7:40 a.m.

Golesc ultimul strop de lapte în cană, mănânc un biscuit McVitie's şi încep să mă întreb dacă va veni cineva, recitesc scrisorile de la Mary şi Will şi mă îmbărbătează.

8:15 a.m.

În sfârşit, uşa celulei e descuiată de un anume domn Knowles.

— Bună dimineaţa, îmi urează el voios. Vă mutăm imediat ce expediem la tribunal toţi deţinuţii aflaţi în arest preventiv. Aşa că, îşi verifică ceasul, mă voi întoarce pe la 9:30. Poate vreţi să faceţi un duş şi dacă mai doriţi altceva, vă las uşa deschisă.

Scuzaţi-mi clişeul, dar răsuflu uşurat când mi se confirmă că într-adevăr plec. Fac un duş – stăpânesc de acum magistral tehnica palmă-apăsare-săpun-palmă-apăsare.

În ora următoare, vin mai mulţi prizonieri să-şi ia rămas-bun, deoarece vestea că plec s-a răspândit deja în sector. Del Boy mă scapă de ultima sticlă de apă, zicând că ar putea să se obişnuiască repede cu un asemenea lux. După ce pleacă, îi sugerez unui gardian că aş dori să-i ofer radioul meu unui prizonier care nu primeşte vizite. Gardianul răspunde că e împotriva regulamentului.

— E împotriva regulamentului să dau un lucru unui om care are nevoie de el? întreb uimit.

— Da, repetă el. Puteţi încerca să-l mituiţi sau să-l răsplătiţi pentru o doză de droguri. Dacă aţi fi văzut dând un radio altui prizonier, aţi fi trecut în raport imediat şi chiar vi s-ar putea prelungi sentinţa cu douăzeci şi opt de zile.

Problema mea e aceea că nu gândesc, pur şi simplu, ca un criminal.

Aştept să dispară gardianul şi mă strecor jos la parter, unde las pe patul lui Fletch radioul şi alte câteva bunătăţi. Va şti el cine are cea mai mare nevoie de ele.

9:36 a.m.

Dl. Knowles se întoarce şi mă conduce la intrare în acelaşi loc unde mi-am făcut apariţia în urmă cu trei săptămâni. Sunt plasat într-un cubicul şi percheziţionat la piele, ca şi atunci. După ce mă îmbrac la loc, îmi pune cătuşe – e a doua oară când mi se întâmplă –

şi apoi sunt scos din clădire şi urcat în ceea ce s-ar putea numi o dubă de tranzit. Pe partea stângă sunt patru scaune, unul în spatele celuilalt. Pe partea dreaptă e un cubicul în care e plasat prizonierul, ca un leu sălbatic în cuşcă. După ce sunt încuiat acolo, mă uit pe fereastra mică până când, fără vreun semnal, vastele porţi din gratii electrificate se deschid încet.

În timp ce duba neagră de tranzit iese de la Belmarsh, am sentimente amestecate. Deşi sunt bucuros şi uşurat să plec, sunt în acelaşi timp neliniştit şi frământat la gândul că sunt aruncat într-o lume nouă, unde va trebui s-o iau de la capăt şi să-mi fac alte cunoştinţe.

Mi-a luat trei săptămâni să trec prin Iad. Sunt oare pe cale să pătrund în Purgatoriu?

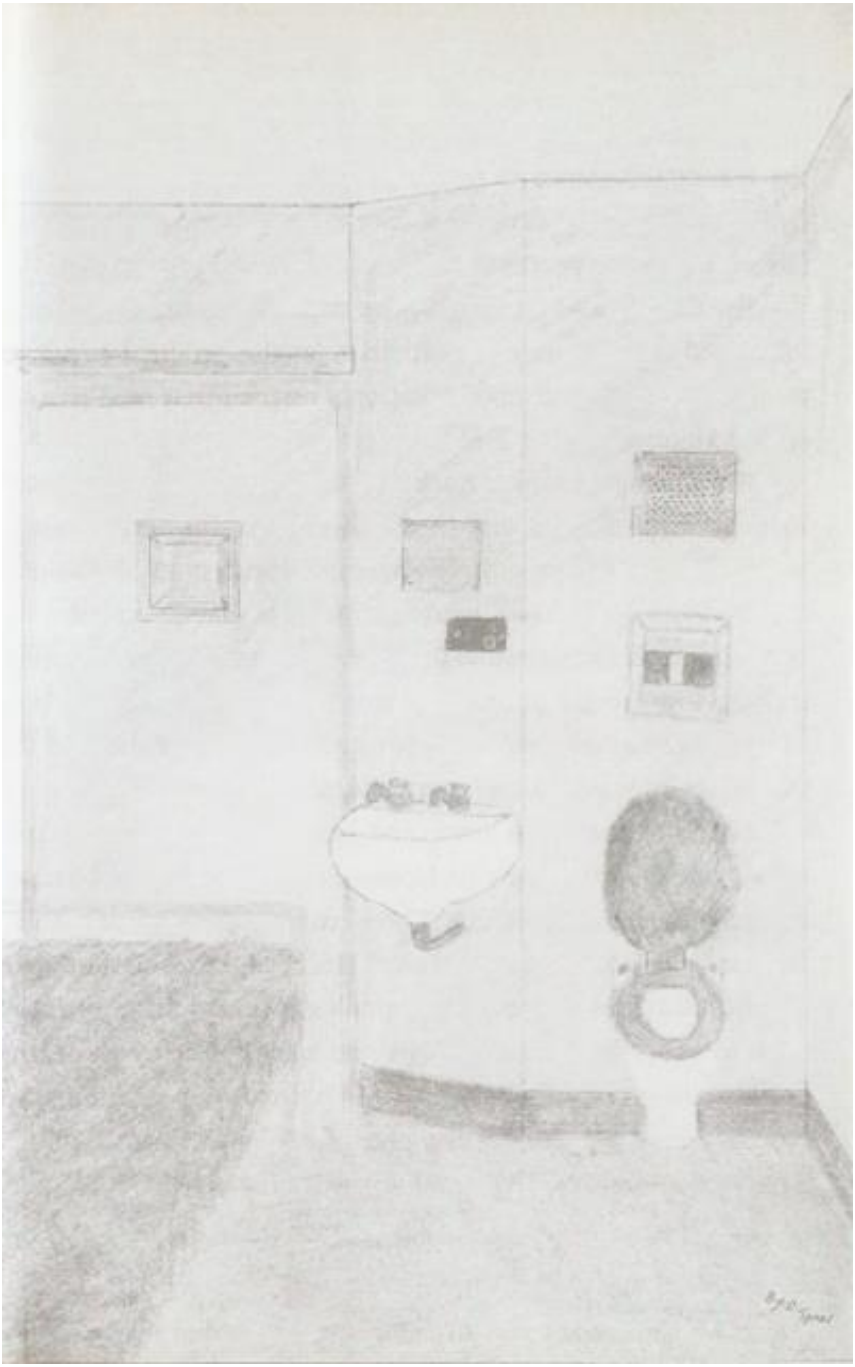

JURNALUL UNUI LORD ÎNTEMNIŢAT ne prezintă primele trei săptămâni de detenţie petrecute de faimosul scriitor JEFFREY ARCHER în închisoarea de maximă securitate Belmarsh, numită de prizonieri "Mlaştina ladului".

Descriind cu un realism plin de curaj existenţa sumbră a prizonierilor şi erorile administraţiei în repartizarea şi tratamentul aplicat celor întemniţaţi, cartea a stârnit emoţii puternice şi reacţii critice din partea autorităţilor, provocând în acelaşi timp admiraţia presei şi a publicului larg.

Pentru cititorii obişnuiţi cu stilul alert al romanelor CAIN ŞI ABEL, FIICA RISIPITOARE, A PATRA PUTERE sau A UNSPREZECEA PORUNCĂ, jurnalul nu va constitui o dezamăgire. Dimpotrivă, el ne oferă prilejul unor plonjări ameţitoare în lumea sumbră a celor de la marginea societăţii, miza fiind însăşi supravieţuirea morală a autorului.

Va reuşi sir Archer să reziste până la capăt în "Mlaştina ladului", printre cei bântuiţi de demoni? Îşi va păstra el demnitatea într-o lume în care totul este altfel decât ar fi presupus şi, aparent, şi-a pierdut orice putere de a-şi controla viaţa?

Vivaldi

ISBN 973-9473-36-9